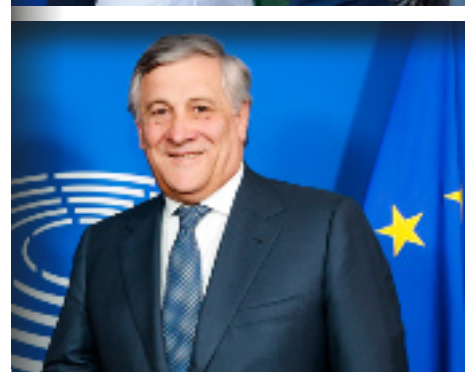
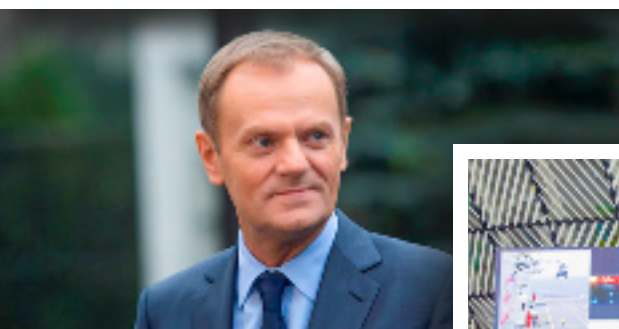
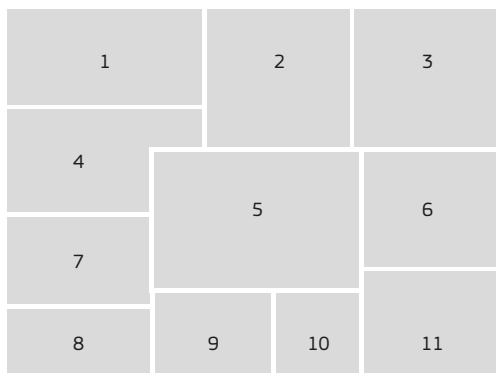

Η ΕΕ το 2017

ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Στο εξώφυλλο

1. Πάνω από 900 υπάλληλοι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχημάτισαν τον αριθμό 60 για να γιορτάσουν την 60ή επέτειο των Συνθηκών της Ρώμης. (© Ευρωπαϊκή Ένωση)
2. Ο Jean-Claude Juncker, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. (© Ευρωπαϊκή Ένωση)
3. Ο Donald Tusk, πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, ο Narendra Modi, πρωθυπουργός της Ινδίας, και ο Jean-Claude Juncker, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στη σύνοδο κορυφής ΕΕ – Ινδίας, Νέο Δελχί, Ινδία, 6 Οκτωβρίου 2017. (© Ευρωπαϊκή Ένωση)
4. Στις 9 Μαρτίου 2017 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επανεκλέγει πρόεδρό του τον Donald Tusk για μια δεύτερη θητεία διάρκειας δύο ετών, από την 1η Ιουνίου 2017 έως τις 30 Νοεμβρίου 2019. (© Ευρωπαϊκή Ένωση)
5. Οι ηγέτες της ΕΕ σε ομαδική φωτογραφία με αφορμή την έναρξη της μόνιμης διαρθρωμένης συνεργασίας (PESCO), που δίνει τη δυνατότητα σε όσα κράτη μέλη το επιθυμούν να έχουν μεγαλύτερη συνεργασία σε θέματα άμυνας και ασφάλειας, στη διάρκεια συνόδου κορυφής στις Βρυξέλλες, 14 Δεκεμβρίου 2017. (© Ευρωπαϊκή Ένωση)
6. Ο Antonio Tajani εξελέγη πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις 17 Ιανουαρίου 2017, διαδεχόμενος τον Martin Schulz. (© Ευρωπαϊκή Ένωση)
7. Τα τέλη περιαγωγής καταργήθηκαν στην ΕΕ στις 15 Ιουνίου 2017. Οι πολίτες της ΕΕ που ταξιδεύουν στην επικράτεια των κρατών μελών μπορούν να επωφελούνται από την περιαγωγή με χρέωση εσωτερικού για κλήσεις, γραπτά μηνύματα και χρήση δεδομένων. (© Ευρωπαϊκή Ένωση)
8. Οι ηγέτες της ΕΕ εξαγγέλλουν τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων στην κοινωνική διάσκεψη κορυφής για τη δίκαιη απασχόληση και την ανάπτυξη, Γκέτεμποργκ, Σουηδία, 17 Νοεμβρίου 2017. (© Ευρωπαϊκή Ένωση)
9. Μια συμμετέχουσα θέτει μια ερώτηση στη διάρκεια ενός από τους 317 διαλόγους με τους πολίτες που έγιναν στην ΕΕ το 2017, Τοριού, Πολωνία, 29 Μαΐου 2017. (© Ευρωπαϊκή Ένωση)
10. Η Ευρωπαϊκή Ένωση τιμά τον θάνατο του Helmut Kohl, πρώην καγκελάρη της Γερμανίας, που πέθανε στις 16 Ιουνίου 2017 σε ηλικία 87 ετών. (© Ευρωπαϊκή Ένωση)
11. Ο Joseph Muscat, πρωθυπουργός της Μάλτας, ο Donald Tusk, πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, και ο Jean-Claude Juncker, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σε συνέντευξη Τύπου στη διάρκεια της άτυπης συνόδου των αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων της ΕΕ, Μάλτα, 3 Φεβρουαρίου 2017. (© Ευρωπαϊκή Ένωση)

Η ΕΕ το 2017

ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Η δημοσίευση έγινε σύμφωνα με το άρθρο 249 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Διαδραστική έκδοση της παρούσας δημοσίευσης, η οποία περιέχει συνδέσμους προς το διαδικτυακό περιεχόμενο, είναι διαθέσιμη σε μορφότυπο PDF, EPUB και HTML:
<http://europa.eu/general-report/el>

Η ΕΕ το 2017 — Γενική Έκθεση για τη Δραστηριότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Γενική Διεύθυνση Επικοινωνίας
Ενημέρωση Πολιτών
1049 Βρυξέλλες
ΒΕΛΓΙΟ

Η ΕΕ το 2017 — Γενική Έκθεση για τη Δραστηριότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκδόθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 28 Φεβρουαρίου 2018 με στοιχεία εγγράφου C(2018) 1280.

Print	ISBN 978-92-79-71219-7	ISSN 1608-7267	doi:10.2775/62815
PDF	ISBN 978-92-79-71272-2	ISSN 1977-3439	doi:10.2775/81476
EPUB	ISBN 978-92-79-71233-3	ISSN 1977-3439	doi:10.2775/8853
HTML		ISSN 1977-3439	doi:10.2775/199034

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2018

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2018

Η αναπαραγωγή επιτρέπεται εφόσον αναφέρεται η πηγή.

Για κάθε χρήση ή αναπαραγωγή μεμονωμένων φωτογραφιών πρέπει να ζητείται απευθείας η άδεια των κατόχων δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ

Όλες οι φωτογραφίες © Ευρωπαϊκή Ένωση, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

Εξώφυλλο: τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας αναφέρονται στη δεύτερη σελίδα του εξωφύλλου.

Περιεχόμενα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	6
----------	---

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΝΕΑ ΩΘΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ, ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	9
---	----------

Το επενδυτικό σχέδιο για την Ευρώπη	10
Οικονομική και δημοσιονομική πολιτική	13
Βιώσιμη ανάπτυξη για τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την προστασία του περιβάλλοντος	17
Επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό	23
Ένας προϋπολογισμός της ΕΕ που θα εστιάζεται στα αποτελέσματα	26

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΝΙΑΙΑ ΑΓΟΡΑ	28
---	-----------

Υλοποίηση της ψηφιακής ενιαίας αγοράς	29
Ενίσχυση της κυβερνοασφάλειας στην ΕΕ	30
Απελευθέρωση του πλήρους δυναμικού της οικονομίας των δεδομένων στην ΕΕ	31
Εξασφάλιση θεμιτού ανταγωνισμού στην οικονομία των διαδικτυακών πλατφορμών	31
Χρηματοδότηση της συνδεσιμότητας και της ψηφιακής επιχειρηματικότητας	34

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΑΝΘΕΚΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ ΣΥΝΟΔΕΥΟΜΕΝΗ ΑΠΟ ΜΑΚΡΟΠΝΟΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	37
---	-----------

Προς μια σύγχρονη και φιλόδοξη ενεργειακή ένωση	38
Ενεργειακή απόδοση	39
Ενεργειακή ασφάλεια, αλληλεγγύη και εμπιστοσύνη	39
Μια πλήρως ενοποιημένη εσωτερική αγορά ενέργειας	40
Απεξάρτηση της οικονομίας από τον άνθρακα	41
Προς την καθαρή, ανταγωνιστική και διασυνδεδεμένη κινητικότητα	43
Ενσωμάτωση της δράσης για το κλίμα στους διάφορους τομείς πολιτικής	45

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΒΑΘΥΤΕΡΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΤΕΡΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΜΕ ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΒΑΣΗ	46
---	-----------

Μια νέα βιομηχανική πολιτική για την ΕΕ	47
Η ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων και υπηρεσιών πρέπει να λειτουργεί στην πράξη	47
Ενθάρρυνση των δημόσιων συμβάσεων και της καινοτομίας	48
Χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες: καλύτερα προϊόντα και περισσότερες επιλογές για τους καταναλωτές	48

Δίνεται η δυνατότητα στους ανθρώπους να βρίσκουν θέσεις εργασίας και να εργάζονται νόμιμα και με ασφάλεια	49
Κανόνες που τηρούνται και διαδικασίες που γίνονται ευκολότερες	51
Έξυπνη, κοινωνικά δίκαιη και ανταγωνιστική κινητικότητα	51
Ανταγωνισμός που ενθαρρύνει την καινοτομία	52
Απλούστευση της φορολογίας και καταπολέμηση της απάτης	53
Ενδυνάμωση των περιφερειών της ΕΕ για την αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων τους	54

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΒΑΘΥΤΕΡΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΤΕΡΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ 55

Προς μια βαθύτερη οικονομική και νομισματική ένωση	56
Το αίτημα για μια ολοκληρωμένη τραπεζική ένωση	56
Αξιοποίηση των ευνοϊκών συνθηκών για την ανάπτυξη και την απασχόληση	59
Εξασφάλιση απόθευτου ανταγωνισμού και έλεγχος των κρατικών ενισχύσεων	59
Η τραπεζική ένωση	60
Ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων	62
Ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής	63
Η κοινωνική διάσταση της Ευρώπης	64
Ευρωπαϊκός κοινωνικός διάλογος	64
Εκπαίδευση και κατάρτιση για τη βελτίωση των δυνατοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού	64

Άνοιγμα στην κοινωνία 66

Στιγμιότυπα από τους διαλόγους με τους πολίτες το 2017

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΙΣΟΡΡΟΠΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΕ ΣΤΟΧΟ ΤΗΝ ΤΙΘΑΣΕΥΣΗ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗΣ 68

Ισορροπημένη και προοδευτική εμπορική πολιτική	69
Μια Ευρώπη που προστατεύει	69
Μια Ευρώπη που αναλαμβάνει ηγετικό ρόλο	71
Συμφωνία οικονομικής εταιρικής σχέσης ΕΕ – Ιαπωνίας	71
Συνολική οικονομική και εμπορική συμφωνία με τον Καναδά	73
Διαφανής και χωρίς αποκλεισμούς διαδικασία διαπραγμάτευσης	73
Άλλες εμπορικές διαπραγματεύσεις	75

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΕΝΑΣ ΧΩΡΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ 78

Η αντιμετώπιση της τρομοκρατίας και της εγκληματικότητας στην Ευρώπη	79
Ποινική και αστική δικαιοσύνη	80
Παροχή βοήθειας στις επιχειρήσεις στην ΕΕ	81
Θεμελιώδη δικαιώματα και δικαστικά συστήματα	81
Προστασία των δικαιωμάτων και καταπολέμηση των διακρίσεων rescEU	83
	88

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΠΡΟΣ ΜΙΑ ΝΕΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ 89

Ευρωπαϊκό πρόγραμμα δράσης για τη μετανάστευση	90
Προστασία για όσους το έχουν ανάγκη	90
Μετεγκατάσταση και επανεγκατάσταση	90
Διάσωση ανθρώπων στη θάλασσα και υλοποίηση της προσέγγισης των κέντρων υποδοχής και ταυτοποίησης	92
Διαχείριση των συνόρων	94
Ανοίγοντας νέες νόμιμες οδούς και βελτιώνοντας τις υφιστάμενες	95
Ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών	95
Πολιτική για τις θεωρήσεις	96
Οικονομική στήριξη για την αποτελεσματική διαχείριση της μετανάστευσης	97

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

ΙΣΧΥΡΟΤΕΡΟΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ 98

Η γειτονία της Ευρωπαϊκής Ένωσης	99
Δυτική Ευρώπη	101
Βόρεια Αμερική και Λατινική Αμερική	101
Κίνα	101
Ασία και Ειρηνικός	102
Μέση Ανατολή	102
Σχέσεις ΕΕ – Αφρικής	103
Μετανάστευση: η ανθρώπινη διάσταση κατευθύνει την προσέγγιση της ΕΕ	103
Βιώσιμη ανάπτυξη	104
Η ΕΕ υπέρμαχος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων	105
Ασφάλεια και άμυνα	106
Αντιμετώπιση ανθρωπιστικών κρίσεων και καταστάσεων έκτακτης ανάγκης	108
Πολυμερής συνεργασία	109

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ 111

Επιτυχής ολοκλήρωση θετικής ατζέντας για την Ευρώπη	112
Ένας χάρτης πορείας για μια πιο ενωμένη, πιο ισχυρή και πιο δημοκρατική Ένωση	113
Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	114
Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο	115
Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης	116
Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών	117
Ολοκλήρωση του θεματολογίου για τη βελτίωση της νομοθεσίας	117
Διαφάνεια και λογοδοσία	122
Έλεγχος του προϋπολογισμού της ΕΕ	122
Εθνικά κοινοβούλια	123
Η Ευρωπαϊά Διαμεσολαβήτρια	123
Η ευρωπαϊκή πρωτοβουλία πολιτών	125
Διάλογοι με τους πολίτες	125

Η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση 127

Κορυφαίες στιγμές το 2017 129

Πρόλογος

Ο Jean-Claude Juncker,
πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Το 2017 ήταν έτος ορόσημο για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ήταν το έτος κατά το οποίο γιορτάσαμε την 60ή επέτειο των Συνθηκών της Ρώμης. Ήταν το έτος κατά το οποίο αναλογιστήκαμε πόσα πράγματα έχουν αλλάξει τις τελευταίες έξι δεκαετίες: η Ένωσή μας είναι σήμερα μεγαλύτερη, πιο ισχυρή και διαθέτει περισσότερη πολυμορφία απ' ό,τι το 1957.

Ήταν επίσης το έτος κατά το οποίο διατρανώσαμε εκ νέου τα κοινά μας ιδανικά. Οι αξίες και οι επιδιώξεις πάνω στις οποίες οικοδομήθηκε η Ένωσή μας εξακολουθούν να αποτελούν τον παλμό της σημερινής Ευρώπης. Η ελευθερία, η δημοκρατία, η ισότητα και ο σεβασμός της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και του κράτους δικαίου είναι τα στοιχεία που μας ενώνουν και μας προστατεύουν.

Έχουμε σημειώσει σημαντική πρόοδο τα τελευταία χρόνια. Υλοποιούμε και τις 10 προτεραιότητες που καθορίστηκαν από την Επιτροπή και εγκρίθηκαν από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα κράτη μέλη. Με τον τρόπο αυτό εκπληρώνουμε το καθήκον που μας εμπιστεύτηκαν οι ευρωπαίοι πολίτες και το κοινοβούλιό τους μετά τις εκλογές για την ανάδειξη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου το 2014. Η παρούσα έκδοση αποτυπώνει την πρόοδο που πραγματοποιήσαμε το 2017.

Σύμφωνα με την Υπηρεσία Έρευνας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η σημερινή Επιτροπή, τρία έτη μετά την ανάληψη των καθηκόντων της, έχει ήδη υποβάλει το 80 % των πρωτοβουλιών που είχε εξαγγείλει, ενώ σε ορισμένους τομείς προτεραιότητας όπως στην ψηφιακή ενιαία αγορά, όπου το συγκεκριμένο ποσοστό έφθασε στο 94 %, έχουν ήδη υποβληθεί σχεδόν όλες οι πρωτοβουλίες που είχαν ανακοινωθεί αρχικά.

Διανύουμε πλέον τον πέμπτο χρόνο οικονομικής ανάκαμψης, η οποία γίνεται αισθητή σε κάθε κράτος μέλος, με ταχύτερους ρυθμούς ανάπτυξης απ' ό,τι οι Ηνωμένες Πολιτείες και η Ιαπωνία το 2016 και το 2017. Η απασχόληση βρίσκεται στο υψηλότερο επίπεδο και η ανεργία καταγράφει το χαμηλότερο ποσοστό της των τελευταίων εννέα ετών. Το επενδυτικό μας σχέδιο για την Ευρώπη έχει ήδη κινητοποιήσει νέες επενδύσεις ύψους άνω των 256 δισ. ευρώ, συμβάλλοντας στη δημιουργία περισσότερων από 300 000 θέσεων εργασίας. Είμαι ιδιαίτερα ικανοποιημένος για το γεγονός ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα κράτη μέλη συμφώνησαν να αυξήσουν και να επεκτείνουν το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων σε τουλάχιστον 500 δισ. ευρώ έως το 2020.

Υποσχέθηκα ότι θα δίνουμε μεγάλη σημασία στα μεγάλα θέματα και μικρή σημασία στα μικρά. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να περιοριστούν οι μείζονες νομοθετικές πρωτοβουλίες: ενώ κατά τη θητεία των προηγούμενων Επιτροπών υπερέβαιναν κατά πολύ τις 100 πρωτοβουλίες ετησίως, το 2017 έφθασαν μόλις τις 21.

Εστίασαμε την προσοχή μας σε συγκεκριμένες δράσεις που βελτιώνουν τη ζωή των ανθρώπων· μια τέτοια δράση είναι η κατάργηση των τελών περιαγωγής, που είχε ως αποτέλεσμα οι πολίτες να μην είναι πια αναγκασμένοι να επιβαρύνονται με επιπλέον κόστος όταν στέλνουν γραπτά μηνύματα, τηλεφωνούν ή χρησιμοποιούν το διαδίκτυο στα ταξίδια τους εντός της ΕΕ.

Διαθέτουμε αποτελεσματικότερα μέσα για να αντιμετωπίσουμε τις καινούργιες προκλήσεις στους τομείς της μετανάστευσης και της ασφάλειας χάρη στη νέα Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή, που πραγματοποιεί περιπολίες στην Ελλάδα, στην Ιταλία, στη Βουλγαρία και στην Ισπανία. Καταβάλλουμε προσπάθειες προκειμένου να εξαλείψουμε τις γενεσιουργούς αιτίες της μετανάστευσης και να βοηθήσουμε τους ανθρώπους να εξασφαλίσουν για τον εαυτό τους ένα καλύτερο μέλλον στη χώρα τους. Την ίδια στιγμή, η αλληλεγγύη εξακολουθεί να βρίσκεται στο επίκεντρο της μεταναστευτικής πολιτικής της ΕΕ. Η Ευρώπη δεν πρόκειται ποτέ να γυρίσει την πλάτη της σ' αυτούς που έχουν πράγματι ανάγκη από προστασία.

Από τον Μάιο του 2018 θα εφαρμοστούν για πρώτη φορά σε επίπεδο ΕΕ κανόνες για την κυβερνοασφάλεια, ώστε να προστατεύονται τα δίκτυά μας και να διατηρούνται τα συστήματα πληροφοριών μας ασφαλή. Η Ευρώπη πρωτοστατεί στη δράση που λαμβάνεται σε παγκόσμιο επίπεδο και ηγείται των προσπαθειών που καταβάλλονται διεθνώς με σκοπό την εφαρμογή της συμφωνίας του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή.

Υλοποιήσαμε επίσης δεσμεύσεις που πολλοί θεωρούσαν δυσεπίτευκτες ακόμη και κατά την έναρξη της θητείας μας. Είκοσι πέντε κράτη μέλη τάχθηκαν υπέρ της μόνιμης διαρθρωμένης συνεργασίας σε θέματα άμυνας και ασφάλειας —πραγματοποιώντας ένα άλμα προόδου που θα συμβάλει σημαντικά στην ενίσχυση και στη θωράκιση της Ευρώπης. Όταν το πρότεινα αυτό ως νεοεκλεγείς πρόεδρος το 2014, πολλοί πίστευαν ότι ήταν απλώς όνειρο θερινής νυκτός. Πλέον αποτελεί πραγματικότητα. Και αυτό αποδεικνύει τι μπορούμε να καταφέρουμε όταν είμαστε ενωμένοι και έχουμε φιλοδοξίες.

Το ίδιο ισχύει για την εκπλήρωση της υπόσχεσης κοινωνικής δικαιοσύνης και προόδου που έδωσε η Ευρώπη πριν από 60 χρόνια. Τον Νοέμβριο πραγματοποιήσαμε στο Γκέτεμποργκ με τη συμμετοχή των αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων της ΕΕ κοινωνική σύνοδο κορυφής για να εξετάσουμε τις κοινές προκλήσεις και να ανταλλάξουμε τις πλούσιες εμπειρίες μας. Στο πλαίσιο αυτής της διάσκεψης διακηρύξαμε τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, τηρώντας την υπόσχεσή μας ότι θα αγωνιστούμε για την ισότητα και για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας.

Αποδείξαμε επίσης την αταλάντευτη προσήλωση στις πεποιθήσεις μας όσον αφορά το ελεύθερο και δίκαιο εμπόριο. Η συμφωνία οικονομικής εταιρικής σχέσης με την Ιαπωνία μπορεί να αυξήσει τις συνολικές εξαγωγές μας προς την Ιαπωνία κατά περισσότερο από ένα τρίτο και να εξοικονομήσει 1 δισ. ευρώ σε δασμούς για τις επιχειρήσεις της ΕΕ. Η εμπορική συμφωνία μας με τον Καναδά θα επιτρέψει στις επιχειρήσεις της ΕΕ να εξοικονομήσουν περίπου 600 εκατ. ευρώ ετησίως. Αποδείξαμε όμως και ότι δεν είμαστε αφελείς θιασώτες του ελεύθερου εμπορίου, αφού υποβάλαμε πρόταση για τον έλεγχο των επενδύσεων και τον εκσυγχρονισμό των μέσων εμπορικής μας άμυνας.

Όλα αυτά δείχνουν ότι το 2017 ήταν το έτος όπου άρχισε πράγματι να πνέει και πάλι ούριος άνεμος για την Ευρώπη, η οποία ανέκτησε την εμπιστοσύνη και την υπερηφάνειά της. Αυτό επιβεβαιώθηκε όταν τιμήσαμε εκείνους που αφιέρωσαν τη ζωή τους αγωνιζόμενοι για τις κοινές μας αξίες και βάζοντας την ειρήνη υπεράνω όλων. Η πρώτη ευρωπαϊκή τελετή απόδοσης τιμών που πραγματοποιήθηκε ποτέ διοργανώθηκε τον Ιούλιο από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο Στρασβούργο και

ήταν ο ενδεδειγμένος τρόπος για να τιμήσουμε τον δρa Helmut Kohl, επίτιμο πολίτη της Ευρώπης.

Εκείνο που στα δικά μου μάτια φαντάζει ως ο καταλληλότερος φόρος τιμής στον Helmut Kohl, στη Simone Veil και σε όλους τους άλλους μεγάλους Ευρωπαίους που προετοίμασαν το έδαφος για τη σημερινή Ευρώπη είναι να παραδώσουμε μια καλύτερη Ένωση στα παιδιά μας, όπως ακριβώς έκαναν οι γονείς μας και οι δικοί τους γονείς για εμάς.

Μ' αυτό ακριβώς το πνεύμα εκδώσαμε τον Μάρτιο τη λευκή βίβλο για το μέλλον της Ευρώπης. Η ιδέα ήταν να αποτελέσει το έναυσμα για μια ανοικτή και ειλικρινή συζήτηση σχετικά με το μέλλον μας παρουσιάζοντας τη μορφή που θα μπορούσε να προσλάβει η Ένωση έως το 2025 ανάλογα με τις επιλογές που θα κάνουμε σήμερα. Μεταφέραμε αυτή τη συζήτηση σε 27 χώρες, διεξάγοντας 300 και πλέον διαλόγους με τους πολίτες και απευθυνόμενοι σε εκατομμύρια πολίτες χάρη στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Το μήνυμα ήταν πικρό: η Ευρώπη πρέπει να πάρει το μέλλον στα χέρια της, δίνοντας έμφαση στα πλέον σημαντικά ζητήματα και μεριμνώντας για τους πολίτες της.

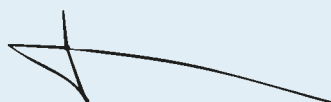
Αυτά είχα στο μυαλό μου όταν, τον Σεπτέμβριο, στην ομιλία μου για την κατάσταση της Ένωσης παρουσίασα το όραμά μου για μια ισχυρότερη, πιο δημοκρατική και πιο ενωμένη Ένωση. Θέλω μια Ένωση μεταξύ ίσων· μια Ένωση που να επικεντρώνεται στα ουσιαστικά· μια Ένωση που να προσφέρει ελπίδα, σταθερότητα, δικαιοσύνη και ευκαιρίες για όλους.

Αυτό το μέλλον που οραματίζομαι δεν μπορεί να παραμείνει αφηρημένη σύλληψη. Πρέπει ν' αρχίσουμε να το οικοδομούμε σήμερα. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο κατάρτισα επίσης έναν σαφή χάρτη πορείας προς τον στόχο μας, με το βλέμμα στραμμένο στην ειδική σύνοδο κορυφής των 27 ηγετών της Ευρώπης που θα πραγματοποιηθεί στις 9 Μαΐου 2019 στο Sibiu της Ρουμανίας προκειμένου να τεθούν τα κοινά μας θεμέλια μετά την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου.

Τον Δεκέμβριο κάναμε ήδη τα πρώτα βήματα υποβάλλοντας σημαντικές προτάσεις για την ενίσχυση της οικονομικής και νομισματικής μας ένωσης, οι οποίες συμβάλλουν στη δημιουργία μιας οικονομίας που θα παρέχει ασφάλεια και ευκαιρίες για όλους. Είτε πρόκειται για το νέο Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ταμείο, την ειδική γραμμή του προϋπολογισμού για την ευρωζώνη ή τον νέο Ευρωπαίο Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, οι προτάσεις μας αποτελούν το μέσο για την επίτευξη ενός σκοπού: να δημιουργήσουμε περισσότερες θέσεις εργασίας, περισσότερη ανάπτυξη και περισσότερες επενδύσεις.

Στα επόμενα βήματα που θα κάνουμε καθ' οδόν προς το Sibiu πρέπει να διασφαλίζουμε ότι η Ευρώπη παραμένει ενωμένη. Το 2017 μάς απέδειξε ότι η Ευρώπη είναι κάτι περισσότερο από μια ενιαία αγορά, κάτι περισσότερο από ένα ενιαίο νόμισμα, κάτι περισσότερο από ένα σύνολο θεσμικών οργάνων και Συνθηκών. Η Ευρώπη είναι μια Ένωση ανθρώπων και κοινών πολιτιστικών παραδόσεων. Αυτό ακριβώς το πλούσιο μωσαϊκό πολιτισμών και την κληρονομιά που συνθέτουν τιμούμε με το ευρωπαϊκό έτος πολιτιστικής κληρονομιάς 2018, το οποίο εγκαινιάστηκε στο Μιλάνο τον Δεκέμβριο.

Να ποια είναι η Ευρώπη για την οποία θα συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε το 2018.

Jean-Claude Juncker

«Η πρώτη μου προτεραιότητα ως προέδρου της Επιτροπής θα είναι η ενδυνάμωση της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας και η τόνωση των επενδύσεων με στόχο τη δημιουργία θέσεων εργασίας».

Jean-Claude Juncker, Πολιτικές κατευθύνσεις, 15 Ιουλίου 2014

© iStockphoto.com/Rawpixel

Νέα ώθηση στην απασχόληση, την ανάπτυξη και τις επενδύσεις

Η τόνωση της απασχόλησης και της ανάπτυξης παρέμεινε η ύψιστη προτεραιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2017, με τις οικονομικές τάσεις να είναι σε γενικές γραμμές θετικές. Στην προσπάθεια να ξεπεραστεί πλήρως η οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση, η πρόκληση που έπρεπε να αντιμετωπιστεί ήταν η ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ ενώ, παράλληλα, θα διασφαλιζόταν ότι παρέχονται νέες ευκαιρίες στους ανθρώπους που επλήγησαν περισσότερο από την κρίση. Η επίτευξη του στόχου αυτού προϋπέθετε την εξεύρεση της σωστής ισορροπίας ανάμεσα στη διασφάλιση της βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών και την άσκηση μιας δημοσιονομικής πολιτικής που θα συνέβαλλε στην ενίσχυση της ανάκαμψης.

Οι προσπάθειες παρέμειναν εστιασμένες στη στήριξη της σαφούς τάσης για αύξηση της απασχόλησης. Οι προσπάθειες αυτές οδήγησαν τον Νοέμβριο

σε (προσαρμοσμένο στις εποχικές διακυμάνσεις) ποσοστό ανεργίας ύψους 8,7 % στην ευρωζώνη, ποσοστό που είναι το χαμηλότερο από τον Ιανουάριο του 2009.

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ο πρώτος πυλώνας του επενδυτικού σχεδίου για την Ευρώπη) έχει ήδη κινητοποιήσει περισσότερα από 256 δισ. ευρώ νέων επενδύσεων σε ολόκληρη την ΕΕ, συμβάλλοντας στη δημιουργία 300 000 θέσεων εργασίας. Με βάση τα έργα που εγκρίθηκαν το 2015 και το 2016, μέχρι το 2020 θα έχει στηρίξει 700 000 θέσεις εργασίας και θα έχει προσθέσει 0,7 % στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της ΕΕ. Χάρη στην επιτυχία του Ταμείου, ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Jean-Claude Juncker πρότεινε την ενίσχυσή του.

Τον Δεκέμβριο συμφωνήθηκε η αύξηση του επενδυτικού στόχου και της διάρκειας του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων στα

τουλάχιστον 500 δισ. ευρώ έως το 2020. Πρόκειται για σημαντική αύξηση του αρχικού στόχου του επενδυτικού σχεδίου, ο οποίος αναφερόταν σε 315 δισ. ευρώ νέων επενδύσεων. Τον Νοέμβριο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διακήρυξαν τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, ο οποίος θα λειτουργήσει ως πυξίδα για τις πολιτικές στον τομέα της απασχόλησης και τις κοινωνικές πολιτικές, καθώς και ως πλαίσιο αναφοράς για τη μέτρηση των επιδόσεων των κρατών μελών.

Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους η ΕΕ συνέδραμε τις εθνικές προσπάθειες για να συνεχιστεί η τόνωση της οικονομίας της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της παροχής στήριξης για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, την εκπαίδευση, την έρευνα και την καινοτομία, την περιφερειακή πολιτική, τις μεταφορές, την απασχόληση, το περιβάλλον, τη γεωργία και την αλιεία.

Το επενδυτικό σχέδιο για την Ευρώπη

Το 2015 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η [Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων](#) δημιούργησαν από κοινού το [επενδυτικό σχέδιο για την Ευρώπη](#). Το σχέδιο αυτό περιλαμβάνει το [Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων](#), το οποίο συστάθηκε με αρχικό κεφάλαιο 21 δισ. ευρώ από πόρους της ΕΕ και το οποίο έχει ως κύριο στόχο την προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων. Σύμφωνα με τις προβλέψεις, θα δημιουργηθούν 700 000 πρόσθετες θέσεις εργασίας και το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της ΕΕ θα αυξηθεί κατά 0,7 % έως το 2020, χάρη στις επενδύσεις που εγκρίθηκαν το 2015 και το 2016. Επομένως, οι στρατηγικές επενδύσεις ενισχύουν την απασχόληση και την ανάπτυξη σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, ακόμα και σε τομείς και περιφέρειες που υπέστησαν ισχυρό πλήγμα από την κρίση πριν από μια δεκαετία. Σε συνέχεια της [κατ' αρχήν συμφωνίας](#) που επιτεύχθηκε μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των κρατών μελών τον Σεπτέμβριο, το Κοινοβούλιο υπερψήφισε τον Δεκέμβριο την έκδοση κανονισμού για την παράταση της διάρκειας και την ενίσχυση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων. Ο χρονικός ορίζοντας του νέου και βελτιωμένου Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων 2.0 έχει

ΤΙ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΥΠΑΡΧΕΙ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ 2.0;

Μεγαλύτερη περίοδος χρηματοδότησης

Υψηλότερος επενδυτικός στόχος

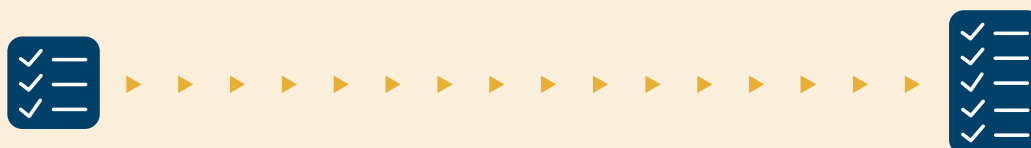
Περισσότερη διαφάνεια στις επενδυτικές αποφάσεις

Οι λεπτομερείς αποφάσεις της επιτροπής επενδύσεων και οι πίνακες αποτελεσμάτων των έργων θα δημοσιεύονται στον διαδικτυακό της τόπο

Πιο λεπτομερής ορισμός της προσθετικότητας

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων 2.0 καθορίζει με περισσότερες λεπτομέρειες τους όρους που πρέπει να πληροί ένα έργο για να είναι επιλέξιμο για ενίσχυση από το Ταμείο

επεκταθεί από τα μέσα του 2018 στα τέλη του 2020 και ο επενδυτικός στόχος του έχει αυξηθεί από τα 315 δισ. ευρώ σε τουλάχιστον 500 δισ. ευρώ.

Το 2017 το Ταμείο παρέμεινε σταθερά σε τροχιά επίτευξης του στόχου του να κινητοποιήσει τουλάχιστον 315 δισ. ευρώ πρόσθετων επενδύσεων στην πραγματική οικονομία έως τα μέσα του 2018. Έδρασε και στα 28 κράτη μέλη και αναμενόταν να κινητοποιήσει περίπου 256 δισ. ευρώ συνολικών επενδύσεων έως τα τέλη του 2017.

Έως το τέλος του έτους είχαν εγκριθεί στο πλαίσιο του Ταμείου συνολικά 357 έργα υποδομών και καινοτομίας, αξίας 39,2 δισ. ευρώ. Επιπλέον, είχαν εγκριθεί 347 συμφωνίες χρηματοδότησης για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, αξίας 11,9 δισ. ευρώ. Από τις συμφωνίες αυτές αναμενόταν να ωφεληθούν περίπου 539 000 επιχειρήσεις.

Περαιτέρω, η παρεχόμενη συμβουλευτική υποστήριξη για την ανάπτυξη και την προετοιμασία έργων ενισχύθηκε μέσω του [Ευρωπαϊκού Κόμβου Επενδυτικών Συμβουλών](#), ενώ έργα για

ΝΕΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΠΟΥ ΚΑΘΙΣΤΑΝΤΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΓΙΑ ΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ 2.0

Μεγαλύτερη εστίαση σε βιώσιμα έργα

Μεταξύ των νέων τομέων στους οποίους παρέχεται ρητά στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων 2.0 συγκαταλέγονται οι εξής:

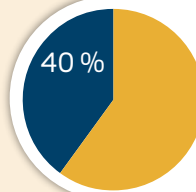
βιώσιμη γεωργία

αλιεία

υδατοκαλλιέργεια

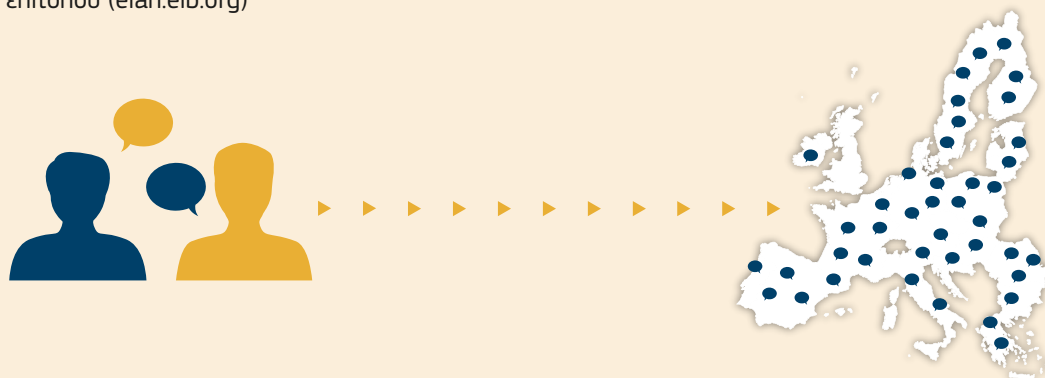
Τουλάχιστον το 40 % των έργων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων πρέπει να συμβάλλουν στη δράση για το κλίμα σύμφωνα με τη συμφωνία του Παρισιού

Ακόμα μεγαλύτερη στήριξη για τις μικρότερες επιχειρήσεις

Η τεχνική υποστήριξη επεκτείνεται σε παγκόσμιο επίπεδο

Ο Ευρωπαϊκός Κόμβος Επενδυτικών Συμβουλών θα παρέχει περισσότερο εξατομικευμένη βοήθεια επιτόπου (eiah.eib.org)

τα οποία αναζητούνταν χρηματοδότηση προβλήθηκαν ευρέως μέσω της [ευρωπαϊκής πύλης επενδυτικών έργων](#).

Επίσης, λήφθηκαν συγκεκριμένα μέτρα για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και για την περαιτέρω ενίσχυση της ενιαίας αγοράς. Σε επίπεδο ΕΕ, στα μέτρα αυτά περιλαμβάνονταν πρωτοβουλίες όπως η στρατηγική για την ενιαία αγορά, η ένωση κεφαλαιαγορών, η ψηφιακή ενιαία αγορά, η ενεργειακή ένωση και το σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία. Επιπλέον, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στον εντοπισμό των προκλήσεων που δυσχεραίνουν τις επενδύσεις σε επίπεδο κρατών μελών και στον προσδιορισμό των μεταρρυθμίσεων που πρέπει να υλοποιηθούν κατά προτεραιότητα για την αντιμετώπισή τους. Τα σχετικά στοιχεία αποτυπώνονται αναλυτικά στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις για 27 κράτη μέλη που εξέδωσε το Συμβούλιο στις 11 Ιουλίου 2017.

Ευρωπαϊκή πύλη επενδυτικών έργων:
πώς να βρείτε τον σωστό εταίρο για έργα.

Δεδομένης της επιτυχίας του επενδυτικού σχεδίου και σε συνέχεια της πρότασης του Σεπτεμβρίου του 2016 για αύξηση της διάρκειας και της χρηματοδότησής του, το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο συμφώνησαν τον Δεκέμβριο στην αύξηση του στόχου και της διάρκειας του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων σε τουλάχιστον 500 δισ. ευρώ έως το 2020.

Η επιτυχής ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων για την αναθεώρηση του δημοσιονομικού κανονισμού στα τέλη του 2017 θα καταστήσει δυνατή τη βελτίωση της διαλειτουργικότητας μεταξύ προγραμμάτων και ταμείων, με απλουστευμένους κανόνες για τη συνδυαστική χρήση των [ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων](#) και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων. Επίσης, θα παράσχει τη δυνατότητα συνδυασμού επιχορηγήσεων και χρηματοδοτικών μέσων στο πλαίσιο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη».

Το επενδυτικό σχέδιο στην πραγματική οικονομία

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων στηρίζει επενδύσεις σε τομείς στρατηγικής σημασίας για την οικονομία της ΕΕ, όπως η ενέργεια, οι μεταφορές, οι ψηφιακές τεχνολογίες, η έρευνα, η ανάπτυξη και η καινοτομία, το περιβάλλον και η αποδοτική χρήση των πόρων, οι κοινωνικές υποδομές και οι μικρές επιχειρήσεις. Στις επενδύσεις αυτές περιλαμβάνονται επενδύσεις που εστιάζονται στην κοινωνική επιχειρηματικότητα, τον κοινωνικό αντίκτυπο και την κοινωνική καινοτομία. Για παράδειγμα, μέσω του Ταμείου, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων χρηματοδότησε 14 κέντρα πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης στην Ιρλανδία και παρέσχε πόρους για την κατασκευή νέων εγκαταστάσεων για τη σχολή Nova School of Business and Economics στην Πορτογαλία. Επιπλέον, στο πλαίσιο του επενδυτικού σκέλους του για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, το Ταμείο στήριξε, με επένδυση ύψους 10 εκατ. ευρώ, ένα σύστημα πληρωμών βάσει των αποτελεσμάτων στη Φινλανδία, το οποίο έχει ως στόχο να προαγάγει την ένταξη των προσφύγων και των μεταναστών στην αγορά εργασίας.

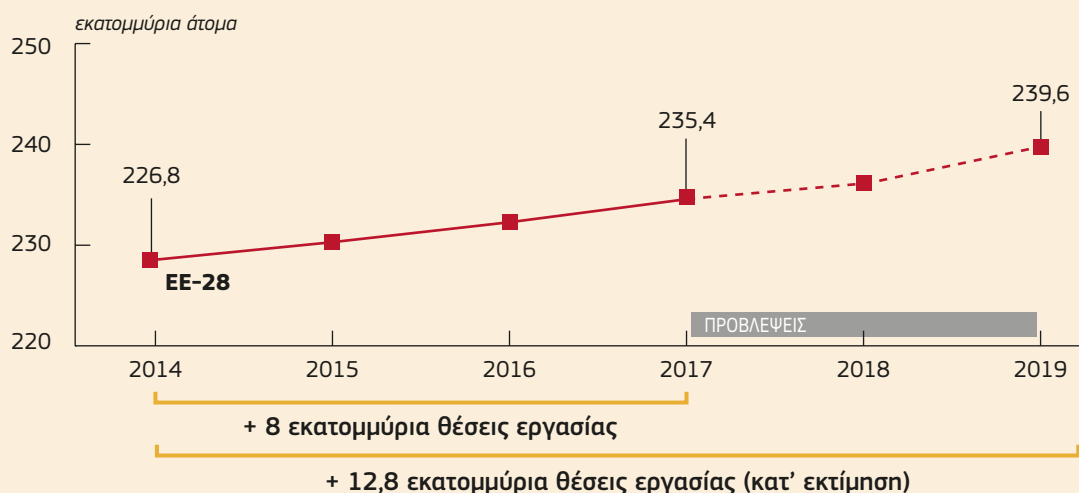
Οικονομική και δημοσιονομική πολιτική

Ο συντονισμός της οικονομικής πολιτικής σε επίπεδο ΕΕ οργανώνεται ετησίως στο πλαίσιο ενός κύκλου συντονισμού που είναι γνωστός ως **Ευρωπαϊκό Εξάμηνο**. Ο κύκλος αυτός ξεκινά προς το τέλος κάθε έτους, μεταξύ άλλων με τη δημοσίευση της ετήσιας επισκόπησης της ανάπτυξης και μια πρόταση για την έκδοση σύστασης σχετικά με την οικονομική πολιτική της ευρωζώνης.

Τον Φεβρουάριο του 2017 δημοσιεύτηκαν **εκθέσεις ανά χώρα**, στις οποίες αναλύονται οι οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει κάθε κράτος μέλος της ΕΕ, με την εξαίρεση της Ελλάδας. Οι αναλύσεις περιλάμβαναν, πέραν των άλλων, αξιολόγηση των μακροοικονομικών ανισορροπιών, καθώς και **έκθεση** σχετικά με τα εθνικά μέτρα που είχαν ληφθεί για την εφαρμογή της **συνθήκης για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην οικονομική και νομισματική ένωση**, η οποία ορίζει ότι οι εθνικοί προϋπολογισμοί των 22 από τα 25 υπογράφοντα κράτη μέλη, τα οποία έχουν συμφωνήσει να δεσμεύονται από τους όρους της, πρέπει να είναι ισοσκελισμένοι ή πλεονασματικοί. Οι εν λόγω εκθέσεις αποτέλεσαν τη βάση για συζητήσεις που διοργανώθηκαν με τα κράτη μέλη και οι οποίες είχαν ως αντικείμενο τις επιλογές πολιτικής των κρατών μελών ενόψει των εθνικών τους

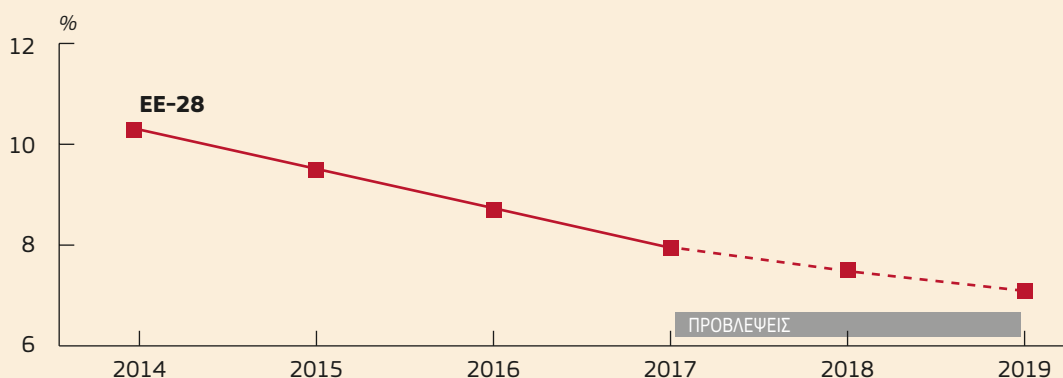
ΕΠΙΤΥΓΧΑΝΕΤΑΙ ΠΡΟΟΔΟΣ ΣΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΕ

Ποσοστό απασχόλησης στην ΕΕ 2014-2019

Πηγή: Eurostat, εθνικοί λογαριασμοί.

Ποσοστό ανεργίας στην ΕΕ 2014-2019

Πηγή: Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Χρηματοδοτικών Υποθέσεων, βάση ετήσιων μακροοικονομικών δεδομένων.

προγραμμαμάτων μεταρρυθμίσεων και των μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών προγραμμάτων τους. Στα τέλη της άνοιξης οι εκθέσεις αυτές οδήγησαν στη διατύπωση των προτάσεων της Επιτροπής προς το Συμβούλιο για τις [ειδικές ανά χώρα συστάσεις](#).

Οι εν λόγω συστάσεις περιλαμβάνουν την καθοδήγηση που προτείνεται να παράσχει το Συμβούλιο στα κράτη μέλη σχετικά με τρόπους τόνωσης της απασχόλησης και της ανάπτυξης. Βασίζονται στη διαπίστωση ότι τα κράτη μέλη επιτύχαναν πρόοδο στην υλοποίηση των εξατομικευμένων κατευθύνσεων πολιτικής που έλαβαν το 2016 σχετικά με το «ενάρετο τρίγωνο» της ενίσχυσης των επενδύσεων, της προώθησης διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και της διατήρησης υγιών δημόσιων οικονομικών. Εξάλλου, το ποσοστό ανεργίας στην ΕΕ συνολικά ανήλθε τον Νοέμβριο στο 7,3 %, δηλαδή στο χαμηλότερο ποσοστό της από τον Οκτώβριο του 2008 (κατά τη διάρκεια της θητείας της Επιτροπής Juncker έχουν δημιουργηθεί σχεδόν 9 εκατομμύρια θέσεις εργασίας). Στις 21 Δεκεμβρίου στην ΕΕ υπήρχαν 236 εκατομμύρια εργαζόμενοι —περισσότεροι από ποτέ στο παρελθόν. Ζητήθηκε από τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν την ευκαιρία που προσφέρει η οικονομική ανάκαμψη, η οποία βρίσκεται στο πέμπτο έτος της.

Μολονότι οι προτεραιότητες διαφέρουν μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ, θεωρήθηκε ότι απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες σε όλους τους τομείς προκειμένου να επιτευχθεί πιο εύρωστη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Η προσέγγιση αυτή περιλάμβανε επίσης μεγαλύτερη έμφαση στις κοινωνικές προτεραιότητες και προκλήσεις στα κράτη μέλη. Τον Νοέμβριο οι πρόεδροι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προχώρησαν στη διακήρυξη του [ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων](#), ο οποίος, στη βάση των 20 αρχών του, θα λειτουργήσει ως πυξίδα για τη χάραξη πολιτικών και ως πλαίσιο αναφοράς για τη μέτρηση των επιδόσεων των κρατών μελών στους τομείς της απασχόλησης και των κοινωνικών υποθέσεων.

Στο δημοσιονομικό μέτωπο, οι συστάσεις που υπέβαλε η Επιτροπή στο Συμβούλιο τον Μάιο επιβεβαίωσαν ότι το σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης εφαρμόζεται με τρόπο ευφυή και ευέλικτο. Κατά την αξιολόγηση των μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών προγραμμάτων των κρατών μελών λήφθηκαν υπόψη ορισμένες δαπάνες που συνδέονταν με διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και έκτακτα γεγονότα εκτός του ελέγχου των εθνικών κυβερνήσεων, όπως οι δαπάνες για προγράμματα για τους πρόσφυγες και για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Με βάση τις συστάσεις της Επιτροπής, το Συμβούλιο περάτωσε τις διαδικασίες υπερβολικού ελλείμματος για την [Κροατία](#) και την [Πορτογαλία](#) τον Ιούνιο, για την [Ελλάδα](#) τον Σεπτέμβριο και για το [Ηνωμένο Βασίλειο](#) τον Δεκέμβριο. Ως εκ τούτου, το 2017 επιτεύχθηκε περαιτέρω πρόοδος στον τομέα αυτό, με αποτέλεσμα ο αριθμός των κρατών μελών για τα οποία διαπιστώνεται [υπερβολικό έλλειμμα](#) να μειωθεί σε δύο, από 24 το 2011.

Όσον αφορά ειδικά την ευρωζώνη, τον Νοέμβριο η [Επιτροπή συνέστησε](#) να ακολουθηθεί ουδέτερος, σε γενικές γραμμές, δημοσιονομικός προσανατολισμός και ισορροπημένο μείγμα πολιτικών. Σ' αυτό περιλαμβάνεται η εφαρμογή πολιτικών που στηρίζουν τη βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και βελτιώνουν την ανθεκτικότητα, την επανεξισορρόπηση και τη σύγκλιση. Επιπλέον, η Επιτροπή εισηγήθηκε την πραγματοποίηση σημαντικής προόδου στην ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς, ιδίως στον τομέα των υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, του ψηφιακού εμπορίου, της ενέργειας και των μεταφορών. Δεδομένης της θετικής οικονομικής συγκυρίας, όλα τα κράτη μέλη θα έπρεπε να δώσουν προτεραιότητα σε μεταρρυθμίσεις που αυξάνουν την παραγωγικότητα και το αναπτυξιακό δυναμικό, βελτιώνουν το θεσμικό και επιχειρηματικό περιβάλλον, αίρουν τα εμπόδια στις επενδύσεις, προάγουν τη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας και μειώνουν τις ανισότητες.

Επίσης, σύμφωνα με τις συστάσεις της Επιτροπής, τα κράτη μέλη με έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών ή υψηλό εξωτερικό χρέος θα έπρεπε να θέσουν ως στόχο τη συγκράτηση της αύξησης του κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος. Αντίστοιχα, τα κράτη μέλη με υψηλό πλεόνασμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών θα έπρεπε να προωθήσουν την αύξηση των μισθών και να εφαρμόσουν κατά προτεραιότητα μέτρα που ευνοούν τις επενδύσεις, στηρίζουν την εγχώρια ζήτηση και διευκολύνουν την επανεξισορρόπηση στην ευρωζώνη.

Περαιτέρω, η Επιτροπή εξέτασε κατά πόσο τα [σχέδια δημοσιονομικών προγραμμάτων των κρατών μελών της ευρωζώνης](#) για το 2018 συμμορφώνονταν με τις διατάξεις του [συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης](#).

Όσον αφορά την παρακολούθηση των μακροοικονομικών ανισορροπιών, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι για 12 κράτη μέλη (Βουλγαρία, Γερμανία, Ιρλανδία, Ισπανία, Γαλλία, Κροατία, Ιταλία, Κύπρος, Κάτω Χώρες, Πορτογαλία, Σλοβενία και Σουηδία) θα διενεργηθεί το 2018 εμπεριστατωμένη επισκόπηση, προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσο εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν είτε ανισορροπίες είτε υπερβολικές ανισορροπίες. Πρόκειται για τα ίδια κράτη μέλη που είχαν προσδιοριστεί κατά τον προηγούμενο κύκλο της διαδικασίας. Η Επιτροπή θα παρουσιάσει τις εμπεριστατωμένες επισκοπήσεις στο πλαίσιο των ετήσιων ανά χώρα εκθέσεων της στις αρχές του 2018. Η οικονομική μεγέθυνση συμβάλλει στη διόρθωση των υφιστάμενων ανισορροπιών, καθώς διευκολύνει τη συνεχιζόμενη μείωση των λόγων εσωτερικού και εξωτερικού χρέους προς το ΑΕΠ, αμβλύνει ορισμένες προκλήσεις που εξακολουθεί να αντιμετωπίζει ο χρηματοπιστωτικός τομέας και βελτιώνει την κατάσταση στην αγορά εργασίας. Επιτεύχθηκε περαιτέρω πρόοδος στην αντιμετώπιση των εξωτερικών ανισορροπιών στις χώρες που είναι καθαροί οφειλέτες, ενώ οι αγορές εργασίας και οι συνθήκες ανάπτυξης εξακολούθησαν, σε γενικές γραμμές, να βελτιώνονται. Οι ανισορροπίες συνέχισαν να αντιμετωπίζονται με βάση μειωμένο αριθμό κατηγοριών, με επικέντρωση στην απασχόληση και σε κοινωνικές παραμέτρους.

Τον Ιούνιο το Ευρωπαϊκό Δημοσιονομικό Συμβούλιο (ΕΔΣ) υπέβαλε τις πρώτες του συμβουλές σχετικά με τον γενικό προσανατολισμό της δημοσιονομικής πολιτικής στην ευρωζώνη. Το ΕΔΣ είναι ανεξάρτητο και αποτελείται από εμπειρογνώμονες που διορίζονται κατόπιν διαβουλεύσεων με τα κράτη μέλη, τα εθνικά δημοσιονομικά συμβούλια και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Το ΕΔΣ διατύπωσε την άποψη ότι ένας ουδέτερος δημοσιονομικός προσανατολισμός θα ήταν ενδεδειγμένος για την ευρωζώνη στο σύνολό της το 2018 και ότι αυτός θα μπορούσε να εφαρμοστεί μέσω διαφοροποιημένων εθνικών δημοσιονομικών πολιτικών που θα κινούνταν εντός των παραμέτρων του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης. Επιπλέον, το ΕΔΣ υποστήριξε ότι οι κυβερνήσεις θα έπρεπε να επιδιώξουν μια ανασύνθεση των δημόσιων δαπανών προς την κατεύθυνση της αύξησης των επενδυτικών δαπανών, οι οποίες υπέστησαν τις υψηλότερες μειώσεις στο πλαίσιο των διαδοχικών προσπαθειών δημοσιονομικής εξυγίανσης μετά την εκδήλωση της χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης.

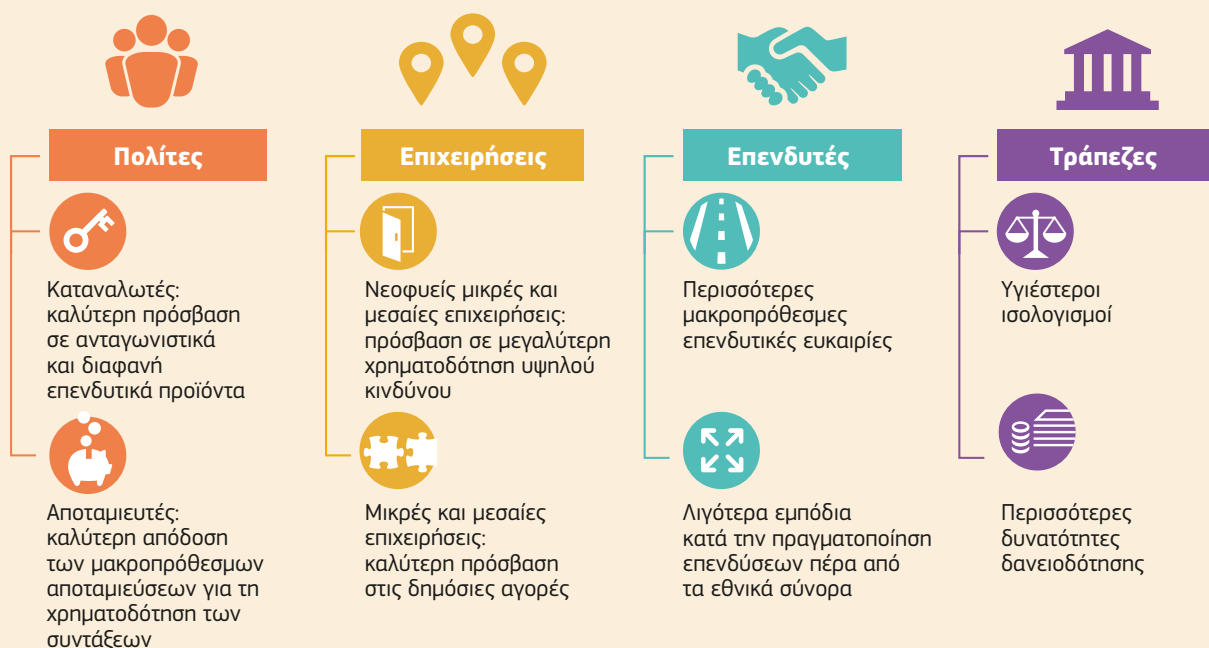
Τον Νοέμβριο το Ευρωπαϊκό Δημοσιονομικό Συμβούλιο δημοσίευσε την [πρώτη ετήσια έκθεσή του](#), η οποία παρέχει μια ανεξάρτητη αξιολόγηση του τρόπου εφαρμογής του δημοσιονομικού πλαισίου της ΕΕ και της καταλληλότητας του τρέχοντος δημοσιονομικού προσανατολισμού στο επίπεδο της ευρωζώνης και στο επίπεδο των κρατών μελών. Η ετήσια έκθεση επικεντρώνεται στο 2016 (τον τελευταίο πλήρη κύκλο εποπτείας) και καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, στο πλαίσιο ενός ιδιαιτέρως δύσκολου οικονομικού περιβάλλοντος, υπήρξαν μεν κάποιες αρρυθμίες, αλλά όχι σοβαρά σφάλματα στην εφαρμογή του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης. Η δημοσιονομική πολιτική παρείχε κάποια στήριξη για την ανάκαμψη της ευρωζώνης στο σύνολό της. Ωστόσο, από την προοπτική της ευρωζώνης, σε ορισμένα κράτη μέλη η δημοσιονομική πολιτική ήταν πιο περιοριστική από το ενδεδειγμένο, ενώ σε άλλα ήταν πιο χαλαρή από το ενδεδειγμένο. Στη βάση της αξιολόγησής του, το ΕΔΣ υπέβαλε επίσης ορισμένες προτάσεις για τη βελτίωση του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης.

Το 2017 η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα συνέχισε να επιτυγχάνει τον πρωταρχικό της στόχο της διατήρησης της σταθερότητας των τιμών για τη διασφάλιση της αξίας του ευρώ. Η σταθερότητα των τιμών είναι κρίσιμη για την οικονομική ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας, αποτελεί δε, ότι πιο σημαντικό μπορεί να προσφέρει η νομισματική πολιτική στον τομέα αυτό. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, μαζί με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας, συμμετείχε επίσης στις τακτικές επισκέψεις εποπτείας της ΕΕ σε κράτη μέλη στο πλαίσιο της υποστήριξης μετά την ολοκλήρωση προγράμματος.

Ολοκλήρωση της ένωσης κεφαλαιαγορών

Η [ένωση κεφαλαιαγορών](#), βασική προτεραιότητα του επενδυτικού σχεδίου για την Ευρώπη, περιλαμβάνει ένα μείγμα κανονιστικών και μη κανονιστικών μεταρρυθμίσεων για την καλύτερη σύνδεση των αποταμιεύσεων με τις επενδύσεις. Αποσκοπεί στην ενίσχυση του ευρωπαϊκού χρηματοπιστωτικού συστήματος με την παροχή εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης και περισσότερων ευκαιριών για τους ιδιώτες και τους θεσμικούς επενδυτές. Για τις επιχειρήσεις, ιδίως τις μικρομεσαίες και τις νεοφυείς, η ένωση κεφαλαιαγορών θα προσφέρει περισσότερες δυνατότητες άντλησης χρηματοδότησης, όπως ευκολότερη πρόσβαση σε κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών και στις κεφαλαιαγορές. Αποδίδει ιδιαίτερη έμφαση στην αειφόρο χρηματοδότηση, καθώς ο χρηματοπιστωτικός τομέας

ΠΟΙΟΣ ΩΦΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΩΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΩΝ

αρχίζει να συνδράμει στην επιλογή κατάλληλων έργων και επιχειρήσεων τους επενδυτές που είναι ευαισθητοποιημένοι όσον αφορά τα ζητήματα αειφορίας.

Τα δύο τρίτα περίπου από τις 33 δράσεις που προβλέπονται στο σχέδιο για την ένωση κεφαλαιαγορών έχουν υλοποιηθεί. Στις δράσεις αυτές συμπεριλαμβάνονταν μια σημαντική αναμόρφωση των κανόνων για τις επιχειρήσεις επενδύσεων. Πλέον, οι μικρότερες επιχειρήσεις επενδύσεων θα υπόκεινται σε απλούστερες απαιτήσεις, που αρμόζουν καλύτερα στο προφίλ κινδύνου τους. Ταυτόχρονα, οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις που εγκυμονούν κινδύνους παρόμοιους με αυτούς των τραπεζών θα πρέπει να υπόκεινται σε κανονιστικές ρυθμίσεις και εποπτεία αντίστοιχες με αυτές των τραπεζών. Με τον τρόπο αυτό θα ενισχυθεί η ικανότητα όλων των επιχειρήσεων επενδύσεων να συνδέουν τις αποταμιεύσεις καταναλωτών και επενδυτών με τις χρηματοδοτικές ανάγκες των επιχειρήσεων. Οι νέοι κανόνες θα προάγουν την εύρυθμη λειτουργία των κεφαλαιαγορών, ενώ παράλληλα θα διασφαλίζεται η χρηματοπιστωτική σταθερότητα.

Στις νέες δράσεις που πρέπει να ολοκληρωθούν στο μέλλον περιλαμβάνονται: η δημιουργία ενός πανευρωπαϊκού ατομικού συνταξιοδοτικού προϊόντος, το οποίο θα βοηθά τα άτομα να χρηματοδοτήσουν τη συνταξιοδότησή τους και θα συμβάλλει στη διοχέτευση περισσότερων αποταμιεύσεων στις κεφαλαιαγορές· η πρόοδος των εργασιών για την ενίσχυση του εποπτικού πλαισίου για ολοκληρωμένες κεφαλαιαγορές· η αναθεώρηση των κανόνων για την εισαγωγή των μικρών και μεσίων επιχειρήσεων σε χρηματιστήριο· η αξιοποίηση του δυναμικού του τομέα της χρηματοοικονομικής τεχνολογίας· και ο αναπροσανατολισμός επενδύσεων για τη στήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία η οποία θα είναι χαμηλών εκπομπών άνθρακα, αποδοτική ως προς τη χρήση πόρων και περισσότερο κυκλική.

Η ΕΕ ως εμπορικός εταίρος

Όπως αναφέρεται στο [έγγραφο προβληματισμού για την τιθάσευση της παγκοσμιοποίησης](#), το οποίο δημοσιεύτηκε τον Μάιο του 2017, η ΕΕ είναι προσηλωμένη σε ένα ανοικτό, βασισμένο σε κανόνες και δίκαιο πολυμερές εμπορικό σύστημα, το οποίο αποτελεί τη βάση της ευημερίας της και το οποίο είναι απαραίτητο για να καταστεί το εμπόριο θετική δύναμη σε ολόκληρο τον κόσμο. Στην ετήσια ομιλία του για την [κατάσταση της Ένωσης](#), ο Jean-Claude Juncker, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, πρότεινε ένα νέο ενωσιακό πλαίσιο για τον έλεγχο των ξένων επενδύσεων, το οποίο θα ενισχύσει τη διαφάνεια

και τη συνεργασία με τα κράτη μέλη. Επιπλέον, η ΕΕ έχει σημειώσει πρόοδο όσον αφορά το άνοιγμα νέων εξαγωγικών αγορών, με την έναρξη εμπορικών διαπραγματεύσεων με σειρά εταίρων. Δύο, ιδίως, εμπορικές συμφωνίες αναμένεται να δώσουν ώθηση στην απασχόληση, την ανάπτυξη και τις επενδύσεις. Η ΕΕ και η Ιαπωνία ολοκλήρωσαν τις διαπραγματεύσεις τους για [συμφωνία οικονομικής εταιρικής σχέσης ΕΕ – Ιαπωνίας](#), ενώ η ΕΕ και ο Καναδάς άρχισαν να εφαρμόζουν προσωρινά τη συνολική οικονομική και εμπορική συμφωνία μεταξύ τους. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις εξελίξεις στην εμπορική πολιτική το 2017, βλέπε το κεφάλαιο 6.

Πρωώθηση του ανόθευτου ανταγωνισμού για τη στήριξη της ανάπτυξης και των επενδύσεων

Η πολιτική της ΕΕ στον τομέα του ανταγωνισμού και της επιβολής της σχετικής νομοθεσίας δείχνει ότι κάθε επιχείρηση είναι ευπρόσδεκτη να επενδύσει και να δραστηριοποιηθεί στην ενιαία αγορά, υπό τον όρο ότι τηρεί τους κανόνες. Κατά τη διάρκεια του περασμένου έτους η ΕΕ συνέχισε να επιβάλλει τους κανόνες για τον ανταγωνισμό προς όφελος των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών.

Τον Μάρτιο προτάθηκε η θέσπιση νέων κανόνων και εργαλείων που αποσκοπούν να παράσχουν στις αρχές ανταγωνισμού των κρατών μελών τη δυνατότητα ακόμα πιο αποτελεσματικής εφαρμογής των αντιμονοπωλιακών κανόνων της ΕΕ. Τον Μάιο εγκρίθηκαν απλουστευμένοι κανόνες οι οποίοι εξαιρούν ορισμένα μέτρα δημόσιας στήριξης για τους λιμένες, τους αερολιμένες, τον πολιτισμό και τις εξόχως απόκεντρες περιοχές της ΕΕ από την υποχρέωση προηγούμενης κοινοποίησης βάσει των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις. Οι νέοι κανόνες διευκολύνουν τις δημόσιες επενδύσεις για τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την τόνωση της ανάπτυξης, ενώ παράλληλα διαφυλάσσουν τον ανταγωνισμό.

Κατά τη διάρκεια του έτους η Επιτροπή εξέδωσε 338 αποφάσεις σε υποθέσεις συγκεντρώσεων, τέσσερις αποφάσεις σε υποθέσεις περιοριστικών συμφωνιών και δεσποζουσών θέσεων, επτά αποφάσεις σε υποθέσεις συμπράξεων και 263 αποφάσεις σε υποθέσεις κρατικών ενισχύσεων, οι οποίες απέφεραν σημαντικά οφέλη για τους ευρωπαίους καταναλωτές και προήγαγαν την ανάπτυξη. Συνολικά, η Επιτροπή επέβαλε πρόστιμα ύψους 4,398 δισ. ευρώ σε επιχειρήσεις για τις οποίες διαπιστώθηκε ότι παραβίασαν τους ενωσιακούς κανόνες περί ανταγωνισμού, ενώ διέταξε τα οικεία κράτη μέλη να ανακτήσουν από τις δικαιούχους επιχειρήσεις εκτιμώμενο ποσό 618,6 εκατ. ευρώ παράνομων και μη συμβιβάσιμων ενισχύσεων.

Με σκοπό την τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας εντός της ΕΕ, ανεστάλησαν εισαγωγικοί δασμοί σε πρώτες ύλες, ημικατεργασμένα προϊόντα και συστατικά μέρη ποσού άνω του 1,2 δισ. ευρώ. Το μέτρο αυτό αποσκοπούσε επίσης στην ενίσχυση της ανταγωνιστικής ικανότητας των κατόντη ενωσιακών κλάδων παραγωγής και στην παροχή στις επιχειρήσεις της δυνατότητας να διατηρήσουν ή και να αυξήσουν τις θέσεις εργασίας που προσφέρουν και να εκσυγχρονίσουν τις δομές τους.

Βιώσιμη ανάπτυξη για τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την προστασία του περιβάλλοντος

Η μετάβαση σε μια πιο κυκλική οικονομία, στην οποία οι πόροι, συμπεριλαμβανομένης της ενέργειας, θα χρησιμοποιούνται με πιο αποδοτικό τρόπο και τα απόβλητα θα έχουν μειωθεί, προσφέρει σημαντικές ευκαιρίες για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η ΕΕ συνέχισε να επιτυγχάνει πρόοδο στην εφαρμογή της [δέσμης μέτρων του 2015 για την κυκλική οικονομία](#). Προκειμένου να συμβάλουν στο κλείσιμο του κύκλου σχεδιασμός – παραγωγή – κατανάλωση – διαχείριση των αποβλήτων, η Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων δημιούργησαν από κοινού μια [πλατφόρμα για τη χρηματοδότηση της κυκλικής οικονομίας](#), με στόχο την αύξηση των επενδύσεων σε καινοτόμες, κυκλικές λύσεις. Επιπλέον, η Επιτροπή παρείχε καθοδήγηση στα κράτη μέλη σχετικά με τρόπους παραγωγής ενέργειας από απόβλητα και πρότεινε επικαιροποιήσεις της νομοθεσίας για τον περιορισμό της χρήσης ορισμένων επικίνδυνων ουσιών σε ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό. Εκτιμάται ότι, χάρη στα μέτρα αυτά, θα αποτραπεί η δημιουργία άνω των 3 000 τόνων επικίνδυνων αποβλήτων ετησίως στην ΕΕ και θα καταστεί δυνατή η εξοικονόμηση

Ο πρώτος αντιπρόεδρος της Επιτροπής Frans Timmermans στη διάσκεψη των ενδιαφερόμενων μερών για την κυκλική οικονομία, Βρυξέλλες, 9 Μαρτίου 2017.

πρώτων υλών και ενέργειας. Στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης και μόνο εκτιμάται ότι μπορούν να επιτευχθούν εξοικονομήσεις δαπανών ύψους 170 εκατ. ευρώ μέσω της παροχής στα νοσοκομεία της δυνατότητας να αγοράζουν και να πωλούν μεταχειρισμένα ιατροτεχνολογικά προϊόντα.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατέληξαν σε προσωρινή συμφωνία επί των νομοθετικών προτάσεων για τα απόβλητα, ακρογωνιαίο λίθο της δέσμης μέτρων, θέτοντας φιλόδοξους αλλά ρεαλιστικούς στόχους μείωσης των αποβλήτων και ανακύκλωσης έως το 2035.

Συνεχής στήριξη για τα κράτη μέλη της ΕΕ

Το **πρόγραμμα στήριξης διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων** θεσπίστηκε τον Μάιο, με προϋπολογισμό ύψους 142,8 εκατ. ευρώ για την περίοδο 2017-2020. Κατόπιν αιτήματος των κρατών μελών, το πρόγραμμα χρηματοδοτεί εξατομικευμένη τεχνική βοήθεια για την υποστήριξη των βασικών μεταρρυθμιστικών προσπαθειών των κρατών μελών. Μέσω του προγράμματος η Επιτροπή παρέχει στοχευμένη βοήθεια που ενισχύει την ικανότητα των κρατών μελών να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν τις μεταρρυθμίσεις

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΕ

Ενώ οι επενδύσεις ανακάμπτουν, περισσότερες μεταρρυθμίσεις είναι αναγκαίες για να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος στην οικονομική μεγέθυνση, στην παραγωγικότητα και στη δημιουργία θέσεων εργασίας.

Εθνικές δράσεις

Δράσεις της ΕΕ

που θεωρούν αναγκαίες για να ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητα των οικονομιών τους και να τις καταστήσουν πιο φιλικές προς τις επενδύσεις. Η εν λόγω τεχνική βοήθεια καλύπτει μεταρρυθμίσεις στους τομείς της διακυβέρνησης και της δημόσιας διοίκησης, της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών, του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, των αγορών εργασίας, της εκπαίδευσης, των υπηρεσιών υγείας και των κοινωνικών υπηρεσιών, του χρηματοπιστωτικού κλάδου και της πρόσβασης σε χρηματοδότηση. Παρέχεται σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ και βασίζεται στη ζήτηση, ενώ δεν προϋποθέτει συγχρηματοδότηση.

Το πρόγραμμα υλοποιείται από την [Υπηρεσία Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων](#), σε συνεργασία με άλλες αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής. Μέχρι στιγμής η Υπηρεσία Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων έχει συνεργαστεί με 15 κράτη μέλη για την υλοποίηση 150 και πλέον έργων παροχής βοήθειας. Στο πλαίσιο του κύκλου του έργου για το 2018, έχει λάβει περισσότερες από 400 αιτήσεις βοήθειας από 20 και πλέον κράτη μέλη, με αποτέλεσμα να υπάρξει σημαντική υπερβάλλουσα ζήτηση για τον προϋπολογισμό του προγράμματος, ο οποίος ανέρχεται σε 30,5 εκατ. ευρώ για το συγκεκριμένο έτος.

Η ΕΕ συνέχισε να παρέχει υποστήριξη μετά την ολοκλήρωση προγράμματος στην [Ιρλανδία](#), την [Ισπανία](#), την [Κύπρο](#), την [Πορτογαλία](#) και τη [Ρουμανία](#). Κατά τη διάρκεια του έτους σημειώθηκε και πάλι ικανοποιητική πρόοδος όσον αφορά την εφαρμογή του ελληνικού προγράμματος, το οποίο είχε σχεδιαστεί ώστε να δημιουργηθούν οι συνθήκες για την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης και να τεθούν τα θεμέλια για μια διατηρήσιμη οικονομική ανάκαμψη στην Ελλάδα. Η δεύτερη αξιολόγηση ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο, με αποτέλεσμα να καταστεί δυνατή η έγκριση της τρίτης δόσης της χρηματοδότησης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας, ύψους 8,5 δισ. ευρώ. Η τρίτη αξιολόγηση βρισκόταν σε εξέλιξη τον Δεκέμβριο, ενώ συμφωνία σε υπηρεσιακό επίπεδο επιτεύχθηκε στις αρχές του εν λόγω μήνα.

Επιπλέον, η Ελλάδα συνέχισε να λαμβάνει οικονομική υποστήριξη μέσω του επενδυτικού σχεδίου για την Ευρώπη.

Περαιτέρω, η Υπηρεσία Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων ανέλαβε ειδικά καθήκοντα για να συμβάλει στον συντονισμό της αντιμετώπισης της προσφυγικής κρίσης στην Ελλάδα και στην υλοποίηση του προγράμματος βοήθειας της ΕΕ προς την τουρκοκυπριακή κοινότητα.

Περιφερειακή πολιτική

Η ΕΕ, στο πλαίσιο της περιφερειακής πολιτικής της και της πολιτικής της για την αστική ανάπτυξη, συνεχίζει να επενδύει σε κάθε είδους και μεγέθους έργα που μπορούν να αποφέρουν θέσεις εργασίας και ανάπτυξη, καθώς και σε υποδομές που διευκολύνουν τις επιχειρηματικές δραστηριότητες, όπως τα ευρυζωνικά δίκτυα και τα δίκτυα μεταφορών. Επιπλέον, υλοποιήθηκαν διάφορες πρωτοβουλίες και στρατηγικές για την τόνωση της ανάπτυξης και της καινοτομίας σε μεγαλύτερη κλίμακα, συμπεριλαμβανομένης μιας νέας δέσμης δράσεων με στόχο να βοηθηθούν περαιτέρω οι περιφέρειες της ΕΕ να επενδύσουν στους εξειδικευμένους τομείς στους οποίους διατηρούν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, τακτική που είναι γνωστή ως «[έξυπνη εξειδίκευση](#)». Δύο πιλοτικά έργα που ξεκίνησαν το 2017 θα παράσχουν σε περιφέρειες τη δυνατότητα να συνεργαστούν στενά με ομάδες εμπειρογνομόνων της Επιτροπής, με στόχους την αναβάθμιση των ικανοτήτων καινοτομίας που διαθέτουν, την άρση των εμποδίων στις επενδύσεις και την προετοιμασία τους για βιομηχανική και κοινωνική αλλαγή. Στο πλαίσιο των έργων αυτών, θα εντοπιστούν και θα αναπτυχθούν διαπεριφερειακά έργα τα οποία πληρούν τους όρους για να τύχουν

Η επίτροπος Corina Crețu επισκέπτεται το Biopark Brussels South στο Σαρλερουά, Βέλγιο, 24 Μαρτίου 2017.

Η υπουργός Οικονομίας του Μαυροβουνίου Dragica Sekulić, ο επίτροπος Johannes Hahn και ο υπουργός Ευρωπαϊκών Υποθέσεων του Μαυροβουνίου Aleksandar Andrija Pejović επισκέπτονται το εργοτάξιο στον υποσταθμό του «Διαβαλκανικού διαδρόμου ηλεκτρικής ενέργειας» στο πλαίσιο του θεματολογίου για τη συνδεσιμότητα, που θα συμβάλει στη δημιουργία της περιφερειακής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, Lastva, Μαυροβούνιο, 9 Ιουνίου 2017.

τραπεζικής χρηματοδότησης και τα οποία είναι ικανά να δημιουργήσουν ενωσιακές αξιακές αλυσίδες σε τομείς προτεραιότητας.

Στο πλαίσιο του [αστικού θεματολογίου της ΕΕ](#) και με σκοπό να δοθεί στις πόλεις η δυνατότητα να εκφράσουν τις απόψεις τους κατά την εκπόνηση πολιτικών που τις αφορούν, δρομολογήθηκαν 12 νέες θεματικές εταιρικές σχέσεις επί θεμάτων όπως η κυκλική οικονομία, η ψηφιακή μετάβαση, η απασχόληση και οι δεξιότητες, και η αστική κινητικότητα. Για να διευκολύνει τις επενδύσεις στους τομείς αυτούς, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, από κοινού με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, συγκρότησε μια νέα υπηρεσία. Η Urban Investment Support (Στήριξη Αστικών Επενδύσεων) παρέχει εξατομικευμένες υπηρεσίες συμβουλευτικής υποστήριξης επί χρηματοοικονομικών και τεχνικών ζητημάτων για πόλεις, σε όλα τα βασικά στάδια της προετοιμασίας και της εφαρμογής ολοκληρωμένων σχεδίων αστικής ανάπτυξης. Τρία σχέδια δράσης έχουν ήδη δημοσιευτεί στο πλαίσιο ισάριθμων εταιρικών σχέσεων, ενώ τα υπόλοιπα θα ακολουθήσουν εντός του 2018.

Ο στόχος της πολιτικής της ΕΕ για τη συνοχή είναι η άμβλυνση των αποκλίσεων στην ανάπτυξη και η μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των κρατών μελών και των περιφερειών της ΕΕ. Η Επιτροπή δρομολόγησε μια πρωτοβουλία για να βοηθήσει τις [λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες](#) να καλύψουν τις διαφορές. Στόχος της πρωτοβουλίας είναι η ανάλυση των παραγόντων που δρουν ανασταλτικά στην ανάπτυξη και η παροχή στις εν λόγω περιφέρειες συστάσεων και βοήθειας για να αξιοποιήσουν ακώλυτα το αναπτυξιακό δυναμικό τους. Η Πολωνία και η Ρουμανία αποτελούν τα πρώτα κράτη μέλη στα οποία θα υλοποιηθεί πιλοτικά η εν λόγω πρωτοβουλία, έκαστη με δύο περιφέρειες. Με βάση τα αποτελέσματα των πιλοτικών έργων, το μοντέλο θα εφαρμοστεί στη συνέχεια σε άλλες περιφέρειες που αντιμετωπίζουν παρόμοια προβλήματα.

Οι [εξόχως απόκεντρες περιοχές της ΕΕ](#) επίσης θα επωφεληθούν από μια [νέα στρατηγική](#), η οποία παρουσιάστηκε τον Οκτώβριο και η οποία προβλέπει μια προνομιακή, ανανεωμένη και ενισχυμένη εταιρική σχέση στη βάση της πλήρους αξιοποίησης των μοναδικών πλεονεκτημάτων τους.

Έρευνα και καινοτομία

[Αξιολόγηση](#) των πρώτων ετών εφαρμογής του προγράμματος-πλαισίου «[Ορίζοντας 2020](#)», του προγράμματος της ΕΕ για την έρευνα και την καινοτομία, έδειξε ότι βρίσκεται σε ορθή πορεία προκειμένου να συμβάλει στη δημιουργία ανάπτυξης και θέσεων εργασίας, στην αντιμετώπιση των σημαντικότερων κοινωνικών προκλήσεων και στη βελτίωση της ζωής των πολιτών. Μόνο το 2017 το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» επένδυσε 8,62 δισ. ευρώ. Ενισχύθηκαν περισσότερα από 4 900 έργα, τα οποία έφεραν σε επαφή περισσότερους εταίρους από την ΕΕ, τις 16 συνδεδεμένες με το πρόγραμμα χώρες και άλλες χώρες από ολόκληρο τον κόσμο. Τον Οκτώβριο η Επιτροπή δημοσίευσε την [τελευταία δέσμη προσκλήσεων υποβολής προτάσεων του προγράμματος «Ορίζοντας 2020»](#) και δρομολόγησε ορισμένες άλλες δραστηριότητες, στο πλαίσιο των οποίων θα διατεθούν περίπου 30 δισ. ευρώ για δράσεις έρευνας και καινοτομίας.

Συνδέοντας την Ευρώπη

Η πρώτη «[συνδυαστική πρόσκληση](#)» στο πλαίσιο του μηχανισμού «[Συνδέοντας την Ευρώπη](#)» δημοσιεύτηκε τον Φεβρουάριο, προσφέροντας 1,35 δισ. ευρώ για τη χρηματοδότηση έργων στον

© Mike Wilkinson

Ο επίτροπος Carlos Moedas και ο καθηγητής David Lane, ιδρυτικό στέλεχος του Κέντρου Ρομποτικής Εδιμβούργου (Edinburgh Centre for Robotics), συζητούν για ένα αυτόνομο υποβρύχιο όχημα με το όνομα *Iver* στη διάρκεια επίσκεψης στο πανεπιστήμιο Heriot-Watt, Εδιμβούργο, Ηνωμένο Βασίλειο, 18 Οκτωβρίου 2017.

τομέα των μεταφορών. Η «συνδυαστική πρόκληση» συνδυάζει επιχορηγήσεις με χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες ή επενδυτές του ιδιωτικού τομέα.

Με στόχο την υποστήριξη της ανταγωνιστικής, καθαρής και διασυνδεδεμένης κινητικότητας, η Επιτροπή ενέκρινε κατάλογο 152 έργων στον τομέα των μεταφορών, τα οποία [θα μοιραστούν ενωσιακή χρηματοδότηση ύψους 2,7 δισ. ευρώ](#) στο πλαίσιο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη».

Ανάπτυξη και απασχόληση μέσω της γεωργίας

Ο τομέας των γεωργικών προϊόντων διατροφής της ΕΕ παρέχει σχεδόν 44 εκατομμύρια θέσεις εργασίας και εξαγεί προϊόντα αξίας άνω των 130 δισ. ευρώ ετησίως. Η κοινή γεωργική πολιτική στηρίζει τον εν λόγω τομέα με ετήσιο προϋπολογισμό ύψους περίπου 59 δισ. ευρώ, ο οποίος κατανέμεται μεταξύ διαφόρων συμπληρωματικών μέσων. Το 2017 η Επιτροπή διοργάνωσε ευρείες διαβουλεύσεις με αντικείμενο την απλούστευση και τον εκσυγχρονισμό της κοινής γεωργικής πολιτικής. Στις διαβουλεύσεις αυτές περιλαμβανόταν μια εκτεταμένη δημόσια διαβούλευση, στο πλαίσιο της οποίας εκπονήθηκαν περισσότερες από 322 000 εισηγήσεις και περισσότερα από 1 400 έγγραφα πολιτικής.

Στη βάση των παραπάνω, εκδόθηκε τον Νοέμβριο η [ανακοίνωση με τίτλο «Το μέλλον των τροφίμων και της γεωργίας»](#), η οποία παρέχει ευρείς πολιτικούς προσανατολισμούς για τη μελλοντική εξέλιξη της κοινής γεωργικής πολιτικής. Η ανακοίνωση θα κατευθύνει περαιτέρω τη συζήτηση σχετικά με τη μελλοντική πολιτική ενόψει των προτάσεων για το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο το 2018, αλλά δεν θα τις προδικάσει.

Ο επίτροπος Phil Hogan (κέντρο) επισκέπτεται έργο ύδρευσης στο Pozoblanco, Ισπανία, 8 Ιουνίου 2017.

Μέριμνα για τους ωκεανούς

Στο πλαίσιο των προσπαθειών της για τη συγκρότηση μιας παγκόσμιας συμμαχίας για τους ωκεανούς η οποία θα περιλαμβάνει διεθνείς εταίρους και θα επικεντρώνεται σε θέματα θαλάσσιας πολιτικής,

η ΕΕ φιλοξένησε τον Οκτώβριο στη Μάλτα την τέταρτη διεθνή διάσκεψη Our Ocean. Χίλιοι υψηλού επιπέδου «υπερασπιστές των ωκεανών» δεσμεύτηκαν να αναλάβουν δράση για υγιείς, παραγωγικούς ωκεανούς και έδωσαν συνέχεια σε προγενέστερες δεσμεύσεις.

Εκπρόσωποι κυβερνήσεων, επιχειρήσεων και της κοινωνίας των πολιτών έγραψαν ιστορία, δεσμευόμενοι να προσφέρουν περισσότερα από 7 δισ. ευρώ για την υγεία των ωκεανών. Επίσης, δεσμεύτηκαν να δημιουργήσουν νέες προστατευόμενες θαλάσσιες ζώνες έκτασης άνω των 2,5 εκατομμυρίων τετραγωνικών χιλιομέτρων, ενώ, για πρώτη φορά, παρατηρήθηκε στη διάσκεψη μεγάλης κλίμακας κινητοποίηση του τομέα των επιχειρήσεων για την προστασία των ωκεανών. Η ΕΕ εξήγγειλε μέτρα ύψους 550 εκατ. ευρώ για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, την καταπολέμηση της θαλάσσιας ρύπανσης, την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, την υποστήριξη της βιώσιμης αλιείας, την προαγωγή της ασφάλειας στη θάλασσα και την προώθηση μιας βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας.

Ο επίτροπος Karmenu Vella (κέντρο) συναντά ντόπιους ψαράδες στο λιμάνι του Zadar, Κροατία, 20 Μαρτίου 2017.

Βοήθεια προς τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις για να βρουν νέα χρηματοδότηση, νέους εταίρους και νέες αγορές

Κάθε χρόνο η ΕΕ στηρίζει περισσότερες από 200 000 επιχειρήσεις με διάφορα είδη χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων δανείων, μικροχρηματοδοτήσεων, εγγυήσεων και κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών. Ενωσιακή χρηματοδότηση παρέχεται σε νεοφυείς επιχειρήσεις, επιχειρηματίες και εταιρείες, ανεξαρτήτως μεγέθους και τομέα δραστηριοποίησης. Η απόφαση για τη χορήγηση χρηματοδότησης στηριζόμενης από την ΕΕ λαμβάνεται από τοπικούς χρηματοοικονομικούς οργανισμούς, όπως τράπεζες, επιχειρήσεις κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών και «επιχειρηματικούς αγγέλους» (angel investors). Η στήριξη της ΕΕ, η οποία συχνά λαμβάνει τη μορφή της παροχής ισόποσων κεφαλαίων με αυτά που παρέχουν οι τοπικοί χρηματοοικονομικοί οργανισμοί, παρέχει στις επιχειρήσεις τη δυνατότητα να λάβουν υψηλότερη χρηματοδοτική στήριξη απ' ό,τι θα μπορούσαν υπό άλλες συνθήκες.

Επιπλέον, η ΕΕ παρέχει συμβουλευτική και πρακτική υποστήριξη σε επιχειρήσεις. Το 2017 το δίκτυο [Enterprise Europe Network](#) βοήθησε περισσότερες από 3 500 μικρές επιχειρήσεις με διεθνείς φιλοδοξίες

Ο αντιπρόεδρος της Επιτροπής Andrus Ansip στην εναρκτήρια εκδήλωση της Startup Europe Week 2017, της εβδομάδας για τις ευρωπαϊκές νεοφυείς επιχειρήσεις, Βρυξέλλες, 6 Φεβρουαρίου 2017.

να βρουν χρηματοδότηση, νέους εταίρους και νέες αγορές. Το εν λόγω δίκτυο δραστηριοποιείται σε περισσότερες από 60 χώρες σε ολόκληρο τον κόσμο. Συγκεντρώνει ειδικούς από περισσότερους από 600 οργανισμούς-μέλη και έχει ως σκοπό να βοηθά τις επιχειρήσεις στην ΕΕ να καινοτομούν και να αναπτυχθούν διεθνώς.

Επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό

Το 2017 σηματοδότησε την 60ή επέτειο από την ίδρυση του [Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου](#), το οποίο βοηθά εργαζομένους να αποκτήσουν προσόντα και να αναβαθμίσουν τις δεξιότητές τους (προβλέπεται να υποστηρίξει οκτώ εκατομμύρια εργαζομένους στην ΕΕ κατά το διάστημα 2014-2020).

Τέσσερα χρόνια μετά τη συγκρότησή της το 2013, η [ευρωπαϊκή συμμαχία για θέσεις μαθητείας](#) (στην οποία μπορούν να συμμετέχουν τα μέλη της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών και οι υποψήφιοι προς ένταξη στην ΕΕ χώρες) περιλαμβάνει περισσότερες από 35 χώρες. Στο πλαίσιο αυτό, έχουν

Οικονομική και νομισματική ένωση: προαγωγή της κοινωνικής δικαιοσύνης για όλους τους πολίτες της ΕΕ.

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΣΕ ΔΡΑΣΗ

Πρόσβαση στην απασχόληση. Στην Κροατία το σχέδιο EkoBiz δείχνει στους νέους ότι δεν χρειάζεται να εγκαθίστανται στις πόλεις για να εξασφαλίσουν ένα λαμπρό μέλλον. Περισσότερα από 70 άτομα συμμετείχαν τελικά στον εν λόγω κύκλο κατάρτισης και έλαβαν βοήθεια για να αναπτύξουν βιώσιμα επιχειρηματικά σχέδια. Το EkoBiz ενθάρρυνε επίσης 10 σχολεία και 10 παιδικούς σταθμούς να αναπτύξουν σχέδια μικρής κλίμακας που σχετίζονται με τη βιολογική καλλιέργεια.

Επενδύσεις στις δεξιότητες. Το σχέδιο Diritti a Scuola στην Ιταλία βοήθησε πάνω από 200 000 παιδιά και έχει θετική συμβολή στη σχολική τους εκπαίδευση. Ως αποτέλεσμα, το ποσοστό πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου στην Απουλία μειώθηκε από 30 % το 2004 σε 19 % το 2011.

Προώθηση της κοινωνικής ένταξης. Το σχέδιο «Ακαδημία ανάπτυξης της κοινωνικής οικονομίας» στην περιφέρεια Małopolskie στην Πολωνία έχει δημιουργήσει μια ακμάζουσα κοινωνική οικονομία προς όφελος πολλών από τους πλέον μειονεκτούντες πολίτες της περιφέρειας. Περισσότερα από 1 700 άτομα έχουν επωφεληθεί μέχρι σήμερα από τις δραστηριότητες του σχεδίου, καθώς και 245 οργανώσεις της κοινωνικής οικονομίας και 126 τοπικοί εταίροι.

υποβληθεί περίπου 230 δεσμευτικές προσφορές από ενδιαφερόμενους φορείς, συμπεριλαμβανομένων επιχειρήσεων και ενδιαμέσων, οι οποίοι έχουν δεσμευτεί να προσφέρουν περισσότερες από 800 000 ευκαιρίες κατάρτισης και πρώτης απασχόλησης. Επιπλέον, στο ίδιο πλαίσιο, τον Ιούνιο εγκαινιάστηκε ένα νέο ευρωπαϊκό δίκτυο μαθητευομένων, προκειμένου να δοθεί ισχυρότερη φωνή στους νεαρούς εκπαιδευόμενους. Τον Οκτώβριο η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση για ένα [ευρωπαϊκό πλαίσιο για ποιοτικές και αποτελεσματικές θέσεις μαθητείας](#), ενώ δρομολογήθηκε η νέα [πρωτοβουλία ErasmusPro](#) με στόχο τη στήριξη της μακράς διάρκειας κινητικότητας για μαθητευόμενους και εκπαιδευόμενους στο πλαίσιο επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Τον Ιούλιο η ΕΕ έθεσε σε λειτουργία την [ευρωπαϊκή ταξινόμηση δεξιοτήτων, ικανοτήτων, προσόντων και επαγγελματιών](#) και το [ενωσιακό εργαλείο κατάρτισης προφίλ δεξιοτήτων για υπηκόους τρίτων χωρών](#), συμπεριλαμβανομένων των αιτούντων άσυλο και των προσφύγων. Τα δύο νέα αυτά διαδικτυακά εργαλεία διευκολύνουν την κινητικότητα για εκπαιδευτικούς και επαγγελματικούς σκοπούς σε ολόκληρη την ΕΕ, καθιστώντας τις δεξιότητες και τα προσόντα πιο διαφανή.

Στις 20 Δεκεμβρίου η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση νέας οδηγίας που θα συμπληρώνει και θα εκσυγχρονίζει τις ισχύουσες υποχρεώσεις ενημέρωσης κάθε εργαζομένου για τους όρους εργασίας του. Η εν λόγω πρόταση προβλέπει τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων ώστε να διασφαλίζεται ότι όλοι οι εργαζόμενοι, συμπεριλαμβανομένων όσων απασχολούνται με άτυπες συμβάσεις, θα επωφελούνται από μεγαλύτερη προβλεψιμότητα και σαφήνεια. Η πρόταση θα επεκτείνει την παρεχόμενη κάλυψη και προστασία σε περίπου 2-3 εκατομμύρια επιπλέον εργαζομένους με άτυπες συμβάσεις.

Πρωώθηση των ψηφιακών δεξιοτήτων

Η ΕΕ προωθεί πρωτοβουλίες για να αυξήσει τις δυνατότητες που παρέχονται στους πολίτες να αποκτήσουν [ψηφιακές δεξιότητες](#). Τον Μάρτιο ανακοινώθηκε σχέδιο για την προσφορά θέσεων πρακτικής άσκησης στον ψηφιακό τομέα για 5 000 - 6 000 φοιτητές κατά την περίοδο 2018-2020. Πραγματοποιούνται επενδύσεις σε έργα που έχουν στόχο την ανάπτυξη λύσεων κατάρτισης για τη βελτίωση των δεξιοτήτων των προσώπων που εργάζονται σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και για την επανεκπαίδευση ανέργων για θέσεις εργασίας σε μικρές επιχειρήσεις.

Διασύνδεση των ανθρώπων

Το 2017 η ΕΕ γιόρτασε την 30ή επέτειο από την έναρξη του προγράμματος Erasmus με εκδηλώσεις σε ολόκληρη την Ευρώπη. Αυτό που ξεκίνησε ως μικρή κλίμακας πρόγραμμα κινητικότητας για σπουδαστές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης το 1987 έχει εξελιχθεί στο [πρόγραμμα Erasmus+](#) για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό. Τα τελευταία 30 χρόνια περίπου εννέα εκατομμύρια άνθρωποι

Ο επίτροπος Tibor Navracsics στην τελετή για την 30ή επέτειο από την έναρξη του προγράμματος Erasmus στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Βρυξέλλες, 25 Ιανουαρίου 2017.

έχουν επωφεληθεί από ευρύ φάσμα ευκαιριών που παρείχε το πρόγραμμα Erasmus για να διευρύνουν τους ορίζοντές τους και να αποκτήσουν νέες γνώσεις και δεξιότητες μέσα από σπουδές, πρακτική άσκηση, μαθητεία, ανταλλαγές νέων, εκπαιδευτικές και αθλητικές δραστηριότητες σε ολόκληρη την Ευρώπη και πέραν αυτής. Το 2017, με προϋπολογισμό άνω των 2,5 δισ. ευρώ, το πρόγραμμα έδωσε τη δυνατότητα σε περίπου 560 000 νέους και 160 000 μέλη προσωπικού εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και οργανώσεων

νεολαίας να επωφεληθούν. Τον Ιούνιο τα κράτη μέλη ενέκριναν την υλοποίηση της πρωτοβουλίας ErasmusPro, η οποία θα παράσχει, κατά τα επόμενα τρία έτη, έως και 50 000 νέες ευκαιρίες για να μπορέσουν μαθητευόμενοι και εκπαιδευόμενοι στο πλαίσιο επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης να επωφεληθούν από μακράς διάρκειας τοποθέτηση σε θέσεις εργασίας στο εξωτερικό.

Με τη βοήθεια του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, η Επιτροπή αύξησε τη χρηματοδότηση της πρωτοβουλίας για την απασχόληση των νέων, του ειδικού ενωσιακού προγράμματος χρηματοδοτικής στήριξης, και βοήθησε τα κράτη μέλη να κινητοποιήσουν το μερίδιό τους από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. Συνολικά, περισσότεροι από 18 εκατομμύρια νέοι έχουν συμμετάσχει σε προγράμματα «Εγγυήσεις για τη νεολαία» από τον Ιανουάριο του 2014, ενώ 11 εκατομμύρια νέοι έχουν αποδεχθεί προσφορά εργασίας, μαθητείας, πρακτικής άσκησης ή συνεχιζόμενης εκπαίδευσης.

Βοήθεια σε νέους για να γίνουν επιχειρηματίες

Το πρόγραμμα [Erasmus για νέους επιχειρηματίες](#) παρέχει σε επίδοξους ευρωπαίους επιχειρηματίες τις δεξιότητες που χρειάζονται για να ξεκινήσουν ή/και να διαχειριστούν με επιτυχία μια μικρή επιχείρηση στην Ευρώπη. Οι νέοι επιχειρηματίες συναντώνται και ανταλλάσσουν γνώσεις και επιχειρηματικές ιδέες με έναν έμπειρο επιχειρηματία για διάστημα ενός έως έξι μηνών. Ο νέος επιχειρηματίας αποκτά τις δεξιότητες που απαιτούνται για τη διαχείριση μιας μικρής εταιρείας, ενώ ο έμπειρος επιχειρηματίας που τον φιλοξενεί επωφελείται από νέους τρόπους θεώρησης της επιχείρησής του και ενημερώνεται για νέες αγορές.

Το πρόγραμμα αυτό χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και λειτουργεί σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες με τη βοήθεια τοπικών σημείων επαφής, τα οποία έχουν ως έργο την υποστήριξη επιχειρήσεων (π.χ. εμπορικών επιμελητηρίων, πάρκων νεοφυών επιχειρήσεων και εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων). Κατά τη διάρκεια του έτους περισσότεροι από 1 000 επίδοξοι επιχειρηματίες συμμετείχαν στο εν λόγω πρόγραμμα καθοδήγησης.

Το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης

Από τη σύστασή του τον Δεκέμβριο του 2016, οι διαδικασίες για τη συγκρότηση και την έναρξη λειτουργίας του [Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης](#) κινήθηκαν με ταχύτητα. Τον Μάιο του 2017 η Επιτροπή πρότεινε ειδική νομική βάση και προϋπολογισμό για τη λειτουργία του για τα επόμενα τρία έτη. Έως το τέλος Δεκεμβρίου περισσότεροι από 45 000 άνθρωποι είχαν εγγραφεί και περισσότεροι από 2 500 είχαν συμμετάσχει σε δραστηριότητες αλληλεγγύης σε ολόκληρη την Ευρώπη. Για παράδειγμα, τον Αύγουστο 16 εθελοντές κατέφθασαν στη Norcia της Ιταλίας για να βοηθήσουν στις προσπάθειες αποκατάστασης των ζημιών και ανασύστασης των κοινωνικών υπηρεσιών για την τοπική κοινότητα που δοκιμάστηκε από τους ισχυρούς σεισμούς οι οποίοι έπληξαν την περιοχή το 2016. Επιπλέον, στα μέσα του 2017 εγκαινιάστηκε το επαγγελματικό σκέλος του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης. Προβλέπεται ότι κατά τα επόμενα δύο έτη θα προσφερθεί σε έως και 6 000 νέους θέση εργασίας ή πρακτικής άσκησης στον τομέα της αλληλεγγύης, μέσω έργων χρηματοδοτούμενων από το ευρωπαϊκό πρόγραμμα για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία, υπό τον συντονισμό των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης της Γαλλίας και της Ιταλίας.

Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης:
εθελοντισμός για τις κοινότητες και
τους ανθρώπους σε όλη την Ευρώπη.

Προστασία της ανθρώπινης υγείας και ενίσχυση της οικονομίας

Τον Ιούνιο η Επιτροπή εξέδωσε το νέο [σχέδιο δράσης κατά της μικροβιακής αντοχής](#). Η προσέγγιση «Μία υγεία» του σχεδίου δράσης αφορά το πρόβλημα της [μικροβιακής αντοχής](#) τόσο στους ανθρώπους όσο και στα ζώα, πρόβλημα το οποίο εξελίσσεται σε ολόένα και μεγαλύτερη απειλή και το οποίο ευθύνεται για 25 000 θανάτους ανθρώπων και ζημιές ύψους 1,5 δισ. ευρώ ετησίως στην ΕΕ. Ο πρώτος διετής κύκλος της πρωτοβουλίας για την [κατάσταση της υγείας στην ΕΕ](#) ολοκληρώθηκε με τη δημοσίευση των [ανά χώρα εκθέσεων σχετικά με την υγεία](#) για κάθε κράτος μέλος, καθώς και ενός συνοδευτικού εγγράφου της Επιτροπής το οποίο συνδέει τις εν λόγω εκθέσεις με ένα ευρύτερο θεματολόγιο της ΕΕ. Για την υλοποίηση της εν λόγω πρωτοβουλίας, η Επιτροπή συνεργάστηκε με τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο για τις Πολιτικές και τα Συστήματα Υγείας.

Ένας προϋπολογισμός της ΕΕ που θα εστιάζεται στα αποτελέσματα

Ο [προϋπολογισμός της ΕΕ για το 2017](#) συνέβαλε στην ενίσχυση της δημιουργίας θέσεων εργασίας, ιδίως για τους νέους, και στην ενθάρρυνση των στρατηγικών επενδύσεων. Οικοδομώντας επί δράσεων προηγούμενων ετών, διατήρησε την ιδιαίτερη έμφαση στην πρόκληση της μετανάστευσης. Σχεδόν ο μισός προϋπολογισμός (75 δισ. ευρώ) διατέθηκε για την ανάπτυξη, την απασχόληση και την ανταγωνιστικότητα, τη στήριξη της έρευνας και της καινοτομίας («Ορίζοντας 2020»), την εκπαίδευση, την κατάρτιση και τη νεολαία (Erasmus+), τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (πρόγραμμα της ΕΕ για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και τις ΜΜΕ) και τις υποδομές μεταφορών (μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»). Ο προϋπολογισμός της ΕΕ στήριξε επίσης το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων, το οποίο προώθησε βασικά επενδυτικά έργα στην ΕΕ. Οι γεωργοί έλαβαν περίπου 43 δισ. ευρώ. Επιπλέον, η ΕΕ συνεισέφερε, με συνολικό ποσό ύψους σχεδόν 6 δισ. ευρώ, στην ενίσχυση της προστασίας των εξωτερικών συνόρων και στην αντιμετώπιση των μεταναστευτικών και προσφυγικών ροών.

Ο αντιπρόεδρος της Επιτροπής Jyrki Katainen κατά την υπογραφή της πρώτης συμφωνίας σύναψης δανείου με την υποστήριξη του μηχανισμού χρηματοδότησης φυσικού κεφαλαίου, Βρυξέλλες, 11 Απριλίου 2017.

Ο επίτροπος Günther Oettinger παρουσιάζει το έγγραφο προβληματισμού σχετικά με το μέλλον των οικονομικών της ΕΕ που δημοσίευσε η Επιτροπή, Βρυξέλλες, 28 Ιανουαρίου 2017.

Τον Μάιο η Επιτροπή πρότεινε να χορηγηθεί χρηματοδότηση ύψους άνω των 340 εκατ. ευρώ για να παρασχεθούν έως το 2020, στο πλαίσιο του [Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης](#), 100 000 ευκαιρίες τοποθέτησης (σε θέσεις εθελοντισμού, πρακτικής άσκησης ή εργασίας) σε νέους που επιθυμούν να συμμετάσχουν σε δραστηριότητες αλληλεγγύης.

Η [ενδιάμεση επανεξέταση του τρέχοντος πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου \(2014-2020\)](#) εγκρίθηκε τον Ιούνιο. Σκοπός της εν λόγω επανεξέτασης ήταν να διατεθούν πρόσθετα χρηματοδοτικά μέσα για την αντιμετώπιση των μεταναστευτικών ροών και των κινδύνων για την ασφάλεια, ώστε να ενισχυθούν η οικονομική μεγέθυνση, η δημιουργία θέσεων εργασίας και η ανταγωνιστικότητα και να βελτιωθεί η ικανότητα του προϋπολογισμού της ΕΕ να αντιμετωπίζει απρόβλεπτες καταστάσεις.

Επίσης, η Επιτροπή ενέκρινε νομοθετική πρόταση για τη μείωση του διοικητικού φόρτου με τον οποίο έρχονται αντιμέτωποι οι αποδέκτες κονδυλίων της ΕΕ. Στις 28 Ιουνίου η Επιτροπή δημοσίευσε [έγγραφο προβληματισμού](#) για την έναρξη μιας συζήτησης σχετικά με το μέλλον των οικονομικών της ΕΕ.

«Πιστεύω ότι πρέπει να κάνουμε πολύ καλύτερη χρήση των μεγάλων ευκαιριών που μας προσφέρουν οι ψηφιακές τεχνολογίες, οι οποίες δεν γνωρίζουν σύνορα».

Jean-Claude Juncker, Πολιτικές κατευθύνσεις, 15 Ιουλίου 2014

Συνδεδεμένη ψηφιακή ενιαία αγορά

Η ΕΕ συνέχισε την ολοκλήρωση της ψηφιακής ενιαίας αγοράς έτσι ώστε να αρθούν τα διαδικτυακά εμπόδια. Εργάστηκε επίσης για να δώσει στους πολίτες, στις δημόσιες αρχές και στις επιχειρήσεις τη δυνατότητα να επωφεληθούν πλήρως από τις ευκαιρίες που παρέχει το διαδίκτυο και άλλες ψηφιακές τεχνολογίες. Το 2017 άρχισε η υλοποίηση των περισσότερων από τις νομοθετικές προτάσεις και πρωτοβουλίες πολιτικής που εξαγγέλθηκαν στη στρατηγική του 2015 για την ψηφιακή ενιαία αγορά.

Επίσης, η ΕΕ κατέργησε τα τέλη περιαγωγής. Αυτό σημαίνει ότι, όταν οι καταναλωτές ταξιδεύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, πληρώνουν πλέον για κλήσεις, μηνύματα και δεδομένα κινητής τηλεφωνίας την ίδια τιμή που πληρώνουν όταν είναι στη χώρα τους.

Από το 2018 όταν οι πολίτες ταξιδεύουν στην ΕΕ θα μπορούν να απολαμβάνουν προπληρωμένες διαδικτυακές κινηματογραφικές ταινίες, αθλητισμό, μουσική και ηλεκτρονικά παιχνίδια, ενώ επίσης η χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα συμβάλει στην παροχή ασύρματης πρόσβασης στο διαδίκτυο σε δημόσιους χώρους.

Η ΕΕ χρησιμοποίησε τις εξουσίες επιβολής της νομοθεσίας που διαθέτει για να προστατεύσει τους καταναλωτές και να διασφαλίσει τον θεμιτό ανταγωνισμό στην οικονομία των διαδικτυακών πλατφορμών. Επέβαλε στην Google πρόστιμο ύψους 2,42 δισ. ευρώ για κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης της στην αγορά ως μηχανής αναζήτησης μέσω της οποίας παρείχε παράνομο πλεονέκτημα

σε άλλο προϊόν της, την υπηρεσία σύγκρισης τιμών. Τον Σεπτέμβριο, στην ομιλία του για την κατάσταση της Ένωσης, ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Jean-Claude Juncker ανακοίνωσε διάφορα μέτρα για την προστασία της ΕΕ από τις κυβερνοεπιθέσεις. Τον ίδιο μήνα η Επιτροπή θέσπισε μέτρα για τη βελτίωση της ελεύθερης ροής των δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα, σε συνδυασμό με κατευθυντήριες γραμμές και αρχές για την αντιμετώπιση, με τη χρήση διαδικτυακών πλατφορμών, του παράνομου περιεχομένου στο διαδίκτυο.

Η εσθονική Προεδρία διοργάνωσε τον Σεπτέμβριο στο Τάλιν σύνοδο κορυφής, η οποία επιβεβαίωσε ότι η ΕΕ αναγνωρίζει ότι το οικονομικό μέλλον της πρέπει να βασίζεται σε ισχυρές και ενιαίες ψηφιακές πολιτικές.

Υλοποίηση της ψηφιακής ενιαίας αγοράς

Η Επιτροπή υπέβαλε και τις 43 βασικές νομοθετικές προτάσεις και πρωτοβουλίες πολιτικής για την ολοκλήρωση της ψηφιακής ενιαίας αγοράς τις οποίες προέβλεπε η [στρατηγική για την ψηφιακή ενιαία αγορά](#) του Μαΐου του 2015. Είκοσι τέσσερις από τις νομοθετικές αυτές πρωτοβουλίες είχαν προταθεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα τέλη του 2017.

Η [ενδιάμεση επανεξέταση](#) της επιτευχθείσας προόδου, που δημοσιεύτηκε τον Μάιο του 2017, παρουσιάζει περαιτέρω δράσεις σχετικά με τις διαδικτυακές πλατφόρμες, την οικονομία των δεδομένων και την κυβερνοασφάλεια. Τον Σεπτέμβριο, στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων για την κατάσταση της Ένωσης, η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση για νέους κανόνες σχετικά με την κυβερνοασφάλεια και την ελεύθερη ροή των δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα στην ΕΕ. Τον Σεπτέμβριο εκδόθηκε επίσης ανακοίνωση σχετικά με την ευθύνη των πλατφορμών για την αντιμετώπιση του παράνομου περιεχομένου στο διαδίκτυο.

Τον Ιούλιο του 2017 η Mariya Gabriel ορίστηκε η νέα αρμόδια επίτροπος για την ψηφιακή οικονομία και κοινωνία.

Οι πολίτες της ΕΕ χρειάζονται ψηφιακές γνώσεις για να ανταποκριθούν στη μεταβαλλόμενη αγορά εργασίας και στη μεταβαλλόμενη κοινωνία, αλλά το 37 % του εργατικού δυναμικού εξακολουθεί να μη διαθέτει βασικές ψηφιακές δεξιότητες. Ο [«Συνασπισμός για τις ψηφιακές δεξιότητες και την απασχόληση»](#) θα επιτύχει την κατάρτιση ενός εκατομμυρίου άνεργων νέων έως το 2020, ενώ το [σχέδιο δράσης για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση 2016-2020](#) θα απλουστεύσει τη ζωή των πολιτών και των επιχειρήσεων και θα δώσει στις δημόσιες αρχές τη δυνατότητα να προσφέρουν νέες υπηρεσίες. Ο στόχος είναι τώρα να επιτευχθεί [πολιτική συμφωνία](#) με το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για όλες τις [προτάσεις](#).

Στην [«ψηφιακή» σύνοδο κορυφής του Τάλιν](#) τον Σεπτέμβριο πραγματοποιήθηκαν συζητήσεις υψηλού επιπέδου σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η Ευρωπαϊκή Ένωση θα μπορέσει να διατηρήσει το προβάδισμα στις τεχνολογικές εξελίξεις και να παραμείνει πρωτοπόρος στον τομέα. Οι συζητήσεις αυτές περιλάμβαναν ομιλίες σχετικά με τη δίκαιη φορολόγηση στην ψηφιακή οικονομία, τη βελτίωση των ψηφιακών δεξιοτήτων των πολιτών και την εδραίωση μιας ισχυρής δομής για την

Ο Donald Tusk, πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, ο Jüri Ratas, πρωθυπουργός της Εσθονίας, και ο Jean-Claude Juncker, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στην «ψηφιακή» σύνοδο κορυφής του Τάλιν, Εσθονία, 29 Σεπτεμβρίου 2017.

κυβερνοασφάλεια στην ΕΕ. Τα κράτη μέλη συμφώνησαν επίσης να επιτύχουν την ολοκλήρωση της ψηφιακής ενιαίας αγοράς έως το 2018, να επενδύσουν σε ψηφιακές υποδομές και να εξασφαλίσουν την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων.

Ενίσχυση της κυβερνοασφάλειας στην ΕΕ

Οι ψηφιακές τεχνολογίες προσφέρουν στους πολίτες νέες ευκαιρίες συνδεσιμότητας. Διευκολύνουν την ανταλλαγή πληροφοριών και αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της οικονομίας της ΕΕ, όμως έφεραν στο προσκήνιο και νέους κινδύνους. Η ΕΕ έχει σημειώσει πρόοδο όσον αφορά την ασφάλεια των πολιτών στο διαδίκτυο και από το 2018 οι πολίτες και οι επιχειρήσεις θα έχουν μεγαλύτερη προστασία. Οι κανόνες αυτοί θα εφαρμόζονται και στους νέους παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Ωστόσο, η ΕΕ πρέπει να είναι καλύτερα εξοπλισμένη για να αντιμετωπίσει την ανησυχητική αύξηση των κυβερνοεπιθέσεων. Τον Σεπτέμβριο, στο πλαίσιο της ομιλίας του προέδρου Juncker για την κατάσταση της Ένωσης, η Επιτροπή πρότεινε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για τη βελτίωση της **κυβερνοασφάλειας**. Η εν λόγω προσέγγιση περιλαμβάνει την ενίσχυση του Οργανισμού της ΕΕ για την Ασφάλεια στον Κυβερνοχώρο, ένα σχέδιο στρατηγικής για την ανάληψη συντονισμένης δράσης μεταξύ των κρατών μελών σε περίπτωση κυβερνοεπιθέσεων και ένα νέο ενωσιακό σύστημα πιστοποίησης όσον αφορά την κυβερνοασφάλεια, που θα εγγυάται την ασφαλή χρήση ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών. Για πρώτη φορά η Επιτροπή δίνει επίσης ιδιαίτερη έμφαση στην κυβερνοάμυνα, κι αυτό αντικατοπτρίζει την ανανεωμένη δέσμευσή της για μια Ευρωπαϊκή Ένωση ασφάλειας και άμυνας.

ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΕ ΣΤΙΣ ΚΥΒΕΡΝΟΕΠΙΘΕΣΕΙΣ

Η Επιτροπή και η Ύπατη Εκπρόσωπος της Ένωσης και αντιπρόεδρος της Επιτροπής προτείνουν να ενισχυθεί η ανθεκτικότητα, η αποτρεπτική ισχύς και η αντίδραση της ΕΕ έναντι κυβερνοεπιθέσεων με:

έναν Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ασφάλεια στον Κυβερνοχώρο που να επικουρεί τα **κράτη μέλη στην αντιμετώπιση των κυβερνοεπιθέσεων**

ένα πλαίσιο πιστοποίησης σε ενωσιακό επίπεδο για να **διασφαλίζεται ότι τα προϊόντα και οι υπηρεσίες είναι ασφαλή στον κυβερνοχώρο**

ένα σχέδιο για την **ταχεία, λειτουργική και συντονισμένη αντιμετώπιση μεγάλης κλίμακας κυβερνοεπιθέσεων**

ένα δίκτυο κέντρων ικανοτήτων στα κράτη μέλη και ένα Ευρωπαϊκό Κέντρο Έρευνας και Ικανοτήτων στον Τομέα της Κυβερνοασφάλειας, που **θα συμβάλουν στην ανάπτυξη και στην εφαρμογή των εργαλείων και της τεχνολογίας που απαιτούνται για την προσαρμογή της αντίδρασης σε μια συνεχώς μεταβαλλόμενη απειλή**

μια νέα οδηγία για την **καταπολέμηση της απάτης και της πλαστογραφίας** όσον αφορά τα μέσα πληρωμής πλην των μετρητών

μέτρα για την **ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας στον τομέα της κυβερνοασφάλειας**, συμπεριλαμβανομένης της εμβάθυνσης της συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και του NATO

Απελευθέρωση του πλήρους δυναμικού της οικονομίας των δεδομένων στην ΕΕ

Το 2020 υπολογίζεται ότι 10,4 εκατομμύρια άτομα θα απασχολούνται στην οικονομία των δεδομένων στην ΕΕ. Η Επιτροπή έχει προτείνει να διέπουν **νέοι κανόνες** την ελεύθερη ροή δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα. Μαζί με τους υφιστάμενους κανόνες για τα δεδομένα μη προσωπικού χαρακτήρα, τα νέα μέτρα θα επιτρέπουν την αποθήκευση και την επεξεργασία των δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα σε όλη την ΕΕ. Η δυνατότητα αυτή θα ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων της ΕΕ και θα εκσυγχρονίσει τις δημόσιες υπηρεσίες στο πλαίσιο μιας αποτελεσματικής ενιαίας αγοράς της ΕΕ για τις υπηρεσίες δεδομένων. Η άρση των γεωγραφικών περιορισμών όσον αφορά τα δεδομένα αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την οικονομία των δεδομένων και θα μπορούσε να αυξήσει τα έσοδα στο διαδίκτυο των πραγμάτων στα 112 δισ. ευρώ και να βελτιώσει το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της ΕΕ κατά 4 % έως το 2020.

Ατενίζοντας το μέλλον, η ΕΕ επενδύει έτσι ώστε η Ευρώπη να καταστεί κόμβος παγκόσμιας εμβέλειας στον τομέα της πληροφορικής υψηλών επιδόσεων, με ικανότητα ανάλυσης πολύ μεγάλης ποσότητας δεδομένων σε πραγματικό χρόνο. Παράλληλα, προετοιμάζει το έδαφος για τη δρομολόγηση μιας εμβληματικής πρωτοβουλίας για τις κβαντικές τεχνολογίες προϋπολογισμού 1 δισ. ευρώ το 2018.

Εξασφάλιση θεμιτού ανταγωνισμού στην οικονομία των διαδικτυακών πλατφορμών

Οι διαδικτυακές πλατφόρμες υπόκεινται στους κανόνες της ΕΕ σε τομείς όπως ο ανταγωνισμός και η προστασία των καταναλωτών. Αυτό εμπνέει εμπιστοσύνη τόσο στις επιχειρήσεις όσο και στο ευρύ κοινό. Όταν απαιτείται, η ΕΕ λαμβάνει μέτρα για την επιβολή αυτών των κανόνων.

Τον Μάιο του 2017 εκδόθηκε **απόφαση** που καθιστά τις δεσμεύσεις τις οποίες προσφέρθηκε να αναλάβει η Amazon νομικά δεσμευτικές. Η απόφαση αυτή εξετάζει τις προκαταρκτικές ανησυχίες ανταγωνισμού όσον αφορά ορισμένες ρήτρες των συμφωνιών διανομής της Amazon με εκδότες ηλεκτρονικών βιβλίων στην Ευρώπη. Τον Ιούνιο η Επιτροπή **επέβαλε στην Google πρόστιμο ύψους 2,42 δισ. ευρώ** για κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης της στην αγορά ως μηχανής αναζήτησης, μέσω της οποίας παρείχε παράνομο πλεονέκτημα σε άλλο προϊόν της Google, την υπηρεσία σύγκρισης τιμών.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΕΒΑΛΕ ΣΤΗΝ GOOGLE ΠΡΟΣΤΙΜΟ ΓΙΑ ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΔΕΣΠΟΖΟΥΣΑΣ ΘΕΣΗΣ ΤΗΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ

Η Google κάνει κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης της ως μηχανής αναζήτησης για να δώσει παράνομο πλεονέκτημα στην υπηρεσία Google Shopping.

Η Google προωθεί την υπηρεσία Google Shopping εμφανίζοντάς την στην κορυφή των αποτελεσμάτων αναζήτησης

Η Google εμφανίζει τις ανταγωνιστικές υπηρεσίες σύγκρισης τιμών πολύ χαμηλότερα στα αποτελέσματα αναζήτησης, εκεί όπου οι καταναλωτές δεν μπορούν να τις δουν εύκολα

Η επίτροπος Margrethe Vestager παίρνει μέρος σε δημόσια συζήτηση στο πλαίσιο των Ted Talks στο δημαρχείο της Νέας Υόρκης, ΗΠΑ, 20 Σεπτεμβρίου 2017.

Βελτίωση της συνδεσιμότητας

Η ΕΕ έχει εγκρίνει πρόγραμμα δημιουργίας σημείων ασύρματης πρόσβασης (Wi-Fi) στο διαδίκτυο σε δημόσιους χώρους σε 6 000 - 8 000 δήμους και κοινότητες σε ολόκληρη την ΕΕ. Η [πρωτοβουλία WiFi4EU](#) με προϋπολογισμό ύψους 120 εκατ. ευρώ θα συμβάλει στην παροχή ασύρματης πρόσβασης (Wi-Fi) σε δημόσιους χώρους όπως πάρκα, πλατείες, δημόσια κτίρια, βιβλιοθήκες, κέντρα υγείας και μουσεία.

Η πρωτοβουλία WiFi4EU είναι μέρος της φιλόδοξης δέσμης μέτρων που ενέκρινε η Επιτροπή τον Σεπτέμβριο του 2016 για την κάλυψη των αυξανόμενων αναγκών συνδεσιμότητας των πολιτών και για την τόνωση της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ. Τα εν λόγω μέτρα περιλαμβάνουν επίσης ένα σχέδιο δράσης για την προώθηση της ανάπτυξης των πλέον προηγμένων ασύρματων δικτύων 5G σε ολόκληρη την ΕΕ.

Ένα σημαντικό βήμα προς την κατεύθυνση αυτή πραγματοποιήθηκε τον Μάιο του 2017, όταν το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εξέδωσαν απόφαση με σκοπό να εξασφαλίσουν τη διαθεσιμότητα της ζώνης των 700 MHz για τις ασύρματες ευρυζωνικές υπηρεσίες έως το 2020.

Ο εκσυγχρονισμός των ισχυόντων κανόνων της ΕΕ για τις τηλεπικοινωνίες (ο προτεινόμενος ευρωπαϊκός κώδικας ηλεκτρονικών επικοινωνιών) παρέχει ένα πιο ελκυστικό ρυθμιστικό περιβάλλον που θα ενθαρρύνει τις επενδύσεις σε υποδομές υψηλής ποιότητας σε όλα τα κράτη μέλη.

Κατάργηση των τελών περιαγωγής

Τα [τέλη περιαγωγής κινητής τηλεφωνίας καταργήθηκαν](#) στις 15 Ιουνίου 2017. Αυτό σημαίνει ότι, όταν οι πελάτες περιαγωγής ταξιδεύουν εντός της ΕΕ, θα μπορούν να πραγματοποιούν κλήσεις, να στέλνουν μηνύματα ή να επισκέπτονται το διαδίκτυο με τα κινητά τηλέφωνα τους πληρώνοντας την ίδια τιμή που πληρώνουν στη χώρα τους.

Κατάργηση των τελών περιαγωγής στην ΕΕ: περιαγωγή σαν στο σπίτι σας.

ΤΕΛΗ ΠΕΡΙΑΓΩΓΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΤΑΞΙΔΙΩΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΕ

Πρόσβαση σε ψηφιακό περιεχόμενο

Από το 2018 τα άτομα που ζουν στην ΕΕ θα μπορούν όπου κι αν βρίσκονται στην Ευρώπη να απολαμβάνουν τις υπηρεσίες διαδικτυακού περιεχομένου για τις οποίες έχουν πληρώσει. Οι **νέοι κανόνες που θεσπίστηκαν τον Ιούνιο του 2017** θα επιτρέπουν στους καταναλωτές που έχουν πληρώσει για υπηρεσίες διαδικτυακού περιεχομένου στη χώρα τους να έχουν πρόσβαση στις υπηρεσίες αυτές όταν επισκέπτονται άλλο κράτος μέλος. Οι δωρεάν τηλεοπτικές υπηρεσίες, όπως αυτές που παρέχονται από ορισμένους δημόσιους τηλεοπτικούς οργανισμούς, θα έχουν τη δυνατότητα να επωφεληθούν από τον κανονισμό εφόσον οι πάροχοι ελέγχουν τη χώρα κατοικίας των συνδρομητών τους.

Τον Ιούλιο εγκρίθηκε, ως μέρος του εν εξελίξει εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας της Ένωσης περί πνευματικής ιδιοκτησίας, νομοθεσία της ΕΕ που θα βοηθήσει εκατομμύρια τυφλούς και άλλα άτομα με προβλήματα ανάγνωσης εντύπων να έχουν καλύτερη πρόσβαση στα βιβλία. Οι νέοι κανόνες της ΕΕ θα αρχίσουν να ισχύουν τον Οκτώβριο του 2018.

Τον Νοέμβριο το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή κατέληξαν σε πολιτική συμφωνία για τον τερματισμό του **αδικαιολόγητου γεωγραφικού αποκλεισμού** των καταναλωτών που επιθυμούν να αγοράσουν προϊόντα ή υπηρεσίες μέσω διαδικτύου εντός της ΕΕ. Οι νέοι κανόνες θα δώσουν ώθηση στο ηλεκτρονικό εμπόριο προς όφελος τόσο των καταναλωτών όσο και των επιχειρήσεων.

Ενίσχυση του ηγετικού ρόλου της Ευρώπης στον τομέα της πληροφορικής υψηλών επιδόσεων

Η **ευρωπαϊκή δήλωση σχετικά με την πληροφορική υψηλών επιδόσεων**, που αποβλέπει στη χρηματοδοτική στήριξη της επόμενης γενιάς υποδομών πληροφορικής υψηλών επιδόσεων και υποστήριξης δεδομένων, υπεγράφη τον Μάρτιο από τους υπουργούς επτά χωρών (Γαλλία, Γερμανία, Ισπανία, Ιταλία, Κάτω Χώρες, Λουξεμβούργο και Πορτογαλία). Το Βέλγιο, η Βουλγαρία, η Ελβετία, η Ελλάδα, η Κροατία και η Σλοβενία προσχώρησαν αργότερα κατά τη διάρκεια του έτους.

Ανταλλαγή δεδομένων για βελτίωση της έρευνας

Το νέο **ευρωπαϊκό νέφος ανοικτής επιστήμης**, το οποίο δρομολογήθηκε το 2017, θα προσφέρει στους 1,7 εκατομμύρια ερευνητές της ΕΕ και στους 70 εκατομμύρια επαγγελματίες των επιστημών και της τεχνολογίας ένα εικονικό περιβάλλον για την αποθήκευση, την ανταλλαγή και την εκ νέου χρήση των δεδομένων τους σε διεπιστημονικό και διασυνοριακό επίπεδο. Το πρόγραμμα «**Ορίζοντας 2020**» παρέχει χρηματοδότηση ύψους πάνω από 260 εκατ. ευρώ για να βοηθήσει στην εδραίωση του νέφους.

Εκπαίδευση

Το 2017 η Επιτροπή δρομολόγησε ένα εργαλείο αυτοαξιολόγησης για να βοηθήσει τα σχολεία στην αξιολόγηση των ψηφιακών ικανοτήτων τους. Με το εργαλείο αυτό μπορούν να λάβουν υποστήριξη για να αναπτύξουν και να βελτιώσουν τη χρήση των τεχνολογιών για τη διδασκαλία και τη μάθηση. Έως τα τέλη Δεκεμβρίου 650 σχολεία από 14 χώρες συμμετείχαν στο πιλοτικό σχέδιο του [εργαλείου Selfie](#). Το 2018 το εργαλείο Selfie θα είναι διαθέσιμο στα σχολεία σε ολόκληρη την ΕΕ.

Ηλεκτρονική διακυβέρνηση

Η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση τον Μάιο η οποία θα παράσχει ευκολότερη πρόσβαση σε πολίτες και επιχειρήσεις, μέσω ενός ενιαίου ψηφιακού σημείου εισόδου σε πληροφορίες υψηλής ποιότητας, διαδικτυακές διοικητικές διαδικασίες και υπηρεσίες υποστήριξης. Κάθε έτος η [ενιαία ψηφιακή πύλη](#) θα μπορούσε να βοηθά τις επιχειρήσεις να εξοικονομούν ποσό άνω των 11 δισ. ευρώ και τους πολίτες της ΕΕ έως και 855 000 ώρες.

Οι πολίτες και οι ιδιωτικές επιχειρήσεις μπορούν πλέον να αναζητούν πληροφορίες σχετικά με τις επιχειρήσεις που έχουν καταχωριστεί σε οποιοδήποτε κράτος μέλος της ΕΕ, καθώς και στην Ισλανδία, στο Λιχτενστάιν και στη Νορβηγία. Το σύστημα διασύνδεσης μητρώων επιχειρήσεων είναι μέρος της [διαδικτυακής πύλης της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης \(eJustice\)](#), της υπηρεσίας ενιαίας εξυπηρέτησης για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τους επαγγελματίες του νομικού κλάδου σε ολόκληρη την Ευρώπη, και αποτελεί κοινή προσπάθεια των κυβερνήσεων και της Επιτροπής. Παρέχει πρόσβαση του κοινού στην ενημέρωση σχετικά με τις επιχειρήσεις στα συμμετέχοντα κράτη και διασφαλίζει ότι όλα τα ευρωπαϊκά μητρώα επιχειρήσεων μπορούν να επικοινωνούν μεταξύ τους ηλεκτρονικά με ασφαλή τρόπο. Ο τελικός στόχος είναι να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη στην ενιαία αγορά μέσω της διαφάνειας και της επικαιροποιημένης πληροφόρησης και να μειωθεί ο περιττός φόρτος για τις επιχειρήσεις. Από την έναρξη λειτουργίας του τον Ιούνιο έως το τέλος του έτους το σύστημα διασύνδεσης μητρώων επιχειρήσεων χρησιμοποιήθηκε για τη διενέργεια 139 000 αναζητήσεων σχετικά με τις επιχειρήσεις.

Τον Ιούλιο δρομολογήθηκε επίσης το [σύστημα ηλεκτρονικής ανταλλαγής πληροφοριών για την κοινωνική ασφάλιση](#). Αυτή η νέα πλατφόρμα της τεχνολογίας πληροφοριών συνδέει περίπου 15 000 φορείς κοινωνικής ασφάλισης στα κράτη μέλη της ΕΕ, στην Ελβετία, στην Ισλανδία, στο Λιχτενστάιν και στη Νορβηγία, καθιστώντας ευκολότερη την καταπολέμηση των σφαλμάτων και της απάτης. Οι εθνικοί φορείς κοινωνικής ασφάλισης θα χρησιμοποιούν τυποποιημένα ηλεκτρονικά έγγραφα στη γλώσσα τους, διασφαλίζοντας ότι τα δεδομένα που ανταλλάσσουν είναι αληθή και πλήρη. Από το νέο εργαλείο θα επωφεληθούν επίσης οι πολίτες που έχουν ζήσει και εργαστεί σε διάφορες από τις συμμετέχουσες χώρες, πράγμα που θα επιτρέψει τον εύκολο και γρήγορο υπολογισμό των παροχών κοινωνικής ασφάλισής τους.

Τον Οκτώβριο τα κράτη μέλη συμφώνησαν να ακολουθούν μια κοινή προσέγγιση όταν διαθέτουν τις δημόσιες υπηρεσίες τους στο διαδίκτυο, μεταξύ άλλων και σε διασυννοριακό και διατομεακό επίπεδο. Αυτό θα συμβάλει στη μείωση της γραφειοκρατίας για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, π.χ. κατά την αίτηση για έκδοση πιστοποιητικών, την εγγραφή για υπηρεσίες και την υποβολή των φορολογικών δηλώσεων.

Χρηματοδότηση της συνδεσιμότητας και της ψηφιακής επιχειρηματικότητας

Τα [ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία](#) και η πολιτική συνοχής της ΕΕ θα συμβάλουν σημαντικά στην επίτευξη των στόχων της ψηφιακής ενιαίας αγοράς. Με βάση τις εξατομικευμένες στρατηγικές ψηφιακής ανάπτυξης των κρατών μελών και των περιφερειών, περισσότερα από 20 δισ. ευρώ από τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία υποστηρίζουν τη δημιουργία νεοφυών ψηφιακών επιχειρήσεων. Έτσι δίνεται στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις η δυνατότητα να αποκομίσουν τα οφέλη της ψηφιοποίησης: υποβοηθούνται οι δημόσιες διοικητικές αρχές να εργαστούν πιο αποτελεσματικά και να επιτύχουν την παροχή ταχύτερων και καλύτερων υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις· επίσης, παρέχεται οικονομικά προσιτή ευρυζωνική πρόσβαση στις λιγότερο εξυπηρετούμενες περιοχές.

Τον Νοέμβριο του 2017 δρομολογήθηκε δίκτυο **αρμοδίων γραφείων ευρυζωνικότητας** για να διευκολυνθεί η διάδοση των ευρυζωνικών δικτύων υψηλής ταχύτητας και να ξεπεραστεί το ψηφιακό χάσμα μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών. Τα γραφεία αυτά είναι διαθέσιμα σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο για να παρέχουν πληροφορίες και υποστήριξη σχετικά με την ανάπτυξη της ευρυζωνικότητας. Κατά τη διάρκεια του έτους συνεχίστηκαν οι εργασίες για την παροχή ευρυζωνικών συνδέσεων για 18 εκατομμύρια κατοίκους αγροτικών περιοχών έως το 2020.

Ο αντιπρόεδρος της Επιτροπής Andrus Ansip στο παγκόσμιο συνέδριο κινητής τηλεφωνίας που διοργάνωσε η Ένωση GSM στη Βαρκελώνη, Ισπανία, 27 Φεβρουαρίου 2017.

Ψηφιακή υγεία και περίθαλψη

Τον Μάρτιο δρομολογήθηκαν τα **πρώτα 24 ευρωπαϊκά δίκτυα αναφοράς** για τις σπάνιες και πολύπλοκες νόσους, στα οποία συμμετέχουν περισσότερες από 900 άκρως εξειδικευμένες μονάδες υγειονομικής περίθαλψης και περισσότερα από 300 νοσοκομεία σε 25 κράτη μέλη της ΕΕ και στη Νορβηγία. Τα δίκτυα αυτά αντιμετωπίζουν πολύπλοκες ή σπάνιες παθήσεις που απαιτούν πολύ ειδικούς τύπους θεραπείας και συγκέντρωση γνώσης και πόρων. Θα εργαστούν σε διάφορα θέματα, όπως οι διαταραχές των οστών, ο παιδικός καρκίνος και η ανοσοανεπάρκεια.

Κατανόηση του αντικτύπου της ψηφιοποίησης στον χρηματοπιστωτικό τομέα

Η τεχνολογία μετασχηματίζει τον χρηματοπιστωτικό τομέα. Ως ο μεγαλύτερος παγκοσμίως χρήστης προϊόντων και υπηρεσιών της τεχνολογίας πληροφοριών, ο χρηματοπιστωτικός τομέας πρόκειται να επωφεληθεί από τις νέες γενιές των τεχνολογιών επεξεργασίας, αποθήκευσης, κινητής τηλεφωνίας και επαλήθευσης ταυτότητας, μαζί με τα κοινωνικά δίκτυα, την τεχνητή νοημοσύνη και τα καταναμημένα συστήματα. Αναδύονται νέα επιχειρηματικά μοντέλα που θα μπορούσαν να βοηθήσουν ώστε να μετατραπεί η ενιαία αγορά της ΕΕ για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες σε μια νέα πραγματικότητα, στην οποία η σχέση μεταξύ πελατών και προμηθευτών δεν θα περιορίζεται πλέον από την απόσταση αλλά ούτε και από τις γλωσσικές διαφορές. Αυτό εγείρει σημαντικά θέματα πολιτικής και ρυθμιστικά ζητήματα σχετικά με την πολιτική της ΕΕ για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, τα οποία εξετάστηκαν στο πλαίσιο ευρείας δημόσιας διαβούλευσης προκειμένου να κριθεί αν απαιτείται συγκεκριμένη δράση σε επίπεδο ΕΕ.

Εξέλιξη των ψηφιακών τεχνολογιών

Κατά τη διάρκεια της «Ψηφιακής ημέρας», που πραγματοποιήθηκε στη Ρώμη στις 23 Μαρτίου, 29 χώρες (τα κράτη μέλη της ΕΕ και τα μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου) υπέγραψαν επιστολή προθέσεων για τη θέσπιση νομικού πλαισίου για τις **διασυνοριακές δοκιμές στον τομέα της διασυνδεδεμένης αυτοματοποιημένης οδήγησης**, με βάση εναρμονισμένους κανόνες σχετικά με την πρόσβαση στα δεδομένα, την ευθύνη και τη συνδεσιμότητα. Συμφώνησαν να εντείνουν τη συνεργασία τους σχετικά με τις δοκιμές των αυτοματοποιημένων οδικών μεταφορών σε διασυνοριακές περιοχές και συνεργάζονται ήδη με τους εταίρους του κλάδου προκειμένου να τεθεί η συμφωνία αυτή σε εφαρμογή. Η Επιτροπή διευκολύνει τους **διασυνοριακούς διασυνδεδεμένους διαδρόμους μεταφορών**.

Τον Μάιο υποβλήθηκαν προτάσεις για τον εκσυγχρονισμό της κινητικότητας και των μεταφορών στην ΕΕ. Η δέσμη μέτρων «**Η Ευρώπη σε κίνηση**» είναι μια ευρεία δέσμη πρωτοβουλιών που θα καταστήσει την κυκλοφορία ασφαλέστερη· θα ενθαρρύνει την πιο δίκαιη χρέωση χρήσης του

Η επίτροπος Violeta Bulc υποδέχεται τον Tom Enders, διευθύνοντα σύμβουλο της Airbus SE, Βρυξέλλες, 18 Οκτωβρίου 2017.

οδικού δικτύου· θα μειώσει τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, την ατμοσφαιρική ρύπανση και τη συμφόρηση· θα μειώσει τη γραφειοκρατία για τις επιχειρήσεις· θα καταπολεμήσει την παράνομη απασχόληση· και θα εξασφαλίσει κατάλληλες συνθήκες και χρόνους ανάπαυσης για τους εργαζομένους. Η Επιτροπή προωθεί επίσης λύσεις αδιάλειπτης κινητικότητας, ώστε να διευκολυνθούν τα ταξίδια σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Παράδειγμα αποτελεί η πρόταση για τη διασφάλιση της συνεργασίας των συστημάτων είσπραξης τελών διοδίων ώστε οι πολίτες να μπορούν να οδηγούν σε ολόκληρη την ΕΕ χωρίς να ανησυχούν για διαφορετικές διοικητικές διατυπώσεις. Οι κοινές προδιαγραφές για τα δεδομένα των δημόσιων συγκοινωνιών θα επιτρέπουν επίσης στους επιβάτες να προγραμματίζουν το ταξίδι τους και να ακολουθούν την καλύτερη διαδρομή, ακόμη και όταν διασχίζουν σύνορα.

Τεχνολογία μη επανδρωμένων αεροσκαφών

Τον Ιούνιο έγινε παρουσίαση ενός σχεδίου για να καταστεί η χρήση μη επανδρωμένων αεροσκαφών στον εναέριο χώρο μικρού ύψους ασφαλής και φιλική προς το περιβάλλον. Το σύστημα διαχείρισης μη επανδρωμένων αεροσκαφών U-Space καλύπτει, αρχικά, υψόμετρα έως 150 μέτρα και θα προλείανει το έδαφος για την ανάπτυξη μιας ισχυρής και δυναμικής αγοράς υπηρεσιών στον τομέα των μη επανδρωμένων αεροσκαφών στην ΕΕ. Έως το 2019 αναμένεται να πραγματοποιηθούν η καταγραφή των μη επανδρωμένων αεροσκαφών και των χρηστών τους, η ηλεκτρονική ταυτοποίησή τους και η καθιέρωση συστήματος για τον καθορισμό των εικονικών ορίων γύρω από τις περιοχές (γεωγραφική οριοθέτηση).

Ασφαλέστερη εξακρίβωση της ταυτότητας του πελάτη στις ηλεκτρονικές πληρωμές

Η αύξηση του επιπέδου ασφάλειας των ηλεκτρονικών πληρωμών εξακολούθησε να είναι ένας από τους βασικούς στόχους της ψηφιακής πολιτικής της ΕΕ κατά τη διάρκεια του 2017. Για τον σκοπό αυτό, τον Νοέμβριο η Επιτροπή θέσπισε ορισμένες απαιτήσεις ασφάλειας που πρέπει να τηρούνται από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, είτε πρόκειται για τράπεζες είτε για άλλα ιδρύματα πληρωμών, κατά την επεξεργασία των πληρωμών ή την παροχή υπηρεσιών σχετιζόμενων με τις πληρωμές.

«Θέλω να μεταρρυθμίσω και να αναδιοργανώσω την ενεργειακή πολιτική της Ευρώπης σε μια νέα ευρωπαϊκή ενεργειακή ένωση. [...] Πρέπει να αυξήσουμε το μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην ήπειρό μας. Δεν πρόκειται μόνον για υπεύθυνη πολιτική όσον αφορά την κλιματική αλλαγή. Αποτελεί ταυτοχρόνως επιτακτική ανάγκη από πλευράς βιομηχανικής πολιτικής».

Jean-Claude Juncker, Πολιτικές κατευθύνσεις, 15 Ιουλίου 2014

© iStockphoto.com/william87

Ανθεκτική ενεργειακή ένωση συνοδευόμενη από μακρόπνοη πολιτική όσον αφορά την κλιματική αλλαγή

Δεν μπορούμε να αντιμετωπίσουμε το ζήτημα της κλιματικής αλλαγής χωρίς να εξετάσουμε τον τρόπο με τον οποίο παράγουμε και χρησιμοποιούμε την ενέργεια. Ο μετασχηματισμός των ενεργειακών συστημάτων μας έχει πολύ μεγάλη σημασία για να γίνει η ΕΕ κοινωνία με χαμηλές εκπομπές άνθρακα. Δύο χρόνια μετά την εφαρμογή της στρατηγικής για την ενεργειακή ένωση υπάρχουν σαφείς ενδείξεις ότι ο εκσυγχρονισμός της οικονομίας της ΕΕ και η μετάβαση σε μια εποχή χαμηλών εκπομπών άνθρακα έχει πλέον ξεκινήσει.

Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της συνεχίζουν να σημειώνουν πρόοδο όσον αφορά την επίτευξη των στόχων για την ενεργειακή ένωση, ιδίως των στόχων του 2020 για την ενέργεια και το κλίμα σχετικά με τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, την ενεργειακή απόδοση και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Η καθαρή ενέργεια μπορεί να δημιουργήσει 900 000 νέες θέσεις

εργασίας και να αποδεσμεύσει 177 δισ. ευρώ επενδύσεις από το 2021. Με την πολιτική συμφωνία για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων ολοκληρώθηκαν οι οκτώ πρώτες νομοθετικές προτάσεις της δέσμης μέτρων για την **καθαρή ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους**, η οποία ξεκίνησε το 2016.

Το 2017 η ΕΕ εξακολούθησε να ηγείται των προσπαθειών για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, μεταξύ άλλων και με την κινητοποίηση της διεθνούς κοινότητας για τη διατήρηση της κεκτημένης ταχύτητας που δημιουργήθηκε με τη συμφωνία του Παρισιού, ώστε ο κόσμος να ακολουθήσει τη σωστή πορεία για την αποφυγή της επικίνδυνης κλιματικής αλλαγής.

Σημειώθηκε ουσιαστική πρόοδος στον τομέα των νομοθετικών προτάσεων για την υλοποίηση των κλιματικών δεσμεύσεων της ΕΕ που αφορούν τη μείωση

των εγχώριων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 40 % έως το 2030.

Τον Δεκέμβριο επιτεύχθηκαν πολιτικές συμφωνίες σχετικά με τον κανονισμό για τον επιμερισμό των προσπαθειών —για τη μείωση των εκπομπών στις μεταφορές, στα κτίρια, στα απόβλητα και στη γεωργία—, καθώς και σχετικά με τους νέους κανόνες για τη λογιστική καταγραφή των εκπομπών από τη χρήση γης, την αλλαγή χρήσης γης και τη δασοκομία. Οι συμφωνίες αυτές, σε συνδυασμό με την αναθεώρηση του συστήματος εμπορίας εκπομπών της ΕΕ μετά το 2020, έχουν δημιουργήσει το νομικό πλαίσιο της πολιτικής της ΕΕ σχετικά με το κλίμα με ορίζοντα το 2030.

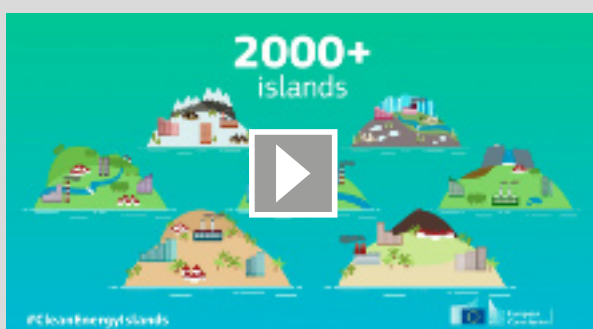
Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καθόρισε επίσης το θεματολόγιό της για μια κοινωνικά δίκαιη μετάβαση στην καθαρή, ανταγωνιστική και διασυνδεδεμένη κινητικότητα που θα ενσωματώνει όλα τα μέσα μεταφοράς.

Προς μια σύγχρονη και φιλόδοξη ενεργειακή ένωση

Η μετάβαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε μια κοινωνία χαμηλών εκπομπών άνθρακα γίνεται πραγματικότητα. Χάρη στην πρόοδο που σημειώθηκε το 2017 η ΕΕ βρίσκεται στον σωστό δρόμο για την υλοποίηση της [ενεργειακής ένωσης](#) και για τη δημιουργία θέσεων εργασίας, ανάπτυξης και επενδύσεων. Δύο χρόνια μετά την εφαρμογή της στρατηγικής η Επιτροπή έχει υποβάλει όλες τις κύριες προτάσεις που απαιτούνται για την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης, τη στήριξη της παγκόσμιας πρωτοπορίας της ΕΕ στον τομέα της δράσης για το κλίμα και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τη διασφάλιση μιας δίκαιης συμφωνίας για τους καταναλωτές ενέργειας.

Η [τρίτη έκθεση σχετικά με την κατάσταση της ενεργειακής ένωσης](#), που δημοσιεύτηκε τον Νοέμβριο του 2017, αποδεικνύει ότι η ΕΕ βρίσκεται στον σωστό δρόμο για την επίτευξη των κλιματικών και ενεργειακών στόχων της για το 2020. Η τελική κατανάλωση ενέργειας είναι ήδη χαμηλότερη από τον στόχο για το 2020. Επιπλέον, [οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου έχουν μειωθεί κατά 23 % σε σύγκριση με το 1990](#), ενώ [η μεγέθυνση της οικονομίας της ΕΕ είναι 53 %](#). Η τάση αυτή δείχνει ότι η ΕΕ συνεχίζει να αποδεικνύει ότι η δράση για τη μείωση των εκπομπών συμβαδίζει με την οικονομική μεγέθυνση. Καθώς το ποσοστό της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές υπερβαίνει το 16 % του ενεργειακού της μείγματος, η ΕΕ βρίσκεται στη σωστή κατεύθυνση για την επίτευξη του στόχου του 20 % έως το 2020. Τον Μάρτιο του 2017 [11 κράτη μέλη](#) είχαν ήδη επιτύχει τους εθνικούς τους στόχους για το 2020.

Σημαντική πρόοδος σημειώθηκε το 2017 όσον αφορά τη δέσμη μέτρων για την [καθαρή ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους](#), η οποία υποβλήθηκε τον Νοέμβριο του 2016, ενώ επιτεύχθηκε προσωρινή συμφωνία σχετικά με τον φάκελο για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων. Καθώς το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέχρι τον Δεκέμβριο είχε καταλήξει σε μια γενική προσέγγιση για τους επτά από τους οκτώ φακέλους και οι θέσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και για τους οκτώ φακέλους αναμένονται στις αρχές του 2018, η πολιτική συμφωνία σχετικά με τα άλλα θέματα βρίσκεται πλέον προ των θυρών. Οι καταναλωτές σε όλη την ΕΕ θα έχουν καλύτερες επιλογές για τον ενεργειακό εφοδιασμό, πρόσβαση σε αξιόπιστα εργαλεία σύγκρισης των τιμών της ενέργειας και τη δυνατότητα να παράγουν και να πωλούν το δικό τους ηλεκτρικό ρεύμα.

Βοηθάμε τους κατοίκους των νησιών της ΕΕ να στραφούν προς την καθαρή ενέργεια.

Η πρωτοβουλία «Καθαρή ενέργεια για τα νησιά της ΕΕ», που ξεκίνησε τον Μάιο, έχει ως στόχο να βοηθήσει τα νησιά της ΕΕ να μειώσουν την εξάρτησή τους από την εισαγωγή ενέργειας με τη βελτίωση της χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και την υιοθέτηση πιο σύγχρονων και καινοτόμων ενεργειακών συστημάτων. Ως εκ τούτου, θα ωφεληθούν όχι μόνο από τη μείωση του κόστους της ενέργειας, αλλά και από τη βελτίωση της ποιότητας του αέρα και τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Καμία περιφέρεια δεν πρέπει να μείνει πίσω στη διαδικασία για την απεξάρτηση από την οικονομία που βασίζεται στα ορυκτά καύσιμα. Τον Δεκέμβριο εγκαινιάστηκε μια νέα [πλατφόρμα](#) για να συμβάλει στην ανάπτυξη έργων και μακροπρόθεσμων στρατηγικών στις περιοχές εξόρυξης άνθρακα. Στόχος της είναι να δώσει το έναυσμα για να ξεκινήσει η διαδικασία μετάβασης και να αντιμετωπιστούν οι περιβαλλοντικές και κοινωνικές προκλήσεις.

Ενεργειακή απόδοση

Τον Μάρτιο υπογράφηκε συμφωνία για σαφέστερους [κανόνες επισήμανσης ενεργειακής απόδοσης](#), με αναπροσαρμογή των κατηγοριών πληροφοριών προϊόντος ώστε να ληφθεί υπόψη η πρόοδος που σημειώθηκε τα τελευταία χρόνια. Χάρη στην αναθεώρηση της επισήμανσης για την ενεργειακή απόδοση, σε συνδυασμό με τον οικολογικό σχεδιασμό, τα νοικοκυριά μπορούν να εξοικονομήσουν έως και 500 ευρώ ετησίως.

Παράλληλα με την [πολιτική συμφωνία](#) σχετικά με τους νέους κανόνες για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, το 2017 δημοσιεύτηκαν αναθεωρημένες [κατευθυντήριες οδηγίες](#) σχετικά με τον τρόπο που πρέπει να καταγράφονται οι συμβάσεις ενεργειακής απόδοσης στους εθνικούς λογαριασμούς. Έτσι τα σχολεία, τα νοσοκομεία και άλλα δημόσια [κτίρια](#), τα οποία αντιπροσωπεύουν πάνω από το 10 % του συνολικού κτιριακού αποθέματος της ΕΕ, θα μπορούν να επενδύουν πιο εύκολα στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης.

Τον Μάιο η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων ξεκίνησε την πρωτοβουλία «[Ευρωπαϊκή υποστήριξη τοπικής ενέργειας](#)», η οποία θα βοηθήσει τις περιφερειακές αρχές να εκπονήσουν έργα ενεργειακής απόδοσης και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Ο Werner Hoyer, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, και ο Uli Paetzel, πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της Emschergenossenschaft, υπογράφουν τη σύμβαση [δανείου από την Τράπεζα ύψους 450 εκατ. ευρώ](#) για τη μεγάλης κλίμακας αποκατάσταση του ποτάμιου συστήματος του Emsch, Oberhausen, Γερμανία, 13 Ιουλίου 2017.

Τον Σεπτέμβριο όλα τα κράτη μέλη υπέγραψαν τη [δήλωση του Τάλιν για την ηλεκτρονική ενέργεια](#) με στόχο την ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών και ιδιωτικού τομέα για την ανάπτυξη ευρείας στρατηγικής για την ψηφιοποίηση των ενεργειακών συστημάτων.

Τον Νοέμβριο η ΕΕ δημοσίευσε [έκθεση](#) σχετικά με την πρόοδο που σημείωσαν τα κράτη μέλη προς την επίτευξη των εθνικών στόχων ενεργειακής απόδοσης για το 2020. Ένα από τα κύρια πορίσματα ήταν ότι, παρά το γεγονός ότι η κατανάλωση ενέργειας αυξήθηκε το 2015, εν μέρει λόγω του ψυχρότερου χειμώνα και των χαμηλότερων τιμών των καυσίμων, η ΕΕ εξακολουθούσε να βρίσκεται στη σωστή πορεία για την επίτευξη του στόχου ενεργειακής απόδοσης για το 2020.

Ενεργειακή ασφάλεια, αλληλεγγύη και εμπιστοσύνη

Η εξασφάλιση του ενεργειακού εφοδιασμού για τους καταναλωτές της ΕΕ είναι ένας από τους ακρογωνιαίους λίθους της ενεργειακής ένωσης. Οι [νέοι κανόνες](#) τέθηκαν σε ισχύ την 1η Νοεμβρίου, αμέσως πριν από τη χειμερινή περίοδο θέρμανσης, με στόχο να συμβάλουν στη βελτίωση του συντονισμού μεταξύ των κρατών μελών και για να αντιμετωπιστούν το ταχύτερο δυνατόν και με τον αποτελεσματικότερο τρόπο τυχόν κρίσεις στον εφοδιασμό με φυσικό αέριο. Τα κράτη μέλη είναι υποχρεωμένα να βοηθήσουν τους γείτονές τους σε περίπτωση σοβαρής κρίσης, ώστε κανένα νοικοκυριό να μη μείνει χωρίς θέρμανση.

Στο πλαίσιο μιας ευρύτερης προσπάθειας για την ανάπτυξη διαφοροποιημένων και ασφαλών αγορών φυσικού αερίου στις χώρες της Βαλτικής, η Λετονία άνοιξε τη δική της [αγορά φυσικού αερίου](#) στον ανταγωνισμό τον Απρίλιο, γεγονός που σημαίνει ότι οι καταναλωτές δεν χρειάζεται πλέον να εξαρτώνται από έναν μοναδικό προμηθευτή.

Η **τέταρτη υψηλού επιπέδου υπουργική διάσκεψη** σχετικά με την πρωτοβουλία της Επιτροπής για τη συνδεσιμότητα της Κεντρικής και της Νοτιοανατολικής Ευρώπης αποτέλεσε ορόσημο για ολόκληρη την περιοχή. Οι υπουργοί υπέγραψαν μνημόνιο συμφωνίας το οποίο περιλαμβάνει κοινή προσέγγιση σχετικά με τις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, την ενεργειακή απόδοση και την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Επιτεύχθηκε **συμφωνία** για την εξεύρεση λύσης έως το τέλος Μαΐου του 2018 το αργότερο σχετικά με τον καλύτερο τρόπο συγχρονισμού του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας των χωρών της Βαλτικής με το σύστημα της ηπειρωτικής Ευρώπης.

Η πυρηνική ασφάλεια παραμένει πρώτη προτεραιότητα για την ΕΕ. Τον Μάιο του 2017 η ΕΕ δημοσίευσε την πρώτη της **έκθεση** σχετικά με την ασφαλή και υπεύθυνη διαχείριση των ραδιενεργών αποβλήτων και αναλωμένων καυσίμων στην ΕΕ. Στην έκθεση περιγράφεται με σαφήνεια η τρέχουσα κατάσταση, διαπιστώνεται ότι τα πρότυπα στην ΕΕ έχουν βελτιωθεί και επισημαίνονται οι τομείς για τους οποίους απαιτούνται περαιτέρω βελτιώσεις και ιδιαίτερη προσοχή. Μεταξύ των εξελίξεων που σημειώθηκαν σε διεθνές επίπεδο κατά τη διάρκεια του έτους ήταν και η υψηλού επιπέδου συνάντηση ΕΕ – Ιράν σχετικά με τη διεθνή συνεργασία στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας, που πραγματοποιήθηκε στις 28 Φεβρουαρίου και την 1η Μαρτίου στις Βρυξέλλες.

Μια πλήρως ενοποιημένη εσωτερική αγορά ενέργειας

Συνεχίζονται οι προσπάθειες για τη δημιουργία μιας ενιαίας αγοράς στο πλαίσιο της οποίας η καθαρή ενέργεια θα μπορεί να **ρέει ελεύθερα** και με ασφάλεια. Η τρίτη έκθεση σχετικά με την κατάσταση της ενεργειακής ένωσης επιβεβαίωσε ότι η ενεργειακή μετάβαση δεν είναι δυνατή χωρίς την προσαρμογή των υποδομών στις ανάγκες του μελλοντικού ενεργειακού συστήματος. Έχουν επιτευχθεί πολλά, αλλά εξακολουθούν να υπάρχουν εμπόδια, ιδίως στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας. Για την αντιμετώπιση αυτής της κατάστασης, τον Νοέμβριο η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση σχετικά με τον στόχο του 15 % για το 2030 όσον αφορά τη διασύνδεση της ηλεκτρικής ενέργειας. Δημοσίευσε επίσης τον τρίτο κατάλογο **έργων κοινού ενδιαφέροντος**, ο οποίος περιέχει 173 έργα ευρωπαϊκής σημασίας. Για πρώτη φορά ο κατάλογος αυτός περιλαμβάνει τέσσερα έργα για το διασυνοριακό δίκτυο μεταφοράς διοξειδίου του άνθρακα.

Η ΕΕ για να υποστηρίξει την υλοποίηση των έργων επένδυσε 1,7 δισ. ευρώ σε 96 έργα υποδομών σχετικά με την ηλεκτρική ενέργεια, το φυσικό αέριο και τα έξυπνα δίκτυα στο πλαίσιο του **μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη»**, ο οποίος προβλέπει 5,35 δισ. ευρώ για ενεργειακά έργα από το 2014 έως το 2020. Τον Απρίλιο η ΕΕ αποδέσμευσε χρηματοδότηση ύψους 800 εκατ. ευρώ μέσω του μηχανισμού για έργα υποδομών στους τομείς της ηλεκτρικής ενέργειας, του φυσικού αερίου και των έξυπνων δικτύων.

Η ΕΕ συνέχισε τις εργασίες της σχετικά με τη διασύνδεση δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και αγωγών φυσικού αερίου μεταξύ κρατών μελών, στις οποίες περιλαμβάνονται: η δημιουργία ενός βόρειου διαδρόμου φυσικού αερίου για τη σύνδεση της Νορβηγίας με την Πολωνία μέσω Δανίας· η γραμμή **Celtic Interconnector** για τη διασύνδεση του γαλλικού και του ιρλανδικού συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας· και η συμβολή της στην κατάργηση των εμποδίων που αντιμετωπίζει η ελεύθερη ροή φυσικού αερίου στην Κεντρική και Νοτιοανατολική Ευρώπη. Επίσης, η ΕΕ θα επενδύσει 101,4 εκατ. ευρώ στην κατασκευή του **τερματικού σταθμού υδροποιημένου φυσικού αερίου** στο Krk της Κροατίας.

Το 2017 η ΕΕ έδωσε συνέχεια στην **τομεακή έρευνα για του ς εθνικούς μηχανισμούς δυναμικότητας και τις κρατικές ενισχύσεις**. Ειδικότερα, εξέτασε κατά πόσον οι μηχανισμοί αυτοί εξασφαλίζουν επαρκή εφοδιασμό με ηλεκτρική ενέργεια χωρίς να προκαλούν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού ή του εμπορίου στην ενιαία αγορά. Ορισμένα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει μηχανισμούς δυναμικότητας για να διασφαλιστεί ότι υπάρχει διαρκώς επαρκής εφοδιασμός. Η ΕΕ συνεργάζεται σήμερα με τα κράτη μέλη για να εξασφαλιστεί ότι τόσο τα υφιστάμενα όσο και τα προγραμματιζόμενα μέτρα είναι σύμφωνα με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις.

Στις διεθνείς εξελίξεις περιλαμβάνεται η πρόταση της Επιτροπής για τους όρους της εντολής διαπραγμάτευσης με τη Ρωσία σχετικά με τις αρχές λειτουργίας του **έργου Nord Stream 2**, χάρη στο οποίο θα συνδεθεί η παροχή ρωσικού φυσικού αερίου με την αγορά της ΕΕ.

Με σκοπό να βελτιωθεί η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ενέργειας της ΕΕ και να ενισχυθεί η αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών, τον Νοέμβριο η Επιτροπή **πρότεινε** κοινούς κανόνες για τους αγωγούς φυσικού αερίου που εισέρχονται στην εσωτερική αγορά φυσικού αερίου.

Απεξάρτηση της οικονομίας από τον άνθρακα

Μεγάλα βήματα προόδου στη δράση για το κλίμα

Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους η ΕΕ εξακολούθησε να προωθεί τη δράση για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής σε διεθνές επίπεδο. Τον Ιούνιο οι Ηνωμένες Πολιτείες ανακοίνωσαν την πρόθεσή τους να αποσυρθούν από την παγκόσμια συμφωνία ορόσημο για την κλιματική αλλαγή που υπογράφηκε στο Παρίσι, στη Γαλλία, το 2015. Στη συνέχεια η ΕΕ και οι διεθνείς εταίροι επαναβεβαίωσαν σθεναρά την κοινή τους απόφαση να εφαρμόσουν πλήρως τη συμφωνία του Παρισιού, η οποία έχει ως στόχο να περιοριστεί η αύξηση της μέσης θερμοκρασίας του πλανήτη καθαρά κάτω από τους 2 °C σε σύγκριση με τα προβιομηχανικά επίπεδα.

Μαζί με 79 κράτη της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού, η ΕΕ κάλεσε τη διεθνή κοινότητα να διατηρήσει τη δυναμική για την ανάληψη φιλόδοξης δράσης σχετικά με την κλιματική αλλαγή. Στην **υπουργική σύνοδο** που συνδιοργανώθηκε από την ΕΕ, τον Καναδά και την Κίνα τον Σεπτέμβριο στο Μόντρεαλ του Καναδά συναντήθηκαν χώρες απ' όλο τον κόσμο με στόχο την επιτάχυνση της μετάβασης σε μια παγκόσμια οικονομία με χαμηλές εκπομπές άνθρακα.

Ο Xie Zhenhua, ειδικός απεσταλμένος της Κίνας, η Catherine McKenna, канада υποργός Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής, και ο επίτροπος Miguel Arias Cañete ενώνουν τις δυνάμεις τους στο πλαίσιο της δράσης για την κλιματική αλλαγή, Μόντρεαλ, Καναδάς, 16 Σεπτεμβρίου 2017.

Η ΕΕ εξακολούθησε να συμμετέχει σε διεθνείς διαπραγματεύσεις σχετικά με την ανάπτυξη των αναγκαίων διαδικασιών και κατευθυντήριων γραμμών για την πρακτική εφαρμογή της συμφωνίας του Παρισιού, και ειδικότερα στη **διάσκεψη του ΟΗΕ για την κλιματική αλλαγή** στη Βόνη τον Νοέμβριο.

Στη σύνοδο κορυφής One Planet, που διοργανώθηκε τον Δεκέμβριο στο Παρίσι από τον πρόεδρο της Γαλλίας Emmanuel Macron, η Επιτροπή παρουσίασε το **νέο της σχέδιο δράσης για τον Πλανήτη**, το οποίο περιλαμβάνει 10 μετασχηματιστικές πρωτοβουλίες για μια σύγχρονη οικονομία και μια δίκαιη κοινωνία.

Για παράδειγμα, η Επιτροπή ανακοίνωσε **επενδύσεις σε τρεις στοχευμένους τομείς** στο πλαίσιο του **εξωτερικού επενδυτικού σχεδίου της ΕΕ**, το οποίο προβλέπει την κινητοποίηση τουλάχιστον 44 δισ. ευρώ για βιώσιμες επενδύσεις σε χώρες της Αφρικής και της ευρωπαϊκής γειτονίας έως το 2020. Η εν λόγω δαπάνη αναμένεται να οδηγήσει σε επενδύσεις ύψους έως και 9 δισ. ευρώ έως το 2020.

Η ΕΕ παραμένει προσηλωμένη στον συλλογικό παγκόσμιο στόχο της κινητοποίησης 100 δισ. δολαρίων ΗΠΑ ετησίως από διάφορες πηγές με ορίζοντα το 2020 και έως το 2025 για τη χρηματοδότηση δράσεων για το κλίμα στις αναπτυσσόμενες χώρες. Θα εξακολουθήσει να αυξάνει σημαντικά τη χρηματοδότηση για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Το 2016 η ΕΕ και τα κράτη μέλη της συνεισέφεραν συνολικά 20,2 δισ. ευρώ ως χρηματοδότηση για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, αύξηση μεγαλύτερη του 15 % από το 2015.

ΤΙ ΠΙΣΤΕΥΟΥΝ ΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΘΑΡΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ;

Πηγή: Eurostat.

Εκπλήρωση των δεσμεύσεων του Παρισιού από την πλευρά της ΕΕ

Η ΕΕ **ηγείται των διεθνών προσπαθειών** για την παγκόσμια σταδιακή μείωση των υδροφθορανθράκων, επικίνδυνων αερίων που συντελούν στην υπερθέρμανση του πλανήτη τα οποία χρησιμοποιούνται συνήθως σε εξορλισμό θέρμανσης και ψύξης. Η αντιστροφή της ραγδαίας αύξησης των εκπομπών υδροφθορανθράκων, οι οποίοι είναι χιλιάδες φορές ισχυρότεροι από το διοξείδιο του άνθρακα, θα συμβάλει αποφασιστικά στην επίτευξη του στόχου για τη θερμοκρασία που καθορίστηκε στη συμφωνία του Παρισιού. Τον Οκτώβριο του 2016 στο Kigali της Ρουάντας σχεδόν 200 χώρες συμφώνησαν να περιορίσουν σταδιακά την παραγωγή και τη χρήση των αερίων αυτών. Τον Νοέμβριο του 2017 κράτη μέλη της ΕΕ έδωσαν το έναυσμα για την έναρξη ισχύος της **συμφωνίας**, η οποία θα εφαρμοστεί από τον Ιανουάριο του 2019. Η ΕΕ τιμήθηκε με **βραβείο** πολιτικής ηγεσίας για τον ρόλο της στην έγκριση της συμφωνίας.

Στο εσωτερικό μέτωπο εγκρίθηκαν όλες οι βασικές προτάσεις που απαιτούνται για την εκπλήρωση της δέσμευσης της ΕΕ στο πλαίσιο της συμφωνίας για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στην ΕΕ κατά τουλάχιστον 40 % έως το 2030. Στις προτάσεις αυτές περιλαμβάνονται **η αναθεώρηση του συστήματος εμπορίας εκπομπών της ΕΕ**, οι **εθνικοί στόχοι για τις εκπομπές των κρατών μελών**, η **ενσωμάτωση του τομέα χρήσης της γης στη νομοθεσία της ΕΕ για το κλίμα** και η αντιμετώπιση των εκπομπών που οφείλονται στις αεροπορικές μεταφορές.

Ο αντιπρόεδρος της Επιτροπής Maroš Šefčovič στη συνεδρία Facebook Live στο πλαίσιο της συνόδου κορυφής One Planet, Παρίσι, Γαλλία, 11 Δεκεμβρίου 2017.

Τον Νοέμβριο επετεύχθη [προσωρινή συμφωνία](#) μεταξύ Κοινοβουλίου και Συμβουλίου σχετικά με την αναθεώρηση του συστήματος εμπορίας εκπομπών της ΕΕ για την περίοδο μετά το 2020. Η εν λόγω αναθεώρηση του βασικού εργαλείου της ΕΕ για τον περιορισμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου με οικονομικά αποδοτικό τρόπο θα συμβάλει στην κατάλληλη προετοιμασία της ΕΕ ώστε να επιτύχει μεγάλο μέρος των δεσμεύσεων της για μείωση των εκπομπών κατά τουλάχιστον 40 % έως το 2030.

Η αναθεώρηση θα επιφέρει: σημαντικές αλλαγές στο σύστημα για να επιταχύνει τον περιορισμό των εκπομπών και τη μείωση της τρέχουσας υπερπροσφοράς δικαιωμάτων εκπομπών στην αγορά άνθρακα· πρόσθετες διασφαλίσεις για την παροχή επιπλέον προστασίας στη βιομηχανία της ΕΕ, αν χρειαστεί, κατά του κινδύνου διαρροής άνθρακα· και πολλούς μηχανισμούς στήριξης για να βοηθήσουν τη βιομηχανία και τους τομείς ενέργειας να ανταποκριθούν στις προκλήσεις οι οποίες συνοδεύουν, στους τομείς της καινοτομίας και των επενδύσεων, τη μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα.

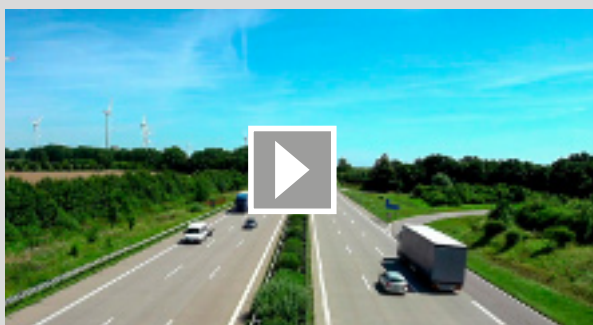
Επίσης, η ΕΕ [ενέκρινε μέτρα](#) για τη διασφάλιση της περιβαλλοντικής ακεραιότητας του συστήματος εμπορίας εκπομπών όταν το ενωσιακό δίκαιο θα πάψει να ισχύει στο Ηνωμένο Βασίλειο λόγω της αποχώρησής του από την Ένωση.

Ο Διεθνής Οργανισμός Πολιτικής Αεροπορίας πέτυχε συμφωνία σχετικά με ένα παγκόσμιο αγορακεντρικό μέτρο το οποίο αποσκοπεί στη σταθεροποίηση των εκπομπών που οφείλονται στις διεθνείς αεροπορικές μεταφορές στα επίπεδα του 2020 μέσω ενός συστήματος αντιστάθμισης. Κατόπιν τούτου [η ΕΕ τροποποίησε](#) το σύστημά της για την εμπορία εκπομπών ώστε να περιορίσει το γεωγραφικό του πεδίο στις ενδοευρωπαϊκές πτήσεις. Με τον τρόπο αυτό θα διατηρηθεί η συμβολή του τομέα των αεροπορικών μεταφορών στους στόχους της ΕΕ για το κλίμα και θα διευκολυνθεί η ομαλή εφαρμογή του παγκόσμιου αγορακεντρικού μέτρου.

Η σύνδεση του συστήματος εμπορίας εκπομπών της ΕΕ με παρόμοια συστήματα αυξάνει το μέγεθος της αγοράς για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και, ως εκ τούτου, περιορίζει το κόστος για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής. Τον Νοέμβριο [η ΕΕ και η Ελβετία υπέγραψαν συμφωνία](#) για τη σύνδεση των συστημάτων τους. Πρόκειται για την πρώτη συμφωνία αυτού του είδους τόσο για την ΕΕ όσο και μεταξύ δύο μερών της συμφωνίας του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή. Επιπλέον, [η ΕΕ και η Κίνα εντείνουν τη συνεργασία τους σχετικά με τις αγορές άνθρακα](#) ενόψει της εφαρμογής του κινεζικού συστήματος εμπορίας εκπομπών.

Τον Δεκέμβριο επετεύχθη πολιτική συμφωνία σχετικά με τον [κανονισμό για τον επιμερισμό των προσπαθειών](#), ο οποίος θέτει στόχους μείωσης των εκπομπών σε τομείς όπως οι μεταφορές, τα κτίρια, τα απόβλητα και η γεωργία σύμφωνα με τον στόχο της ΕΕ για το κλίμα με ορίζοντα το 2030. Επετεύχθη επίσης συμφωνία σχετικά με τους [νέους κανόνες](#) για τη λογιστική καταγραφή των εκπομπών από τη χρήση γης, την αλλαγή χρήσης γης και τη δασοκομία. Με τους νέους κανόνες θα ενισχυθεί ο ρόλος που διαδραματίζουν οι γαίες και τα δάση ως καταβόθρες διοξειδίου του άνθρακα και θα ενθαρρυνθεί η παραγωγική και βιώσιμη χρήση τους· έτσι θα βελτιωθεί ακόμη περισσότερο η οικονομία που βασίζεται στα βιοπροϊόντα και την κλιματολογικά έξυπνη γεωργία.

Προς την καθαρή, ανταγωνιστική και διασυνδεδεμένη κινητικότητα

Δέσμη μέτρων για την καθαρή κινητικότητα: προωθούμε τις καθαρές μεταφορές για να καταπολεμήσουμε την κλιματική αλλαγή.

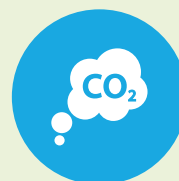
ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Το 94 % των μεταφορών στην ΕΕ εξαρτώνται από το πετρέλαιο, το οποίο εισάγεται σε ποσοστό 84 %

Το κόστος των εισαγωγών αργού πετρελαίου της ΕΕ εκτιμάται ότι ανέρχεται σε **περίπου 187 δισ. ευρώ ετησίως**

Οι οδικές μεταφορές ευθύνονται για **περίπου το ένα πέμπτο των εκπομπών της ΕΕ**

Το 2017 η Επιτροπή υπέβαλε μια σειρά προτάσεων για τον εκσυγχρονισμό της κινητικότητας και των μεταφορών στην ΕΕ. Στόχος των προτάσεων ήταν να βοηθήσουν τον τομέα να πραγματοποιήσει τη μετάβαση στην καθαρή ενέργεια και στην ψηφιοποίηση, εξασφαλίζοντας παράλληλα ότι παραμένει ανταγωνιστικός και χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς.

Τον Μάιο υποβλήθηκε η δέσμη μέτρων «**Η Ευρώπη σε κίνηση**». Μεταξύ των κύριων στόχων της είναι η ασφαλέστερη κυκλοφορία και η μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και της συμφόρησης.

Τον Νοέμβριο ακολούθησε μία ακόμη **δέσμη μέτρων** με σκοπό να τονωθεί η καινοτομία στον τομέα των νέων τεχνολογιών και των επιχειρηματικών μοντέλων και να προωθηθεί η αποτελεσματικότερη χρήση όλων των τρόπων μεταφοράς εμπορευμάτων. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν **πρόταση** για νέους στόχους μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για τα αυτοκίνητα και τα ημιφορτηγά προκειμένου να επιταχυνθεί η μετάβαση σε οχήματα χαμηλών ή μηδενικών εκπομπών. Σύμφωνα με την πρόταση, ο μέσος όρος εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλα τα καινούρια αυτοκίνητα και ημιφορτηγά που πωλούνται στην ΕΕ το 2030 θα πρέπει να είναι κατά 30 % χαμηλότερος από ό,τι το 2021.

Η Επιτροπή έχει αναλάβει σειρά πρωτοβουλιών για καθαρή, διασυνδεδεμένη και ανταγωνιστική κινητικότητα. Η διάδοση της ηλεκτροκίνησης σε όλη την ΕΕ θα έχει ως αποτέλεσμα τη μεγάλη αύξηση της ζήτησης για συσσωρευτές. Για τον λόγο αυτό η Επιτροπή καταβάλλει προσπάθειες για τη δημιουργία μιας «Συμμαχίας της ΕΕ για τους συσσωρευτές», φέρνοντας σε επαφή κράτη μέλη και βιομηχανίες που δραστηριοποιούνται σε όλη την αλυσίδα αξίας των συσσωρευτών, που θα δρομολογηθεί τον Φεβρουάριο του 2018 στο βιομηχανικό φόρουμ καθαρής ενέργειας.

Ο αντιπρόεδρος της Επιτροπής Maroš Šefčovič φορτίζει ηλεκτρικό αυτοκίνητο υπό το βλέμμα του πορτογάλου υπουργού Περιβάλλοντος João Pedro Matos Fernandes, Λισαβόνα, Πορτογαλία, 17 Ιουλίου 2017.

Ενσωμάτωση της δράσης για το κλίμα στους διάφορους τομείς πολιτικής

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε [επενδυτικό πακέτο ύψους 222 εκατ. ευρώ](#) από τον προϋπολογισμό της ΕΕ με σκοπό να στηρίξει τη μετάβαση της ΕΕ σ' ένα πιο βιώσιμο μέλλον με χαμηλές εκπομπές άνθρακα στο πλαίσιο του [προγράμματος LIFE](#) για το περιβάλλον και τη δράση για το κλίμα. Το γεγονός αυτό θα προσελκύσει επιπλέον επενδύσεις, με αποτέλεσμα να χορηγηθούν συνολικά 379 εκατ. ευρώ για 139 νέα έργα σε 20 κράτη μέλη. Τα έργα αυτά θα βοηθήσουν τα κράτη μέλη κατά τη μετάβασή τους σε μια πιο [κυκλική οικονομία](#) και θα στηρίξουν την εφαρμογή του [σχεδίου δράσης της ΕΕ για τη φύση](#). Η χρηματοδότηση θα συμβάλει, για παράδειγμα, στη βελτίωση της ανθεκτικότητας μίας από τις πλέον πολυσύχναστες πλωτές οδούς της Ευρώπης —των εκβολών του ποταμού Scheldt στο Βέλγιο—, στην ανάπτυξη εργαλείων για την πρόβλεψη φαινομένων αμμοθύελλας και στην αντιμετώπιση του φαινομένου της αστικής θερμικής νησίδας.

«Η εσωτερική μας αγορά αποτελεί το μεγαλύτερο πλεονέκτημα της Ευρώπης σε εποχές αυξανόμενης παγκοσμιοποίησης. Θέλω επομένως η επόμενη Επιτροπή να στηριχθεί στα πλεονεκτήματα της εσωτερικής μας αγοράς και να εκμεταλλευθεί πλήρως το δυναμικό της σε όλες τις διαστάσεις του».

Jean-Claude Juncker, Πολιτικές κατευθύνσεις, 15 Ιουλίου 2014

© iStockphoto.com/GlobalStock

Βαθύτερη και δικαιότερη εσωτερική αγορά με ενισχυμένη βιομηχανική βάση

Η εσωτερική αγορά, γνωστή και ως ενιαία αγορά, είναι ένα από τα μεγαλύτερα επιτεύγματα της ΕΕ. Αποτελεί σημαντική πηγή οικονομικής ανάπτυξης για τα κράτη μέλη της ΕΕ και διευκολύνει την καθημερινή ζωή πολιτών και επιχειρήσεων. Ωστόσο εξακολουθούν να υφίστανται εμπόδια στην ομαλή λειτουργία της, πράγμα που σημαίνει ότι υπάρχει ακόμη αναξιοποίητο δυναμικό για περισσότερη ανάπτυξη και περισσότερες θέσεις εργασίας.

Η ΕΕ προσπαθεί να βελτιώσει τη λειτουργία της ενιαίας αγοράς στην πράξη με δύο τρόπους: πρώτον, φροντίζοντας να τηρούνται δεόντως οι ισχύοντες κανόνες· δεύτερον, διευκολύνοντας τους επαγγελματίες σε ορισμένους τομείς να παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ, ώστε να αποφεύγονται καταστάσεις

όπως όταν διαπιστώνουν οι έμποροι ότι τα προϊόντα τους είναι μπλοκαρισμένα στα σύνορα. Όλα αυτά θα πρέπει να επιτευχθούν στο πλαίσιο ενός συστήματος μέσα στο οποίο ο ανταγωνισμός είναι θεμιτός, η απάτη αντιμετωπίζεται και η διασυννοριακή φορολόγηση παραμένει απλή.

Στη διάρκεια του 2017 ελήφθησαν μέτρα για την ενίσχυση της EURES, της ευρωπαϊκής πύλης για την επαγγελματική κινητικότητα, η οποία βοηθά άτομα να βρουν εργασία και επιχειρήσεις να βρουν τα talέντα που χρειάζονται. Δεδομένου ότι ο καθένας μπορεί να εργαστεί σε ένα κράτος μέλος και ταυτόχρονα να υπάγεται στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης άλλου κράτους μέλους, συνεχίστηκαν οι διαπραγματεύσεις σχετικά

με την υποβολή πρότασης για τη διασφάλιση της δικαιοσύνης και της κοινωνικής βιωσιμότητας. Αυτό συνοδεύτηκε από μέτρα για τον περιορισμό της αδήλωτης εργασίας και τη συνέχιση της ενίσχυσης της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία.

Για να διευκολύνεται η μετακίνηση των ανθρώπων και η διακίνηση των εμπορευμάτων μεταξύ συνόρων, πρέπει να λειτουργούν καλά τα δίκτυα μεταφορών. Οι εργασίες με σκοπό την ενίσχυση των εν λόγω δικτύων συνεχίστηκαν καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, ιδίως στις λιγότερο εξυπηρετούμενες περιφέρειες. Οι περιφέρειες αυτές λαμβάνουν επίσης στήριξη για να μπορέσουν να αξιοποιήσουν τα πλεονεκτήματά τους, έτσι ώστε ακόμη και οι πιο απομακρυσμένες περιοχές να μπορούν να συμμετέχουν στην ενιαία αγορά.

Μια νέα βιομηχανική πολιτική για την ΕΕ

Στην ομιλία του για την κατάσταση της Ένωσης τον Σεπτέμβριο, ο Jean-Claude Juncker, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ανακοίνωσε μια [νέα στρατηγική για τη βιομηχανική πολιτική](#) που αποσκοπεί στην ενδυνάμωση των βιομηχανιών της ΕΕ ώστε να συνεχίσουν να παράγουν διατηρήσιμη ανάπτυξη και θέσεις εργασίας. Όλες οι υφιστάμενες και οι νέες πρωτοβουλίες συγκεντρώνονται στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης βιομηχανικής στρατηγικής, ενώ αποσαφηνίζεται το έργο που μένει ακόμη να υλοποιηθεί από όλους τους εμπλεκόμενους παράγοντες.

Η ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων και υπηρεσιών πρέπει να λειτουργεί στην πράξη

Τα περισσότερα προϊόντα που αποτελούν αντικείμενο εμπορικών συναλλαγών μεταξύ κρατών μελών υπόκεινται σε εναρμονισμένους κανόνες. Αυτό σημαίνει ότι τα πρότυπα των προϊόντων είναι τα ίδια για όλους και δεν υπάρχουν εμπόδια στις συναλλαγές προϊόντων σε διασυνοριακό επίπεδο. Όταν δεν υπάρχουν κοινοί κανόνες, ωστόσο, ισχύει η αρχή της [αμοιβαίας αναγνώρισης](#). Αυτό σημαίνει ότι, αν ένα προϊόν θεωρείται κατάλληλο για πώληση σε ένα κράτος μέλος, τότε είναι κατάλληλο για πώληση σε όλα τα κράτη μέλη. Ωστόσο στην πράξη αυτό δεν λειτουργεί πάντα όσο καλά θα έπρεπε, διότι τα εμπορεύματα είναι δυνατόν να σταματήσουν στα σύνορα ενώ θα έπρεπε να διατίθενται ελεύθερα σε όλες τις χώρες της [ενιαίας αγοράς](#).

ΠΑΡΕΧΕΤΑΙ Η ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΣΤΟΥΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΝΑ ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΝ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΕ ΓΡΗΓΟΡΑ ΚΑΙ ΕΥΚΟΛΑ

Σύμφωνα με [νέα πρόταση](#), οι πωλητές σε μια χώρα θα μπορούν να κάνουν χρήση δήλωσης αμοιβαίας αναγνώρισης για να αποδείξουν ότι το προϊόν πληροί όλες τις απαιτήσεις άλλης χώρας. Η πρόταση αυτή καταρτίστηκε παράλληλα με άλλη πρόταση για την ενίσχυση της επιτήρησης της αγοράς, έτσι ώστε οι εθνικές αρχές να μπορούν να ελέγχουν καλύτερα τα εμπορεύματα που πωλούνται στη χώρα τους.

Ο κύριος στόχος της ΕΕ εξακολουθεί να είναι η καλύτερη λειτουργία της ενιαίας αγοράς για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις. Ωστόσο εξακολουθούν να υπάρχουν φραγμοί για τις επιχειρήσεις τόσο στο στάδιο της εκκίνησης όσο και της επέκτασης, που μπορεί να οδηγήσουν σε υψηλότερες τιμές και λιγότερες επιλογές για τους καταναλωτές. Για να αντιστραφεί αυτή η τάση και να δημιουργηθούν περισσότερες θέσεις εργασίας και ανάπτυξη, τα κράτη μέλη πρέπει να αξιοποιήσουν καλύτερα τις δυνατότητες της [ενιαίας αγοράς υπηρεσιών](#).

Το 2017 υποβλήθηκε [δέσμη μέτρων](#) που θα μπορούσαν να διευκολύνουν τις επιχειρήσεις και τους επαγγελματίες να παρέχουν υπηρεσίες σε οποιονδήποτε στην ΕΕ. Στην εν λόγω δέσμη περιλαμβάνεται η νέα ευρωπαϊκή ηλεκτρονική κάρτα υπηρεσιών: μια απλουστευμένη ηλεκτρονική διαδικασία που διευκολύνει τους παρόχους επιχειρηματικών και κατασκευαστικών υπηρεσιών να συμπληρώνουν τις διοικητικές διατυπώσεις που απαιτούνται για την παροχή υπηρεσιών στο εξωτερικό. Μια άλλη πρόταση αποσκοπεί να εξασφαλίσει ότι οι απαιτήσεις που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη όσον αφορά τη νομοθετική κατοχύρωση των επαγγελμάτων είναι αναλογικές και δικαιολογημένες.

Ενθάρρυνση των δημόσιων συμβάσεων και της καινοτομίας

Για την ενίσχυση της ενιαίας αγοράς και στο πλαίσιο των αδιάλειπτων προσπαθειών για την τόνωση των επενδύσεων στην ΕΕ, η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση τον Οκτώβριο με τίτλο «Να γίνουν οι δημόσιες συμβάσεις προμηθειών αποτελεσματικές μέσα στην Ευρώπη και για την Ευρώπη». Η πρόταση ορίζει μια προσέγγιση για πιο αποδοτικές και βιώσιμες [δημόσιες συμβάσεις](#) με ταυτόχρονη πλήρη αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών για την απλούστευση και την επιτάχυνση των διαδικασιών.

Σε μια προσπάθεια να ενθαρρυνθούν οι επιχειρήσεις, ιδίως οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και οι νεοφυείς επιχειρήσεις, να επενδύσουν στην καινοτομία και στη δημιουργικότητα, η Επιτροπή πρότεινε επίσης μέτρα που εξασφαλίζουν επαρκή προστασία των [δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας](#). Τα μέτρα θα ενισχύσουν τη συλλογική ικανότητα της ΕΕ να πιάνει τα «μεγάλα ψάρια» που βρίσκονται πίσω από τη διακίνηση προϊόντων παραποίησης και πειρατείας, η οποία πλήττει τόσο τις επιχειρήσεις όσο και τις θέσεις εργασίας. Θα προστατέψουν επίσης την υγεία και την ασφάλεια των καταναλωτών σε τομείς όπως τα φάρμακα και τα παιχνίδια. Προτείνεται σύστημα παραχώρησης αδειών εκμετάλλευσης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, το οποίο αναμένεται να βοηθήσει επίσης την ανάπτυξη των τεχνολογιών που επιτρέπουν τη διασύνδεση και τη συνδεσιμότητα (το διαδίκτυο των πραγμάτων), από έξυπνα τηλέφωνα μέχρι διασυνδεδεμένα αυτοκίνητα.

Χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες: καλύτερα προϊόντα και περισσότερες επιλογές για τους καταναλωτές

Η ΕΕ είναι προσηλωμένη στην ανάπτυξη μιας βαθύτερης και δικαιότερης ενιαίας αγοράς, αξιοποιώντας για τον σκοπό αυτό και τα ψηφιακά μέσα. Όσον αφορά τις [χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες](#), αυτό σημαίνει ενίσχυση του ανταγωνισμού και αύξηση των επιλογών, ώστε οι καταναλωτές να επωφελούνται από χαμηλότερες τιμές και καλύτερη ποιότητα ανεξάρτητα από το αν αγοράζουν στο εξωτερικό ή στη χώρα τους χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες όπως τραπεζικούς λογαριασμούς, ασφάλειες αυτοκινήτων, μεταφορές χρημάτων και συντάξεις. Οι πάροχοι χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών θα πρέπει επίσης να μπορούν να επωφεληθούν από τα πλεονεκτήματα ολόκληρης της αγοράς της ΕΕ.

Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή εγκαινίασε το [σχέδιο δράσης για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες προς τους καταναλωτές](#), στο οποίο προσδιορίζονται οι τομείς στους οποίους απαιτείται να γίνουν περισσότερα

ΝΕΑ ΕΙΔΗ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΣΤΗΝ ΕΕ

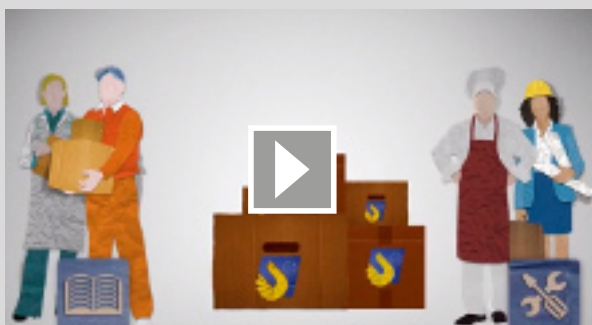
Το νέο πανευρωπαϊκό ατομικό συνταξιοδοτικό προϊόν θα είναι οικονομικά ελκυστικό:

ώστε να έχουν οι καταναλωτές τις καλύτερες υπηρεσίες στην καλύτερη τιμή. Σκοπός του σχεδίου είναι, μεταξύ άλλων, να μπορούν οι οδηγοί να μεταφέρουν ευκολότερα στο εξωτερικό την ασφαλιστική έκπτωση λόγω καλής οδήγησης που έχουν στη χώρα τους (σύστημα bonus/malus), να καταβάλλονται λιγότερα τέλη για τις διασυνοριακές συναλλαγές που πραγματοποιούνται σε νομίσματα άλλα από το ευρώ και να μειωθούν τα νομικά και ρυθμιστικά εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις οι οποίες επιθυμούν να επεκταθούν στο εξωτερικό.

Οι καταναλωτές της ΕΕ σύντομα θα έχουν περισσότερες δυνατότητες επιλογής όσον αφορά τη συνταξιοδοτική αποταμίευση χάρη στα σχέδια της Επιτροπής να δημιουργήσει μια νέα κατηγορία [συνταξιοδοτικών προϊόντων](#). Σήμερα η αγορά για ατομικές συντάξεις στην ΕΕ είναι κατακερματισμένη και άνιση. Το νέο είδος εθελοντικής ατομικής σύνταξης που προτείνεται θα επιτρέπει στους καταναλωτές να συμπληρώνουν τις συνταξιοδοτικές τους αποταμιεύσεις και, παράλληλα, να προστατεύονται αποτελεσματικά.

Δίνεται η δυνατότητα στους ανθρώπους να βρίσκουν θέσεις εργασίας και να εργάζονται νόμιμα και με ασφάλεια

«Η πρώτη σου δουλειά μέσω του EURES»: βοηθάμε τους νέους και τις νέες να βρουν δουλειά σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ.

Η ενιαία αγορά για τους εργαζομένους λειτουργεί καλύτερα όταν οι άνθρωποι μπορούν να βρουν θέσεις εργασίας που τους ταιριάζουν σε άλλα κράτη μέλη. Σημειώθηκε σημαντική πρόοδος κατά το έτος επέκτασης της [EURES](#), της ευρωπαϊκής πύλης για την επαγγελματική κινητικότητα, που παρέχει δωρεάν υπηρεσία στα άτομα που αναζητούν εργασία, στους εργαζομένους που αναζητούν άλλη θέση εργασίας και στους εργοδότες που αναζητούν προσωπικό οπουδήποτε στην ΕΕ. Στη διάρκεια του 2018 το δίκτυο

ΑΠΟΣΠΑΣΜΕΝΟΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΣΤΗΝ ΕΕ

Ο αποσπασμένος εργαζόμενος είναι ένας εργαζόμενος που αποστέλλεται από τον εργοδότη του να **εργαστεί προσωρινά** σε άλλη χώρα για την παροχή **διασυνοριακής υπηρεσίας**.

Η μέση διάρκεια της απόσπασης εργαζομένων στην ΕΕ είναι **μικρότερη από τέσσερις μήνες**.

Το 2015 υπήρχαν **2,05 εκατομμύρια αποσπασμένοι εργαζόμενοι** στην ΕΕ, ποσοστό που αντιστοιχεί στο 0,9 % της συνολικής απασχόλησης ή στο 0,4 % των ισοδύναμων πλήρους απασχόλησης.

Ο αριθμός των αποσπασμένων εργαζομένων **αυξήθηκε κατά 41 % μεταξύ 2010 και 2015**.

Η οδηγία για τους αποσπασμένους εργαζομένους **εφαρμόζεται από το 1996**. Πρόκειται για την πρώτη οδηγία που περιόρισε τη δυνατότητα των εταιρειών να παρέχουν υπηρεσίες στο σύνολο της ενιαίας αγοράς με τη θέσπιση ενός ελάχιστου συνόλου κοινωνικών εγγυήσεων προς όφελος των εργαζομένων.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

θα ανοίξει σε περισσότερους εταίρους, όπως ιδιωτικές υπηρεσίες απασχόλησης, ενώ στη διαδικτυακή πύλη θα δημοσιεύονται περισσότερες θέσεις εργασίας και βιογραφικά σημειώματα.

Η ΕΕ εξακολουθεί επίσης να προστατεύει την υγεία και την ασφάλεια κατά την εργασία. Μια νέα νομοθετική πρόταση το 2017 έθεσε στο στόχαστρο τους **καρκινογόνους και μεταλλαξιογόνους παράγοντες**, επιδιώκοντας τη μείωση της επαγγελματικής έκθεσης σε επτά ουσίες, μεταξύ των οποίων είναι τα χρησιμοποιημένα έλαια κινητήρων και το τριχλωροαιθυλένιο. Μια πρόταση που υποβλήθηκε το 2016 για άλλες 13 ουσίες εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τον Οκτώβριο.

Η Επιτροπή βοήθησε επίσης τα κράτη μέλη να επιβάλουν την τήρηση των κανόνων σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων, ενώ συνεχίστηκαν οι προσπάθειες αναθεώρησης των κανόνων σχετικά με την **απόσπαση εργαζομένων**, ώστε να είναι κατάλληλοι για το μέλλον. Οι κανόνες αυτοί προστατεύουν τα δικαιώματα των εργαζομένων οι οποίοι αποστέλλονται από τον εργοδότη τους να εργαστούν προσωρινά σε άλλο κράτος μέλος. Οι αναθεωρημένοι κανόνες αναμένεται να καθιερώσουν την αρχή της ίσης αμοιβής για την ίδια εργασία στον ίδιο τόπο, ενισχύοντας τη δικαιοσύνη και την κοινωνική βιωσιμότητα της ενιαίας αγοράς προς όφελος τόσο των επιχειρήσεων όσο και των εργαζομένων, αφού θα συμβάλουν στην εξασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού. Τον Οκτώβριο το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης συμφώνησε να ακολουθήσει μια γενική προσέγγιση αναθεώρησης της ισχύουσας οδηγίας και τον Νοέμβριο το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ξεκίνησαν διαπραγματεύσεις προκειμένου να επιτευχθεί συμφωνία σχετικά με τον εν λόγω φάκελο. Οι διαπραγματεύσεις βρίσκονταν ακόμη σε εξέλιξη στα τέλη του 2017.

Συνεχίστηκαν επίσης οι εργασίες στο Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο για την επίτευξη συμφωνίας όσον αφορά την πρόταση της Επιτροπής το 2016 για εκσυγχρονισμό των κανόνων σχετικά με τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης. Η πρόταση αποσκοπεί να εξασφαλίσει ότι οι κανόνες είναι δίκαιοι και σαφείς και ότι είναι εύκολο να ελεγχθεί η εφαρμογή τους, προς όφελος τόσο των ατόμων που εργάζονται σε διαφορετική χώρα της ΕΕ από εκείνη στην οποία διαμένουν όσο και των φορολογουμένων.

Κανόνες που τηρούνται και διαδικασίες που γίνονται ευκολότερες

Τα δικαιώματα που απορρέουν από την ενιαία αγορά τόσο για τους ιδιώτες όσο και για τις επιχειρήσεις μπορούν να ασκηθούν πλήρως μόνο αν οι από κοινού συμφωνηθέντες κανόνες είναι κατάλληλοι για τον επιδιωκόμενο σκοπό και εφαρμόζονται ορθά σε ολόκληρη την ΕΕ. Για να εξασφαλιστεί αυτό, έχει ζωτική σημασία η έγκαιρη πρόσβαση σε ακριβείς πληροφορίες σχετικά με την αγορά, όπως και η παροχή υποστήριξης όταν ανακύπτουν προβλήματα. Η διαδικτυακή πύλη «[Η Ευρώπη σου](#)» βοήθησε ιδιώτες και επιχειρήσεις να βρουν πρακτικές πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματά τους στην ενιαία αγορά περισσότερες από 20 εκατομμύρια φορές το 2017. Στη διάρκεια του έτους η υπηρεσία «[Η Ευρώπη σου — Συμβουλές](#)» απάντησε σε περισσότερες από 22 000 ερωτήσεις σχετικά με τη νομοθεσία για την ενιαία αγορά, το δε [Solvit](#) χειρίστηκε περισσότερες από 2 000 συγκεκριμένες υποθέσεις στις οποίες πολίτες ή επιχειρήσεις είχαν προβλήματα με τις αρχές στην ΕΕ. Με βάση το είδος των αιτήσεων για παροχή βοήθειας που λαμβάνει, το Solvit λειτουργεί επίσης ως πηγή πληροφοριών για την Επιτροπή, αναδεικνύοντας τους τομείς στους οποίους χρειάζεται βελτίωση η εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ.

Η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση τον Μάιο για μια [ενιαία ψηφιακή πύλη](#) η οποία θα παρέχει ευκολότερη πρόσβαση σε πολίτες και επιχειρήσεις, μέσω ενός ενιαίου ψηφιακού σημείου εισόδου σε πληροφορίες υψηλής ποιότητας, διαδικτυακές διοικητικές διαδικασίες και υπηρεσίες υποστήριξης. Αυτό σημαίνει ότι κάθε διαδικασία που είναι σήμερα διαθέσιμη διαδικτυακά για τους χρήστες της χώρας θα είναι επίσης προσβάσιμη από χρήστες άλλων κρατών μελών, ενώ θα είναι διαθέσιμη σε μία επιπλέον γλώσσα της ΕΕ πέρα από την εθνική γλώσσα ώστε να διευκολύνονται οι πολίτες από άλλο κράτος μέλος να τη χρησιμοποιήσουν.

Υπό ορισμένες συνθήκες, το προτεινόμενο [εργαλείο πληροφόρησης για την ενιαία αγορά](#) θα δώσει επίσης τη δυνατότητα συλλογής δεδομένων όταν ανακύπτουν σοβαρές δυσκολίες κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας για την ενιαία αγορά.

Τον Ιούλιο η Επιτροπή εξέδωσε [ανακοίνωση](#) σχετικά με την [εποπτεία της αγοράς](#) προϊόντων που πωλούνται διαδικτυακά. Η ταχεία ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου έχει εγείρει προκλήσεις για τις αρχές των κρατών μελών όσον αφορά τους ελέγχους που διενεργούν για να εξακριβώσουν κατά πόσο τα προϊόντα είναι ασφαλή και συμμορφώνονται με τους κανόνες της ΕΕ. Η ανακοίνωση αποσκοπεί να αποσαφηνίσει τα ζητήματα και να προσφέρει λύσεις. Αυτό θα συμβάλει στην ενίσχυση της εποπτείας της αγοράς προϊόντων που πωλούνται διαδικτυακά προς όφελος των καταναλωτών και θα διασφαλίσει ισότιμους όρους ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις.

Έξυπνη, κοινωνικά δίκαιη και ανταγωνιστική κινητικότητα

Οι μεταφορές και η κινητικότητα έχουν ζωτική σημασία για την οικονομία και την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ. Παρ' όλα αυτά, ο κλάδος έχει να αντιμετωπίσει πρωτόγνωρες προκλήσεις. Η ισχύουσα κοινωνική νομοθεσία δεν εφαρμόζεται, ούτε ελέγχεται η εφαρμογή της με συνέπεια σε όλη την ΕΕ· εικονικές εταιρείες εγκαθίστανται σε κράτη μέλη στα οποία δεν ασκούν πραγματική δραστηριότητα αλλά επωφελούνται από λιγότερο αυστηρούς κανόνες· τέλος, οι οδικές μεταφορές μόνες τους αντιπροσωπεύουν σχεδόν το ένα πέμπτο των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στην ΕΕ. Τον Μάιο η Επιτροπή παρουσίασε μια [μακροπρόθεσμη στρατηγική](#) για την επίτευξη ανταγωνιστικής, καθαρής και διασυνδεδεμένης κινητικότητας έως το 2025.

Η στρατηγική αυτή παρουσιάζεται στην [ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Η Ευρώπη σε κίνηση»](#). Η ανακοίνωση συνοδεύεται από οκτώ νομοθετικές προτάσεις που αφορούν ειδικά τις οδικές μεταφορές. Οι προτάσεις αποσκοπούν, μεταξύ άλλων, στη βελτίωση της λειτουργίας της αγοράς οδικών εμπορευματικών μεταφορών, στη βελτίωση των κοινωνικών και εργασιακών συνθηκών των εργαζομένων και στην απλούστευση της εφαρμογής των εθνικών νομοθεσιών περί κατώτατων μισθών. Ο γενικότερος σκοπός της Επιτροπής είναι η προαγωγή πιο βιώσιμων οδικών μεταφορών, με την επιβολή διοδίων που αντανakλούν το εξωτερικό κόστος της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και με τη χρήση ψηφιακών λύσεων για τη μείωση της γραφειοκρατίας και τον συνδυασμό διαφορετικών τρόπων μεταφοράς. Τα μακροπρόθεσμα οφέλη αναμένεται να υπερβούν κατά πολύ τα όρια του τομέα μεταφορών χάρη στην προώθηση της απασχόλησης, της ανάπτυξης και των επενδύσεων.

Ο επίτροπος Pierre Moscovici επισκέπτεται εργοστάσιο αυτοκινήτων για να συζητήσει το ενδεχόμενο χρηματοδότησης από την ΕΕ, Bourgogne-Franche-Comté, Γαλλία, 6 Οκτωβρίου 2017.

Τον Ιούνιο η Επιτροπή ενέκρινε σειρά πρωτοβουλιών που προορίζονταν να επιφέρουν βελτιώσεις στον τομέα των αερομεταφορών σύμφωνα με τη [στρατηγική για τις αερομεταφορές στην Ευρώπη](#). Μία από αυτές τις πρωτοβουλίες είναι η πρόταση που αποσκοπεί να διασφαλίσει την ανταγωνιστικότητα των αεροπορικών εταιρειών της ΕΕ, η οποία θα στηρίξει επίσης την απασχόληση και την ανάπτυξη σε τομείς όπως οι αερολιμένες και οι πάροχοι υπηρεσιών αεροναυτιλίας. Η Επιτροπή καθορίζει επίσης ορισμένα πρακτικά μέτρα που μπορούν να βελτιώσουν την αδιάλειπτη παροχή υπηρεσιών στη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας σε συνθήκες εργατικών κινητοποιήσεων. Τα εν λόγω πρακτικά μέτρα, μολονότι δεν επηρεάζουν κατά κανέναν τρόπο το δικαίωμα στην απεργία, μπορούν να ελαχιστοποιήσουν τις διαταραχές.

Καταρτίστηκαν επίσης [κατευθυντήριες γραμμές](#) σχετικά με τις απαιτήσεις κυριότητας και ελέγχου που ισχύουν για τους αερομεταφορείς της ΕΕ. Ο σκοπός είναι να συμβάλουν στην καλύτερη κατανόηση των εν λόγω κανόνων και, επομένως, να διευκολύνουν τις ξένες επενδύσεις, που με τη σειρά τους είναι επωφελείς για την απασχόληση στον κλάδο αερομεταφορών της ΕΕ. Επίσης, η Επιτροπή κάλεσε το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να εγκρίνουν τα μέτρα που προτάθηκαν στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «[Ενιαίος ευρωπαϊκός ουρανός](#)». Τα μέτρα αυτά θα βελτιώσουν την αποδοτικότητα του συστήματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας, θα μειώσουν τον κατακερματισμό και θα ελαχιστοποιήσουν τις διαταράξεις της εναέριας κυκλοφορίας.

Το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο συμφώνησαν για την απλούστευση και βελτίωση των [κανόνων ασφάλειας](#) των επιβατικών πλοίων στα ύδατα της ΕΕ. Η νομοθετική αυτή επικαιροποίηση είναι απόρροια των διδαγμάτων που αντλήθηκαν, μεταξύ άλλων, από τα ατυχήματα και τις τεχνολογικές εξελίξεις. Μεταξύ άλλων βελτιώσεων, θα δώσει τη δυνατότητα στις αρμόδιες αρχές να έχουν άμεση πρόσβαση στα σχετικά δεδομένα σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.

Ανταγωνισμός που ενθαρρύνει την καινοτομία

Καθόκον της Επιτροπής, ως αρχής ανταγωνισμού, στον τομέα του ελέγχου των συγκεντρώσεων είναι να διασφαλίζει ότι μια πράξη συγκέντρωσης δεν στερεί από τους πολίτες της ΕΕ τα πλεονεκτήματα του

Η επίτροπος Elżbieta Bieńkowska με τον κυβερνήτη Yann Lardet στο Κέντρο Εκπαίδευσης της Airbus στη Σινγκαπούρη, 10 Οκτωβρίου 2017.

ανταγωνισμού, όπως χαμηλότερες τιμές, περισσότερες επιλογές για τους καταναλωτές και μεγαλύτερη καινοτομία προϊόντων. Το 2017 εγκρίθηκαν, υπό όρους, δύο σημαντικές πράξεις συγκέντρωσης στον τομέα των αγροχημικών προϊόντων. Ήταν η [εξαγορά της Syngenta από την ChemChina](#) και η συγχώνευση [Dow και DuPont](#). Η καινοτομία αποτελεί βασικό παράγοντα στον κλάδο των αγροχημικών προϊόντων· έτσι, η Επιτροπή εκτίμησε τις συνέπειες που θα έχουν οι συγκεντρώσεις στην καινοτομία μελλοντικά. Στη συγχώνευση Dow-DuPont και οι δύο εταιρείες είχαν διάφορα παρεμφερή έργα σε εξέλιξη για την ανάπτυξη νέων παρασιτοκτόνων φαρμάκων. Σημαντικό στοιχείο του διορθωτικού μέτρου χάρη στο οποίο εγκρίθηκε η συγχώνευση ήταν η εκποίηση ολόκληρης της οργάνωσης έρευνας και ανάπτυξης παρασιτοκτόνων φαρμάκων της DuPont σε παγκόσμιο επίπεδο.

Τον Ιούνιο η Επιτροπή ενέκρινε κρατική ενίσχυση ύψους 377 εκατ. ευρώ από τη Γερμανία και τη Γαλλία για το καινοτομικό [έργο ανάπτυξης του ελικοπτερου Airbus X6](#). Η ενίσχυση εγκρίθηκε με βάση το επιχειρήμα ότι, μπορεί μεν οι χρηματοπιστωτικές αγορές να ήταν απρόθυμες να χρηματοδοτήσουν ένα τόσο φιλόδοξο έργο, αφού θα έπρεπε να αναμένουν μακρό χρονικό διάστημα για την απόδοση της επένδυσης, ωστόσο η υποστήριξη του έργου αναμενόταν να δώσει το έναυσμα για περαιτέρω επενδύσεις.

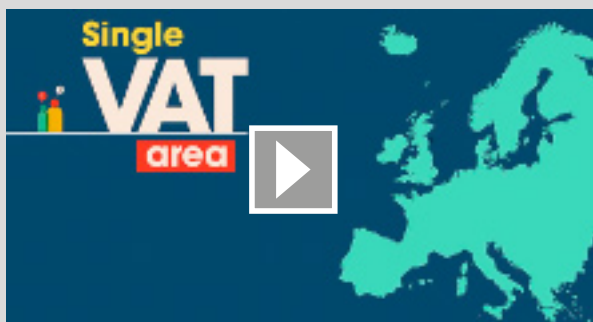
Τον Οκτώβριο η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι [το Λουξεμβούργο χορήγησε αδικαιολόγητα φορολογικά πλεονεκτήματα στην Amazon](#) αξίας περίπου 250 εκατ. ευρώ. Αυτό είναι παράνομο βάσει των ενωσιακών κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων, καθώς επέτρεψε στην Amazon να καταβάλει σημαντικά χαμηλότερους φόρους από άλλες εταιρείες. Το Λουξεμβούργο οφείλει τώρα να ανακτήσει την παράνομη ενίσχυση.

Επίσης τον Οκτώβριο η Επιτροπή αποφάσισε να [παραπέμψει την Ιρλανδία στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης](#) για τη μη ανάκτηση από την Apple παράνομων κρατικών ενισχύσεων αξίας έως και 13 δισ. ευρώ. Τον Αύγουστο του 2016 η Επιτροπή είχε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι τα φορολογικά πλεονεκτήματα που παρέχει η Ιρλανδία στην Apple ήταν παράνομα βάσει των κανόνων της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις, διότι έδιναν τη δυνατότητα στην εταιρεία να καταβάλλει σημαντικά χαμηλότερους φόρους απ' ό,τι άλλες επιχειρήσεις. Πράγματι, η επιλεκτική αυτή μεταχείριση επέτρεψε στην Apple να καταβάλλει εταιρικό φόρο με πραγματικό συντελεστή 1 % επί των ευρωπαϊκών κερδών της το 2003, ο οποίος μειώθηκε σε 0,005 % το 2014.

[Στην Google επιβλήθηκε πρόστιμο ύψους 2,42 δισ. ευρώ](#) τον Ιούνιο επειδή παρέβη τους αντιμονοπωλιακούς κανόνες της ΕΕ εκμεταλλευόμενη τη δεσπόζουσα θέση της στην αγορά ως μηχανής αναζήτησης (βλέπε επίσης κεφάλαιο 2).

Απλούστευση της φορολογίας και καταπολέμηση της απάτης

Για να διασφαλιστεί η ομαλή λειτουργία της ενιαίας αγοράς προτάθηκαν [νέοι κανόνες διαφάνειας](#) για τους διαμεσολαβητές, όπως είναι οι φορολογικοί σύμβουλοι, οι λογιστές, οι τράπεζες και οι δικηγόροι, που σχεδιάζουν και προωθούν συστήματα φορολογικού σχεδιασμού για τους πελάτες τους. Διασυνοριακά συστήματα που φέρουν ορισμένα χαρακτηριστικά τα οποία θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε απώλειες κρατικών εσόδων θα πρέπει τώρα να αναφέρονται αυτομάτως στις φορολογικές αρχές πριν εφαρμοστούν.

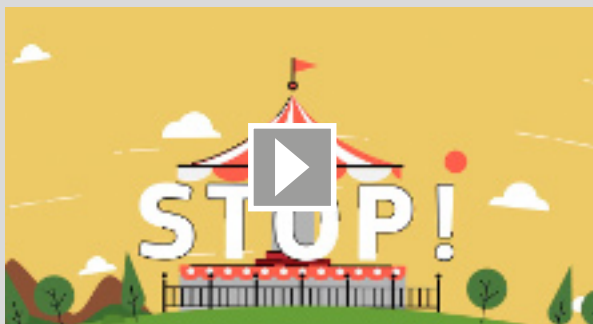
Ενιαίος χώρος ΦΠΑ: πώς να γίνει απλούστερος και δικαιότερος ο ΦΠΑ.

Δεδομένου ότι 360 εκατομμύρια άνθρωποι χρησιμοποιούν το διαδίκτυο καθημερινά στην ΕΕ, η ψηφιακή ενιαία αγορά χρειάζεται ένα σύγχρονο και σταθερό φορολογικό πλαίσιο. Τον Σεπτέμβριο η Επιτροπή παρουσίασε ένα νέο θεματολόγιο της ΕΕ, ώστε να διασφαλιστεί ότι η ψηφιακή οικονομία φορολογείται με δίκαιο και φιλικό προς την ανάπτυξη τρόπο.

Η Επιτροπή υπέβαλε επίσης [νομοθετική πρόταση](#) σχετικά με τη θέσπιση ενός οριστικού συστήματος ΦΠΑ για τη φορολόγηση των εμπορικών συναλλαγών μεταξύ κρατών μελών. Το προτεινόμενο νέο σύστημα βασίζεται στην αρχή της φορολόγησης στο κράτος μέλος προορισμού των αγαθών, οπότε ο προμηθευτής χρεώνει τον ΦΠΑ του κράτους προορισμού.

Κάθε χρόνο χάνονται πάνω από 150 δισ. ευρώ από έσοδα ΦΠΑ, πράγμα που σημαίνει ότι τα κράτη μέλη χάνουν έσοδα τα οποία θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν, παραδείγματος χάριν, για σχολεία, δρόμους και υγειονομική περίθαλψη. Περίπου 50 δισ. ευρώ από αυτά ή περίπου 100 ευρώ ανά πολίτη της ΕΕ ετησίως εκτιμάται ότι χάνονται λόγω της διασυνοριακής απάτης με τον ΦΠΑ.

Τον Νοέμβριο υποβλήθηκε [νομοθετική πρόταση](#) με στόχο την αντιμετώπιση της απάτης με τον ΦΠΑ, την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των φορολογικών αρχών, των τελωνειακών αρχών και των αρχών επιβολής του νόμου. Τον Δεκέμβριο το Συμβούλιο εξέδωσε απόφαση για την υπογραφή συμφωνίας διοικητικής συνεργασίας, συνδρομής για την είσπραξη φόρων και καταπολέμησης της σχετικής με τον ΦΠΑ απάτης μεταξύ της ΕΕ και της Νορβηγίας.

Βάζουμε τέλος στη διασυνοριακή φορολογική απάτη.

Ενδυνάμωση των περιφερειών της ΕΕ για την αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων τους

Η παγκοσμιοποίηση έχει αποφέρει τεράστια οφέλη στις λιγότερο ανεπτυγμένες οικονομίες του κόσμου και πολλές ευκαιρίες για τους πολίτες της ΕΕ. Ωστόσο, ενώ τα οφέλη διαχέονται σε πολλούς, το κόστος επιβαρύνει πολλές φορές με άνιστο τρόπο. Η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να γίνει πιο ανθεκτική και πρέπει επίσης να ενδυναμώσει τις περιφέρειές της και να τις βοηθήσει να παραγάγουν αξία. Αυτό σημαίνει ότι οι περιφέρειες θα πρέπει να αφιερωθούν στην καινοτομία, στην ψηφιοποίηση και στον στόχο της απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές, καθώς επίσης στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων των ατόμων. Σημαίνει επίσης ότι τα κονδύλια της ΕΕ πρέπει να διατίθενται σε όλες τις περιφέρειες της ΕΕ ώστε να τους παράσχουν τη δυνατότητα να επενδύσουν στους εξειδικευμένους τομείς τους μέσω της δημιουργίας εταιρικών σχέσεων με φορείς καινοτομίας, με τελικό αποτέλεσμα την έξυπνη εξειδίκευση. Το 2017 η Επιτροπή δρομολόγησε δύο πιλοτικά έργα για να δοκιμάσει καινοτομικές προσεγγίσεις στη διαπεριφερειακή συνεργασία.

Όσοι διαμένουν στις εξόχως απόκεντρες περιοχές της ΕΕ μπορεί επίσης να υποφέρουν εξαιτίας της σχετικής τους απομόνωσης. Απλουστευμένοι κανόνες καθιστούν ευκολότερο για τις δημόσιες αρχές να [αποζημιώνουν](#) επιχειρήσεις για το πρόσθετο κόστος που επωμίζονται όταν δραστηριοποιούνται στις εξόχως απόκεντρες περιοχές της ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαίτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν, όπως η απομόνωση και η εξάρτησή τους από λίγα εμπορεύσιμα προϊόντα.

«Κατά την επόμενη πενταετία, επιθυμώ να συνεχιστεί η μεταρρύθμιση της οικονομικής και νομισματικής μας ένωσης, ώστε να διατηρηθεί η σταθερότητα του ενιαίου μας νομίσματος και να βελτιωθεί η σύγκλιση των πολιτικών μας στο οικονομικό, δημοσιονομικό και εργασιακό πεδίο μεταξύ των κρατών μελών που συμμετέχουν στο ενιαίο νόμισμα».

Jean-Claude Juncker, Πολιτικές κατευθύνσεις, 15 Ιουλίου 2014

Βαθύτερη και δικαιότερη οικονομική και νομισματική ένωση

Το 2017 η ΕΕ πραγματοποίησε αρκετά βήματα που αποτέλεσαν ορόσημο στην πορεία προς την επίτευξη βαθύτερης και δικαιότερης οικονομικής και νομισματικής ένωσης, η οποία περιλαμβάνει τη συνολική τραπεζική ένωση. Η ολοκλήρωση αυτού του έργου θα βοηθήσει την ΕΕ να αντιμετωπίσει τις υφιστάμενες και νέες προκλήσεις, εξασφαλίζοντας περαιτέρω οικονομική και κοινωνική σύγκλιση, μεγαλύτερη ανάπτυξη και περισσότερες θέσεις εργασίας με την αρωγή ισχυρών θεσμών και της δημοκρατικής λογοδοσίας.

Με βάση την έκθεση των πέντε προέδρων του Ιουνίου του 2015, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε ένα έγγραφο προβληματισμού τον Μάιο του 2017 για την εμβάθυνση της οικονομικής και νομισματικής ένωσης

στο πλαίσιο της ευρείας συζήτησης που είχε ξεκινήσει τον Μάρτιο με τη λευκή βίβλο για το μέλλον της Ευρώπης.

Τον Οκτώβριο η Επιτροπή ζήτησε να ολοκληρωθεί η τραπεζική ένωση ως αναπόσπαστο μέρος του οράματός της για μια βαθύτερη οικονομική και νομισματική ένωση που να παρέχει απτά οφέλη στους πολίτες και στις επιχειρήσεις.

Άλλο ένα καθοριστικό βήμα συντελέστηκε τον Δεκέμβριο, όταν η Επιτροπή παρουσίασε τη δέσμη προτάσεων της για την οικονομική και νομισματική ένωση. Η Επιτροπή, ακολουθώντας έναν χάρτη πορείας για την ανάληψη δράσης και εφαρμόζοντας διάφορα συγκεκριμένα μέτρα, εκπλήρωσε τη δέσμευσή της για εμβάθυνση της οικονομικής και νομισματικής ένωσης

της Ευρώπης, δέσμευση την οποία ανέλαβε ο Jean-Claude Juncker, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στην ομιλία που εκφώνησε το 2017 για την κατάσταση της Ένωσης.

Οι προτάσεις περιλαμβάνουν τη μετατροπή του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας σε Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ταμείο εντός του νομικού πλαισίου της ΕΕ, με στόχο τη βοήθεια των κρατών μελών της ευρωζώνης που αντιμετωπίζουν χρηματοοικονομική δυσχέρεια. Στις προτάσεις σκιαγραφείται επίσης το όραμα της Επιτροπής για τη δημιουργία ορισμένων δημοσιονομικών λειτουργιών που είναι καθοριστικές για την ευρωζώνη και την ΕΕ στο σύνολό της προκειμένου να παρέχεται περαιτέρω στήριξη. Αυτό θα βοηθήσει τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν τις διαρθρωτικές τους μεταρρυθμίσεις.

Προς μια βαθύτερη οικονομική και νομισματική ένωση

Το 2017 απαίτησε από όλους εκείνους που εργάζονται για μια ισχυρότερη, πιο δημοκρατική και πιο ενωμένη Ευρωπαϊκή Ένωση να επιδείξουν αντοχή και να διατυπώσουν ένα σαφές όραμα. Η οικονομική και νομισματική ένωση αποτελεί κομβική παράμετρο της συζήτησης, καθώς μπορεί να διαδραματίσει καίριο ρόλο στη διαμόρφωση μιας ΕΕ μεταξύ ίσων η οποία θα επικεντρώνεται στα ζητήματα που έχουν τη μεγαλύτερη σημασία.

Την 1η Μαρτίου η Επιτροπή παρουσίασε μια λευκή βίβλο στην οποία καθορίζονταν πέντε σενάρια για τον τρόπο με τον οποίο η ΕΕ θα μπορούσε να εξελιχθεί μέχρι το 2025, καθώς και οι βασικές επιλογές που συνεπάγεται το κάθε σενάριο. Κάθε επιλογή θα επηρεάσει το μέλλον της οικονομικής και νομισματικής ένωσης. Θέλουμε ως Ένωση να συνεχίσουμε όπως είμαστε σήμερα; Μήπως θα πρέπει απλώς να επικεντρωθούμε στην ενιαία αγορά; Μήπως θα πρέπει να δώσουμε σε όσους είναι έτοιμοι τη δυνατότητα να προχωρήσουν και να κάνουν μαζί περισσότερα; Μήπως θα πρέπει να επιλέξουμε να κάνουμε λιγότερα πιο αποτελεσματικά; Ή μήπως θα πρέπει να προσπαθήσουμε να κάνουμε μαζί πολύ περισσότερα;

Τον Μάιο η Επιτροπή διεύρυνε τη συζήτηση που διεξάγεται ειδικά για την εμβάθυνση της **οικονομικής και νομισματικής ένωσης** με τη δημοσίευση σχετικού **εγγράφου προβληματισμού**. Οι ιδέες που παρουσιάζονται σ' αυτό το έγγραφο αποτελούν μέρος του οράματος για μια ισχυρότερη, πιο δημοκρατική και πιο ενωμένη ΕΕ. Τον Σεπτέμβριο, στην ομιλία του για την κατάσταση της Ένωσης, ο πρόεδρος Juncker παρουσίασε το ευρύτερο πλαίσιο: ένα όραμα που θα προσφέρει ελπίδα, σταθερότητα, δικαιοσύνη και ευκαιρίες για όλους.

Ο Mario Draghi, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, στα κεντρικά γραφεία της Τράπεζας στη Φρανκφούρτη, Γερμανία, με το νέο χαρτονόμισμα των 50 ευρώ, που τέθηκε σε κυκλοφορία στις 4 Απριλίου 2017.

Στο έγγραφο προβληματισμού επισημάνθηκε ότι η οικονομική και νομισματική ένωση, για να είναι αποτελεσματική και σταθερή, πρέπει να βασίζεται σε ένα ολοκληρωμένο χρηματοπιστωτικό σύστημα το οποίο να λειτουργεί σωστά. Αξιοποιώντας τη δυναμική που έχει δημιουργηθεί χάρη στα επιτεύγματα των τελευταίων ετών, είναι πλέον καιρός να καταλήξουμε σε συμφωνία σχετικά με την πορεία που θα πρέπει να ακολουθήσουμε μέχρι το 2025. Η ολοκλήρωση της **τραπεζικής ένωσης**, η μείωση και ο επιμερισμός των κινδύνων στον τραπεζικό τομέα και η περαιτέρω θωράκιση των ενωσιακών τραπεζών είναι αναγκαία μέτρα, τα οποία πρέπει να ληφθούν παράλληλα με την παροχή πιο διαφοροποιημένων και καινοτόμων χρηματοδοτικών ευκαιριών για την πραγματική οικονομία στο πλαίσιο μιας ουσιαστικής **ένωσης κεφαλαιαγορών**.

Το αίτημα για μια ολοκληρωμένη τραπεζική ένωση

Η τραπεζική ένωση προστατεύει τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και συμβάλλει με ουσιαστικό τρόπο στην ομαλή λειτουργία της ευρωζώνης και της ΕΕ στο σύνολό της. Για να μπορεί να ολοκληρωθεί η τραπεζική ένωση, η μείωση του κινδύνου και ο επιμερισμός του κινδύνου πρέπει να συμβαδίζουν. Έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος ως προς την ανθεκτικότητα των ενωσιακών τραπεζών και, κατά συνέπεια, ως προς τη μείωση των κινδύνων στον τραπεζικό τομέα, ενώ καταρτίζονται περαιτέρω μέτρα. Από τότε που ξέσπασε η κρίση η Επιτροπή έχει υποβάλει περισσότερες από 50 προτάσεις για να αυξηθεί η ανθεκτικότητα του χρηματοπιστωτικού τομέα.

Ολοκλήρωση της οικονομικής και νομισματικής ένωσης.

Η ώρα για την ολοκλήρωση της τραπεζικής ένωσης έχει φτάσει. Η δημιουργία ενός **μηχανισμού προστασίας** (ή δικτύου ασφαλείας) για το Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης συμφωνήθηκε από τα κράτη μέλη το 2013, αλλά τέσσερα χρόνια μετά ο μηχανισμός αυτός δεν έχει ακόμα τεθεί σε λειτουργία. Ο πρόεδρος Juncker, στην ομιλία του για την κατάσταση της Ένωσης το 2017, τόνισε την ανάγκη να διευθετηθεί αυτό το ζήτημα ως θέμα προτεραιότητας. Η Επιτροπή **προτείνει** ο μηχανισμός προστασίας να ενταχθεί στο μελλοντικό Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ταμείο. Αυτό θα αποτελέσει σημαντικό βήμα προς την ολοκλήρωση της τραπεζικής ένωσης.

Η περαιτέρω θωράκιση των οικονομικών και κοινωνικών δομών στα κράτη μέλη προσδιορίστηκε επίσης ως ουσιαστικό στοιχείο για την επιτυχία της οικονομικής και νομισματικής ένωσης μακροπρόθεσμα. Τα άλλα νευραλγικά στοιχεία που προσδιορίστηκαν ήταν η περαιτέρω ενίσχυση του **Ευρωπαϊκού Εξαμήνου** (του πλαισίου για τον συντονισμό των οικονομικών και δημοσιονομικών πολιτικών στο σύνολο της ΕΕ) και η σύνδεση μεταξύ χρηματοδοτικής στήριξης από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Προτάθηκε επίσης η δημιουργία ενός κεντρικού μηχανισμού για τη στήριξη των κρατών μελών της ευρωζώνης σε περίπτωση που αντιμετωπίσουν μακροοικονομικούς κραδασμούς.

Στο έγγραφο προβληματισμού της Επιτροπής επισημάνθηκε ότι η μεταρρύθμιση της οικονομικής και νομισματικής ένωσης θα ήταν δυνατή μόνο σε συνδυασμό με την αύξηση της δημοκρατικής

ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Τι επιδιώκει η Επιτροπή

Να ενισχύσει
την **ενότητα**

Να βελτιώσει
την **αποδοτικότητα**

Να ενισχύσει
τη **δημοκρατική λογοδοσία**

Τι περιλαμβάνουν οι προτάσεις της Επιτροπής

Η Επιτροπή παρουσιάζει έναν χάρτη πορείας για την εμβάθυνση της οικονομικής και νομισματικής ένωσης της Ευρώπης, μαζί με:

πρόταση
για τη δημιουργία
ενός Ευρωπαϊκού
Νομισματικού
Ταμείου

πρόταση για την
ενσωμάτωση
της συνθήκης
για τη σταθερότητα,
τον συντονισμό
και τη διακυβέρνηση
στο νομικό πλαίσιο
της ΕΕ

ανακοίνωση
σχετικά με τα νέα
δημοσιονομικά μέσα
για τη σταθερότητα
της ευρωζώνης
εντός του πλαισίου
της ΕΕ

πρόταση για την
ενίσχυση του
προγράμματος
στήριξης
διαρθρωτικών
μεταρρυθμίσεων και
πρόταση για την
κινητοποίηση
κονδυλίων της ΕΕ
για τη στήριξη
των εθνικών
μεταρρυθμίσεων

ανακοίνωση
σχετικά με έναν
Ευρωπαϊκό Υπουργό
Οικονομίας και
Οικονομικών

λογοδοσίας και την ενίσχυση των θεσμών της ευρωζώνης. Για να σημειωθεί πρόοδος πρέπει να υπάρξει μεγαλύτερος επιμερισμός των αρμοδιοτήτων και των αποφάσεων για τα θέματα της ευρωζώνης σε ένα κοινό νομικό πλαίσιο.

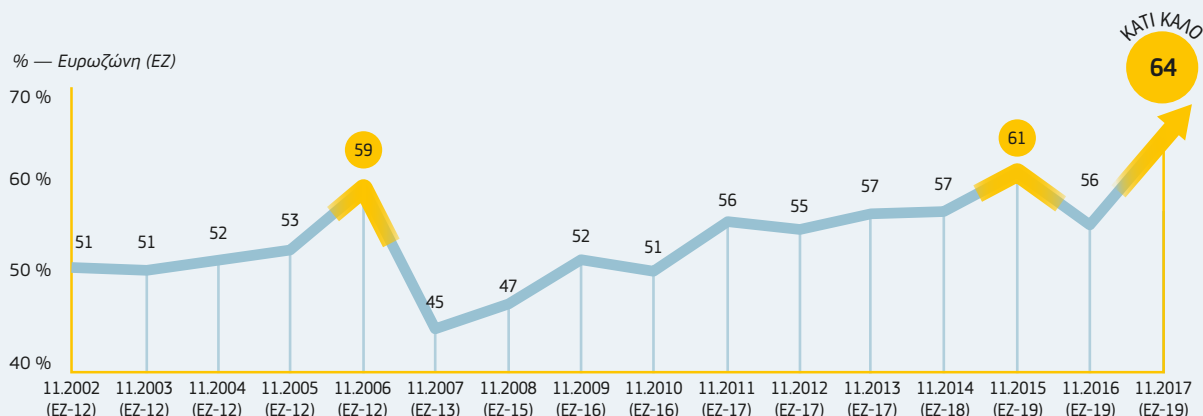
Το έγγραφο επιβεβαίωσε τη δέσμευση για πραγματική σύγκλιση μεταξύ των πλουσιότερων και των φτωχότερων περιοχών της ΕΕ.

Τον Δεκέμβριο η Επιτροπή εγκαινίασε τη **δέσμη μέτρων για την οικονομική και νομισματική ένωση**, η οποία περιλαμβάνει προτάσεις για τον μετασχηματισμό του **Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας** σε Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ταμείο, το οποίο θα εδράζεται στο νομικό πλαίσιο της ΕΕ. Το Ταμείο θα εξακολουθήσει να παρέχει συνδρομή στα κράτη μέλη της ευρωζώνης που βρίσκονται σε χρηματοοικονομική δυσχέρεια. Επιπλέον, θα παρέχει κοινό σύστημα προστασίας για το **Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης** και θα λειτουργεί ως έσχατος δανειστής προκειμένου να διευκολύνεται η απρόσκοπτη εξυγίανση των προβληματικών τραπεζών. Εξετάζονται επίσης οι προτάσεις για ταχύτερη διαδικασία λήψης αποφάσεων σε επείγουσες περιπτώσεις και για αμεσότερη συμμετοχή στη διαχείριση των προγραμμάτων χρηματοδοτικής βοήθειας. Με την πάροδο του χρόνου το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ταμείο θα μπορούσε επίσης να αναπτύξει νέα χρηματοδοτικά μέσα, τα οποία θα προορίζονταν, π.χ., για την υποστήριξη μιας πιθανής σταθεροποιητικής λειτουργίας.

Επιπλέον, η Επιτροπή άνοιξε συζήτηση σχετικά με τη δημιουργία νέων δημοσιονομικών μέσων για τη σταθερότητα της ευρωζώνης εντός του πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Παρουσίασε το όραμά της για την ανάπτυξη, εντός του πλαισίου των δημόσιων οικονομικών της ΕΕ, ορισμένων δημοσιονομικών λειτουργιών που είναι σημαντικές για την ευρωζώνη και την ΕΕ στο σύνολό της. Οι λειτουργίες αυτές είναι οι εξής:

- ▶ στήριξη των κρατών μελών για την πραγματοποίηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων μέσω ενός εργαλείου για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και με την παροχή τεχνικής υποστήριξης κατόπιν αιτήματος των κρατών μελών,
- ▶ δημιουργία ειδικού μηχανισμού σύγκλισης για τα κράτη μέλη που ετοιμάζονται να προσχωρήσουν στο ευρώ,
- ▶ σύσταση μηχανισμού προστασίας για την τραπεζική ένωση, μέσω του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ταμείου / Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας, ο οποίος θα πρέπει να εγκριθεί μέχρι τα μέσα του 2018 και να έχει τεθεί σε λειτουργία έως το 2019,
- ▶ δημιουργία σταθεροποιητικής λειτουργίας για την προστασία των επενδύσεων σε περίπτωση μεγάλων ασύμμετρων κραδασμών σε όλα τα κράτη μέλη.

ΤΟ 64 % ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΖΩΝΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΥΝ ΟΤΙ ΤΟ ΕΥΡΩ ΕΙΝΑΙ ΚΑΤΙ ΚΑΛΟ

Πηγή: Ευρωβαρόμετρο, Δεκέμβριος 2017.

Η Επιτροπή θα παρουσιάσει τις αναγκαίες πρωτοβουλίες τον Μάιο του 2018, στο πλαίσιο των προτάσεών της για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο μετά το 2020. Για την περίοδο 2018-2020 η Επιτροπή έχει προτείνει την ενίσχυση της τεχνικής υποστήριξης που παρέχει στα κράτη μέλη μέσω του [προγράμματος στήριξης διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων](#) διπλασιάζοντας τη σχετική χρηματοδότηση σε 300 εκατ. ευρώ μέχρι το 2020.

Η Επιτροπή πρότείνει να δοκιμαστεί σε πιλοτικό στάδιο το νέο εργαλείο για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων. Για τον σκοπό αυτό έχει προτείνει στοχευμένες αλλαγές στον κανονισμό περί κοινών διατάξεων που διέπει τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία, οι οποίες αναμένεται ότι θα δώσουν τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν το αποθεματικό επίδοσης των ταμείων για τη στήριξη της υλοποίησης των μεταρρυθμίσεων που έχουν συμφωνηθεί.

Επίσης, η Επιτροπή πρότείνει να ενσωματωθεί η ουσία της [συνθήκης για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην οικονομική και νομισματική ένωση](#) στο ενωσιακό δίκαιο, αφού ληφθεί υπόψη η κατάλληλη ευελιξία που προβλέπεται στο σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης.

Επιπλέον, η δέσμη μέτρων για την οικονομική και νομισματική ένωση εξηγεί πώς αντιλαμβάνεται η Επιτροπή τις πιθανές αρμοδιότητες ενός Ευρωπαϊού Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών με διττή ιδιότητα. Ο εν λόγω υπουργός, ως αντιπρόεδρος της Επιτροπής και ταυτόχρονα πρόεδρος του Eurogroup, θα συγκεντρώνει τις υφιστάμενες αρμοδιότητες και τη διαθέσιμη εμπειρογνώμοσύνη. Επιπλέον, ο ρόλος του θα ενισχύσει τη συνοχή, την αποδοτικότητα, τη διαφάνεια και τη δημοκρατική λογοδοσία της χάραξης οικονομικής πολιτικής για την ΕΕ και την ευρωζώνη με πλήρη σεβασμό των εθνικών αρμοδιοτήτων.

Αξιοποίηση των ευνοϊκών συνθηκών για την ανάπτυξη και την απασχόληση

Το [Ευρωπαϊκό Εξάμηνο](#) 2017 επωφελήθηκε από νέες και απλουστευμένες διαδικασίες. Μετά από τις [συστάσεις](#) του Μαΐου, οι οποίες εγκρίθηκαν στη συνέχεια από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Επιτροπή εξέδωσε κατευθυντήριες γραμμές για όλα τα κράτη μέλη και για την ευρωζώνη στο σύνολό της. Το βασικό μήνυμα ήταν ότι η στιγμή είναι πλέον κατάλληλη για να αξιοποιηθεί η ευκαιρία που προσφέρει η οικονομική ανάκαμψη ώστε να επιτευχθεί πιο εύρωστη και βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς μέσω μεταρρυθμίσεων που δημιουργούν περισσότερες θέσεις εργασίας, εντείνουν τη σύγκλιση και την ανθεκτικότητα και συμβάλλουν σε μια δικαιότερη κοινωνία.

Παρ' ότι οι προτεραιότητες διαφέρουν σε επίπεδο ΕΕ, από τη διαδικασία του Εξαμήνου διαπιστώθηκε ότι οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, η αύξηση των επενδύσεων και η περαιτέρω ενίσχυση των δημόσιων οικονομικών αποτελούν απαραίτητα εργαλεία για την τόνωση και τη διατήρηση της οικονομικής ανάκαμψης.

Ο κύκλος του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου 2018 ξεκίνησε στις 22 Νοεμβρίου. Η Επιτροπή συνιστά τη συνέχιση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και καλεί τα κράτη μέλη να αυξήσουν τις επενδύσεις προκειμένου να υποστηρίξουν την οικονομική επέκταση και να τονώσουν την παραγωγικότητα και τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη. Ο κύκλος αυτός υλοποιεί τον [κοινωνικό πίνακα αποτελεσμάτων](#), ο οποίος δημιουργήθηκε ως ένα από τα εργαλεία για την εφαρμογή του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων.

Εξασφάλιση ανόθευτου ανταγωνισμού και έλεγχος των κρατικών ενισχύσεων

Από τις [υποθέσεις κρατικών ενισχύσεων](#) το 2017 προέκυψε ότι η σταδιακή υλοποίηση του πλαισίου της [τραπεζικής ένωσης](#) μπορεί να μειώσει προοδευτικά την επιβάρυνση που συνεπάγονται τα μέτρα διάσωσης των τραπεζών για τους φορολογουμένους. Οι κυοφορούμενες βελτιώσεις, ιδίως η αύξηση των [ελάχιστων απαιτήσεων ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων](#), θα έχουν ως αποτέλεσμα την περαιτέρω μείωση της εξάρτησης από τα χρήματα των φορολογουμένων στο μέλλον.

Η πρώτη υπόθεση που αφορά το [πλαίσιο εξυγίανσης της τραπεζικής ένωσης](#) προέκυψε το 2017 και αφορούσε την ισπανική τράπεζα [Banco Popular](#). Η τράπεζα, μετά από τη μετατροπή και την απομείωση των κεφαλαιακών μέσων της από το [Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης](#), πωλήθηκε στον όμιλο Santander. Δεδομένου ότι δεν χορηγήθηκε ενίσχυση από το Ταμείο, η Επιτροπή, με την ιδιότητά της ως αρχής για τις κρατικές ενισχύσεις, δεν χρειάστηκε να παρέμβει.

Ωστόσο, ο έλεγχος των κρατικών ενισχύσεων στον τραπεζικό τομέα εξακολουθεί να είναι σημαντικός. Για παράδειγμα, σε περίπτωση προληπτικής ανακεφαλαιοποίησης (κατά την οποία το κράτος παρέχει ίδια κεφάλαια σε φερέγγυα τράπεζα προκειμένου να διατηρηθεί η χρηματοοικονομική σταθερότητα) εφαρμόζονται οι ειδικοί κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις στον τραπεζικό τομέα. Χαρακτηριστική περίπτωση είναι η [Banca Monte dei Paschi di Siena](#), η οποία έλαβε ενίσχυση που είχε εγκριθεί το 2017 σύμφωνα με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις βάσει ενός προγράμματος ριζικής αναδιάρθρωσης.

Η χορήγηση ενίσχυσης εκκαθάρισης στο πλαίσιο εθνικών διαδικασιών αφερεγγυότητας μπορεί να επιτραπεί υπό ορισμένες προϋποθέσεις. Έτσι, τον Ιούνιο η [Επιτροπή ενέκρινε](#) την ενίσχυση που είχε χορηγήσει η Ιταλία στην Banca Popolare di Vicenza και στη Veneto Banca για ομαλή έξοδο από την αγορά, αποφεύγοντας έτσι την οικονομική διαταραχή της περιφέρειας Veneto, καθώς και τον ηθικό κίνδυνο και τη στρέβλωση του ανταγωνισμού στον τραπεζικό τομέα.

Η Επιτροπή ενέκρινε τις ενισχύσεις για τις εν λόγω τρεις τράπεζες με τον όρο ότι θα καταμερίζονταν οι επιβαρύνσεις μεταξύ των μετόχων και των κατόχων οφειλών μειωμένης εξασφάλισης, κάτι που θα μείωνε το ποσό που θα έπρεπε να καταβληθεί από τους φορολογουμένους.

Τέλος, η αξιολόγηση βάσει των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις μπορεί να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το κράτος ενεργεί ως συνήθης φορέας της αγοράς και πρέπει να λάβει αμοιβή που αντικατοπτρίζει τους κινδύνους με όρους της αγοράς, ώστε να μην υπεισέρχεται κρατική ενίσχυση. Αυτό συνέβη με την εισφορά κεφαλαίων από το πορτογαλικό κράτος στην [Caixa Geral de Depósitos](#), προκειμένου να υποστηριχθεί μια ευρεία στρατηγική ανάκαμψης.

Η τραπεζική ένωση

Ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές

Τον Σεπτέμβριο η Επιτροπή [δημοσίευσε προτάσεις](#) για την ενίσχυση και την περαιτέρω ολοκλήρωση της εποπτείας που ασκεί η ΕΕ στις τράπεζες, στις χρηματοπιστωτικές αγορές, καθώς και στις ασφαλίστρους και τις συντάξεις. Η πρόθεση είναι να εξασφαλιστεί αποτελεσματικότερα η ομοιόμορφη εφαρμογή των κανόνων της ΕΕ και να καταστούν οι σχετικές αγορές περισσότερο ανθεκτικές. Οι προτάσεις συνυπολογίζουν τις νέες εξελίξεις στον τομέα των χρηματοοικονομικών τεχνολογιών και την αυξανόμενη σημασία των θεμάτων βιωσιμότητας.

Η τραπεζική ένωση πρέπει να ολοκληρωθεί προκειμένου να αξιοποιηθούν στο έπακρο οι δυνατότητές της και να υπάρξει μεγαλύτερη σταθερότητα και ανθεκτικότητα της οικονομικής και νομισματικής ένωσης έναντι των κραδασμών και, ταυτόχρονα, να περιοριστεί η ανάγκη για δημόσιο επιμερισμό του κινδύνου. Μαζί με την ένωση κεφαλαιαγορών, η πλήρης τραπεζική ένωση θα προωθεί ένα σταθερό και ολοκληρωμένο χρηματοπιστωτικό σύστημα στην ΕΕ.

Η Επιτροπή, βασισμένη στη σημαντική πρόοδο που έχει ήδη επιτευχθεί, καθόρισε μια φιλόδοξη αλλά και ρεαλιστική πορεία προκειμένου να εξασφαλίσει συμφωνία για όλα τα εκκρεμή στοιχεία της τραπεζικής ένωσης, σύμφωνα με τις υφιστάμενες δεσμεύσεις του Συμβουλίου. Κατά τη διάρκεια του έτους το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο καθόρισαν από κοινού σημαντικά περαιτέρω βήματα για να μειωθούν οι κίνδυνοι του τραπεζικού τομέα με βάση τις [προτάσεις που υπέβαλε η Επιτροπή](#) τον Νοέμβριο του 2016. Για παράδειγμα, θα εξασφαλίσουν στις τράπεζες μεγαλύτερη σαφήνεια όσον αφορά τη δημιουργία αποθεμάτων ασφαλείας για την απορρόφηση ζημιών και θα διευκολύνουν, αν χρειαστεί, την εξυγίανση τραπεζών χωρίς να χρησιμοποιούνται χρήματα των φορολογουμένων.

ΠΟΙΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΘΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΕΙ Η ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

#BankingUnion

**Αυστηρότεροι κανόνες
για τις τράπεζες**

**Καλύτερη εποπτεία
των τραπεζών**

**Αποτελεσματικότερη διαχείριση
των προβληματικών τραπεζών**

**Βελτιωμένη προστασία
των καταθετών**

Έχει ήδη επιτευχθεί σημαντική πρόοδος όσον αφορά τη μείωση του αριθμού των μη εξυπηρετούμενων δανείων στους ισολογισμούς των τραπεζών, αλλά πρέπει να γίνουν περισσότερα. Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια επηρεάζουν την κερδοφορία των τραπεζών και την ικανότητά τους να χορηγούν δάνεια στην οικονομία. Επίσης γεννούν αμφιβολίες σχετικά με τη σταθερότητα του τραπεζικού συστήματος. Ως εκ τούτου, η ΕΕ, μέσω μιας σειράς μέτρων, εφαρμόζει σταδιακά ένα σχέδιο δράσης για την περαιτέρω μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και, κυρίως, για την πρόληψη του κινδύνου να καταστούν τα δάνεια μη εξυπηρετούμενα.

Λιανικές χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες

Οι νέες χρηματοοικονομικές τεχνολογίες έχουν τεράστιο αντίκτυπο στον χρηματοπιστωτικό τομέα από την άποψη τόσο των καταναλωτών όσο και των παρόχων. Τον Μάρτιο η Επιτροπή δημοσίευσε το [σχέδιο δράσης για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες προς τους καταναλωτές](#), που αποβλέπει στην ενίσχυση της ενιαίας αγοράς λιανικών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών. Το σχέδιο δράσης επιδιώκει να βελτιωθεί η προστασία των καταναλωτών στον συγκεκριμένο τομέα και να αξιοποιηθεί το δυναμικό της ψηφιοποίησης

Ο αντιπρόεδρος της Επιτροπής Valdis Dombrovskis παρουσιάζει το σχέδιο δράσης για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες προς τους καταναλωτές, Βρυξέλλες, 23 Μαρτίου 2017.

και της τεχνολογικής ανάπτυξης ώστε οι καταναλωτές να έχουν μεγαλύτερο εύρος επιλογών και καλύτερη πρόσβαση σε χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες σε ολόκληρη την ΕΕ. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε **δημόσια διαβούλευση** σχετικά με την τεχνολογική καινοτομία στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών (FinTech), στο πλαίσιο της οποίας εξετάστηκαν ζητήματα όπως οι ευκαιρίες πρόσβασης σε τέτοιες υπηρεσίες, η σχέση κόστους – αποδοτικότητας και ο ανταγωνισμός, αλλά και οι κίνδυνοι που σχετίζονται με την κυβερνοασφάλεια και την προστασία των δεδομένων. Η διαβούλευση αποσκοπούσε επίσης στην αξιολόγηση των υφιστάμενων εμποδίων που μπορούν να ανασχέσουν την περαιτέρω ανάπτυξη της καινοτομίας σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων

Τον Απρίλιο η Επιτροπή πρότεινε εκτεταμένη δέσμη κοινωνικών μέτρων ως ένα επιπλέον βήμα προς την κατεύθυνση μιας δικαιότερης ΕΕ με έντονη κοινωνική διάσταση. Η πρόταση για έναν **ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων** ήταν στο επίκεντρο της σχετικής πρωτοβουλίας. Σ' αυτήν καθορίζονται 20 βασικές αρχές και δικαιώματα που στηρίζουν τη δίκαιη και εύρυθμη λειτουργία των αγορών εργασίας και των συστημάτων κοινωνικής πρόνοιας. Έχει σχεδιαστεί ως πυξίδα για μια ανανεωμένη διαδικασία με στόχο την παροχή καλύτερων συνθηκών εργασίας και διαβίωσης στην ΕΕ.

ΤΙ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ Ο ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΠΥΛΩΝΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Ο πυλώνας κατοχυρώνει **20 αρχές και δικαιώματα** στους ακόλουθους τομείς:

Ισότητα ευκαιριών και πρόσβαση στην αγορά εργασίας

- ▶ Εκπαίδευση, κατάρτιση και διά βίου μάθηση
- ▶ Ισότητα των φύλων
- ▶ Ισότητα ευκαιριών
- ▶ Ενεργός στήριξη της απασχόλησης

Δίκαιες συνθήκες εργασίας

- ▶ Ασφαλής και ευπροσάρμοστη απασχόληση
- ▶ Μισθοί
- ▶ Ενημέρωση για τους όρους απασχόλησης και προστασία σε περίπτωση απολύσεων
- ▶ Κοινωνικός διάλογος και συμμετοχή των εργαζομένων
- ▶ Ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής
- ▶ Υγιή, ασφαλή και κατάλληλα προσαρμοσμένα περιβάλλοντα εργασίας και προστασία δεδομένων

Κοινωνική προστασία και ένταξη

- ▶ Φροντίδα και υποστήριξη των παιδιών
- ▶ Κοινωνική προστασία
- ▶ Επιδόματα ανεργίας
- ▶ Ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα
- ▶ Εισόδημα γήρατος και συντάξεις
- ▶ Υγειονομική περίθαλψη
- ▶ Ένταξη ατόμων με αναπηρία
- ▶ Μακροχρόνια φροντίδα
- ▶ Στέγαση και βοήθεια για τους άστεγους
- ▶ Πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες

Ο πυλώνας συνοδεύεται από μια σειρά νομοθετικών και μη νομοθετικών πρωτοβουλιών, οι οποίες αφορούν ιδίως την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής των γονέων και των φροντιστών, τους όρους εργασίας, την πρόσβαση στην κοινωνική προστασία και τον χρόνο εργασίας.

Η **πρόταση** που υπέβαλε η Επιτροπή τον Δεκέμβριο για διαφανείς και προβλέψιμους όρους εργασίας συμπληρώνει και εκσυγχρονίζει την ισχύουσα υποχρέωση ενημέρωσης κάθε εργαζομένου σχετικά με τους όρους εργασίας του. Επιπλέον, η πρόταση αποβλέπει στη δημιουργία νέων ελάχιστων προτύπων που να εξασφαλίζουν ότι όλοι οι εργαζόμενοι, συμπεριλαμβανομένων όσων έχουν άτυπες συμβάσεις, επωφελούνται από μεγαλύτερη προβλεψιμότητα και σαφήνεια όσον αφορά τους όρους εργασίας τους.

ΠΟΙΟΥΣ 12 ΤΟΜΕΙΣ ΚΑΛΥΠΤΕΙ Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Ο κοινωνικός πίνακας αποτελεσμάτων περιλαμβάνει 93 βασικούς κοινωνικούς και εκπαιδευτικούς δείκτες, καθώς και δείκτες απασχόλησης (με ανάλυση ανά ηλικία, φύλο και μορφωτικό επίπεδο), οι οποίοι ταξινομούνται σε τρεις διαστάσεις και 12 τομείς:

Ισότητα ευκαιριών και πρόσβαση στην αγορά εργασίας

- ▶ Εκπαίδευση, δεξιότητες και διά βίου μάθηση
- ▶ Ισότητα των φύλων στην αγορά εργασίας
- ▶ Εισοδηματική ανισότητα
- ▶ Ποσοστό ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού
- ▶ Νεολαία

Δυναμικές αγορές εργασίας και δίκαιες συνθήκες εργασίας

- ▶ Δομή του εργατικού δυναμικού (ποσοστό απασχόλησης και ποσοστό ανεργίας)
- ▶ Πολιτικές για την αγορά εργασίας
- ▶ Εισόδημα και μισθοί

Δημόσια στήριξη, κοινωνική προστασία και ένταξη

- ▶ Αντίκτυπος των δημόσιων πολιτικών στη μείωση της φτώχειας
- ▶ Προσχολική φροντίδα
- ▶ Υγειονομική περίθαλψη
- ▶ Πρόσβαση στην ψηφιακή τεχνολογία και ψηφιακές δεξιότητες

Επιπλέον, έχει καθιερωθεί **κοινωνικός πίνακας αποτελεσμάτων** με σκοπό την παρακολούθηση των τάσεων και των επιδόσεων όλων των κρατών μελών της ΕΕ σε 12 τομείς και την αξιολόγηση της προόδου που έχει συντελεστεί προς την επίτευξη ενός «τριπλού Α» στις κοινωνικές επιδόσεις ολόκληρης της ΕΕ. Τα ευρήματα του κοινωνικού πίνακα αποτελεσμάτων θα τροφοδοτούν το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο για τον συντονισμό της οικονομικής πολιτικής και θα εντείνουν την εστίασή του στην απασχόληση και στις κοινωνικές επιδόσεις. Στις 17 Νοεμβρίου στο Γκέτεμποργκ της Σουηδίας ο Jean-Claude Juncker, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και ο Stefan Löfven, πρωθυπουργός της Σουηδίας, διοργάνωσαν κοινωνική διάσκεψη κορυφής για τη δίκαιη απασχόληση και την ανάπτυξη, στην οποία διακηρύχθηκε ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων.

Ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής

Τον Απρίλιο η Επιτροπή υπέβαλε **πρόταση σχετικά με την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής**, η οποία καθιερώνει μια σειρά νέων ή αναβαθμισμένων ελάχιστων προτύπων για τη γονική άδεια, την άδεια πατρότητας και την άδεια φροντίδας. Τα προτεινόμενα μέτρα αποσκοπούν κυρίως να αυξήσουν τη δυνατότητα των ανδρών να αναλαμβάνουν γονικές υποχρεώσεις και υποχρεώσεις παροχής φροντίδας. Έτσι θα επωφεληθούν τα παιδιά και θα αυξηθεί η συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας και, ως εκ τούτου, θα μειωθεί η απόκλιση μεταξύ ανδρών και γυναικών στην απασχόληση. Η πρόταση θα παρέχει επίσης σε γονείς παιδιών ηλικίας έως 12 ετών και σε άλλους παρόχους φροντίδας το δικαίωμα να ζητούν ευέλικτες ρυθμίσεις εργασίας.

Η κοινωνική διάσταση της Ευρώπης

Μετά τη δημοσίευση της **Λευκής Βίβλου για το μέλλον της Ευρώπης** τον Μάρτιο, η Επιτροπή δημοσίευσε τον Απρίλιο ένα **έγγραφο προβληματισμού σχετικά με την κοινωνική διάσταση της Ευρώπης**, όπου εξετάζε ερωτήματα σχετικά με το πώς μπορούμε να διατηρήσουμε το βιοτικό μας επίπεδο, να δημιουργήσουμε περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας, να εφοδιάσουμε τους πολίτες με τις κατάλληλες δεξιότητες και να καλλιεργήσουμε μεγαλύτερη ενότητα στην κοινωνία μας, με γνώμονα την κοινωνία και τον εργασιακό κόσμο του αύριο. Η **κοινωνική διάσκεψη κορυφής για τη δίκαιη απασχόληση και την ανάπτυξη**, που πραγματοποιήθηκε στο Γκέτεμποργκ τον Νοέμβριο και είχε ως αποκορύφωμα τη διακήρυξη του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, συνέβαλε καθοριστικά σ' αυτή τη συζήτηση.

Τον Οκτώβριο ξεκίνησε εκστρατεία ευαισθητοποίησης για **την ενεργειακή απόδοση και την ενεργειακή φτώχεια**. Οι δράσεις περιλάμβαναν τον σχεδιασμό και τη διάδοση επικοινωνιακού υλικού και τη διοργάνωση εκδηλώσεων με τους κυριότερους ενδιαφερόμενους και πολλαπλασιαστικούς φορείς, όπως δήμους και οργανώσεις καταναλωτών, ως πιλοτικό έργο σε τέσσερα κράτη μέλη (Τσεχική Δημοκρατία, Ελλάδα, Πορτογαλία και Ρουμανία). Εάν αυτό το έργο αποδειχθεί επιτυχημένο, θα εξεταστεί το ενδεχόμενο να εφαρμοστεί σταδιακά και σε άλλα κράτη μέλη. Η εκστρατεία συνιστά προτεραιότητα σε μια εποχή που πολλά νοικοκυριά σε ολόκληρη την ΕΕ εξακολουθούν να πλήττονται από τις επιπτώσεις της χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης. Τα επίπεδα ενεργειακής φτώχειας σε πολλά κράτη μέλη εξακολουθούν να είναι υψηλά, και τα νοικοκυριά που πλήττονται περισσότερο είναι συχνά οι μονογονεϊκές οικογένειες με συντηρούμενα τέκνα.

Συζήτηση μεταξύ ενός εκθέτη και της επιτρόπου Marianne Thyssen (δεξιά), με τον Alastair Macphail του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (δεύτερος από δεξιά) και τον Oren Lamdan, εκπαιδευτικό (κέντρο), στο συνέδριο «Αλλάζοντας δεξιότητες σε έναν κόσμο που αλλάζει», Τορίνο, Ιταλία, 8 Ιουνίου 2017.

Ευρωπαϊκός κοινωνικός διάλογος

Η ΕΕ εξακολούθησε να υλοποιεί τις δεσμεύσεις που περιλαμβάνονται στο **«Νέο ξεκίνημα για τον κοινωνικό διάλογο»** και στην **κοινή δήλωση** του Ιουνίου 2016 σχετικά με τον θεμελιώδη ρόλο του ευρωπαϊκού κοινωνικού διαλόγου ως σημαντικού στοιχείου για τη χάραξη της εργασιακής και κοινωνικής πολιτικής της ΕΕ. Η Επιτροπή ζήτησε τη γνώμη συνδικαλιστικών οργανώσεων, εργοδοτών και άλλων κοινωνικών εταίρων σχετικά με βασικές πρωτοβουλίες. Σύμφωνα με την αρχή του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων σχετικά με τον κοινωνικό διάλογο, οι κοινωνικοί εταίροι θα διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο κατά το στάδιο της υλοποίησης.

Εκπαίδευση και κατάρτιση για τη βελτίωση των δυνατοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού

Τα αποτελεσματικά συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης παρέχουν στους νέους τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες που θα τους επιτρέψουν να βρουν ικανοποιητική εργασία και να γίνουν

ανεξάρτητοι και ενεργοί πολίτες. Επιπλέον, δίνουν στους εργαζομένους τη δυνατότητα να αναβαθμίσουν τις ικανότητές τους προκειμένου να ανταποκριθούν στις μεταβαλλόμενες μεθόδους εργασίας και στις ανάγκες της αγοράς εργασίας και να συμβάλουν στην αύξηση της παραγωγικότητας και της ανάπτυξης.

Οι μεταρρυθμίσεις των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης αποτελούν υψηλή προτεραιότητα στα περισσότερα κράτη μέλη και κατείχαν εξέχουσα θέση στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο του 2017 (για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, βλέπε κεφάλαιο 1). Δεκατέσσερα κράτη μέλη έλαβαν ειδικές ανά χώρα συστάσεις στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.

Οι μεταρρυθμίσεις ήταν επίσης στο επίκεντρο της ενωσιακής στρατηγικής σχετικά με την ποιοτική εκπαίδευση για όλους, στρατηγική η οποία εγκρίθηκε τον Μάιο και περιλάμβανε νέες πρωτοβουλίες για τη [σχολική ανάπτυξη](#), καθώς και ανανεωμένο θεματολόγιο για την [τριτοβάθμια εκπαίδευση](#). Τον Νοέμβριο το Συμβούλιο ενέκρινε την πρόταση για την [παρακολούθηση της σταδιοδρομίας των αποφοίτων](#), σκοπός της οποίας είναι να βοηθήσει τα κράτη μέλη να συγκεντρώνουν στοιχεία σχετικά με την πορεία που ακολουθούν οι απόφοιτοι μετά το πέρας των σπουδών τους. Επιπλέον, η Επιτροπή απηύθυνε πρόταση στους ηγέτες της ΕΕ σχετικά με τους τρόπους συνεργασίας για τη διαμόρφωση ενός ευρωπαϊκού χώρου εκπαίδευσης με την [ισχυροποίηση της ευρωπαϊκής ταυτότητας μέσω της εκπαίδευσης και του πολιτισμού](#). Τον Δεκέμβριο οι ηγέτες της ΕΕ κάλεσαν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αναλάβει δράση με σκοπό την αύξηση της κινητικότητας μέσω του διευρυμένου προγράμματος Erasmus+· να ιδρύσει 20 ευρωπαϊκά πανεπιστήμια έως το 2024· να προωθήσει την εκμάθηση γλωσσών· να καθιερώσει μια ευρωπαϊκή φοιτητική ταυτότητα· να συνεργαστεί με τα κράτη μέλη για την αμοιβαία αναγνώριση των διπλωμάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και των σχολικών διπλωμάτων· και να προαγάγει τον πολιτισμό μέσω του [ευρωπαϊκού έτους πολιτιστικής κληρονομιάς 2018](#).

Ας μιλήσουμε για
**ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ**

#EUdialogues

#FutureOfEurope

Άνοιγμα στην κοινωνία

Στιγμιότυπα από τους διαλόγους με τους πολίτες το 2017

Ο Jean-Claude Juncker, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, συμμετέχει σε διάλογο με τους πολίτες στο St. Vith, Βέλγιο, 15 Νοεμβρίου 2017.

Ο πρώτος αντιπρόεδρος της Επιτροπής Frans Timmermans συμμετέχει σε διάλογο με τους πολίτες ζωντανά από τα στούντιο της σλοβενικής τηλεόρασης, Λιουμπλιάνα, Σλοβενία, 4 Σεπτεμβρίου 2017.

Η Υπάτη Εκπρόσωπος της Ένωσης και αντιπρόεδρος της Επιτροπής Federica Mogherini και ο πρωθυπουργός της Μάλτας Joseph Muscat συμμετέχουν σε διάλογο με τους πολίτες στη Ρώμη, Ιταλία, 24 Μαρτίου 2017.

Ο αντιπρόεδρος της Επιτροπής Andrus Ansip σε διάλογο με τους πολίτες για τις ευκαιρίες που παρέχει η ψηφιακή ενιαία αγορά, Βουδαπέστη, Ουγγαρία, 9 Νοεμβρίου 2017.

Ο αντιπρόεδρος της Επιτροπής Maroš Šefčovič παρουσιάζει την ενεργειακή ένωση στη διάρκεια διαλόγου με τους πολίτες στο Τάλιν, Εσθονία, 21 Σεπτεμβρίου 2017.

Ο αντιπρόεδρος της Επιτροπής Valdis Dombrovskis σε διάλογο με τους πολίτες με θέμα τις επενδύσεις και την κατάσταση των δημοσιονομικών και οικονομικών πολιτικών της ΕΕ, Tartu, Εσθονία, 31 Οκτωβρίου 2017.

Ο αντιπρόεδρος της Επιτροπής Jyrki Katainen σε διάλογο με τους πολίτες για το μέλλον της Ευρώπης, Κιουρίο, Φινλανδία, 24 Νοεμβρίου 2017.

«Δεν θα θυσιάσω στον βωμό του ελεύθερου εμπορίου τα πρότυπα της Ευρώπης όσον αφορά την ασφάλεια, την υγεία, την κοινωνική προστασία και την προστασία των δεδομένων ή την πολιτισμική μας πολυμορφία. Ιδίως η ασφάλεια των τροφίμων που καταναλώνουμε και η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των Ευρωπαίων θα είναι για μένα, ως πρόεδρο της Επιτροπής, μη διαπραγματεύσιμες. Δεν θα κάνω δεκτό ούτε τον περιορισμό της δικαιοδοσίας των δικαστηρίων στα κράτη μέλη από ειδικά καθεστώτα για την επίλυση των διαφορών των επενδυτών. Το κράτος δικαίου και η αρχή της ισότητας ενώπιον του νόμου πρέπει να ισχύουν και σε αυτό το πλαίσιο».

Jean-Claude Juncker, Πολιτικές κατευθύνσεις, 15 Ιουλίου 2014

Ισορροπημένη και προοδευτική εμπορική πολιτική με στόχο την τιθάσευση της παγκοσμιοποίησης

Η ΕΕ είναι μία από τις πιο ανοικτές οικονομίες παγκοσμίως και ακολουθεί φιλόδοξο πρόγραμμα εμπορικών διαπραγματεύσεων. Στόχος της είναι το άνοιγμα των αγορών και η δημιουργία ισότιμων όρων ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις της ΕΕ σε ολόκληρο τον κόσμο. Η οικονομία της ΕΕ εξαρτάται από το εμπόριο: κάθε 1 δισ. ευρώ εξαγωγών στηρίζει 14 000 πρόσθετες θέσεις εργασίας στην Ευρώπη. Η ανοικτή στάση σε συνδυασμό με υψηλά πρότυπα παραμένει ο καλύτερος τρόπος για να αντλήσουν οφέλη όλοι οι πολίτες της ΕΕ από την παγκοσμιοποίηση.

Δεδομένου ότι 31 εκατομμύρια θέσεις εργασίας στην ΕΕ εξαρτώνται από τις εξαγωγές, ότι τα τέσσερα πέμπτα των εισαγωγών στην ΕΕ χρησιμοποιούνται ως εισροές για την παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών στην ΕΕ και ότι το 90 % της παγκόσμιας ανάπτυξης κατά τις επόμενες δεκαετίες αναμένεται από χώρες

εκτός ΕΕ, το ελεύθερο εμπόριο είναι σημαντικότερο από ποτέ για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η ΕΕ είναι προσηλωμένη σ' ένα πολυμερές εμπορικό σύστημα βασισμένο σε κανόνες, το οποίο στηρίζει την ευημερία μας και εξακολουθεί να διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου. Όταν άλλοι παραβιάζουν κανόνες παγκόσμιου εμπορίου ή επιδίδονται σε αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, η ΕΕ υπερασπίζεται τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις και τους εργαζομένους.

Το 2017 η ΕΕ και η Ιαπωνία ολοκλήρωσαν τις διαπραγματεύσεις τους για μια συμφωνία οικονομικής εταιρικής σχέσης, ενώ η ΕΕ και ο Καναδάς άρχισαν να εφαρμόζουν προσωρινά τη συνολική οικονομική και εμπορική συμφωνία τους. Η ΕΕ πραγματοποιεί ικανοποιητική πρόοδο

σε διάφορες διμερείς εμπορικές διαπραγματεύσεις και ξεκίνησε εμπορικές συνομιλίες με τη Χιλή. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε επίσης την έναρξη εμπορικών συνομιλιών με την Αυστραλία και τη Νέα Ζηλανδία.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης συμφώνησαν σχετικά με πρόταση για τον εκσυγχρονισμό των μέσων εμπορικής άμυνας, ενώ άρχισε να ισχύει μια νέα μέθοδος για τον υπολογισμό του ντάμπινγκ ώστε τα εν λόγω ενωσιακά μέσα να καταστούν ισχυρότερα. Η Επιτροπή πρότεινε ένα νέο πλαίσιο για τον έλεγχο των στρατηγικών επενδύσεων που προέρχονται από χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η ΕΕ έλαβε συγκεκριμένα μέτρα για την αντιμετώπιση των αντιδεοντολογικών πρακτικών, όπως το εμπόριο ορυκτών που προέρχονται από εμπόλεμες ζώνες.

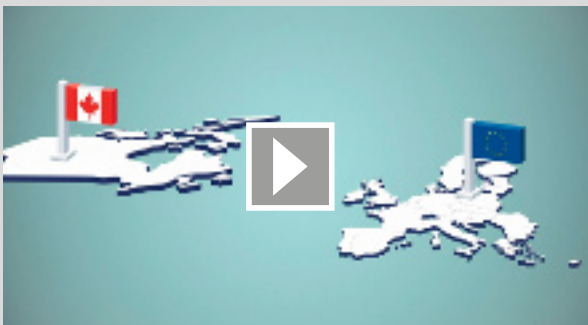
Ισορροπημένη και προοδευτική εμπορική πολιτική

Τα τελευταία χρόνια το διεθνές εμπόριο έχει αντιμετωπίσει προκλήσεις, με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν νέες αμφιβολίες σχετικά με τις επιπτώσεις της παγκοσμιοποίησης, ερωτήματα σχετικά με τον σκοπό και την αξία των εμπορικών συμφωνιών και τον πραγματικό κίνδυνο του προστατευτισμού που αναζωπυρώνεται. Η Επιτροπή γνωρίζει ότι, για να αντιμετωπιστούν αυτές οι προκλήσεις, είναι απαραίτητο περισσότερο από ποτέ να υπάρχει μια εμπορική πολιτική που να είναι αποτελεσματική, διαφανής και να βασίζεται σε αξίες. Οι βασικές αρχές της στρατηγικής «Εμπόριο για όλους», η οποία δρομολογήθηκε τον Οκτώβριο του 2015, συνεχίζουν να καθοδηγούν την προσέγγιση που υιοθετήθηκε το 2017: η ανοικτή στάση σε συνδυασμό με υψηλά πρότυπα παραμένει ο καταλληλότερος τρόπος για να αντλήσουν οφέλη όλοι οι Ευρωπαίοι από την παγκοσμιοποίηση.

Στο πλαίσιο της ομιλίας του προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Jean-Claude Juncker τον Σεπτέμβριο για την κατάσταση της Ένωσης, της οποίας είχε προηγηθεί η δημοσίευση, τον Μάιο, ενός [εγγράφου προβληματισμού για την τιθάσευση της παγκοσμιοποίησης](#), ο αντιπρόεδρος της Επιτροπής Jyrki Katainen και η επίτροπος Cecilia Malmström παρουσίασαν δέσμη πρωτοβουλιών σε ένα ευρύ φάσμα εμπορικών ζητημάτων. Σε αυτές περιλαμβάνονταν η ανακοίνωση για την εμπορική πολιτική· σχέδια εντολής για τη διεξαγωγή διαπραγματεύσεων με την Αυστραλία και τη Νέα Ζηλανδία, καθώς και για ένα νέο Πολυμερές Επενδυτικό Δικαστήριο· και ένα πλαίσιο για τον έλεγχο των ξένων άμεσων επενδύσεων προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι παραμένουν μια σημαντική πηγή ανάπτυξης στην ΕΕ ενώ προστατεύονται ταυτόχρονα τα ουσιώδη συμφέροντα της Ένωσης. Η δέσμη μέτρων περιλαμβάνει επίσης έκθεση προόδου σχετικά με τη στρατηγική «Εμπόριο για όλους». Τον Νοέμβριο η Επιτροπή δημοσίευσε έκθεση σχετικά με την εφαρμογή των συμφωνιών ελεύθερων συναλλαγών της ΕΕ.

Η ΕΕ εξακολούθησε να διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, ιδίως κατά την 11η υπουργική διάσκεψη στο Μπουένος Άιρες της Αργεντινής τον Δεκέμβριο. Παρ' ότι η υπουργική διάσκεψη δεν οδήγησε σε πολυμερή αποτελέσματα, η ΕΕ επανέλαβε την ισχυρή δέσμευσή της σχετικά με τον Οργανισμό και τη συνεχή υποστήριξή της για την εξεύρεση λύσεων σε σημαντικά θέματα στο παγκόσμιο πολυμερές εμπορικό σύστημα.

Με τη στρατηγική της για την πρόσβαση στην αγορά, η ΕΕ αποσκοπεί στο άνοιγμα των αγορών αντιμετωπίζοντας τους φραγμούς πρόσβασης σε ολόκληρο τον κόσμο, ενώ παραμένει προσηλωμένη στο ισορροπημένο, βασιζόμενο σε κανόνες και υπεύθυνο εμπόριο.

Έναρξη ισχύος της εμπορικής συμφωνίας ΕΕ – Καναδά.

Μια Ευρώπη που προστατεύει

Η ΕΕ είναι προσηλωμένη σ' ένα πολυμερές εμπορικό σύστημα βασισμένο σε κανόνες, που στηρίζει την ευημερία της και είναι σημαντικό για να καταστεί το εμπόριο θετική δύναμη σε όλο τον κόσμο. Επίσης, η εμπορική πολιτική της ΕΕ υποστηρίζει σθεναρά τις επιχειρήσεις και τους εργαζομένους εντός της ΕΕ, όταν άλλοι παραβιάζουν κανόνες παγκόσμιου εμπορίου ή επιδίδονται σε αθέμιτες εμπορικές πρακτικές.

Η ΕΕ είναι ένας από τους πλέον ενεργούς και επιτυχημένους χρήστες του μηχανισμού επίλυσης διαφορών του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου. Όταν δεν πετυχαίνουν οι διπλωματικές παρεμβάσεις, η ΕΕ δεν διστάζει να χρησιμοποιήσει τις διαδικασίες αυτές για την επιβολή των δικαιωμάτων της βάσει των κανόνων του Οργανισμού προκειμένου να εξασφαλίσει ότι θα επωφεληθεί πλήρως από την ιδιότητα του μέλους υπέρ των επιχειρήσεων, των εργαζομένων και των αγροτών της. Ως παράδειγμα των επιτευγμάτων του 2017, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου αποφάνθηκε ότι η ρωσική απαγόρευση εισαγωγής χοιρινού κρέατος και προϊόντων χοιρινού κρέατος από την ΕΕ είναι παράνομη· η Κίνα κατάρτησε τους περιορισμούς στις εξαγωγές ορισμένων κρίσιμων πρώτων υλών· και η Ρωσία μείωσε τους εισαγωγικούς της δασμούς για διάφορα προϊόντα από την ΕΕ.

Σύμφωνα με τους κανόνες του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου και τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η ΕΕ επέβαλε 34 μέτρα εμπορικής άμυνας κατά αθέμιτων εμπορικών πρακτικών από τρίτες χώρες, περιλαμβανομένων των δασμών αντιντάμπινγκ για τον χάλυβα από την Κίνα (δασμός αντιντάμπινγκ είναι ένας δασμός που επιβάλλει μια εθνική κυβέρνηση στις ξένες εισαγωγές οι οποίες θεωρεί ότι τιμολογούνται κάτω από την πραγματική εμπορική αξία). Το 2017 η ΕΕ επέβαλε 11 μέτρα για την προστασία της ευρωπαϊκής χαλυβουργίας. Σύμφωνα με εκθέσεις που είναι διαθέσιμες στο κοινό, η ενωσιακή χαλυβουργία επιστρέφει στην κερδοφορία.

Η ΕΕ υπερασπίζεται επίσης τις βιομηχανίες της σε περίπτωση που τρίτες χώρες διενεργούν έρευνα σχετικά με δασμούς αντιντάμπινγκ και αντισταθμιστικούς δασμούς στις εξαγωγές από την Ένωση, όπως οι πρόσφατες διαδικασίες που κινήθηκαν από την Αυστραλία (μεταποιημένες ντομάτες), την Κίνα (άμυλα πατάτας) και τις ΗΠΑ (ελιές).

Ο αντιπρόεδρος της Επιτροπής Jyrki Katainen σε συνέντευξη Τύπου για την παρουσίαση του θεματολογίου της Επιτροπής για μια ισορροπημένη και προοδευτική εμπορική πολιτική, Βρυξέλλες, 14 Σεπτεμβρίου 2017.

Τον Δεκέμβριο η ΕΕ συμφώνησε σχετικά με τον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας της κατά του ντάμπινγκ και των επιδοτήσεων ώστε να προσαρμόσει καλύτερα τα μέσα εμπορικής άμυνας της για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της παγκόσμιας οικονομίας. Τα μέσα αυτά θα καταστούν πιο αποτελεσματικά, διαφανή και εύχρηστα για τις εταιρείες και, σε ορισμένες περιπτώσεις, θα επιτρέψουν στην ΕΕ να επιβάλλει υψηλότερους δασμούς σε προϊόντα που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ. Η ΕΕ άλλαξε επίσης τον τρόπο με τον οποίο υπολογίζει το ντάμπινγκ στις έρευνες αντιντάμπινγκ για εισαγωγές από μέλη του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου στην περίπτωση που οι τιμές και τα κόστη εμφανίζονται στρεβλωμένα λόγω κρατικής παρέμβασης.

Οι εξαγωγείς της ΕΕ εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν εμπόδια στο εμπόριο σε ολόκληρο τον κόσμο. Η ετήσια έκθεση της Επιτροπής σχετικά με τα εμπόδια στο εμπόριο και στις επενδύσεις έδειξε ότι τα εμπορικά εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι εξαγωγείς της ΕΕ αυξήθηκαν κατά 10 % το 2016 και ότι υφίστανται 372 εμπόδια σε περισσότερες από 50 χώρες σε ολόκληρο τον κόσμο. Η έκθεση ανέφερε ότι 36 νέα εμπόδια το 2016 ενδέχεται να επηρεάσουν εξαγωγές της ΕΕ αξίας 27 δισ. ευρώ, αλλά ότι η στρατηγική της Επιτροπής για την πρόσβαση στην αγορά είχε επιτύχει την άρση 20 άλλων εμποδίων που επηρεάζουν εξαγωγές αξίας 4,2 δισ. ευρώ.

Τον Σεπτέμβριο η ΕΕ δρομολόγησε τρία βασικά προγράμματα συνεργασίας και συνδρομής σχετικά με τη διανομική ιδιοκτησία, με την Κίνα, τη Λατινική Αμερική και τη Νοτιοανατολική Ασία. Στόχος είναι η μείωση του παράνομου εμπορίου αγαθών που παραβιάζει τα δικαιώματα διανομικής ιδιοκτησίας καλλιτεχνών, εφευρετών καθώς και εμπορικών σημάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και η προώθηση της διεθνούς προστασίας των εν λόγω δικαιωμάτων.

Επίσης, η ΕΕ έλαβε συγκεκριμένα μέτρα για την αντιμετώπιση των αντιδεντολογικών πρακτικών, όπως είναι το εμπόριο ορυκτών που προέρχονται από εμπόλεμες ζώνες. Τον Απρίλιο εκδόθηκε ένας νέος κανονισμός για να σταματήσει το εμπόριο φυσικών πόρων των οποίων η πώληση τροφοδοτεί τη συνέχιση βίαιων συγκρούσεων σε εμπόλεμες ζώνες και άρχισε να ισχύει δύο μήνες αργότερα. Ο κανονισμός επιβάλλει κανόνες δέουσας επιμέλειας για τις επιχειρήσεις που εισάγουν κασσίτερο, ταντάλιο, βολφράμιο, τα μεταλλεύματά τους, καθώς και χρυσό. Αυτά τα μέταλλα και τα μεταλλεύματα χρησιμοποιούνται στην παραγωγή προϊόντων καθημερινής χρήσης όπως κινητά τηλέφωνα, αυτοκίνητα και κοσμήματα. Οι κανόνες θα καλύπτουν έως και το 95 % των εισαγωγών της ΕΕ από τον Ιανουάριο του 2021.

Στη γενική συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών τον Σεπτέμβριο η ΕΕ αντιτάχθηκε επίσης στα βασανιστήρια και στη θανατική ποινή και εγκαινίασε από κοινού με την Αργεντινή και τη Μογγολία την «Παγκόσμια συμμαχία για την καταπολέμηση του εμπορίου ειδών που χρησιμοποιούνται για βασανιστήρια». Αντιπροσωπείες από 58 χώρες υπέγραψαν πολιτική δήλωση με την οποία δεσμεύθηκαν να θεσπίσουν μέτρα, όπως νομοθεσία και αποτελεσματικά συστήματα επιβολής, για τον περιορισμό και την εξάλειψη του εμπορίου ειδών που είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν για τη θανατική ποινή ή για βασανιστήρια.

Μια Ευρώπη που αναλαμβάνει ηγετικό ρόλο

Οι εμπορικές συμφωνίες που έχει διαπραγματευθεί ή διαπραγματεύεται η ΕΕ με χώρες σε όλο τον κόσμο έχουν ως στόχο να διασφαλίσουν ότι το εμπόριο λειτουργεί για όλους. Οι εν λόγω εμπορικές συμφωνίες ανοίγουν τις αγορές και προβάλλουν τις αξίες της ΕΕ, όπως την προστασία των εργασιακών δικαιωμάτων και του περιβάλλοντος.

Με βάση αυτό, η Επιτροπή προτείνει την έναρξη διαπραγματεύσεων για τη σύσταση πολυμερούς δικαστηρίου για τον διακανονισμό επενδυτικών διαφορών, κάτι που θα αποτελέσει σημαντική καινοτομία στην παγκόσμια διακυβέρνηση.

Συμφωνία οικονομικής εταιρικής σχέσης ΕΕ – Ιαπωνίας

Η Ιαπωνία είναι η τέταρτη μεγαλύτερη οικονομία του κόσμου. Τον Ιούλιο η ΕΕ και η Ιαπωνία συμφώνησαν επί της αρχής σχετικά με τα κύρια στοιχεία της [συμφωνίας οικονομικής εταιρικής σχέσης ΕΕ – Ιαπωνίας](#) και τον Δεκέμβριο ανακοίνωσαν την επιτυχή ολοκλήρωση των τελικών συζητήσεων. Η συμφωνία θα συμβάλει στην άρση των εμπορικών εμποδίων και θα βοηθήσει την ΕΕ και την Ιαπωνία να διαμορφώσουν από κοινού παγκόσμιους εμπορικούς κανόνες. Η εμπορική συμφωνία θα είναι η σημαντικότερη διμερής συμφωνία που έχει συνάψει ποτέ η ΕΕ.

Για πρώτη φορά μια εμπορική συμφωνία της ΕΕ θα περιλαμβάνει συγκεκριμένη δέσμευση για τη συμφωνία του Παρισιού για το κλίμα, καθώς και ειδικό κεφάλαιο για τις μικρές επιχειρήσεις που θα αφορά το θέμα της διαφάνειας και ενός ειδικού θεσμικού πλαισίου.

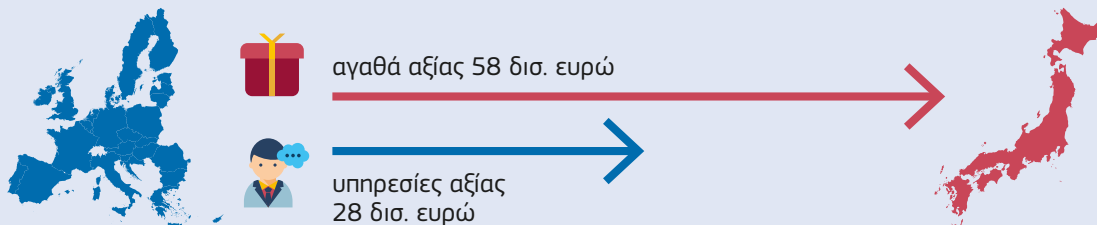
Με τη συμφωνία οικονομικής εταιρικής σχέσης θα καταργηθεί το μεγαλύτερο μέρος των δασμών ύψους 1 δισ. ευρώ που καταβάλλονται σε ετήσια βάση από τις ενωσιακές εταιρείες. Θα αυξηθούν οι εξαγωγές και θα δημιουργηθούν [νέες ευκαιρίες για τις ενωσιακές εταιρείες](#), τόσο τις μεγάλες όσο και τις μικρές, και θα επωφεληθούν τόσο οι εργαζόμενοι όσο και οι καταναλωτές. Θα ανοίξει η ιαπωνική αγορά στις βασικές γεωργικές εξαγωγές της ΕΕ και θα δημιουργηθούν ευκαιρίες σε ένα ευρύ φάσμα τομέων. Η αξία των εξαγωγών από την ΕΕ θα μπορούσε να αυξηθεί κατά 20 δισ. ευρώ. Η συμφωνία θα διευκολύνει τις επιχειρήσεις της ΕΕ να παρέχουν υπηρεσίες στην Ιαπωνία σε τομείς όπως οι θαλάσσιες μεταφορές και οι τηλεπικοινωνίες.

Η συμφωνία οικονομικής εταιρικής σχέσης καθορίζει τα υψηλότερα δυνατά πρότυπα εργασίας, ασφάλειας, προστασίας του περιβάλλοντος και των καταναλωτών, διασφαλίζει πλήρως τις δημόσιες υπηρεσίες και περιέχει ένα ειδικό κεφάλαιο για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Παράλληλα με τη συμφωνία, η ΕΕ και η Ιαπωνία έχουν δεσμευθεί να διευκολύνουν τη ροή δεδομένων μεταξύ των δύο οικονομιών.

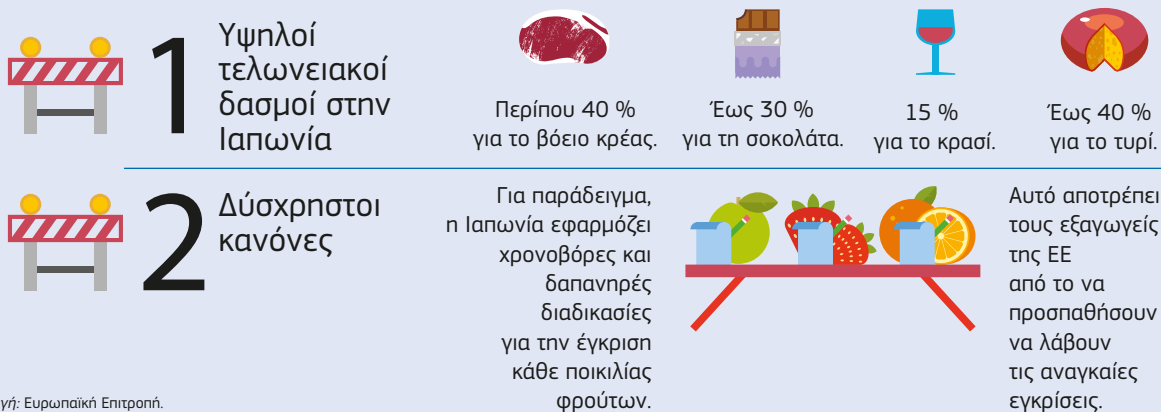
Η ΕΕ ΚΑΙ Η ΙΑΠΩΝΙΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΘΗΚΑΝ ΜΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ

Οι δύο εταίροι πραγματοποιούν ήδη πολλές εξαγωγές μεταξύ τους.
Το 2015 οι εταιρείες της ΕΕ εξήγαγαν στην Ιαπωνία...

Μερικά από τα εμπόδια που συνάντησαν ήταν τα εξής:

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η νέα εμπορική συμφωνία της ΕΕ με την Ιαπωνία θα περιορίσει ή θα εξαλείψει τα εμπόδια αυτά.
Η συμφωνία...

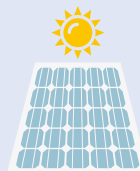
... θα υποχρεώσει την Ιαπωνία να αναγνωρίσει περισσότερα από 200 πιστοποιημένα εδέσματα της ΕΕ. Αυτό θα προστατεύει τους γεωργούς και τους παραγωγούς όταν θα πραγματοποιούν πωλήσεις στο εξωτερικό.

... θα επιβάλει αυστηρά νομικά πρότυπα για τους εργαζομένους και το περιβάλλον.

... θα ανοίξει την αγορά υπηρεσιών της Ιαπωνίας στις εταιρείες της ΕΕ και θα τους παρέχει τη δυνατότητα να υποβάλλουν προσφορές για περισσότερες δημόσιες συμβάσεις στην Ιαπωνία.

... θα οδηγήσει σε αύξηση της πράσινης τεχνολογίας χωρίς παράλληλα να αυξάνεται η ζήτηση για ενέργεια ή εισαγωγές ορυκτών καυσίμων.

... μπορεί να δημιουργήσει θέσεις εργασίας στην ΕΕ —κάθε 1 δισ. ευρώ εξαγωγών της ΕΕ στηρίζει 14 000 θέσεις εργασίας στην Ευρώπη.

... θα συμβάλει στη διαμόρφωση νέων κανόνων και προτύπων που θα διασφαλίζουν ότι οι παγκόσμιες εμπορικές συναλλαγές είναι ελεύθερες και δίκαιες.

Συνολική οικονομική και εμπορική συμφωνία με τον Καναδά

Η [συνολική οικονομική και εμπορική συμφωνία](#) με τον Καναδά άρχισε να εφαρμόζεται προσωρινά την 21η Σεπτεμβρίου.

Η εμπορική συμφωνία ΕΕ – Καναδά θα επιτρέψει στις επιχειρήσεις της ΕΕ να εξοικονομήσουν ετησίως πάνω από 500 εκατ. ευρώ, ποσό το οποίο κατέβαλλαν προηγουμένως σε δασμούς για προϊόντα που εξήγαν στον Καναδά. Σχεδόν το 99 % της εξοικονόμησης αυτής αρχίζει από την πρώτη ημέρα της συμφωνίας, πράγμα που θα εξασφαλίσει στις επιχειρήσεις της ΕΕ την καλύτερη πρόσβαση που είχαν ποτέ στις δημόσιες συμβάσεις του Καναδά σε ομοσπονδιακό, επαρχιακό και δημοτικό επίπεδο.

Όλες οι επιχειρήσεις θα εξοικονομήσουν χρόνο και χρήμα επειδή θα μειώσουν τις δαπάνες ανά μονάδα προϊόντος, αποφεύγοντας, για παράδειγμα, επικαλυπτόμενες απαιτήσεις δοκιμών, χρονοβόρες τελωνειακές διαδικασίες και σημαντικά νομικά έξοδα.

Η συμφωνία με τον Καναδά θα δημιουργήσει νέες ευκαιρίες για τους αγρότες και τους παραγωγούς τροφίμων στην ΕΕ. Η ΕΕ άνοιξε την αγορά της για ορισμένα προϊόντα με περιορισμένο και προσαρμοσμένο τρόπο. Η αυξημένη πρόσβαση του Καναδά στην αγορά της ΕΕ αντισταθμίζεται χάρη στο άνοιγμα από τον Καναδά της δικής του αγοράς σε τομείς στους οποίους οι παραγωγοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιθυμούν να αυξήσουν τις εξαγωγές τους, όπως το τυρί, το κρασί και τα οινοπνευματώδη, τα οπωροκηπευτικά και τα μεταποιημένα προϊόντα. Η εμπορική συμφωνία προστατεύει επίσης 143 διακριτά τοπικά τρόφιμα και ποτά υψηλής ποιότητας της ΕΕ (γνωστά ως «γεωγραφικές ενδείξεις») στην καναδική αγορά, έτσι ώστε οι απομιμήσεις να μην μπορούν να πωλούνται με την ίδια ονομασία. Η συμφωνία διασφαλίζει τη διανοητική ιδιοκτησία, ευθυγραμμίζοντας τους καναδικούς κανόνες με τους ενωσιακούς νόμους για την προστασία των νέων τεχνολογιών και τη διαχείριση των ψηφιακών δικαιωμάτων.

Τα 500 εκατομμύρια καταναλωτών της ΕΕ θα επωφεληθούν επίσης από τη συμφωνία, επειδή θα μπορούν να εισέρχονται στην αγορά μόνο τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που τηρούν πλήρως όλους τους κανονισμούς της ΕΕ. Αυτό σημαίνει ότι η συμφωνία δεν θα αλλάξει τον τρόπο με τον οποίο η ΕΕ ρυθμίζει την ασφάλεια των τροφίμων, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων σχετικά με προϊόντα που περιέχουν γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς, ή την απαγόρευση του κρέατος από βοοειδή στα οποία έχουν χορηγηθεί ορμόνες.

Επίσης, με τη συμφωνία θα επιτευχθεί μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου στην οικονομία των υπηρεσιών, θα βελτιωθεί η κινητικότητα των υπαλλήλων εταιρειών και θα καθοριστεί ένα πλαίσιο για την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων από τους αρχιτέκτονες έως τους χειριστές γερανών.

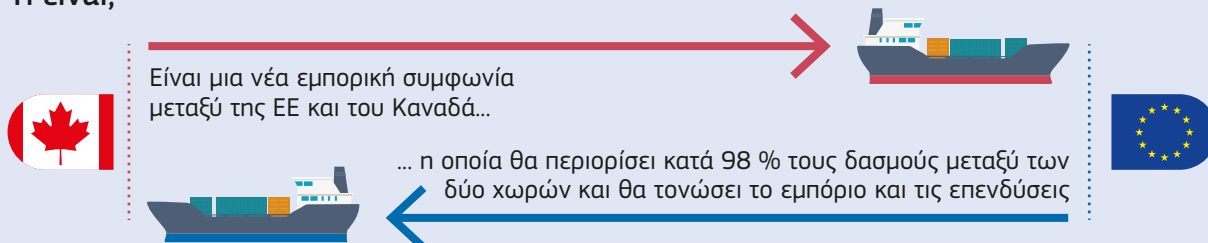
Διαφανής και χωρίς αποκλεισμούς διαδικασία διαπραγμάτευσης

Το 2017 η διαφάνεια και η συμμετοχή του κοινού συνέχισαν να είναι στοιχεία καθοριστικής σημασίας προς το συμφέρον της δημοκρατίας, της εμπιστοσύνης του κοινού και της λογοδοσίας της εμπορικής πολιτικής. Πρέπει να υπάρχουν διαφάνεια και συμμετοχή του κοινού πριν, κατά τη διάρκεια και μετά από τις διαπραγματεύσεις, καθώς και όταν εφαρμόζονται οι συμφωνίες. Το 2017 η ΕΕ έλαβε περαιτέρω μέτρα στον τομέα αυτό, με αποτέλεσμα να διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στον τομέα της διαφάνειας στην εμπορική πολιτική.

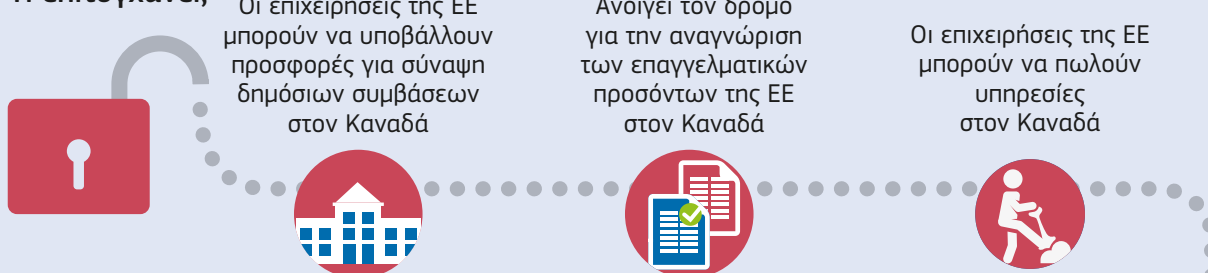
Τον Σεπτέμβριο η Επιτροπή δημοσίευσε τις συστάσεις της σχετικά με την έναρξη διαπραγματεύσεων για τη σύναψη εμπορικών συμφωνιών με την Αυστραλία και τη Νέα Ζηλανδία και σχετικά με το Πολυμερές Επενδυτικό Δικαστήριο. Οι συστάσεις διαβιβάστηκαν αυτόματα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και σε όλα τα εθνικά κοινοβούλια των κρατών μελών, ταυτόχρονα με την αποστολή τους στο Συμβούλιο. Αυτό θα διευκολύνει τα εθνικά κοινοβούλια και τα ενδιαφερόμενα μέρη να εκφράσουν τις απόψεις τους

Η ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΕΕ – ΚΑΝΑΔΑ ΣΕ 60 ΔΕΥΤΕΡΟΛΕΠΤΑ

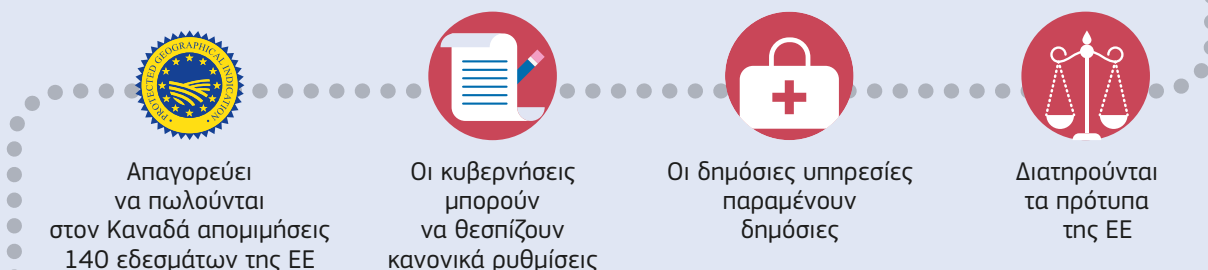
Τι είναι;

Τι επιτυγχάνει;

Τι διασφαλίζει;

Για ποιον λόγο υπογράφηκε;

Τι θα ακολουθήσει;

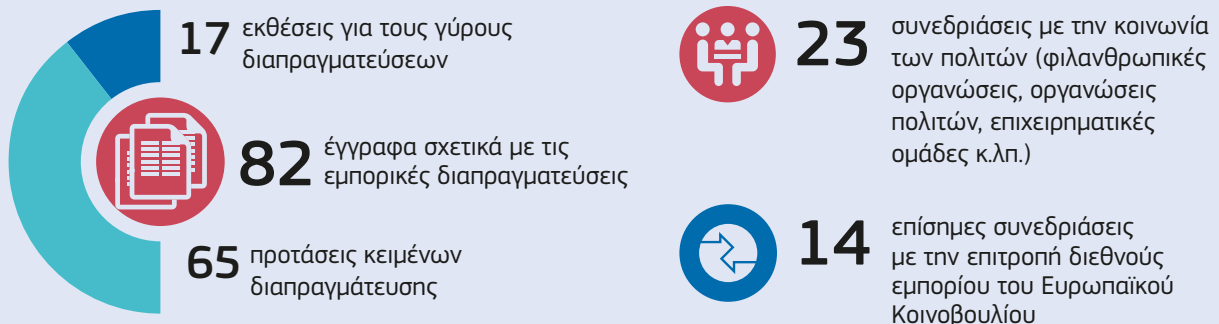
σε όσο το δυνατόν πιο πρώιμο στάδιο στις κυβερνήσεις που τους εκπροσωπούν κατά τις συζητήσεις του Συμβουλίου. Το Συμβούλιο εξέδωσε τις διαπραγματευτικές οδηγίες για τη σύναψη συμφωνίας οικονομικής εταιρικής σχέσης ΕΕ – Ιαπωνίας.

Η Επιτροπή συνέχισε να δημοσιεύει εκθέσεις για τους γύρους διαπραγματεύσεων, έγγραφα θέσεων και προτάσεις κειμένων για εμπορικές συμφωνίες υπό διαπραγμάτευση. Επίσης δημοσίευσε εκτενές πρόσθετο υλικό σχετικά με τις εμπορικές συμφωνίες της ΕΕ με την Ιαπωνία και τον Καναδά προκειμένου οι πολίτες και οι επιχειρήσεις να γνωρίζουν την ύπαρξή τους και το πώς μπορούν να επωφεληθούν από αυτές.

Κατά τη διάρκεια του έτους η Επιτροπή δημοσίευσε την πρώτη γενική ετήσια έκθεση για την αξιολόγηση της εφαρμογής των εμπορικών συμφωνιών της ΕΕ. Με βάση την έκθεση αυτή τα άλλα θεσμικά όργανα της ΕΕ, τα ενδιαφερόμενα μέρη και η κοινωνία των πολιτών μπορούν να ελέγχουν τον τρόπο με τον οποίο η ΕΕ εφαρμόζει τις συμφωνίες. Η Επιτροπή διενεργεί επίσης τακτικές εκτιμήσεις επιπτώσεων, εκτιμήσεις επιπτώσεων στην αειφορία και αξιολογήσεις των εμπορικών διαπραγματεύσεων και των μεταγενέστερων συμφωνιών της. Αυτές περιλαμβάνουν εμπειριστατωμένες διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη και τακτικές συναντήσεις με τις ομάδες της κοινωνίας των πολιτών σε όλα τα στάδια της διαδικασίας.

Τον Δεκέμβριο η Επιτροπή προέβη στη σύσταση ομάδας εμπειρογνομόνων σχετικά με τις εμπορικές συμφωνίες της ΕΕ. Πρόκειται για ένα συμβουλευτικό όργανο που αποτελείται από συνδικαλιστικές οργανώσεις, οργανώσεις των εργοδοτών, οργανώσεις καταναλωτών και άλλες μη κυβερνητικές οργανώσεις. Η ομάδα εμπειρογνομόνων γνωστοποιεί στην Επιτροπή διαφορετικές απόψεις και χρήσιμα στοιχεία σχετικά με το εμπόριο.

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΣΤΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΙΣ

Άλλες εμπορικές διαπραγματεύσεις

Κατά τη διάρκεια του έτους συνεχίστηκαν οι εργασίες με στόχο το άνοιγμα νέων αγορών για ενωσιακές εξαγωγές μέσω της αύξησης του αριθμού των εταίρων με τους οποίους η ΕΕ έχει συνάψει εμπορικές συμφωνίες· αυτοί οι εταίροι είναι σήμερα 91. Η ΕΕ άρχισε νέες εμπορικές διαπραγματεύσεις και σημείωσε σημαντική πρόοδο κατά τις συνομιλίες που βρίσκονται σε εξέλιξη. Μετά τη διακοπή των διαπραγματεύσεων για μια διατλαντική συμφωνία εμπορίου και επενδύσεων με τις ΗΠΑ, το επίκεντρο της εμπορικής πολιτικής της ΕΕ έναντι των ΗΠΑ μετατοπίστηκε στον καθορισμό των τομέων στους οποίους θα πρέπει να συνεργαστούν στενότερα για να συμβάλουν από κοινού στην καλύτερη αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων. Εν τω μεταξύ τα δύο μέρη υπέγραψαν διμερή συμφωνία σχετικά με την ασφάλιση και την ανασφάλιση, η οποία θα ενισχύσει την προστασία των καταναλωτών και θα περιορίσει τις δαπάνες και τη γραφειοκρατία για τους ασφαλιστές και τους ανασφαλιστές της ΕΕ που δραστηριοποιούνται στις ΗΠΑ.

Ο αντιπρόεδρος της Επιτροπής Valdis Dombrovskis στο φόρουμ χωρών ΕΕ – Ασίας – Ειρηνικού, Χονγκ Κονγκ, 1η Δεκεμβρίου 2017.

Νότια και ανατολική γειτονία

Στη νότια γειτονία η ΕΕ επικεντρώθηκε στις διαπραγματεύσεις για μια σφαιρική και ολοκληρωμένη ζώνη ελεύθερων συναλλαγών με την Τυνησία, υπαγορεύοντας τον ρυθμό προόδου με τη Βόρεια Αφρική. Τον Ιούνιο, ως συμπλήρωμα των διαπραγματεύσεων, η Επιτροπή και το Διεθνές Κέντρο Εμπορίου στη Γενεύη εγκαινίασαν μια ευρωμεσογειακή εμπορική υπηρεσία υποστήριξης, το [EuroMed Trade Helpdesk](#). Με την παροχή στις επιχειρήσεις βασικών πληροφοριών σχετικά με τις αγορές, τις τιμές και τις απαιτήσεις για τις εισαγωγές, το γραφείο υποστήριξης (Helpdesk) αποσκοπεί στην ενίσχυση των οικονομικών δεσμών μεταξύ της ΕΕ και εννέα μεσογειακών εταίρων, καθώς και μεταξύ των ίδιων των μεσογειακών χωρών.

Στην ανατολική γειτονία η ΕΕ επικεντρώθηκε στην εφαρμογή των συμφωνιών της για σφαιρική και ολοκληρωμένη ζώνη ελεύθερων συναλλαγών με τη Γεωργία, τη Μολδαβία και την Ουκρανία.

Λατινική Αμερική

Η ΕΕ συνέχισε τις διαπραγματεύσεις οι οποίες ξεκίνησαν το 2016 για τον εκσυγχρονισμό της εμπορικής συμφωνίας την οποία υπέγραψε με το Μεξικό το 2000. Πραγματοποιήθηκαν πέντε γύροι διαπραγματεύσεων και σημειώθηκε ικανοποιητική πρόοδος. Με τη νέα συμφωνία θα απλουστευθούν οι διοικητικές επιβαρύνσεις, θα μειωθεί η γραφειοκρατία, θα τονωθούν η ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα, θα διευρυνθούν οι επιλογές των καταναλωτών και θα δημιουργηθούν θέσεις εργασίας και στις δύο πλευρές, με ταυτόχρονη στήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης. Σύμφωνα με το προοδευτικό θεματολόγιο της ΕΕ για τις εμπορικές συναλλαγές, η συμφωνία περιλαμβάνει ειδικές διατάξεις για την καταπολέμηση της διαφθοράς.

Το 2017 συνεχίστηκαν οι εμπορικές συνομιλίες με τα τέσσερα ιδρυτικά μέλη του εμπορικού συνασπισμού της Mercosur (Αργεντινή, Βραζιλία, Ουρουγουάη και Παραγουάη). Στόχος των συνομιλιών είναι η ενσωμάτωση δύο περιφερειακών αγορών, η μείωση των δασμών, η σημαντική αύξηση των επιχειρηματικών ευκαιριών στη Mercosur, η διεύρυνση των επιλογών των καταναλωτών, η απλούστευση της διοικητικής επιβάρυνσης, η μείωση της γραφειοκρατίας, η τόνωση της ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας και η δημιουργία θέσεων εργασίας στις δύο πλευρές.

Η επίτροπος Cecilia Malmström υποδέχεται τον Aloysio Nunes Ferreira, υπουργό Εξωτερικών της Βραζιλίας, Βρυξέλλες, 28 Αυγούστου 2017.

Τον Νοέμβριο η ΕΕ άρχισε διαπραγματεύσεις με τη Χιλή για την επικαιροποίηση της συμφωνίας ελεύθερων συναλλαγών ΕΕ – Χιλής του 2002. Στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού της υφιστάμενης συμφωνίας η ΕΕ θα προτείνει να περιληφθούν πιλοτικές διατάξεις σχετικά με το θέμα των φύλων.

Ασία και Αυστραλασία

Συνεχίστηκαν επίσης οι διαπραγματεύσεις για τις εμπορικές συμφωνίες με την Ινδονησία και με τις Φιλιππίνες. Οι συνομιλίες αποσκοπούν στην αύξηση των εμπορικών συναλλαγών μεταξύ της ΕΕ και των δύο χωρών και στην επέκταση των άμεσων επενδύσεων. Στόχος είναι να επιτευχθούν συμφωνίες παρόμοιες με εκείνες που έχουν συναφθεί με τη Σιγκαπούρη το 2014 και το Βιετνάμ το 2015. Κατά τη διάρκεια του έτους η ΕΕ διεξήγαγε τρεις γύρους διαπραγματεύσεων με την Ινδονησία και δύο γύρους με τις Φιλιππίνες.

Τον Μάρτιο η ΕΕ και ο Σύνδεσμος Κρατών της Νοτιοανατολικής Ασίας συμφώνησαν να γίνουν νέα βήματα προς την κατεύθυνση της επανέναρξης των συζητήσεων για τις ελεύθερες συναλλαγές μεταξύ των δύο περιοχών.

Επίσης, η ΕΕ διεξήγαγε τέσσερις γύρους συνομιλιών στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων για μια επενδυτική συμφωνία με την Κίνα, αλλά διέκοψε τις διαπραγματεύσεις της για τη σύναψη επενδυτικής συμφωνίας με τη Μιανμάρ/Βιρμανία. Η Επιτροπή πρότεινε την έναρξη εμπορικών συνομιλιών με την Αυστραλία και τη Νέα Ζηλανδία.

Χώρες Αφρικής, Καραϊβικής και Ειρηνικού

Η [συμφωνία οικονομικής εταιρικής σχέσης της ΕΕ με την Κοινότητα για την Ανάπτυξη της Μεσημβρινής Αφρικής](#) άρχισε να ισχύει στις αρχές του 2017. Την άνοιξη άρχισαν να ισχύουν παρόμοιες συμφωνίες με την Ακτή Ελεφαντοστού και την Γκάνα. Τον Ιούλιο η συμφωνία οικονομικής εταιρικής σχέσης της ΕΕ με κράτη της Ανατολικής και Νότιας Αφρικής —Ζιμπάμπουε, Μαδαγασκάρη, Μαυρίκιο και Σεϋχέλλες— ενισχύθηκε περαιτέρω με την προσθήκη των Κομορών.

«Προτίθεται να κάνω χρήση των προνομίων της Επιτροπής για να υπερασπιστώ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων μας, τις κοινές μας αξίες, το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την πολυμορφία των συνταγματικών και πολιτισμικών παραδόσεων των 28 κρατών μελών».

Jean-Claude Juncker, Πολιτικές κατευθύνσεις, 15 Ιουλίου 2014

Ένας χώρος δικαιοσύνης και θεμελιωδών δικαιωμάτων με βάση την αμοιβαία εμπιστοσύνη

78

Η καταπολέμηση της τρομοκρατίας συνέχισε να είναι κορυφαία πολιτική προτεραιότητα στην ατζέντα της ΕΕ το 2017, και έγιναν μεγάλα βήματα προς την οικοδόμηση μιας αποτελεσματικής και πραγματικής ένωσης ασφάλειας, με πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Η ΕΕ υλοποίησε τις δεσμεύσεις του ευρωπαϊκού θεματολογίου για την ασφάλεια, καθιστώντας ποινικό αδίκημα τα ταξίδια και την εκπαίδευση για σκοπούς που σχετίζονται με την τρομοκρατία, ενώ υιοθέτησε αυστηρότερη στάση κατά της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και της παράνομης διακίνησης πυροβόλων όπλων, ναρκωτικών και ανθρώπων. Προτάθηκαν επίσης νέες βελτιώσεις για να μπορούν τα κράτη μέλη να ανταλλάσσουν δεδομένα για τους εγκληματίες με πιο αποδοτικό τρόπο.

Συνεχίστηκαν οι εργασίες για την εφαρμογή νέων κανόνων με σκοπό την προστασία των προσωπικών δεδομένων των πολιτών της ΕΕ μέσα και έξω από την ΕΕ, οι οποίοι θα αρχίσουν να ισχύουν το 2018. Παράλληλα, η ΕΕ συνέχισε να προωθεί πρότυπα για την προστασία των δεδομένων σε διεθνές επίπεδο, ιδιαίτερα στο πλαίσιο των σχέσεων της με τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, την Ιαπωνία και τη Νότια Κορέα. Η πρώτη ετήσια επανεξέταση του πλαισίου για την ασπίδα προστασίας της ιδιωτικής ζωής ΕΕ – ΗΠΑ, το οποίο προβλέπει ενισχυμένη προστασία για τις διατλαντικές ροές δεδομένων, αποτέλεσε σημαντικό ορόσημο για τη συνεργασία σε θέματα προστασίας δεδομένων.

Ορισμένες εξέχουσες διαδικτυακές εταιρείες ανταποκρίθηκαν στον κώδικα συμπεριφοράς της ΕΕ

για την καταπολέμηση της παράνομης ρητορικής μίσους στο διαδίκτυο, και ήταν ταχύτερες και πιο σκληρές στην πάταξη του παράνομου περιεχομένου που εμφανίστηκε στις ιστοσελίδες τους.

Είκοσι κράτη μέλη συμφώνησαν να συσταθεί η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, η οποία θα ενισχύσει την καταπολέμηση των αξιόποινων πράξεων που επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Η ΕΕ ανέλαβε επίσης δράση για την ισότητα των φύλων στον χώρο εργασίας και υπέγραψε τη σύμβαση της Κωνσταντινούπολης σχετικά με την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας.

Η αντιμετώπιση της τρομοκρατίας και της εγκληματικότητας στην Ευρώπη

Νέοι κανόνες για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες

Σε συνέχεια του [ευρωπαϊκού θεματολογίου για την ασφάλεια](#), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξακολούθησε να εργάζεται για την οικοδόμηση μιας [αποτελεσματικής και πραγματικής ένωσης ασφάλειας](#). Το 2017 η ΕΕ έλαβε μέτρα για την αποτροπή των τρομοκρατικών επιθέσεων, τη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών και την προστασία των πολιτών της στο διαδίκτυο.

Τον Μάρτιο εκδόθηκε [νέος νόμος](#) που καθιστά ποινικό αδίκημα τα ταξίδια και την εκπαίδευση στο εξωτερικό για τρομοκρατικούς σκοπούς. Ενισχύει επίσης τα δικαιώματα των θυμάτων της τρομοκρατίας και εξασφαλίζει ότι θα λαμβάνουν ειδική βοήθεια αμέσως μόλις γίνει επίθεση και για όσο διάστημα είναι απαραίτητο.

Οι συζητήσεις προχώρησαν ικανοποιητικά, με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης να υιοθετούν αυστηρότερους κανόνες της ΕΕ για την ποινικοποίηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, την εντατικοποίηση των ελέγχων στις ταμειακές ροές και τη δέσμευση και δήμευση περιουσιακών στοιχείων εγκληματιών.

Τον Δεκέμβριο το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατέληξαν σε πολιτική συμφωνία σχετικά με την πρόταση της Επιτροπής για την τροποποίηση της τέταρτης οδηγίας κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Η πράξη αυτή θα αυξήσει σημαντικά τη διαφάνεια των πληροφοριών σχετικά με τους πραγματικούς δικαιούχους νομικών οντοτήτων και καταπιστευμάτων (trusts) και θα απαγορεύσει την ανωνυμία για διάφορα χρηματοπιστωτικά προϊόντα. Οι δράσεις αυτές θα προσφέρουν πολύ χρήσιμα εργαλεία για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Ύστερα από έκθεση του Ιουνίου σχετικά με τις επιπτώσεις στην ενιαία αγορά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που σχετίζονται με διασυνοριακές δραστηριότητες, έγιναν συστάσεις προς τα κράτη μέλη και προς τις [ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές](#).

Ο επίτροπος Julian King επισκέπτεται τα κεντρικά γραφεία της Ομοσπονδιακής Αστυνομίας του Βελγίου, όπου παρακολούθησε ασκήσεις αντιτρομοκρατίας, Βρυξέλλες, 10 Φεβρουαρίου 2017.

Καταπολέμηση της τρομοκρατίας στο διαδίκτυο

Στη διάσκεψη κορυφής της G20 που πραγματοποιήθηκε τον Ιούλιο στο Αμβούργο της Γερμανίας ο Jean-Claude Juncker, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ήταν μεταξύ των ηγετών που πρότειναν και συμφώνησαν σε ένα σχέδιο δράσης για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, το οποίο στρέφεται μεταξύ άλλων κατά της χρήσης του διαδικτύου για τρομοκρατικούς σκοπούς. Από την έναρξη λειτουργίας του φόρουμ της ΕΕ για το διαδίκτυο το 2015 έχουν ληφθεί συγκεκριμένα μέτρα για να σταματήσει η κατάχρηση του διαδικτύου από διεθνείς τρομοκρατικές ομάδες. Καταργήθηκε περίπου το 86 % του περιεχομένου που έχει επισημάνει στις διαδικτυακές εταιρείες ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Europol). Τον Ιούλιο το φόρουμ παρουσίασε

το δικό του σχέδιο δράσης για την καταπολέμηση του τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο, το οποίο απαιτεί άμεση πρόοδο σε ευρύ φάσμα τομέων και θεσπίζει έναν μηχανισμό τακτικής υποβολής εκθέσεων για τη μέτρηση και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων.

Τον Δεκέμβριο, στο πλαίσιο του [προγράμματος χειραφέτησης της κοινωνίας των πολιτών](#), η Επιτροπή συνέχισε επίσης να υποστηρίζει οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που διαδίδουν θετικά αφηγήματα στο διαδίκτυο για να ανασκευάσουν τα μηνύματα εξτρεμιστών και τρομοκρατών, παρέχοντας χρηματοδότηση ύψους 6 εκατ. ευρώ.

Καταπολέμηση των παράνομων ναρκωτικών

Το 2017 εκδόθηκε ένας νέος [κανονισμός](#) για το σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης και τη διαδικασία αξιολόγησης κινδύνων για νέες ψυχοδραστικές ουσίες και μια νέα [οδηγία](#) για τη συμπερίληψη νέων ουσιών στον ορισμό των «ναρκωτικών». Κατόπιν τούτου, τον Δεκέμβριο η Επιτροπή πρότεινε την απαγόρευση επτά νέων ψυχοδραστικών ουσιών σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, επιπλέον των εννέα ουσιών που είχαν απαγορευτεί νωρίτερα το 2017.

Εμπορία ανθρώπων

Τον Δεκέμβριο η Επιτροπή ενέκρινε [ανακοίνωση](#) για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και δεσμεύτηκε για νέα δέσμη προτεραιοτήτων που θα πρέπει να υλοποιηθούν το επόμενο χρονικό διάστημα. Οι προτεραιότητες που καθόρισε η Επιτροπή προσδιορίζουν τους βασικούς τομείς που χρήζουν άμεσων ενεργειών από την ΕΕ και τα κράτη μέλη προκειμένου να διαταραχθεί ο τρόπος δράσης των διακινητών, να ενισχυθούν τα δικαιώματα των θυμάτων και να ενταθούν οι εσωτερικές και εξωτερικές προσπάθειες της ΕΕ να αντιδράσει συντονισμένα και συνεκτικά.

Ποινική και αστική δικαιοσύνη

Εντατικοποίηση της καταπολέμησης των εγκλημάτων που επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό της ΕΕ

Τον Ιούλιο η ΕΕ πραγματοποίησε ένα σημαντικό βήμα όσον αφορά τα εγκλήματα που επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό της ΕΕ, με την έκδοση νέας [οδηγίας](#) από το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την καταπολέμηση της απάτης, της διαφθοράς και άλλων εγκλημάτων που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των σοβαρών διασυνοριακών περιπτώσεων απάτης στον τομέα του ΦΠΑ. Εκτιμάται ότι η απάτη στον τομέα του ΦΠΑ που προκύπτει από το εμπόριο εντός της ΕΕ ανέρχεται σε 50 δισ. ευρώ ετησίως.

PROTECTING TAX PAYERS' MONEY AGAINST FRAUD AND CORRUPTION

Ευρωπαϊκή Εισαγγελία: στόχος μας να παραμείνουν ασφαλή τα χρήματα των Ευρωπαίων και της ΕΕ.

Ένα σημαντικό βήμα προόδου που σημειώθηκε τον Νοέμβριο ήταν η συμφωνία των 20 κρατών μελών για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, η οποία θα είναι αρμόδια για την έρευνα, τη δίωξη και την παραπομπή ενώπιον της δικαιοσύνης των δραστών αξιόποινων πράξεων οι οποίες θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ. Αναμένεται να αρχίσει να λειτουργεί πριν από το τέλος του 2020.

Πιο αποτελεσματική ανταλλαγή πληροφοριών ποινικού μητρώου

Το ευρωπαϊκό σύστημα πληροφοριών ποινικού μητρώου, που δημιουργήθηκε το 2012, παρέχει τη δυνατότητα ηλεκτρονικής ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με το ποινικό μητρώο των ατόμων που έχουν καταδικαστεί στα κράτη μέλη της ΕΕ. Τον Ιούνιο δημοσιεύτηκε η πρώτη έκθεση σχετικά με τη χρήση του συστήματος από τα κράτη μέλη. Οι διαπραγματεύσεις για την απλούστευση της ανταλλαγής ποινικών μητρώων πολιτών τρίτων χωρών σημείωσαν πρόοδο το 2017.

Προστασία των παιδιών όταν χωρίζουν οι γονείς τους που προέρχονται από διαφορετικές χώρες

Τον Ιούλιο η Επιτροπή πρότεινε να επιτρέψει η ΕΕ σε ορισμένα κράτη μέλη να αποδεχθούν την προσχώρηση 10 τρίτων χωρών στη σύμβαση της Χάγης για τα αστικά θέματα της διεθνούς απαγωγής παιδιών, συμβάλλοντας στην επέκταση της διεθνούς προστασίας των παιδιών από τις απαγωγές.

Παροχή βοήθειας στις επιχειρήσεις στην ΕΕ

Το νέο σύστημα διασύνδεσης μητρώων επιχειρήσεων, το οποίο δρομολογήθηκε τον Ιούνιο, παρέχει ταχύτερη και ευκολότερη πρόσβαση σε πληροφορίες για τις επιχειρήσεις στην ΕΕ. Αυτό θα διευκολύνει το διασυνοριακό εμπόριο και θα ενισχύσει την εμπιστοσύνη στην ενιαία αγορά.

Οι προβληματικές επιχειρήσεις επωφελούνται από τη βελτίωση της νομοθεσίας για την αφερεγγυότητα χάρη σε έναν νέο νόμο που διευκολύνει τις διασυνοριακές διαδικασίες ο οποίος άρχισε να ισχύει το 2017. Σημειώθηκε επίσης πρόοδος στους προτεινόμενους κανόνες για τις εθνικές διαδικασίες αφερεγγυότητας, ώστε να συσταθούν συστήματα αναδιάρθρωσης και να δοθεί στους επιχειρηματίες μια δεύτερη ευκαιρία.

Βελτίωση της εταιρικής διακυβέρνησης

Ο νόμος για τα δικαιώματα των μετόχων ενισχύθηκε τον Μάιο, με νέες διατάξεις για τη βελτίωση της εταιρικής διακυβέρνησης, τη διευκόλυνση των δικαιωμάτων των μετόχων και την πιο μακροπρόθεσμη εστίαση στις επενδύσεις. Εγκρίθηκε επίσης τροποποίηση των υφιστάμενων κανόνων σχετικά με την εταιρική διακυβέρνηση και τις αποδοχές των επιχειρήσεων επενδύσεων.

Θεμελιώδη δικαιώματα και δικαστικά συστήματα

Σεβασμός του κράτους δικαίου

Η Επιτροπή συνέχισε τις προσπάθειές της για την προάσπιση και τον σεβασμό του κράτους δικαίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και ενθάρρυνε ακόμη περισσότερο τα κράτη μέλη να βελτιώσουν την ανεξαρτησία, την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα των εθνικών τους συστημάτων δικαιοσύνης. Τα συστήματα αυτά είναι ζωτικής σημασίας για την προάσπιση του κράτους δικαίου και την εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ, καθώς και για ένα περιβάλλον φιλικό προς τις επιχειρήσεις και τις επενδύσεις. Ο πίνακας αποτελεσμάτων της ΕΕ στον τομέα της δικαιοσύνης 2017 δείχνει ότι σημειώθηκε περαιτέρω πρόοδος, αν και ορισμένα κράτη μέλη εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν προκλήσεις.

Σε όλη τη διάρκεια του έτους η Επιτροπή συνέχισε τον διάλόγό της με την Πολωνία βάσει του πλαισίου για το κράτος δικαίου. Τον Ιούλιο η Επιτροπή απέστειλε τρίτη σύσταση για το κράτος δικαίου στην πολωνική κυβέρνηση εξηγώντας τις ανησυχίες της σχετικά με τη σχεδιαζόμενη μεταρρύθμιση του δικαστικού συστήματος και τις μεταρρυθμίσεις στο Συνταγματικό Δικαστήριο. Τον Δεκέμβριο η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει σαφής κίνδυνος παραβίασης του κράτους δικαίου στην Πολωνία και πρότεινε το Συμβούλιο να εκδώσει απόφαση βάσει του άρθρου 7 παράγραφος 1 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η πρόταση συνοδευόταν από μια τέταρτη σύσταση για το κράτος δικαίου, στην οποία καθορίζονται σαφώς τα μέτρα που μπορεί να λάβουν οι πολωνικές αρχές για τη διόρθωση της σημερινής κατάστασης.

© Court of Justice of the European Union

Ο Koen Lenaerts, πρόεδρος του Δικαστηρίου (πρώτη σειρά, τέταρτος από δεξιά), με τους δικαστές του Δικαστηρίου, Λουξεμβούργο, Φεβρουάριος 2017.

Επιπλέον, η Επιτροπή παρέπεμψε την Πολωνία στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για παραβίαση του δικαίου της ΕΕ από τον πολωνικό νόμο περί οργάνωσης των τακτικών δικαστηρίων.

Μεγαλύτερη προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Συνεχίστηκαν οι εργασίες με τα κράτη μέλη, τις εθνικές αρχές προστασίας των δεδομένων και άλλους φορείς για την προετοιμασία [νέων κανόνων](#) προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οι οποίοι θα εφαρμοστούν από τον Μάιο του 2018. Χάρη στους νέους κανόνες τα άτομα θα αποκτήσουν μεγαλύτερο έλεγχο στα δεδομένα τους προσωπικού χαρακτήρα και θα απλοποιηθούν οι διαδικασίες για τις επιχειρήσεις. Οι αλλαγές έχουν σχεδιαστεί για να διασφαλίζεται ότι τα προσωπικά στοιχεία των ατόμων στην ΕΕ προστατεύονται ανεξάρτητα από το μέρος στο οποίο στέλνονται, υφίστανται επεξεργασία ή αποθηκεύονται, ακόμα και εκτός της ΕΕ.

Τον Ιανουάριο η Επιτροπή όρισε μια [στρατηγική](#) σχετικά με την προώθηση [διεθνών προτύπων προστασίας των δεδομένων](#) προκειμένου να εξασφαλιστεί υψηλό επίπεδο προστασίας των προσωπικών δεδομένων και να διευκολυνθεί ταυτόχρονα η ροή των δεδομένων τόσο για εμπορικούς σκοπούς όσο και για σκοπούς επιβολής του νόμου. Η διαπίστωση της επάρκειας, που προϋποθέτει ότι σε τρίτη χώρα υπάρχουν συγκρίσιμοι κανόνες για την προστασία των δεδομένων με εκείνους της ΕΕ, είναι ένα από τα βασικά στοιχεία της στρατηγικής αυτής.

© EDPs

Ο Giovanni Buttarelli, Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων, συμμετέχει σε πάνελ με θέμα τη νομοθεσία για τις νέες τεχνολογίες, πανεπιστήμιο Μιλάνο-Bicocca, Ιταλία, 15 Μαΐου 2017.

Η ΕΕ διερευνά τη δυνατότητα να ξεκινήσει διάλογο για την επάρκεια με τους ενδιαφερόμενους εμπορικούς εταίρους και με χώρες που διαδραματίζουν ηγετικό ρόλο στην προστασία των δεδομένων στην περιοχή τους. Βασικές περιοχές-στόχοι είναι η Ανατολική Ασία, η Νοτιοανατολική Ασία, η Λατινική Αμερική και η ευρωπαϊκή γειτονία. Οι διάλογοι με την Ιαπωνία και τη Νότια Κορέα ξεκίνησαν το 2017.

Η πρώτη ετήσια επανεξέταση της [ασπίδας προστασίας της ιδιωτικής ζωής ΕΕ – ΗΠΑ](#), η οποία έχει τεθεί σε ισχύ από τον Ιούλιο του 2016, πραγματοποιήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2017. Με βάση την επανεξέταση και όπως διατυπώθηκε στην έκθεση που ακολούθησε, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η ασπίδα προστασίας συνεχίζει να προσφέρει κατάλληλο επίπεδο προστασίας, αλλά θεωρεί ότι υπάρχουν ακόμη περιθώρια βελτίωσης και,

ως εκ τούτου, προέβη σε ορισμένες συστάσεις. Επιπλέον, η [σφαιρική συμφωνία ΕΕ – ΗΠΑ](#) τέθηκε σε ισχύ τον Φεβρουάριο, διασφαλίζοντας πρότυπα προστασίας των δεδομένων όσον αφορά διαβιβάσεις δεδομένων μεταξύ της ΕΕ και των ΗΠΑ για τη συνεργασία στον τομέα της επιβολής του νόμου.

Προστασία των δικαιωμάτων και καταπολέμηση των διακρίσεων

Καταπολέμηση των εγκλημάτων μίσους και της ρητορικής μίσους, τόσο στο διαδίκτυο όσο και εκτός διαδικτύου

Σχεδόν δύο χρόνια μετά από την έγκριση του [κώδικα συμπεριφοράς](#) της ΕΕ για την καταπολέμηση της παράνομης ρητορικής μίσους στο διαδίκτυο, οι διαδικτυακές εταιρείες αντιδρούν ταχύτερα και αποτελεσματικότερα στο παράνομο περιεχόμενο, σύμφωνα με το δίκαιο της ΕΕ.

Καθ' όλη τη διάρκεια του 2017 η Επιτροπή συνεργάστηκε στενά με τις εβραϊκές και μουσουλμανικές κοινότητες στην ΕΕ, καθώς και με άλλες οργανώσεις για την καταπολέμηση του ρατσισμού, των διακρίσεων και κάθε μορφής μισαλλοδοξίας. Άκουσε τις ανησυχίες και έδωσε πληροφορίες σχετικά με τις δράσεις της ΕΕ.

Ο πρώτος αντιπρόεδρος Frans Timmermans σε διάλογο με τους πολίτες στο Libanon Lyceum, λύκειο στο Ρότερνταμ, Κάτω Χώρες, 27 Ιουνίου 2017.

Η Επιτροπή παρέσχε επίσης στοχοθετημένη ενωσιακή χρηματοδότηση και επιχειρησιακή καθοδήγηση για τη στήριξη των θυμάτων και για την εκπαίδευση των αστυνομικών και των δικαστών, ώστε να ξεσκεπάζουν εγκλήματα μίσους, στο πλαίσιο της ομάδας υψηλού επιπέδου για την καταπολέμηση του ρατσισμού. Στις 6 Δεκεμβρίου οι εθνικές αρχές συμφώνησαν σχετικά με τις βασικές αρχές για την καταγραφή των δεδομένων εγκλημάτων μίσους, οι οποίες εκπονήθηκαν σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ

Η [έκθεση του 2016 σχετικά με την εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ](#) δημοσιεύτηκε τον Μάιο του 2017. Τον Οκτώβριο το Συμβούλιο ενέκρινε τα [συμπεράσματά](#) του σχετικά με την έκθεση, επισημαίνοντας ότι ενισχύθηκε πέρυσι η προστασία αρκετών δικαιωμάτων μέσω της έκδοσης μιας δέσμης νομικών πράξεων. Οι πράξεις αυτές αφορούσαν το τεκμήριο αθωότητας, το δικαίωμα του κατηγορουμένου να παρίσταται στη δίκη του, τη δικαστική αρωγή και τις δικονομικές εγγυήσεις για τα παιδιά, μαζί με μια πλήρη δέσμη κανόνων για την προστασία των δεδομένων που θα εφαρμόζονται σε όλη την ΕΕ από τις 25 Μαΐου 2018, και θα επιτρέψουν στους πολίτες να ανακτήσουν τον έλεγχο των δεδομένων τους.

Στις 7 Δεκεμβρίου, για να διασφαλιστεί η τήρηση του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Επιτροπή παρέπεμψε την Ουγγαρία στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον νόμο της σχετικά με τις μη κυβερνητικές οργανώσεις που χρηματοδοτούνται με ξένα κεφάλαια και για τον νόμο της για την τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Καταπολέμηση των διακρίσεων

Το 2017 η ΕΕ συνέχισε να καταπολεμά τις διακρίσεις, υλοποιώντας έναν [κατάλογο δράσεων](#) για την προαγωγή της ισότητας των λεσβιών, των ομοφυλόφιλων, των αμφιφυλόφιλων, των διεμφυλικών και των μεσοφυλικών. Ένα από τα κύρια επιτεύγματα ήταν η εκστρατεία [We All Share the Same Dreams](#) (Όλοι έχουμε τα ίδια όνειρα) και η υιοθέτηση ενός [χάρτη για την πολυμορφία και την ένταξη](#) (Diversity and Inclusion Charter) όσον αφορά το προσωπικό της Επιτροπής.

Η [ενδιάμεση επανεξέταση](#) του πλαισίου της ΕΕ για τις εθνικές στρατηγικές ένταξης των Ρομά αξιολόγησε την πρόοδο που έχουν σημειώσει τα κράτη μέλη στην προσπάθειά τους να βελτιώσουν τις συνθήκες ζωής της μεγαλύτερης εθνοτικής μειονότητας της Ευρώπης. Δείχνει τον τρόπο με τον οποίο η κατάσταση των Ρομά έχει βελτιωθεί σιγά σιγά από το 2011, αλλά τονίζει επίσης ότι ένα ποσοστό της τάξεως του **80 % του πληθυσμού των Ρομά εξακολουθεί να είναι εκτεθειμένο στον κίνδυνο της φτώχειας**.

Καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών

Η ΕΕ ανέλαβε δράση το 2017 για την ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με τη βία κατά των γυναικών και των κοριτσιών σε όλα τα κράτη μέλη. Η χρηματοδοτούμενη από την ΕΕ [εκστρατεία NON.NO.NEIN](#) ενθαρρύνει όλους —άνδρες και γυναίκες— να πάρουν θέση κατά της βίας με βάση το φύλο.

ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΙΑ ΣΤΗΝ ΕΕ

ΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ ΤΗΣ ΕΕ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΥΝ ΤΗΝ ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΙΑ, ΑΛΛΑ ΟΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΙ ΔΕΝ ΜΙΛΟΥΝ ΓΙ' ΑΥΤΗ

Πηγή: Έρευνα του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τη βία κατά των γυναικών (2014).

«Το 22 % των γυναικών στην ΕΕ έχουν υποστεί σωματική ή/και σεξουαλική βία από τον σύντροφό τους από την ηλικία των 15 ετών».

Τον Ιούνιο η ΕΕ υπέγραψε τη [σύμβαση της Κωνσταντινούπολης](#). Αυτή η διεθνής συνθήκη είναι η πρώτη ευρωπαϊκή συμφωνία που θεσπίζει νομικώς δεσμευτικά πρότυπα για την πρόληψη της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας, την προστασία των θυμάτων και την τιμωρία των δραστών.

Διασφάλιση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία

Κατά τη διάρκεια του έτους μια [έκθεση πρόόδου](#) σχετικά με την εφαρμογή της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την αναπηρία από το 2010 και μετά έδειξε ότι έχει σημειωθεί απτή πρόοδος και στους οκτώ τομείς προτεραιότητας (προσβασιμότητα, συμμετοχή, ισότητα, απασχόληση, εκπαίδευση και κατάρτιση, κοινωνική προστασία, υγεία και εξωτερική δράση).

Σε εναρκτήρια εκδήλωση στις Βρυξέλλες στις 19 Οκτωβρίου 2017 το Βέλγιο έγινε το πρώτο κράτος μέλος που έθεσε σε κυκλοφορία την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας. Τα λοιπά κράτη μέλη θα ακολουθήσουν την ίδια πρακτική.

Τα επιτεύγματα ήταν, μεταξύ άλλων, η πρόταση της Επιτροπής για μια **ευρωπαϊκή πράξη για την προσβασιμότητα**. Πρόκειται για μια φιλική προς τις επιχειρήσεις οδηγία που βελτιώνει την προσβασιμότητα ορισμένων προϊόντων και υπηρεσιών καθημερινής χρήσης, όπως είναι τα κινητά τηλέφωνα, οι υπολογιστές, τα ηλεκτρονικά βιβλία, το ηλεκτρονικό εμπόριο και οι τραπεζικές υπηρεσίες. Το 2017 το Κοινοβούλιο ενέκρινε την έκθεσή του επί της πρότασης και το Συμβούλιο υιοθέτησε τη γενική του προσέγγιση.

Για να μπορούν τα άτομα με αναπηρία να ταξιδεύουν ευκολότερα εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η ΕΕ εφαρμόζει την **ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας** σε πιλοτική βάση σε οκτώ κράτη μέλη (Βέλγιο, Εσθονία, Ιταλία, Κύπρος, Μάλτα, Ρουμανία, Σλοβενία και Φινλανδία). Σε αυτά τα κράτη μέλη η ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας θα παρέχει στα άτομα με αναπηρία ισότιμη πρόσβαση σε ορισμένες ειδικές παροχές στους τομείς του πολιτισμού, της ψυχαγωγίας, του αθλητισμού και των μεταφορών. Οι πρώτες κάρτες διατέθηκαν το 2017.

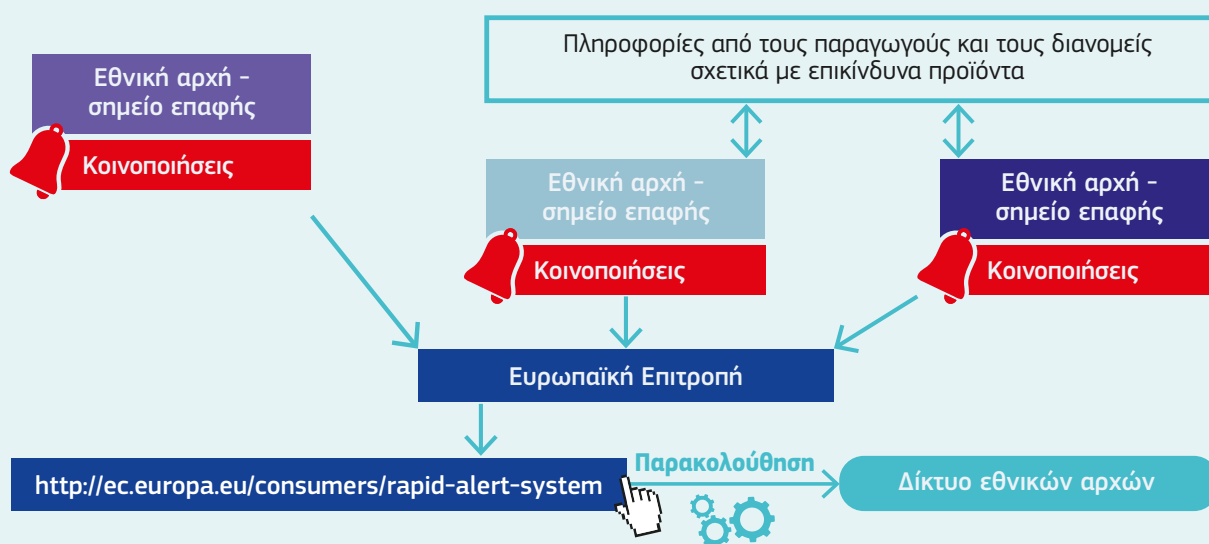
Ιθαγένεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η **έκθεση του 2017 για την ιθαγένεια της ΕΕ** παρουσιάζει ενέργειες που διασφαλίζουν ότι οι πολίτες μπορούν να απολαμβάνουν πλήρως τα δικαιώματά τους όταν εργάζονται, ταξιδεύουν, σπουδάζουν ή συμμετέχουν στις εκλογές.

Προστασία των καταναλωτών

Το **σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης για τα επικίνδυνα μη εδωδима προϊόντα** της ΕΕ, το οποίο επιτρέπει την ταχεία ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ και άλλων χωρών που είναι μέρος του συστήματος, συνέχισε να προστατεύει την υγεία και την ασφάλεια των καταναλωτών. Κατά τη διάρκεια του έτους διαβιβάστηκαν 2 201 κοινοποιήσεις και 3 952 αντιδράσεις σχετικά με επικίνδυνα προϊόντα στις 31 **εθνικές αρχές** που συμμετέχουν στο σύστημα.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΓΚΑΙΡΗΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΕ

Κατά παρόμοιο τρόπο, το **σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές** επιτρέπει στα κράτη μέλη της ΕΕ και σε άλλες χώρες να ανταλλάσσουν πληροφορίες και να απαντούν συλλογικά σε απειλές για την ασφάλεια των τροφίμων σε εικοσιτετράωρη βάση. Η **ετήσια έκθεση του 2016**, η οποία δημοσιεύτηκε τον Μάρτιο του 2017, κατέδειξε την επιτυχία της συνολικής προσέγγισης της ΕΕ όσον αφορά την ασφάλεια των τροφίμων. Η προσέγγιση αυτή θα ενισχυθεί περαιτέρω με βάση τα διδάγματα που αντλήθηκαν από το **συμβάν μόλυνσης από την ουσία fipronil** κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού. Σε **υπουργική διάσκεψη** που διοργάνωσε η Επιτροπή στις 26 Σεπτεμβρίου 2017 τα κράτη μέλη και η Επιτροπή συμφώνησαν σε μια σειρά

συγκεκριμένων μέτρων που θα ενισχύσουν τη δράση της ΕΕ κατά της απάτης στον τομέα των τροφίμων και κατά των παράνομων δραστηριοτήτων που επηρεάζουν την ασφάλεια της τροφικής αλυσίδας.

Η ΕΕ λαμβάνει μέτρα για να αντιμετωπίσει το ζήτημα των ειδών διατροφής δύο ποιοτήτων στην ΕΕ. Τον Σεπτέμβριο η Επιτροπή **εξέδωσε κατευθυντήριες γραμμές** για να βοηθήσει τις εθνικές αρχές στην καλύτερη αντιμετώπιση των αθέμιτων πρακτικών.

ΠΛΗΓΜΑ ΣΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΔΥΟ ΠΟΙΟΤΗΤΩΝ

Η προσέγγιση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με μια ματιά

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η Επιτροπή διέθεσε 1 εκατ. ευρώ στα κράτη μέλη για τη χρηματοδότηση μελετών και τη λήψη μέτρων επιβολής και επιπλέον 1 εκατ. ευρώ για το Κοινό Κέντρο Ερευνών της, ώστε να αναπτυχθεί και να εφαρμοστεί μια εναρμονισμένη προσέγγιση όσον αφορά τις δοκιμές. Παράλληλα, η Επιτροπή συμμετέχει σε έναν εποικοδομητικό διάλογο με τον κλάδο και όλους τους βασικούς εμπλεκόμενους φορείς. Οι παραγωγοί και οι ενώσεις παραγωγών επώνυμων προϊόντων έχουν επίσης αναλάβει τη δέσμευση να αναπτύξουν έναν κώδικα δεοντολογίας.

Η επίτροπος Věra Jourová επισκέπτεται εκθεσιακό περίπτερο με δυνητικά επικίνδυνα προϊόντα ύστερα από την παρουσίαση της ετήσιας έκθεσης του 2016 για το ευρωπαϊκό σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης, Βρυξέλλες, 16 Μαρτίου 2017.

Στο πλαίσιο της συνέχισης των προσπαθειών το 2017 για την υπεράσπιση των συμφερόντων των καταναλωτών σε σχέση με το **σκάνδαλο εκπομπών ρύπων της Volkswagen**, οι αρχές προστασίας των καταναλωτών της ΕΕ και η Επιτροπή από κοινού παρότρυναν τη Volkswagen να επισκευάσει γρήγορα όλα τα εμπλεκόμενα οχήματα και να εφαρμόσει πρόσθετα μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης.

Ο επίτροπος Vytenis Andriukaitis επισκέπτεται εργοστάσιο αλλαντικών, Ζάγκρεμπ, Κροατία, 2 Φεβρουαρίου 2017.

Τον Μάρτιο η Επιτροπή παρουσίασε [σχέδιο δράσης](#) στο οποίο παρατίθενται τρόποι να προσφέρονται στους καταναλωτές μεγαλύτερες επιλογές και καλύτερη πρόσβαση σε χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες σε ολόκληρη την ΕΕ. Η Επιτροπή εργάζεται επίσης για την τροποποίηση του κανονισμού σχετικά με τις διασυνοριακές πληρωμές με σκοπό τη μείωση των τελών όσον αφορά πληρωμές που πραγματοποιούνται σε άλλο νόμισμα εκτός από το ευρώ· για την εκπόνηση αρχών για την ποιότητα των διαδικτυακών τόπων σύγκρισης που ασχολούνται με τα χρηματοπιστωτικά προϊόντα· και για την ολοκλήρωση των εργασιών για τη διαφάνεια στις τιμές ενοικίασης αυτοκινήτων.

Και οι μικροδιαφορές είναι σημαντικές

Κατά τη διάρκεια του έτους τέθηκαν σε ισχύ αναθεωρημένοι κανόνες για να καταστεί η [ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών](#) ταχύτερη, φθηνότερη και ευκολότερη. Οι κανόνες καλύπτουν πλέον απαιτήσεις ύψους έως και 5 000 ευρώ (προηγουμένως 2 000 ευρώ) και καθιστούν τη διαδικασία ευκολότερη.

Προστασία των καταναλωτών στο διαδίκτυο

Η αυξανόμενη σημασία του ηλεκτρονικού εμπορίου και η ραγδαία αύξηση των διαδικτυακών καταστημάτων και υπηρεσιών δημιούργησαν νέες προκλήσεις για την επιβολή της νομοθεσίας σχετικά με την προστασία των καταναλωτών. Ένας νέος κανονισμός εκδόθηκε τον Δεκέμβριο ώστε να εξασφαλίζεται ότι οι εθνικές αρχές αποκτούν περισσότερες αρμοδιότητες για να αντιμετωπίσουν τις παράνομες διαδικτυακές πρακτικές που εξαπλώνονται σε ολόκληρη την ενιαία αγορά. Έτσι δημιουργείται μια πανευρωπαϊκή διαδικασία συντονισμού για να αντιμετωπιστούν με αποτελεσματικό και συνεπή τρόπο αυτές οι πρακτικές πολυεθνικών εμπορικών επιχειρήσεων. Ο κανονισμός θα αρχίσει να ισχύει στις 17 Ιανουαρίου του 2020.

Σημειώθηκε πρόοδος στις διαπραγματεύσεις σχετικά με [δύο σημαντικές προτάσεις για τους συμβατικούς κανόνες](#): η μία αφορά την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και η άλλη τις διαδικτυακές πωλήσεις αγαθών. Τον Οκτώβριο υποβλήθηκε τροποποιημένη πρόταση με σκοπό να διασφαλιστεί μια συνεκτική προσέγγιση για τις πωλήσεις αγαθών εντός και εκτός διαδικτύου. Η πρόταση διεύρυνε το πεδίο εφαρμογής της δεύτερης πρωτοβουλίας από τις διαδικτυακές πωλήσεις αγαθών σε όλες τις πωλήσεις αυτού του είδους. Οι δύο προτάσεις θα προστατεύουν τους καταναλωτές που αγοράζουν αγαθά ή ψηφιακό περιεχόμενο.

Έλεγχος καταλληλότητας της νομοθεσίας για τους καταναλωτές

Έλεγχος καταλληλότητας της ενωσιακής νομοθεσίας για τους καταναλωτές τον Μάιο έδειξε ότι μπορεί μεν τα άτομα στην ΕΕ να έχουν ισχυρά δικαιώματα, ωστόσο εξακολουθούν να υπάρχουν περιθώρια για τη βελτίωση της προστασίας των καταναλωτών στην ενιαία αγορά. Αυτό θα μπορούσαμε να το επιτύχουμε ιδίως κάνοντας τα υφιστάμενα δικαιώματα ευρύτερα γνωστά και διασφαλίζοντας την αποτελεσματική τήρησή τους.

rescEU

Το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης κινητοποιήθηκε αρκετές φορές, παρέχοντας συνδρομή στην Ιταλία, στο Ηνωμένο Βασίλειο, στην Κύπρο και στην Πορτογαλία, οι οποίες επλήγησαν από φυσικές καταστροφές κατά τα έτη 2015, 2016 και 2017.

Γαλλικό πυροσβεστικό αεροσκάφος ετοιμάζεται να απογειωθεί για να συνδράμει στην κατάσβεση δασικής πυρκαγιάς στην Ιταλία —απόδειξη της αλληλεγγύης στην ΕΕ.

Μόνο το 2017 περισσότεροι από 200 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους στην ΕΕ εξαιτίας φυσικών καταστροφών, ενώ αφανίστηκαν περισσότερα από 1 εκατομμύριο εκτάρια δάσους. Σε μια προσπάθεια να αντιμετωπιστούν οι όλο και πιο συχνές φυσικές καταστροφές που πλήττουν τα κράτη μέλη κατά τα τελευταία έτη, η Επιτροπή πρότεινε τον Νοέμβριο την ενίσχυση του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της ΕΕ με το [rescEU](#), ένα νέο σύστημα που έχει στόχο να ενισχύσει τις συνολικές ικανότητες αντιμετώπισης καταστροφών.

Το εν λόγω σύστημα θα δημιουργήσει ένα απόθεμα ιδίων ικανοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και θα ενθαρρύνει τη συγκέντρωση πόρων σε μια ευρωπαϊκή δεξαμενή πολιτικής προστασίας. Περαιτέρω, το σύστημα επιδιώκει επίσης να αυξήσει τις επενδύσεις στην πρόληψη και την ετοιμότητα. Η πρόταση επιτυγχάνει μια λεπτή ισορροπία μεταξύ της αλληλεγγύης εντός της ΕΕ και του πεδίου ευθύνης των κρατών μελών και συμβάλλει στην επίτευξη του στόχου για μια «Ευρώπη που προστατεύει».

«Τα πρόσφατα τραγικά γεγονότα στη Μεσόγειο μάς έδειξαν ότι η Ευρώπη πρέπει να διαχειριστεί αποτελεσματικότερα τη μετανάστευση, από κάθε άποψη. Πρόκειται καταρχάς για ανθρωπιστική επιταγή. Είμαι πεπεισμένος ότι πρέπει να συνεργαστούμε στενά με πνεύμα αλληλεγγύης».

Jean-Claude Juncker, Πολιτικές κατευθύνσεις, 15 Ιουλίου 2014

Προς μια νέα πολιτική μετανάστευσης

Τα τελευταία έτη η Ευρώπη γνώρισε μια άνευ προηγουμένου εισροή αιτούντων άσυλο και άλλων μεταναστών. Περίπου τρία εκατομμύρια άνθρωποι έχουν υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση από την αρχή της κρίσης. Πολλοί από αυτούς προσπαθούν να ξεφύγουν από τον πόλεμο και την τρομοκρατία στη Συρία και σε άλλες χώρες. Η ΕΕ ανταποκρίνεται πρώτη. Μόνο το 2016 τα κράτη μέλη της ΕΕ χορήγησαν άσυλο και επανεγκατέστησαν περισσότερους από 720 000 πρόσφυγες —τριπλάσιο αριθμό απ' ό,τι η Αυστραλία, ο Καναδάς και οι ΗΠΑ μαζί.

Το 2016 ελήφθησαν πολλά μέτρα από την ΕΕ για τη συνολική αντιμετώπιση της πρόκλησης αυτής, τα οποία ενισχύθηκαν περαιτέρω το 2017. Τα μέτρα αυτά περιλάμβαναν επιχειρήσεις διάσωσης και την προστασία περισσότερων ζωνών στη θάλασσα· τη διασφάλιση των εξωτερικών

συνόρων της ΕΕ, ιδίως μέσω της προσέγγισης των κέντρων υποδοχής και ταυτοποίησης (hotspot)· και τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής. Εντάθηκαν οι προσπάθειες για τη μετεγκατάσταση και επανεγκατάσταση των ατόμων που χρήζουν προστασίας. Επίσης, δόθηκε μεγαλύτερη έμφαση στην ανάπτυξη ενός δικαιότερου κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου, στην ενίσχυση της προστασίας των ασυνόδευτων ανηλίκων και στην ανάπτυξη νέων μέτρων για την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης ανθρώπων.

Προέκυψαν ευκαιρίες για τη δημιουργία νέων διαύλων νόμιμης μετανάστευσης και ελήφθησαν μέτρα για την προώθηση της ένταξης των προσφύγων και άλλων μεταναστών στην αγορά εργασίας. Μέσω του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και του Ταμείου Εσωτερικής

Ασφάλειας η ΕΕ αύξησε επίσης την οικονομική ενίσχυση που παρέχει για την ανάπτυξη κοινής προσέγγισης ως προς την αποτελεσματική διαχείριση των μεταναστευτικών ροών.

Το 2017 υπήρξε μεγαλύτερη συνεργασία με τις χώρες καταγωγής και διέλευσης των μεταναστών, τις οποίες η ΕΕ βοήθησε στην αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της παράνομης μετανάστευσης και στην καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης ανθρώπων. Η ΕΕ στηρίζει τις χώρες αυτές ώστε να βελτιώσουν τις πολιτικές τους ως προς τα σύνορα και τη μετανάστευση και τις συνθήκες υποδοχής που επικρατούν σε αυτές. Χρηματοδοτήθηκαν πολλά έργα και προγράμματα μέσω του Καταπιστευματικού Ταμείου Έκτακτης Ανάγκης της ΕΕ για την Αφρική. Η ΕΕ ενίσχυσε επίσης τις επιχειρήσεις επιστροφής.

Ευρωπαϊκό πρόγραμμα δράσης για τη μετανάστευση

Το 2017 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συνέχισε να εφαρμόζει το [ευρωπαϊκό πρόγραμμα δράσης για τη μετανάστευση](#), προτείνοντας μέτρα για την αντιμετώπιση των υφιστάμενων προκλήσεων. Προσπάθησε επίσης να εξοπλίσει την ΕΕ με τα κατάλληλα εργαλεία για την καλύτερη διαχείριση της μετανάστευσης σε μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη βάση, ιδίως στους τομείς της παράτυπης μετανάστευσης, των συνόρων, του ασύλου και της νόμιμης μετανάστευσης.

Προστασία για όσους το έχουν ανάγκη

Από το 2015 οι ελληνικές και οι ιταλικές αρχές, με τη συνδρομή του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής και της επιχείρησης «Σοφία», έχουν συμβάλει στη διάσωση 620 000 και πλέον ανθρώπων στη Μεσόγειο και στο Αιγαίο. Η ΕΕ διαταράσσει τη λειτουργία δικτύων παράνομης διακίνησης στην Κεντρική Μεσόγειο και στο Αιγαίο με τη βοήθεια των τουρκικών αρχών και του ΝΑΤΟ.

Το 2017 χορηγήθηκε διεθνής προστασία σε συνολικό αριθμό 313 050 αιτούντων άσυλο.

Κατά τη διάρκεια του έτους η Επιτροπή υπέβαλε διάφορες εκθέσεις προόδου σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος δράσης για τη μετανάστευση με σκοπό τη σταθεροποίηση των ροών και την καλύτερη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ. Οι εκθέσεις εστιάζονται στη μετεγκατάσταση και στην επανεγκατάσταση, στην υλοποίηση της [δήλωσης ΕΕ – Τουρκίας](#), στις λειτουργίες της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής και στο [πλαίσιο εταιρικής σχέσης για τη μετανάστευση](#). Οι εκθέσεις αυτές έδειξαν ότι σημειώθηκε σημαντική πρόοδος σε όλους τους τομείς και καθόρισαν τα επόμενα βήματα για περαιτέρω δράση.

Επιπλέον, τον Απρίλιο η Επιτροπή καθόρισε [δράσεις προτεραιότητας για την προστασία των παιδιών που ζουν υπό συνθήκες μετανάστευσης](#), πέρα από τις πρόσθετες εγγυήσεις που προτείνονται στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου. Μία από τις δράσεις προτεραιότητας περιλαμβάνει την ένταξη των παιδιών στη νέα χώρα υποδοχής, μεταξύ άλλων με την παροχή δέουσας ταυτοποίησης, καλών συνθηκών υποδοχής και πρόσβασης στην εκπαίδευση.

Ο επίτροπος Δημήτρης Αβραμόπουλος επισκέπτεται καταυλισμό προσφύγων στη Μόρια της Λέσβου, Ελλάδα, 16 Μαρτίου 2017.

Μετεγκατάσταση και επανεγκατάσταση

Τα περισσότερα κράτη μέλη της ΕΕ πραγματοποιούν πλέον μετεγκαταστάσεις εντός της ΕΕ, ώστε να αμβλυνθεί η πίεση που ασκείται στην Ελλάδα και στην Ιταλία. Τον Νοέμβριο η Επιτροπή παρουσίασε την τελευταία [έκθεση προόδου της σχετικά με το ευρωπαϊκό πρόγραμμα δράσης για τη μετανάστευση](#). Ο αριθμός των ατόμων που μετεγκαταστάθηκαν το 2017 αυξήθηκε σημαντικά σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, πράγμα που αποδεικνύει ότι η μετεγκατάσταση είναι εφικτή όταν όλα τα

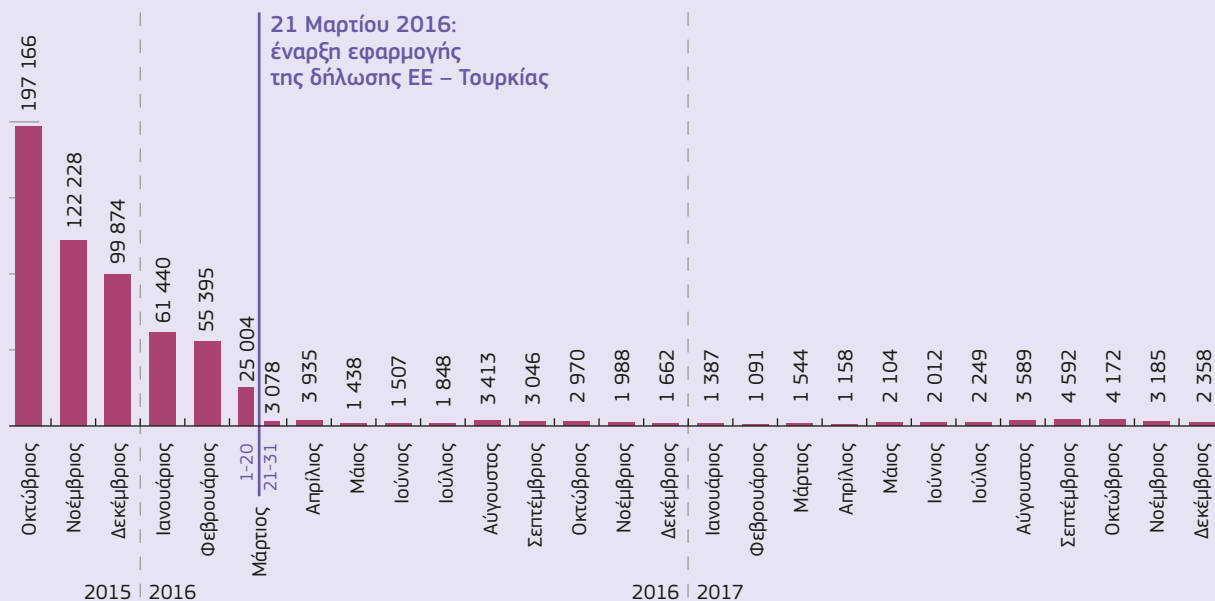
μέρη υλοποιούν τις δεσμεύσεις τους. Μόνο το 2017 μετεγκαταστάθηκαν 22 215 άτομα. Συνολικά από τον Σεπτέμβριο του 2015 έχουν μετεγκατασταθεί 33 140 άτομα, εκ των οποίων τα 21 704 μετεγκαταστάθηκαν από την Ελλάδα και τα 11 436 από την Ιταλία —αριθμοί που αντιστοιχούν στο 93 % των επιλέξιμων ατόμων. Ως εκ τούτου, είναι εφικτό να επιτευχθεί ο κύριος στόχος του συστήματος έκτακτης ανάγκης, δηλαδή η μετεγκατάσταση όλων των επιλέξιμων αιτούντων από την Ελλάδα και την Ιταλία. Ωστόσο, ενώ τα περισσότερα κράτη μέλη δραστηριοποιήθηκαν αναλαμβάνοντας δεσμεύσεις και πραγματοποιώντας τακτικές μετεγκαταστάσεις, ορισμένα δεν συμμετείχαν. Το 2017 η Επιτροπή κίνησε διαδικασίες επί παραβάσει κατά τριών κρατών μελών (Τσεχικής Δημοκρατίας, Ουγγαρίας και Πολωνίας) για τη μη εφαρμογή των αποφάσεων του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης του 2015 σχετικά με τη μετεγκατάσταση και τον Δεκέμβριο η Επιτροπή αποφάσισε να παραπέμψει τα εν λόγω κράτη μέλη στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Από τον Ιούλιο του 2015 λειτουργούν προγράμματα επανεγκατάστασης με σκοπό την παροχή νόμιμης και ασφαλούς διαδρομής σε ευάλωτα άτομα που χρήζουν διεθνούς προστασίας. Περισσότερα από 26 000 άτομα έχουν επανεγκατασταθεί σε 21 κράτη μέλη, καθώς και στην Ελβετία, στην Ισλανδία, στο Λιχτενστάιν και στη Νορβηγία. Τον Σεπτέμβριο η Επιτροπή κάλεσε τα κράτη μέλη να επανεγκαταστήσουν μέσα στα επόμενα δύο χρόνια (μέχρι τις 31 Οκτωβρίου 2019) τουλάχιστον 50 000 επιπλέον άτομα που χρήζουν διεθνούς προστασίας από την Ιορδανία, τον Λίβανο, την Τουρκία και τις αφρικανικές χώρες κατά μήκος της μεταναστευτικής διαδρομής της Κεντρικής Μεσογείου. Ο συνολικός αριθμός των δεσμεύσεων που ελήφθησαν έως το τέλος του έτους ανήλθε σε 39 839.

Η δήλωση ΕΕ – Τουρκίας

Η **δήλωση ΕΕ – Τουρκίας** συνέχισε να αποφέρει απτά αποτελέσματα, διασφαλίζοντας την αποτελεσματική διαχείριση των μεταναστευτικών ροών στην Ανατολική Μεσόγειο. Ο αριθμός των ημερήσιων διελεύσεων διατηρήθηκε σε περίπου 86 ανά ημέρα και η απώλεια ανθρώπινων ζωών μειώθηκε σημαντικά. Οι αφίξεις μειώθηκαν κατά 97 % σε σχέση με την κατάσταση που επικρατούσε προτού αρχίσει να υλοποιείται η δήλωση. Ο ρυθμός των επιχειρήσεων επιστροφής έχει αυξηθεί και έχουν επιστραφεί 2 032 μετανάστες. Οι 228 από αυτούς ήταν Σύριοι.

ΑΦΙΞΕΙΣ ΣΤΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΣΥΝΟΡΑ ΤΗΣ ΕΕ

Πηγή: Ελληνικές αρχές και Υπατος Αρμοστής των Ηνωμένων Εθνών για τους πρόσφυγες. Τα στοιχεία καταρτίστηκαν από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Σηματοφύλαξης και Ακτοφυλακής και από τις υπηρεσίες της Επιτροπής (Υπηρεσία Στήριξης Διαθρωτικών Μεταρρυθμίσεων).

Η ΕΕ και η Τουρκία επίσπευσαν τη χρηματοδοτική στήριξη στο πλαίσιο του μηχανισμού για τους πρόσφυγες στην Τουρκία. Η χρηματοδότηση ύψους 3 δισ. ευρώ η οποία έχει προβλεφθεί στο πλαίσιο του μηχανισμού έχει καταστεί διαθέσιμη, και **έχει καταβληθεί συνολικό ποσό ύψους 1,85 δισ. ευρώ**. Σχεδόν 1,2 εκατομμύρια πρόσφυγες στην Τουρκία υποστηρίχθηκαν από το «Κοινωνικό δίκτυ ασφαλείας έκτακτης ανάγκης» το 2017, ενώ ο αριθμός των υποστηριζόμενων Συρίων αναμένεται να αυξηθεί σε 1,3 εκατομμύρια. Η επανεγκατάσταση στο πλαίσιο της δήλωσης έχει σημειώσει ικανοποιητική πρόοδο. Έως το τέλος Δεκεμβρίου περισσότεροι από 11 700 Σύριοι επανεγκαταστάθηκαν από την Τουρκία σε 16 κράτη μέλη.

Επιστροφή και επανεισδοχή

Τον Μάρτιο η Επιτροπή υπογράμμισε την ανάγκη να ενισχυθεί η πολιτική της ΕΕ για την επιστροφή και εξέδωσε ανανεωμένο **σχέδιο δράσης για την επιστροφή** και μια σειρά **συστάσεων** προς τα κράτη μέλη για μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα των διαδικασιών. Τον Σεπτέμβριο ακολούθησε ένα αναθεωρημένο **εγχειρίδιο περί επιστροφής**. Η στήριξη των κρατών μελών όσον αφορά την επιστροφή των παράτυπων μεταναστών αποτελεί προτεραιότητα του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής και έχει αποφέρει θετικά αποτελέσματα. Ο ρυθμός των επιχειρήσεων επιστροφής τις οποίες συντονίζει ο Οργανισμός συνεχίζει να εντείνεται και ο αριθμός τους έφτασε συνολικά τις 350 το 2017.

Καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης μεταναστών

Συνεχίστηκε η υλοποίηση του **σχεδίου δράσης της ΕΕ κατά της λαθραίας διακίνησης μεταναστών**, που εγκρίθηκε τον Μάιο του 2015. Το Ευρωπαϊκό Κέντρο κατά της Παράνομης Διακίνησης Μεταναστών, που υπάγεται στον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου, έχει παράσχει βασική στήριξη σε περισσότερες από 2 000 περιπτώσεις από την ίδρυσή του το 2016, καθώς και πλήρη στήριξη σε περισσότερες από 90 περιπτώσεις υψηλής προτεραιότητας. Το 2017 η Επιτροπή δημιούργησε ένα δίκτυο εθνικών σημείων επαφής για τη διευκόλυνση της στρατηγικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών και για την ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών σχετικά με την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης μεταναστών.

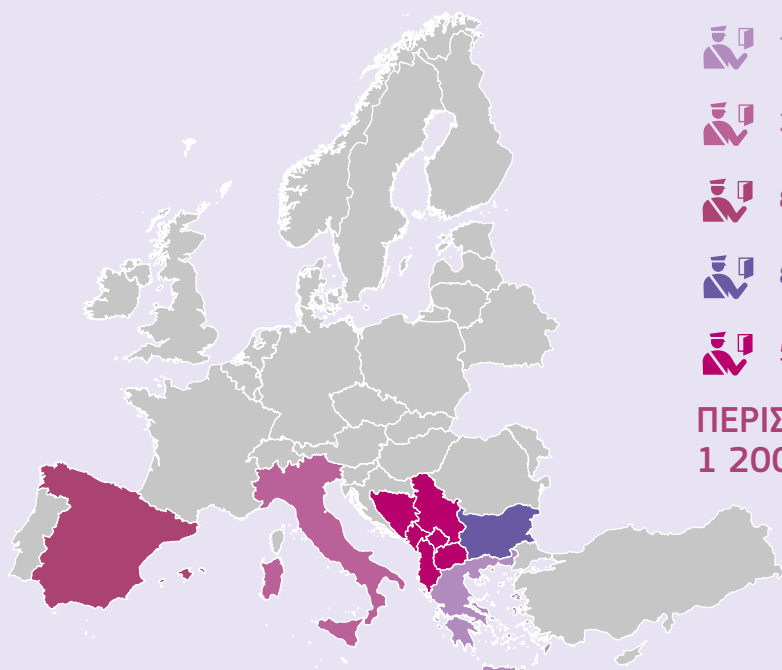
Διάσωση ανθρώπων στη θάλασσα και υλοποίηση της προσέγγισης των κέντρων υποδοχής και ταυτοποίησης

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής

Ο **Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής** άρχισε να λειτουργεί το 2017. Ο Οργανισμός υποστηρίζει τα κράτη μέλη που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή με περισσότερους από 1 700 συνοριοφύλακες και λοιπό υποστηρικτικό προσωπικό. Έχουν επίσης δημιουργηθεί μια εφεδρεία εμπειρογνομόνων ταχείας αντίδρασης και ένα απόθεμα εξοπλισμού ταχείας αντίδρασης, και μπορούν να κινητοποιηθούν σε περίπτωση ανάγκης για ταχεία επέμβαση στα σύνορα.

Ο ρόλος και οι δραστηριότητες του Οργανισμού έχουν ενισχυθεί και επεκταθεί σημαντικά. Ένας από τους βασικούς στόχους του είναι πλέον η υποστήριξη των κρατών μελών για την επιστροφή των παράτυπων μεταναστών. Ο Οργανισμός συμβάλλει επίσης στον εντοπισμό και στην πρόληψη του διασυνοριακού εγκλήματος: μία από τις κύριες προτεραιότητές του είναι η ενίσχυση της συνεργασίας του με τις τρίτες χώρες. Η προσοχή στρέφεται τώρα στην πλήρη αξιοποίηση των ενισχυμένων μηχανισμών και εργαλείων του.

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΣΥΝΟΡΙΟΦΥΛΑΚΗΣ ΚΑΙ ΑΚΤΟΦΥΛΑΚΗΣ

749 στελέχη στην Ελλάδα

280 στελέχη στην Ιταλία

87 στελέχη στην Ισπανία

84 στελέχη στη Βουλγαρία

50 στελέχη στα Δυτικά Βαλκάνια

**ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΑΠΟ
1 200 ΣΤΕΛΕΧΗ ΣΤΗΝ ΕΕ**

Τοποθετήσεις έως τις 24 Δεκεμβρίου 2017.

Πηγή: Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής.

Κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης και στήριξη προς την Ελλάδα και την Ιταλία

Το 2017 συνεχίστηκε η υλοποίηση της προσέγγισης των κέντρων υποδοχής και ταυτοποίησης (η παροχή επιχειρησιακής και χρηματοδοτικής στήριξης από την ΕΕ και αρμόδιους ενωσιακούς οργανισμούς, όπως η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής και ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου), τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Ιταλία. Κατά τη διάρκεια του έτους η Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή τοποθέτησε περισσότερα από 1 000 στελέχη στα εν λόγω δύο κράτη μέλη μέσω διαφόρων επιχειρήσεων. Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο έχει τοποθετήσει 153 προσκεκλημένους υπαλλήλους για να στηρίξει τις ελληνικές και τις ιταλικές αρχές με τη δακτυλοσκόπηση, την καταγραφή και τους ελέγχους ασφάλειας, ενώ ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Europol) έχει επίσης αποστείλει 24 προσκεκλημένους υπαλλήλους.

Χάρη στις προσπάθειες αυτές οι συνθήκες διαβίωσης στα κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης στην Ελλάδα έχουν βελτιωθεί. Ωστόσο η Ιταλία συνέχισε να πιέζεται από την άφιξη μεταναστών στις ακτές της μέσω της Κεντρικής Μεσογείου κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους, σε επίπεδα συγκρίσιμα με τα προηγούμενα έτη. Έχοντας προβλέψει το ενδεχόμενο αυτό, η Επιτροπή, μαζί με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, ενήργησε με ταχύτητα για την αντιμετώπιση της κατάστασης και τον Ιανουάριο ενέκρινε την [κοινή ανακοίνωση με τίτλο «Μετανάστευση στη διαδρομή της Κεντρικής Μεσογείου — Διαχείριση των ροών, διάσωση ανθρώπινων ζωών»](#).

Εξαιτίας εποχιακής αύξησης, τον Ιούλιο η Επιτροπή παρουσίασε ένα [σχέδιο δράσης για τη στήριξη της Ιταλίας](#), το οποίο, από κοινού με την ανακοίνωση του Ιανουαρίου, επικεντρώνεται σε πέντε βασικούς τομείς: διάσωση ζωών· καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων στη Λιβύη (μεταξύ άλλων μέσω ενός έργου 46,3 εκατ. ευρώ που συγχρηματοδοτείται από την ΕΕ)· αύξηση της συνεργασίας με βασικές τρίτες χώρες· ενίσχυση των επιχειρήσεων επιστροφής· και ενίσχυση της αλληλεγγύης στην ΕΕ.

Διαχείριση των συνόρων

Σένγκεν

Το φθινόπωρο του 2015 αρκετά κράτη του χώρου Σένγκεν αποφάσισαν να επαναφέρουν προσωρινά τους ελέγχους σε ορισμένα εσωτερικά σύνορα. Μετά από πρόταση της Επιτροπής, τον Μάιο του 2016 το Συμβούλιο συνέστησε στην Αυστρία, στη Γερμανία, στη Δανία, στη Νορβηγία και στη Σουηδία (οι οποίες επηρεάζονταν ιδιαίτερα από τις δευτερογενείς μετακινήσεις κατά μήκος της διαδρομής των Δυτικών Βαλκανίων) να επαναφέρουν προσωρινά τους ελέγχους σε ορισμένα τμήματα των εσωτερικών τους συνόρων. Σύμφωνα με τους κανόνες του Σένγκεν, η σύσταση αυτή παρατάθηκε στη συνέχεια τρεις φορές, εκ των οποίων η τελευταία ήταν τον Μάιο του 2017.

Η Επιτροπή παραμένει πλήρως προσηλωμένη στη δέσμευσή της για την επιστροφή σε έναν χώρο χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα το συντομότερο δυνατό. Στη σύστασή της της 12ης Μαΐου 2017 [σχετικά με τους αναλογικούς αστυνομικούς ελέγχους και την αστυνομική συνεργασία στον χώρο Σένγκεν](#) η Επιτροπή καλεί τα κράτη Σένγκεν να δίνουν προτεραιότητα σε μέτρα άλλα από την προσωρινή επαναφορά των συνοριακών ελέγχων, όπως στους αστυνομικούς ελέγχους.

Τον Σεπτέμβριο η Επιτροπή κατέστησε σαφές ότι οι συνοριακοί έλεγχοι που διεξάγονταν από τα προαναφερθέντα πέντε κράτη Σένγκεν έπρεπε να λάβουν τέλος έως τα μέσα Νοεμβρίου. Ταυτόχρονα η Επιτροπή απέστειλε υπενθύμιση ως προς τους κανόνες που πρέπει να τηρούνται όταν τα κράτη Σένγκεν θεωρούν δικαιολογημένη και αναγκαία την προσωρινή επαναφορά των συνοριακών ελέγχων. Παρ' όλα αυτά, έξι κράτη Σένγκεν ενημέρωσαν την Επιτροπή για την πρόθεσή τους να διατηρήσουν τους προσωρινούς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα με βάση διάφορες διατάξεις του κώδικα συνόρων του Σένγκεν. Από το τέλος του 2017 η Επιτροπή αξιολογεί τις κοινοποιήσεις αυτές. Η Επιτροπή πρότεινε επίσης τον Σεπτέμβριο την επικαιροποίηση του κώδικα συνόρων του Σένγκεν ώστε να προσαρμοστούν οι κανόνες για την επαναφορά των προσωρινών ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα σύμφωνα με τις υφιστάμενες ανάγκες. Στόχος της ήταν να ανταποκριθεί στις εξελισσόμενες και επίμονες σοβαρές απειλές για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια, επιμένοντας παράλληλα ότι οι προσωρινοί έλεγχοι στα εσωτερικά σύνορα πρέπει να εξακολουθήσουν να αποτελούν εξαίρεση και να είναι περιορισμένης διάρκειας.

Καλύτερος έλεγχος των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ

Νέοι ενωσιακοί κανόνες τέθηκαν σε ισχύ τον Απρίλιο με σκοπό να εξασφαλιστεί ότι όλοι οι ταξιδιώτες που διέρχονται από τα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ ελέγχονται σύμφωνα με τις σχετικές βάσεις δεδομένων, όπως το [σύστημα πληροφοριών Σένγκεν](#). Το σύστημα αυτό περιλαμβάνει πλέον 70 εκατομμύρια προειδοποιήσεις, ενώ η συμβολή του ζητήθηκε τέσσερα δισεκατομμύρια φορές το 2016. Αυτό μειώνει το ενδεχόμενο πρόσωπα που αποτελούν απειλή για την ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένων πολιτών της ΕΕ που επιστρέφουν, να διασχίσουν τα σύνορα απαρατήρητα.

Το 2016 η Επιτροπή πρότεινε να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα του συστήματος πληροφοριών Σένγκεν μέσω βελτιώσεων που ενισχύουν την ικανότητά του να βοηθά τις αρχές επιβολής του νόμου στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας, βελτιώνουν τη διαχείριση των συνόρων και εξασφαλίζουν την αποτελεσματική ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών. Ένα αυτοματοποιημένο σύστημα αναγνώρισης δακτυλικών αποτυπωμάτων θα αρχίσει επίσης να χρησιμοποιείται τον Φεβρουάριο του 2018 με σκοπό να βοηθήσει στην ταυτοποίηση εγκληματιών και τρομοκρατών που εισέρχονται στον χώρο Σένγκεν με ψευδή στοιχεία ταυτότητας. Η Επιτροπή πρότεινε ένα [ευρωπαϊκό σύστημα πληροφοριών και άδειας ταξιδιού](#) μέσω του οποίου θα είναι δυνατή η διενέργεια εκ των προτέρων ελέγχων ασφάλειας σε όλα τα πρόσωπα που ταξιδεύουν χωρίς θεώρηση στον χώρο Σένγκεν. Το σύστημα αυτό θα συμβάλλει στον εντοπισμό των προσώπων που αποτελούν κίνδυνο προτού τα πρόσωπα αυτά φτάσουν στα σύνορα της ΕΕ, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι οι περισσότεροι ταξιδιώτες θα μπορούν να μετακινούνται χωρίς θεώρηση. Τον Ιούνιο το Συμβούλιο ενέκρινε τη θέση του σχετικά με την πρόταση. Επιπλέον, από το 2020 ένα νέο σύστημα εισόδου-εξόδου θα εκσυγχρονίσει τη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων καταγράφοντας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των υπηκόων τρίτων χωρών, καθώς και την ώρα, την ημερομηνία και τον τόπο εισόδου και εξόδου τους.

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΑΔΕΙΑΣ ΤΑΞΙΔΙΟΥ

Το ευρωπαϊκό σύστημα πληροφοριών και άδειας ταξιδιού θα συλλέγει πληροφορίες για όλους τους ταξιδιώτες οι οποίοι ταξιδεύουν χωρίς θεώρηση στον χώρο Σένγκεν και θα μεριμνά ώστε τυχόν ανησυχίες περί ασφάλειας ή παράτυπης μετανάστευσης να εντοπίζονται πριν από την άφιξή τους στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ. Αυτό θα συμβάλει στην αποτελεσματικότερη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων, θα βελτιώσει την εσωτερική ασφάλεια και θα καταστήσει δυνατή την καλύτερη διαχείριση της παράτυπης μετανάστευσης.

Συμμετέχουσες χώρες

26 κράτη μέλη της ΕΕ*

4 συνδεδεμένες χώρες Σένγκεν

Ελβετία

Νορβηγία

Ισλανδία

Λικτενστάιν

Σε ποιους εφαρμόζεται;

Απαλλαγμένοι από την υποχρέωση θεώρησης της ΕΕ

Υπήκοοι τρίτων χωρών απαλλαγμένοι από την υποχρέωση θεώρησης της ΕΕ

Επόμενα βήματα

- Υποβλήθηκε από την Επιτροπή: 16 Νοεμβρίου 2016
- Αναμενόμενη έκδοση: αρχές του 2018
- Έναρξη λειτουργίας: ήδη από το 2020

* Η Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο δεν συμμετέχουν στο σύστημα.

Ανοίγοντας νέες νόμιμες οδούς και βελτιώνοντας τις υφιστάμενες

Τον Σεπτέμβριο άρχισαν διαπραγματεύσεις μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την [πρόταση για την αναθεώρηση της μπλε κάρτας](#), η οποία θα βελτιώσει την ικανότητα της ΕΕ να προσελκύει και να διατηρεί εργαζομένους υψηλής ειδίκευσης από χώρες εκτός ΕΕ.

Τον Ιούλιο του 2016 η Επιτροπή πρότεινε ένα πλαίσιο της ΕΕ για την επανεγκατάσταση, που στοχεύει στη θέσπιση μιας κοινής ευρωπαϊκής πολιτικής για την επανεγκατάσταση με σκοπό τη διασφάλιση εύρυθμων και ασφαλών οδών προς την Ευρώπη για άτομα που χρήζουν διεθνούς προστασίας. Το Συμβούλιο διατύπωσε τη θέση του τον Νοέμβριο του 2017 και οι διαπραγματεύσεις με το Κοινοβούλιο άρχισαν τον Δεκέμβριο.

Ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών

Το 2017 η Επιτροπή υλοποίησε διάφορες δράσεις που περιλαμβάνονται στο [σχέδιο δράσης για την ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών](#). Οι πρώτες δραστηριότητες αμοιβαίας μάθησης του νεοσύστατου ευρωπαϊκού δικτύου ένταξης έλαβαν χώρα στη Γερμανία και στη Σουηδία.

Η Επιτροπή έλαβε επίσης διάφορες πρωτοβουλίες κατά τη διάρκεια του έτους για την κινητοποίηση των εργοδοτών και άλλων οικονομικών και κοινωνικών εταίρων, ιδίως με την εγκαίνιαση της πρωτοβουλίας «[Εργοδότες ενωμένοι με σκοπό την ένταξη](#)» τον Μάιο, την οποία ακολούθησε δήλωση σχετικά με μια [ευρωπαϊκή συνεργασία με σκοπό την ένταξη](#) τον Δεκέμβριο. Ένα διαδικτυακό πολύγλωσσο [εργαλείο κατάρτισης προφίλ δεξιοτήτων για υπηκόους τρίτων χωρών](#), το οποίο ανέπτυξε και εγκαίνιασε η Επιτροπή στο πλαίσιο του [νέου θεματολογίου δεξιοτήτων για την Ευρώπη](#), μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον έγκαιρο εντοπισμό και την ανάλυση των δεξιοτήτων και των επαγγελματικών προσόντων των αιτούντων άσυλο, των προσφύγων και άλλων μεταναστών. Οι πρωτοβουλίες αυτές δείχνουν τι κάνουν η Επιτροπή, οι εργοδότες και οι κοινωνικοί εταίροι με σκοπό να υποστηρίξουν την ένταξη των προσφύγων και των νομίμως διαμενόντων μεταναστών στην αγορά εργασίας.

Το ευρωπαϊκό πρόγραμμα για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο εξακολούθησαν να χρηματοδοτούν δράσεις καθ' όλη τη διάρκεια του έτους για να διευκολυνθεί η ένταξη των προσφύγων και των οικογενειών τους στην αγορά εργασίας. Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο του 2017 εστιάστηκε επίσης όλο και περισσότερο στις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες και οι πρόσφυγες ως προς την ένταξή τους.

Πολιτική για τις θεωρήσεις

Τον Δεκέμβριο του 2017 όλοι οι πολίτες της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας απαλλάχθηκαν από την υποχρέωση θεώρησης για να εισέρχονται στον Καναδά, κι έτσι οι Ηνωμένες Πολιτείες είναι πλέον η μόνη τρίτη χώρα για τους πολίτες της οποίας δεν υφίσταται υποχρέωση θεώρησης η οποία δεν παρέχει αμοιβαία απαλλαγή από την υποχρέωση αυτή σε όλους τους πολίτες της ΕΕ. Όπως αναφέρεται στην τελευταία της έκθεση σχετικά με την αμοιβαιότητα στις θεωρήσεις, επίσης τον Δεκέμβριο, η Επιτροπή συνεχίζει να συνεργάζεται με τις Ηνωμένες Πολιτείες και τα πέντε κράτη μέλη τα οποία επηρεάζονται (Βουλγαρία, Κροατία, Κύπρος, Πολωνία και Ρουμανία).

Όσον αφορά την ελευθέρωση του καθεστώτος θεωρήσεων, τον Μάρτιο χορηγήθηκε στους πολίτες της Γεωργίας η δυνατότητα να ταξιδεύουν στον χώρο Σένγκεν χωρίς θεώρηση για βραχεία διαμονή έως και 90 ημερών, ενώ τον Ιούνιο τέθηκαν σε ισχύ τα ταξίδια χωρίς υποχρέωση θεώρησης για τους πολίτες της Ουκρανίας. Τον Μάρτιο τέθηκε επίσης σε ισχύ ο αναθεωρημένος μηχανισμός αναστολής και η Επιτροπή υπέβαλε σχετική έκθεση τον Δεκέμβριο. Παρ' ότι εξακολουθούν να πληρούνται οι απαιτήσεις για την ελευθέρωση του καθεστώτος των θεωρήσεων, η Επιτροπή τόνισε ότι οι ενδιαφερόμενες τρίτες χώρες θα πρέπει να συνεχίσουν να πληρούν τα αναγκαία κριτήρια αναφοράς, μεταξύ των οποίων είναι η βελτίωση της διαχείρισης της παράτυπης μετανάστευσης και η βελτίωση της πρόληψης και της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος και της διαφθοράς.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΥΛΟΥ, ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2014-2020

Κατάσταση στις 18 Οκτωβρίου 2017.

* Κονδύλια του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης χορηγήθηκαν ως βοήθεια έκτακτης ανάγκης στα ακόλουθα κράτη μέλη: Βέλγιο, Βουλγαρία, Γερμανία, Ελλάδα, Γαλλία, Κροατία, Ιταλία, Κύπρος, Ουγγαρία, Κάτω Χώρες, Αυστρία, Σλοβενία, Φινλανδία και Σουηδία. Κονδύλια του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας χορηγήθηκαν ως βοήθεια έκτακτης ανάγκης στα ακόλουθα κράτη μέλη: Βέλγιο, Βουλγαρία, Ελλάδα, Γαλλία, Κροατία, Ιταλία, Ουγγαρία και Σλοβενία.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Οικονομική στήριξη για την αποτελεσματική διαχείριση της μετανάστευσης

Τα ταμεία εσωτερικών υποθέσεων της ΕΕ αποτελούν σημαντικά μέσα πολιτικής για την αντιμετώπιση των τρεχουσών προκλήσεων στον τομέα της μετανάστευσης. Για τον λόγο αυτό, το επίπεδο οικονομικής στήριξης παρέμεινε υψηλό το 2017. Το [Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης](#) και το [Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας](#) συνέχισαν να στηρίζουν τη δημιουργία ικανοτήτων μέσω χρηματοδότησης 1,4 δισ. ευρώ και 692 εκατ. ευρώ αντίστοιχα, παρέχοντας ανθρωπιστική και υλική βοήθεια καθώς και περίθαλψη και συμβάλλοντας στην ανάπτυξη επιχειρησιακής συνεργασίας. Πρόσθετη χρηματοδότηση διατέθηκε επίσης μέσω των εθνικών προγραμμάτων των κρατών μελών (634 εκατ. ευρώ από το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και 168 εκατ. ευρώ από το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας).

Επιπλέον, πάνω από 743 εκατ. ευρώ έχουν διατεθεί στα κράτη μέλη ώστε να καταστεί δυνατή η ταχεία ανταπόκριση σε επείγουσες επιχειρησιακές ανάγκες κατά τη διάρκεια ζωής αυτών των Ταμείων. Παράλληλα, τα καταπιστευματικά ταμεία και άλλα μέσα εξωτερικής δράσης της ΕΕ συνέβαλαν στην αντιμετώπιση σημαντικών προκλήσεων σε τρίτες χώρες.

«Χρειαζόμαστε μια ισχυρότερη Ευρώπη όσον αφορά την εξωτερική πολιτική. Η κρίση στην Ουκρανία και η ανησυχητική κατάσταση στη Μέση Ανατολή καταδεικνύουν ότι είναι ιδιαίτερα σημαντικό να παρουσιάζει η Ευρώπη ενιαίο μέτωπο στο πλαίσιο των εξωτερικών της σχέσεων».

Jean-Claude Juncker, Πολιτικές κατευθύνσεις, 15 Ιουλίου 2014

Ισχυρότερος παγκόσμιος παράγοντας

Η εξωτερική πολιτική και η πολιτική ασφάλειας της ΕΕ επικεντρώνονται στην προώθηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας, της συνεργασίας για την ανάπτυξη, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου, καθώς και στην αντιμετώπιση ανθρωπιστικών και κλιματικών καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.

Σε διεθνές επίπεδο η ΕΕ χρησιμοποιεί τα εργαλεία που διαθέτει στους τομείς της διπλωματίας, της πολιτικής, της οικονομίας, της ασφάλειας και της ανθρωπιστικής βοήθειας για την εξεύρεση ειρηνικών λύσεων στις συγκρούσεις, ιδίως στη Λιβύη, στην Ουκρανία και στη Συρία.

Το 2017 η ΕΕ συνέχισε να επιβλέπει την εφαρμογή της συμφωνίας με το Ιράν για τα πυρηνικά, στο πλαίσιο της οποίας σημειώθηκε πρόοδος σε πολλούς τομείς. Επίσης εργάστηκε για μια κοινή απάντηση στη Βόρεια Κορέα.

Ύστερα από τη δημοσίευση του εγγράφου προβληματισμού σχετικά με το μέλλον της ευρωπαϊκής

άμυνας και σε συνέχεια της «συνολικής στρατηγικής» για την εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφάλειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η ΕΕ συνέχισε να επιτυγχάνει αξιοσημείωτη πρόοδο όσον αφορά την πολιτική ασφάλειας και άμυνας. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δρομολόγησε ένα Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας με σκοπό να ενθαρρύνει τη συνεργασία στους τομείς της έρευνας και της ανάπτυξης όσον αφορά τα κοινά βιομηχανικά προϊόντα και τις τεχνολογίες άμυνας.

Το Ταμείο αυτό, το οποίο ήδη μέχρι το 2020 πρόκειται να επενδύσει 90 εκατ. ευρώ στην έρευνα και 500 εκατ. ευρώ στην ανάπτυξη, θα προετοιμάσει το έδαφος για ένα πλήρως ανεπτυγμένο Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας με προοπτική τη χορήγηση 1,5 δισ. ευρώ ετησίως.

Τον Δεκέμβριο 25 κράτη μέλη αποφάσισαν να καθιερώσουν **μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία**, η οποία αποτελεί ένα νομικά

δεσμευτικό πλαίσιο για τη στενή συνεργασία σε θέματα ασφάλειας και άμυνας. Πρόκειται για πραγματικό ορόσημο για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η υποστήριξη των Ηνωμένων Εθνών και των στόχων τους για βιώσιμη ανάπτυξη με ορίζοντα το 2030 αποτέλεσε σημαντικό μέρος του έργου της ΕΕ κατά το 2017, με τη διαμόρφωση μιας νέας «ευρωπαϊκής κοινής αντίληψης για την ανάπτυξη». Η Επιτροπή πρότεινε ένα νέο ευρωπαϊκό εξωτερικό επενδυτικό σχέδιο για να ενθαρρύνει τις επενδύσεις στην Αφρική και στην ευρωπαϊκή γειτονία, να ενισχύσει τις εταιρικές σχέσεις της ΕΕ και να επιτύχει τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης.

Η ΕΕ παρέχει ανθρωπιστική βοήθεια, τροφή, καταλύμα, εκπαίδευση και υγειονομική περίθαλψη σε 120 εκατομμύρια ανθρώπους σε 80 χώρες, αποδεικνύοντας έτσι την αλληλεγγύη της με τους ανθρώπους σε όλο τον κόσμο.

Η γειτονία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η ευρωπαϊκή πολιτική γειτονίας εκφράζει την επιθυμία της ΕΕ να αξιοποιήσει τα κοινά συμφέροντα με τις χώρες εταίρους της στα ανατολικά και τα νότια, καθώς και τη δέσμευσή της να εργαστεί από κοινού σε βασικούς τομείς προτεραιότητας για την προώθηση της σταθερότητας. Μεταξύ αυτών των τομέων προτεραιότητας συγκαταλέγονται η προώθηση της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου, του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της κοινωνικής συνοχής.

Το 2017 επιτράπηκε στους Γεωργιανούς και στους Ουκρανούς να ταξιδεύουν στην ΕΕ χωρίς θεώρηση. Επιπλέον, τέθηκαν σε ισχύ σημαντικές συμφωνίες σύνδεσης μεταξύ της ΕΕ και της Γεωργίας, της Μολδαβίας και της Ουκρανίας οι οποίες θα τονώσουν τις μεταρρυθμίσεις και θα επιτρέψουν τη δημιουργία ζωνών ελεύθερων συναλλαγών. Η ΕΕ απύθυνε νέα έκκληση για ειρηνική επίλυση της σύγκρουσης στην ανατολική Ουκρανία μέσω της πλήρους εφαρμογής των συμφωνιών του Μινσκ. Οι εν λόγω συμφωνίες συνάφθηκαν τον Σεπτέμβριο του 2014 και τον Φεβρουάριο του 2015 και αποσκοπούν στην επίτευξη βιώσιμης πολιτικής λύσης στη σύγκρουση στην ανατολική Ουκρανία, με σεβασμό της ανεξαρτησίας, της εθνικής κυριαρχίας και της εδαφικής ακεραιότητας της χώρας αυτής. Η ΕΕ συνέχισε επίσης την επιβολή κυρώσεων κατά της Ρωσίας για την παράνομη προσάρτηση της Κριμαίας και της Σεβαστούπολης και για τον ρόλο της στην αποσταθεροποίηση της Ουκρανίας.

Ο Jean-Claude Juncker, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο Petro Poroshenko, πρόεδρος της Ουκρανίας, και ο Donald Tusk, πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, στη 19η διάσκεψη κορυφής ΕΕ – Ουκρανίας, Κίεβο, Ουκρανία, 12 και 13 Ιουλίου 2017.

Επιπλέον, η ΕΕ υποστήριξε τη [Γεωργία](#), την [Ιορδανία](#), τη [Μολδαβία](#), την [Ουκρανία](#) και την [Τυνησία](#) με [προγράμματα μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής](#), τα οποία συμπληρώνονται με τη χρηματοδοτική στήριξη που παρέχει το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Στόχος είναι να βοηθηθούν οι χώρες που βρίσκονται κοντά στην ΕΕ από γεωγραφική, οικονομική και πολιτική άποψη ώστε να υπερνικήσουν τυχόν οικονομικές ή χρηματοπιστωτικές κρίσεις.

Η [πέμπτη σύνοδος κορυφής της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης](#), που πραγματοποιήθηκε τον Νοέμβριο, επιβεβαίωσε τη σαφή και διαρκή δέσμευση στην εταιρική αυτή σχέση, τόσο από μέρους της ΕΕ όσο και από μέρους των έξι εταίρων της: του Αζερμπαϊτζάν, της Αρμενίας, της Γεωργίας, της Λευκορωσίας, της Μολδαβίας και της Ουκρανίας. Στην κοινή δήλωση της συνόδου κορυφής εκφράστηκε η ικανοποίηση των εταίρων για τα 20 παραδοτέα για το 2020 ως βήμα προόδου προς μια συνεργασία που εστιάζεται στην παραγωγή απτών αποτελεσμάτων, ωφέλιμων για τους πολίτες. Στο περιθώριο της συνόδου κορυφής υπογράφηκε η νέα συνολική και ενισχυμένη συμφωνία εταιρικής σχέσης με την Αρμενία.

Ρωσία

Η ΕΕ διατηρεί τα περιοριστικά μέτρα κατά της Ρωσίας για τον ρόλο της στην αποσταθεροποίηση της Ουκρανίας, τα οποία παρατάθηκαν τον Δεκέμβριο του 2017 και εξακολουθούν να συνδέονται με την πλήρη εφαρμογή των συμφωνιών του Μινσκ. Στο μεταξύ η ΕΕ συνέχισε να εστιάζεται στην επιλεκτική συνεργασία με τη Ρωσία σε θέματα όπως η εξωτερική πολιτική και τα παγκόσμια ζητήματα και ενέτεινε την υποστήριξή της προς τη ρωσική κοινωνία των πολιτών και τις επαφές μεταξύ των πολιτών της ΕΕ και της Ρωσίας. Η κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη Ρωσία και οι περιορισμοί της κοινωνίας των πολιτών εξακολούθησαν να αποτελούν καίριο τομέα της προσοχής της ΕΕ.

Η νότια γειτονία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Στη διάρκεια του έτους η ΕΕ συνέχισε τις διαπραγματεύσεις για τις προτεραιότητες της εταιρικής σχέσης που καλύπτουν την οικονομική και πολιτική συνεργασία. Κατέληξε σε συμφωνία για τις προτεραιότητες αυτές με [Αίγυπτο](#) και με την [Αλγερία](#).

Η ΕΕ παρείχε σχεδόν 170 εκατ. ευρώ για την προστασία των μεταναστών, για την εφαρμογή στρατηγικών για τη μετανάστευση και για να επιτευχθεί αποτελεσματικός εκούσιος επαναπατρισμός και επανένταξη στην Αίγυπτο, στη Λιβύη, στο Μαρόκο και στην Τυνησία. Επίσης, η ΕΕ ενίσχυσε την υποστήριξή της προς την Τυνησία για να βοηθήσει τη δημοκρατική μετάβαση και την οικονομική ανάκαμψη.

Τον Ιούλιο η ΕΕ προσχώρησε στην «Εταιρική σχέση στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας στην περιοχή της Μεσογείου», με τη δέσμευση να επενδύσει έως και 220 εκατ. ευρώ τα επόμενα έτη στην περιφερειακή συνεργασία για τη βελτίωση των υδάτινων πόρων και των συστημάτων τροφίμων. Αυτές οι βελτιώσεις είναι αναγκαίες καθώς οι τρέχουσες σοβαρές ελλείψεις σε νερό και η μείωση των αποδόσεων των καλλιεργειών επηρεάζουν τις κοινωνικοοικονομικές συνθήκες και οδηγούν σε πολιτική αστάθεια, προκαλώντας τη βραχυπρόθεσμη μετανάστευση. Η ΕΕ παρέμεινε προσηλωμένη στη δέσμευσή της προς τη Λιβύη και στη μετάβαση της χώρας προς τη δημοκρατία και υποστήριξε τις προσπάθειες διαμεσολάβησης των Ηνωμένων Εθνών. Τον Απρίλιο πραγματοποιήθηκε υπουργική σύνοδος για τη συνεργασία ΕΕ – Λιβύης η οποία επικεντρώθηκε στην εκπαίδευση και στην υγεία.

Σε όλη τη διάρκεια του 2017 η ΕΕ συνέχισε να προωθεί την περιφερειακή συνεργασία με τις χώρες της Νότιας Μεσογείου μέσω της Ένωσης για τη Μεσόγειο, του Αραβικού Συνδέσμου και του [Ιδρύματος Anna Lindh](#).

Τα Δυτικά Βαλκάνια και η διαδικασία διεύρυνσης

Η ΕΕ εξακολούθησε να υποστηρίζει τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων κατά την πορεία ένταξής τους στην ΕΕ. Το Μαυροβούνιο και η Σερβία συνέχισαν τις διαπραγματεύσεις προσχώρησης. Η έντονη δέσμευση της ΕΕ και η πρόοδος που έχει σημειωθεί όσον αφορά τις μεταρρυθμίσεις και τη δημοκρατία στην Αλβανία και στην πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας έχουν προωθήσει την ενταξιακή πορεία στην ΕΕ και για τις δύο χώρες. Επιπλέον, η ΕΕ υποστήριξε τις μεταρρυθμίσεις στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη και στο Κοσσυφοπέδιο (η ονομασία αυτή χρησιμοποιείται με την επιφύλαξη των θέσεων ως προς το καθεστώς και συνάδει με την απόφαση 1244/1999 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και τη γνωμοδότηση του Διεθνούς Δικαστηρίου σχετικά με τη διακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσσυφοπεδίου). Ακόμα, η ΕΕ υποστηρίζει τη συμφιλίωση και βοηθά στη μείωση των προστριβών μεταξύ των χωρών της περιοχής.

Η Υπάτη Εκπρόσωπος της Ένωσης και αντιπρόεδρος της Επιτροπής Federica Mogherini (κέντρο) και ο Goran Rakić, δήμαρχος της Βόρειας Μιτρόβιτσας (δεξιά), στη διάρκεια τελετής εγκαινίων γέφυρας στη Μιτρόβιτσα, Κοσσυφοπέδιο, 4 Μαρτίου 2017.

Τουρκία

Στη διάρκεια του έτους οι σχέσεις μεταξύ της ΕΕ και της Τουρκίας δοκιμάστηκαν λόγω της σοβαρής επιδείνωσης όσον αφορά το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα στην Τουρκία. Η ΕΕ κατέστησε σαφές ότι ήταν πρόθυμη να συνεχίσει τον διάλογο με μια σταθερή, δημοκρατική και χωρίς αποκλεισμούς

Τουρκία. Η δήλωση ΕΕ – Τουρκίας του 2016 συνέχισε να αποφέρει αποτελέσματα, όπως αποδεικνύεται από τη σημαντική μείωση του αριθμού των παράτυπων διελεύσεων στο Αιγαίο πέλαγος και τις μειωμένες απώλειες σε ανθρώπινες ζωές.

Δυτική Ευρώπη

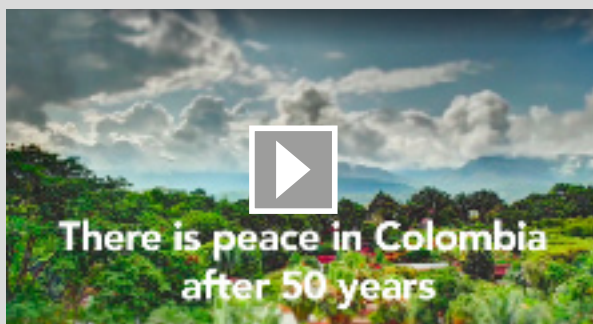
Η ΕΕ συνέχισε να διατηρεί άριστες σχέσεις με τρίτες χώρες στη Δυτική Ευρώπη, εκ των οποίων η Ελβετία και η Νορβηγία ήταν από τους κυριότερους εμπορικούς και επενδυτικούς εταίρους της. Βελτιώθηκαν οι σχέσεις με τις χώρες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ισλανδία, Λιχτενστάιν και Νορβηγία), ενώ αναπτύχθηκαν στενότερες σχέσεις με το Βατικανό σε θέματα εξωτερικής πολιτικής και σε άλλους τομείς.

Βόρεια Αμερική και Λατινική Αμερική

Η ΕΕ συνεργάστηκε ενεργά με τη νέα κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών, μεταξύ άλλων και κατά τη σύνοδο των ηγετών στις Βρυξέλλες τον Μάιο με την ευκαιρία του πρώτου ταξιδιού του προέδρου Donald Trump στο εξωτερικό. Η στενή συνεργασία σε θέματα ασφάλειας, εξωτερικής πολιτικής —όσον αφορά, μεταξύ άλλων, τη Βόρεια Κορέα, την Ουκρανία, τη Ρωσία και τη Συρία— και καταπολέμησης της τρομοκρατίας παρέμεινε ισχυρή και ζωτική.

Το 2017 ήταν ένα σημαντικό έτος για τις σχέσεις μεταξύ της ΕΕ και του Καναδά. Όλοι οι πολίτες της ΕΕ μπορούν πλέον να ταξιδεύουν στον Καναδά χωρίς θεώρηση, ενώ η [συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών με τον Καναδά](#) τέθηκε σε προσωρινή εφαρμογή τον Σεπτέμβριο.

Σ' αυτή την περίοδο αλλαγών σε ολόκληρη τη [Λατινική Αμερική](#) η ΕΕ συνέχισε να εργάζεται για τον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση των σχέσεων με τους εταίρους της, συμπεριλαμβανομένων της Κούβας, του Μεξικού, της Χιλής, του εμπορικού συνασπισμού της Mercosur και των χωρών της Καραϊβικής. Η ΕΕ ανέπτυξε επίσης τις σχέσεις της με την περιοχή στο σύνολό της, μέσω της Κοινότητας των Κρατών της Λατινικής Αμερικής και της Καραϊβικής, για ευρύ φάσμα θεμάτων που καλύπτουν την ασφάλεια, τις επιχειρήσεις, την πολιτική ισότητα των φύλων και τις κοινοβουλευτικές σχέσεις. Η ΕΕ εξακολούθησε να στηρίζει την ειρήνη στην [Κολομβία](#), βασιζόμενη στα έτη εταιρικής σχέσης και συνεργασίας με τη χώρα αυτή.

Πώς ενισχύει η ΕΕ την ειρήνη στην Κολομβία μετά από 52 χρόνια συγκρούσεων;

Κίνα

Η σύνοδος κορυφής ΕΕ – Κίνας, που πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο στις Βρυξέλλες, επέφερε σημαντικές εξελίξεις σε τομείς όπως οι γεωγραφικές ενδείξεις, η τελωνειακή συνεργασία, οι κρατικές ενισχύσεις και η δέσμευση για την εφαρμογή της συμφωνίας του Παρισιού για το κλίμα. Εντάθηκαν

οι ανταλλαγές σε θέματα εξωτερικής πολιτικής και σε περιφερειακά ζητήματα, καθώς διεξήχθησαν διαβουλεύσεις και συζητήσεις σχετικά με την Αφρική, την Κεντρική Ασία, το Αφγανιστάν, τη Βόρεια Κορέα και τη Συρία, παράλληλα με την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την άμυνα. Η εκδήλωση ανησυχιών για τα ανθρώπινα δικαιώματα εξακολούθησε να αποτελεί κεντρικό στοιχείο των σχέσεων της ΕΕ με την Κίνα.

Ο Jean-Claude Juncker, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο Li Keqiang, πρωθυπουργός της Κίνας, και ο Donald Tusk, πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, στη 19η διάσκεψη κορυφής ΕΕ – Κίνας, Βρυξέλλες, 2 Ιουνίου 2017.

Ασία και Ειρηνικός

Σύνδεσμος Κρατών της Νοτιοανατολικής Ασίας

Το 2017 αποτελεί την 40ή επέτειο των επίσημων σχέσεων μεταξύ της ΕΕ και του Συνδέσμου Κρατών της Νοτιοανατολικής Ασίας. Στη [σύνοδο κορυφής της Μανίλας](#) των Φιλιππίνων τον Αύγουστο καθορίστηκαν οι τομείς συνεργασίας για την περίοδο 2018-2022, οι οποίοι καλύπτουν την ασφάλεια, το εμπόριο, τη βιώσιμη ανάπτυξη και τις επαφές μεταξύ των λαών.

Μέση Ανατολή

Ιράν

Στη διάρκεια του έτους σημειώθηκε μεγάλη [πρόοδος](#) στις σχέσεις ΕΕ – Ιράν, ιδίως στους τομείς του εμπορίου και των επενδύσεων, της ενέργειας, του περιβάλλοντος, της εκπαίδευσης, της έρευνας, καθώς και όσον αφορά τη συνεργασία στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας για ειρηνικούς σκοπούς, την ανθρωπιστική βοήθεια και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Η άρση των κυρώσεων για τα πυρηνικά επέτρεψε την επίτευξη αυτής της σημαντικής προόδου. Επιπλέον, καθιερώθηκε τακτικός διάλογος με το Ιράν με στόχο την εποικοδομητική συνεργασία σε περιφερειακά ζητήματα και την προώθηση των κατάλληλων προσεγγίσεων για την επίλυση των περιφερειακών κρίσεων.

Το Ισραήλ, τα κατεχόμενα παλαιστινιακά εδάφη και η ειρηνευτική διαδικασία στη Μέση Ανατολή

Η λύση των δύο κρατών απειλείται όλο και περισσότερο λόγω των εξελίξεων στην περιοχή, όπως η έλλειψη ουσιαστικού προόδου όσον αφορά την ενδοπαλαιστινιακή συμφιλίωση και οι αυξημένες δραστηριότητες εποικισμού από την κυβέρνηση του Ισραήλ στα κατεχόμενα παλαιστινιακά εδάφη, συμπεριλαμβανομένης της Ανατολικής Ιερουσαλήμ. Ωστόσο τον Δεκέμβριο το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιβεβαίωσε τη θέση της ΕΕ υπέρ της λύσης των δύο κρατών. Τα πρώτα βήματα προς την ενδοπαλαιστινιακή συμφιλίωση πραγματοποιήθηκαν στα τέλη του έτους. Η ΕΕ ξεκίνησε επανεξέταση των μεθόδων επιτόπιας δράσης της ώστε να εξασφαλίσει ότι οι μέθοδοι αυτές συμβάλλουν στην προώθηση και στην επίτευξη της λύσης των δύο κρατών.

Η ΕΕ, τα κράτη μέλη της, η Ελβετία και η Νορβηγία συμφώνησαν σχετικά με μια ευρωπαϊκή κοινή στρατηγική για τη χρηματοδοτική στήριξη των Παλαιστινίων για την περίοδο 2017-2020· πρόκειται για το πρώτο κοινό πρόγραμμα ενίσχυσης στη νότια γειτονία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Συρία

Η συριακή κρίση συνέχισε να κινητοποιεί την ΕΕ και τη διεθνή κοινότητα καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Τον Απρίλιο η ΕΕ συνδιοργάνωσε τη [διάσκεψη των Βρυξελλών](#) για την υποστήριξη του μέλλοντος της Συρίας και της ευρύτερης περιοχής. Οι συμμετέχοντες υποσχέθηκαν να προσφέρουν 5,6 δισ. ευρώ το 2017 για την αντιμετώπιση της κρίσης. Η ΕΕ είναι έτοιμη να στηρίξει την ανασυγκρότηση, αλλά μόνον όταν τα μέρη στη Συρία συμφωνήσουν για μια βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς πολιτική λύση στη σύγκρουση.

Η ΣΥΡΙΑΚΗ ΚΡΙΣΗ

6,3 εκατομμύρια εκτοπισθέντες στο εσωτερικό της χώρας

13,5 εκατομμύρια άτομα που χρειάζονται ανθρωπιστική βοήθεια

9,4 δισ. ευρώ* σε χρηματοδοτική βοήθεια από την ΕΕ

* Γενικό σύνολο της ενωσιακής χρηματοδότησης (Ευρωπαϊκή Επιτροπή και κράτη μέλη) που κινητοποιήθηκε για ανακούφιση και αποκατάσταση

3,8 δισ. ευρώ**

έχουν δεσμευθεί

** Γενικό σύνολο της ενωσιακής χρηματοδότησης (Ευρωπαϊκή Επιτροπή και κράτη μέλη) που δεσμεύτηκε για τη συριακή κρίση το 2017

4,8 εκατομμύρια πρόσφυγες έχουν καταφύγει στον Λίβανο, στην Ιορδανία, στην Τουρκία, στο Ιράκ, στην Αίγυπτο, σε χώρες της Βόρειας Αφρικής και στην ΕΕ

Ανθρωπιστική βοήθεια της ΕΕ τόσο εντός όσο και εκτός της Συρίας

Καταλύματα / Προστασία / Επισιτιστική βοήθεια και μετρητά για τρόφιμα / Αποχέτευση / Εκπαίδευση / Ιατρική βοήθεια, εμβολιασμοί και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη / Πόσιμο νερό

Πηγή: Ύπατος Αρμοστής των Ηνωμένων Εθνών για τους πρόσφυγες και Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τον Συντονισμό των Ανθρωπιστικών Υποθέσεων.

Σχέσεις ΕΕ – Αφρικής

Η ΕΕ είναι ο σημαντικότερος εταίρος της Αφρικής όσον αφορά το εμπόριο και τις επενδύσεις, καθώς και η κύρια πηγή βοήθειας προς αυτήν. Είναι ο μεγαλύτερος χορηγός επίσημης αναπτυξιακής και ανθρωπιστικής βοήθειας της ηπείρου. Η πέμπτη σύνοδος κορυφής Αφρικανικής Ένωσης – Ευρωπαϊκής Ένωσης, που διοργανώθηκε στο Αμπιτζάν της Ακτής Ελεφαντοστού τον Νοέμβριο, είχε ως κεντρικό θέμα την επένδυση στον αυξανόμενο πληθυσμό των νέων της Αφρικής. Η ΕΕ προσβλέπει επίσης στη συνεργασία με την αφρικανική ήπειρο στο πλαίσιο της μελλοντικής συμφωνίας που θα διαδεχθεί τη συμφωνία του Κοτονού.

Μετανάστευση: η ανθρώπινη διάσταση κατευθύνει την προσέγγιση της ΕΕ

Η μετανάστευση εξακολούθησε να αποτελεί σημαντικό σημείο στο θεματολόγιο της ΕΕ καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, με μεγάλη έμφαση στην ανθρώπινη διάσταση. Σημειώθηκε σημαντική μείωση του αριθμού των ατόμων που διέσχισαν τη Μεσόγειο και την έρημο Σαχάρα κατά τη διάρκεια του έτους. Αυτό οφείλεται στην αυξημένη συνεργασία και τον συντονισμό της ΕΕ με τις αφρικανικές χώρες εταίρους και με διεθνείς οργανισμούς, καθώς και στον συντονισμό με τα κράτη μέλη. Επιπλέον, η ναυτική αποστολή της ΕΕ (επιχείρηση «Σοφία») συνέχισε να επιχειρεί κατά της παράνομης διακίνησης ανθρώπων και να εκπαιδεύει τη λιβυκή Ακτοφυλακή. Το Καταπιστευματικό Ταμείο Έκτακτης Ανάγκης της ΕΕ για την Αφρική

έχει ήδη κινητοποιήσει σχεδόν 3,2 δισ. ευρώ για τη δημιουργία θέσεων εργασίας, τη βελτίωση των δεξιοτήτων, την ενίσχυση της μεταναστευτικής διαχείρισης και τη βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας ώστε οι χώρες να οικοδομήσουν τις οικονομίες τους και να δημιουργήσουν άλλες ευκαιρίες που μειώνουν την επιθυμία των ατόμων να μεταναστεύσουν.

Από την έναρξη της εφαρμογής του [πλαισίου εταιρικής σχέσης για τη μετανάστευση](#) έχουν επιτευχθεί αρκετά απτά αποτελέσματα στις εξής πέντε υποσαχάριες χώρες προτεραιότητας: Αιθιοπία, Μάλι, Νίγηρα, Νιγηρία και Σενεγάλη. Μεγάλο μέρος του έργου αυτού αντικατοπτρίζεται στην [έκθεση προόδου](#) που παρουσίασε το 2017 η Ύπατη Εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας και αντιπρόεδρος της Επιτροπής Federica Mogherini.

Βιώσιμη ανάπτυξη

Η ΕΕ είναι ο μεγαλύτερος χορηγός αναπτυξιακής και ανθρωπιστικής βοήθειας στον κόσμο. Η βοήθεια της ΕΕ δεν είναι φιλανθρωπία· είναι σαφής επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό. Η Επιτροπή μόνο παρέχει 31 δισ. ευρώ για επίσημη αναπτυξιακή βοήθεια στην Αφρική για την περίοδο 2014 έως 2020.

Η ΕΕ έδειξε τη συνεχή της δέσμευση και διατήρησε τον ηγετικό της ρόλο στην εφαρμογή του θεματολογίου των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη με ορίζοντα το 2030 υπογράφοντας τη νέα [«ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη για την ανάπτυξη»](#). Οι προσπάθειες να τεθεί αυτή η νέα προσέγγιση σε εφαρμογή ενισχύθηκαν καίρια με τη δρομολόγηση ενός νέου [ευρωπαϊκού εξωτερικού επενδυτικού σχεδίου](#), το οποίο σκοπεύει να παραγάγει έως και 44 δισ. ευρώ πρόσθετων επενδύσεων στην Αφρική και στην ευρωπαϊκή γειτονία.

Το εξωτερικό επενδυτικό σχέδιο: ένας νέος τρόπος υποστήριξης των αφρικανικών και των γειτονικών χωρών

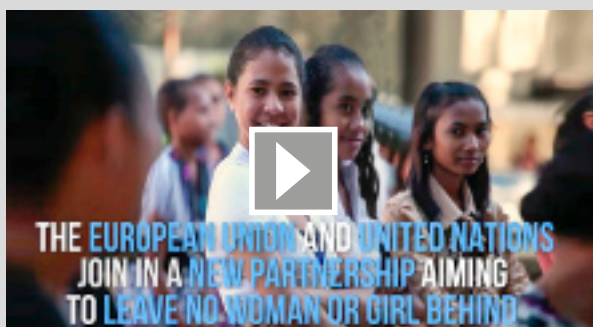
Το εξωτερικό επενδυτικό σχέδιο, μια καινοτόμος προσέγγιση στον τομέα της ενωσιακής αναπτυξιακής βοήθειας, καταρτίστηκε το 2017. Το βασικό στοιχείο του, το Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, θεσπίστηκε στις 28 Σεπτεμβρίου.

Το σχέδιο θα ενθαρρύνει τις επενδύσεις στις χώρες εταίρους της ΕΕ στην Αφρική και την περιοχή γειτονίας. Θα προωθήσει την ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς, τη δημιουργία θέσεων εργασίας και τη βιώσιμη ανάπτυξη, αντιμετωπίζοντας έτσι ορισμένα από τα βαθύτερα αίτια της παράτυπης μετανάστευσης. Το σχέδιο, το οποίο θα χρηματοδοτηθεί με 4,1 δισ. ευρώ από τον προϋπολογισμό της Ένωσης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης, αναμένεται να προσελκύσει περισσότερα από 44 δισ. ευρώ επενδύσεων έως το 2020. Η Επιτροπή κάλεσε επίσης τα κράτη μέλη και άλλους εταίρους να συνεισφέρουν.

Ο επίτροπος Neven Mimica επισκέπτεται τον Τεχνικό χώρο Nafasi και συζητά με νέους στο Dar es Salaam, Τανζανία, 3 Νοεμβρίου 2017.

Το 2017 η ΕΕ ξεκίνησε επίσης μια πρωτοβουλία 500 εκατ. ευρώ σε συνεργασία με τα Ηνωμένα Έθνη για την εξάλειψη όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών και των κοριτσιών σε όλο τον κόσμο.

Η ΕΕ και τα ΗΕ δρομολογούν την πρωτοβουλία Spotlight για την εξάλειψη όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών και των κοριτσιών.

Η Επιτροπή πρότεινε να δοθεί εντολή της ΕΕ για την έναρξη επίσημων διαπραγματεύσεων σχετικά με μια νέα εταιρική σχέση με τις χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού μετά το 2020.

Η πολιτική «βοήθεια για το εμπόριο» του 2007 αναθεωρήθηκε ώστε να διαμορφωθεί μια ευρύτερη προσέγγιση «εμπόριο για βιώσιμη ανάπτυξη», με σκοπό να αυξηθεί ο αναπτυξιακός αντίκτυπος των οικονομικών σχέσεων με τις χώρες εταίρους.

Η ΕΕ υπέρμαχος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Στη διάρκεια του έτους η ΕΕ επιβεβαίωσε για άλλη μια φορά τον ρόλο της ως ηγετικού παράγοντα για τα ανθρώπινα δικαιώματα στον παγκόσμιο χώρο. Τον Ιούνιο η ΕΕ δημοσίευσε ενδιάμεση επανεξέταση του σχεδίου δράσης της για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία (2015-2019). Στην επανεξέταση εντοπίζονται τομείς στους οποίους η ΕΕ θα πρέπει να εστιάσει περισσότερο τις προσπάθειές της όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα σε χώρες εκτός της ΕΕ κατά την υπολειπόμενη περίοδο εφαρμογής του τρέχοντος σχεδίου δράσης.

Προαγωγή της δημοκρατίας: αποστολές παρατηρητών της ΕΕ σε εκλογές.

Η ΕΕ, συμβαδίζοντας με τις προτεραιότητες της «συνολικής στρατηγικής» για την εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφάλειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υποστήριξε σθεναρά ένα ευνοϊκό περιβάλλον για τις μη κυβερνητικές οργανώσεις και τους υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μέσω του διαλόγου για τα ανθρώπινα δικαιώματα και μέσω οικονομικής στήριξης, καθώς και σε πολυμερή φόρουμ. Σε όλη τη διάρκεια του έτους εξακολούθησε σε ολόκληρο τον κόσμο να εμφανίζεται μια αντίδραση κατά της κοινωνίας των πολιτών. Η ΕΕ παραμένει σταθερά αντίθετη σε οποιουσδήποτε αδικαιολόγητους περιορισμούς των δικαιωμάτων που συνδέονται με την ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι και του συνέχεσθαι ειρηνικά.

Ασφάλεια και άμυνα

Το 2017 η ΕΕ προχώρησε γρήγορα στην εφαρμογή της «**συνολικής στρατηγικής**» για την ασφάλεια και την άμυνα. Δημιουργήθηκε το πρώτο **ενιαίο κέντρο επιχειρήσεων** για στρατιωτικές εκπαιδευτικές και συμβουλευτικές αποστολές της ΕΕ. Ξεκίνησε η λειτουργία **ευρωπαϊκού κέντρου αριστείας** με στόχο να βελτιωθεί η ανάλυση και η ικανότητα αντιμετώπισης υβριδικών απειλών (ύστερα από την κοινή δήλωση στην οποία προέβησαν το 2016 η Επιτροπή και η Ύπατη Εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας για την αντιμετώπιση υβριδικών απειλών), ενώ παράλληλα εντάθηκε η **συνεργασία με το NATO**.

Τον Ιούνιο η Επιτροπή δρομολόγησε ένα **Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας**, το οποίο θα επενδύσει 90 εκατ. ευρώ στην έρευνα και 500 εκατ. ευρώ στην ανάπτυξη βιομηχανικών προϊόντων και τεχνολογιών άμυνας έως το 2020. Μέσω αυτού του Ταμείου ο προϋπολογισμός της ΕΕ θα χρησιμοποιηθεί για πρώτη φορά για την υποστήριξη σχεδίων που συνδέονται με την άμυνα. Με αυτόν τον τρόπο θα μειωθεί ο κίνδυνος αλληλεπικάλυψης και θα προαχθεί η αποδοτικότητα των δαπανών των εθνικών κυβερνήσεων μέσα από τη συνεργασία στην έρευνα, στην ανάπτυξη και στις κοινές αποκτήσεις.

Έχουν ξεκινήσει οι πρώτες προσκλήσεις για ερευνητικά έργα, ενώ πριν από το τέλος του 2017 ανακοινώθηκαν τα πρώτα ερευνητικά προγράμματα που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν στους τομείς των μη επανδρωμένων συστημάτων και των συστημάτων για στρατιώτες. Η Επιτροπή πρότεινε επίσης την κατάρτιση ενός ευρωπαϊκού προγράμματος βιομηχανικής ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας, με τη χορήγηση 500 εκατ. ευρώ από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, για να συγχρηματοδοτηθούν βιομηχανικά αμυντικά προϊόντα και τεχνολογίες στο στάδιο της ανάπτυξής τους, όπως π.χ. τα πρωτότυπα.

ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΙΑ ΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΑΜΥΝΑΣ

ΕΡΕΥΝΑ

Πλήρης και άμεση χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό της ΕΕ

ΕΩΣ ΤΟ 2020

συνολικά 90 εκατ. ευρώ

ΜΕΤΑ ΤΟ 2020

500 εκατ. ευρώ* / έτος

ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Προϋπολογισμός των κρατών μελών κατά τουλάχιστον 80 %

συνολικά 2 δισ. ευρώ

4 δισ. ευρώ* / έτος

Συγχρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό της ΕΕ σε ποσοστό έως 20 %

συνολικά 500 εκατ. ευρώ

1 δισ. ευρώ* / έτος

* Προσδοκίες προϋπολογισμού ανά έτος.

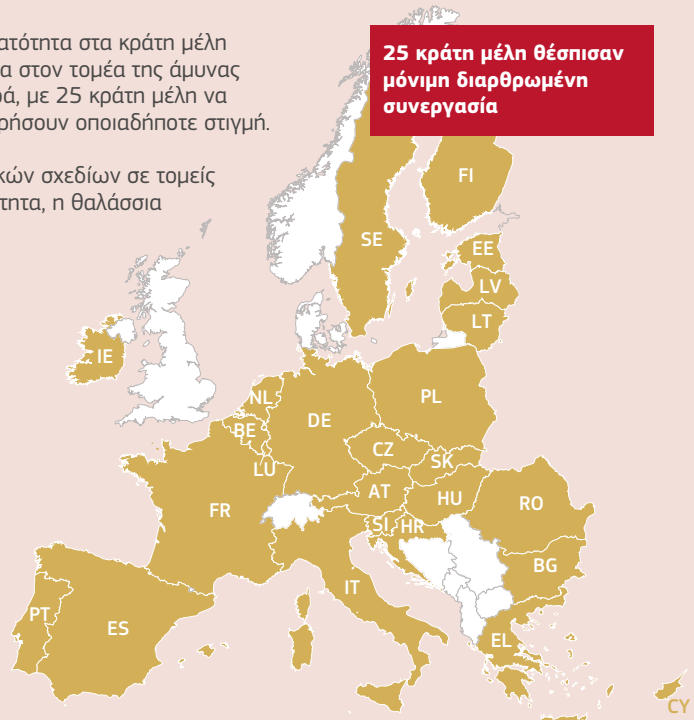
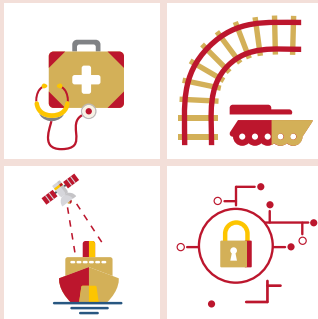
5,5 δισ. ευρώ* / έτος

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΜΥΝΑΣ

ΜΟΝΙΜΗ ΔΙΑΡΘΡΩΜΕΝΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

- Ένα μέσο που προβλέπεται στη Συνθήκη ΕΕ δίνει τη δυνατότητα στα κράτη μέλη που το επιθυμούν να επιδιώκουν μεγαλύτερη συνεργασία στον τομέα της άμυνας και της ασφάλειας. Χρησιμοποιείται τώρα για πρώτη φορά, με 25 κράτη μέλη να συμμετέχουν. Και άλλα κράτη μέλη μπορούν να προσχωρήσουν οποιαδήποτε στιγμή.
- Συμφώνησαν σχετικά με μια πρώτη σειρά 17 συνεργατικών σχεδίων σε τομείς όπως το ιατρικό επιτελείο της ΕΕ, η στρατιωτική κινητικότητα, η θαλάσσια επιτήρηση και η κυβερνοασφάλεια.
- Η μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία συμπληρώνει τις ευρύτερες εν εξελίξει προσπάθειες στον τομέα της άμυνας και της ασφάλειας.

25 κράτη μέλη θέσπισαν μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία

Τον Δεκέμβριο, μόνο έξι μήνες ύστερα από την πρόταση της Επιτροπής, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης συμφώνησε σε μια γενική προσέγγιση. Καθώς οι εργασίες συνεχίζονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας αναμένεται ότι θα είναι επιχειρησιακά έτοιμο να υποστηρίξει τα πρώτα σχέδια από το 2019.

Αναγνωρίζοντας την ανάγκη για περισσότερο συντονισμό και συνεργασία στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας, οι ηγέτες 25 κρατών μελών θέσπισαν τον Δεκέμβριο τη **μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία** για την άμυνα. Αυτή η νέα συνεργασία θα επιτρέψει, σε όσα κράτη μέλη το επιθυμούν και μπορούν να αναπτύξουν από κοινού αμυντικές ικανότητες, να επενδύσουν σε κοινά σχέδια και να ενισχύσουν την επιχειρησιακή ετοιμότητα και τη συμβολή των ενόπλων δυνάμεών τους. Τα εν λόγω κράτη μέλη έχουν συμφωνήσει σχετικά με 17 συνεργατικά σχέδια, μεταξύ των οποίων: ομάδες ταχείας αντίδρασης

Η Υπατη Εκπρόσωπος της Ένωσης και αντιπρόεδρος της Επιτροπής Federica Mogherini επισκέπτεται την αεροπορική βάση στη Σαραγόσα, Ισπανία, 8 Ιουνίου 2017.

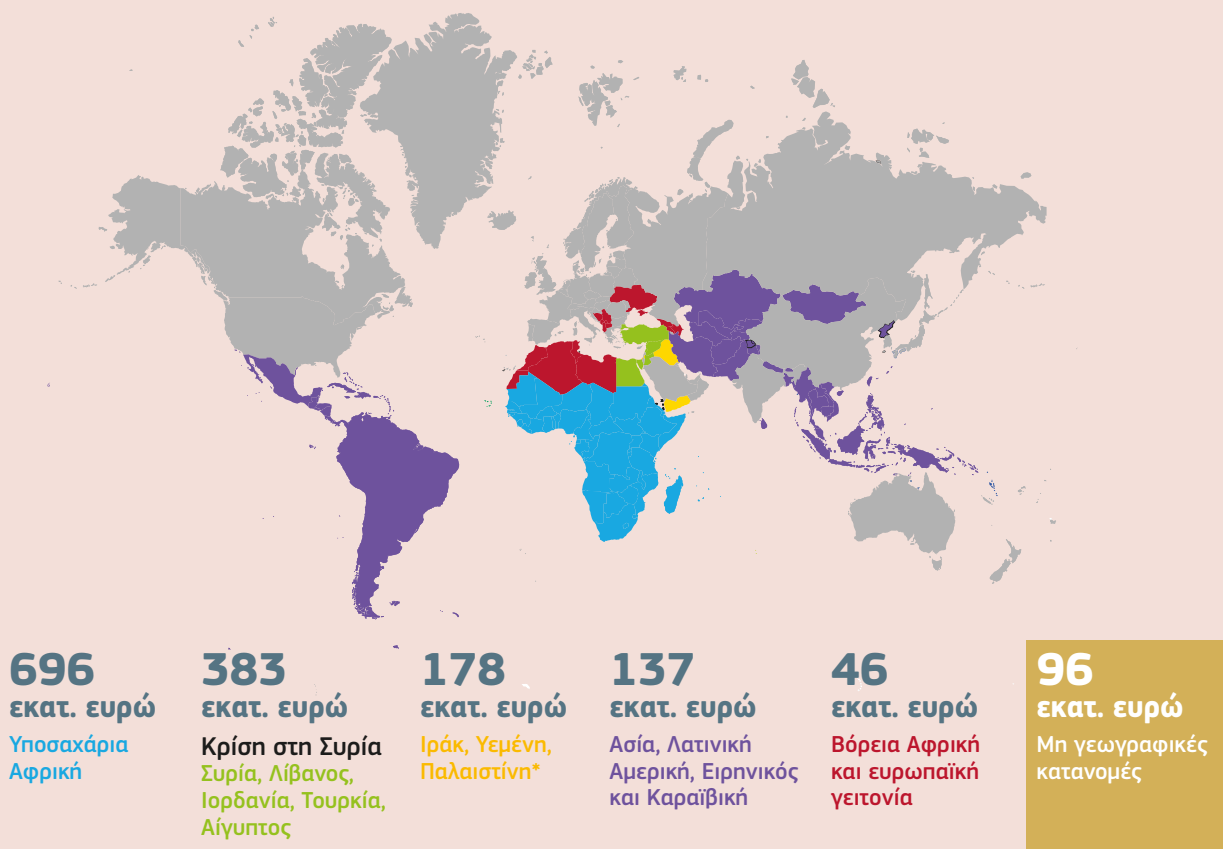
και αμοιβαία βοήθεια στον τομέα της κυβερνοασφάλειας· κινητοποίηση των στρατευμάτων για την αντιμετώπιση των καταστροφών· αναβαθμίσεις όσον αφορά την ασφάλεια στη θάλασσα· συγκρότηση ενός ευρωπαϊκού ιατρικού επιτελείου· και τη δημιουργία ενός κέντρου ικανοτήτων της ΕΕ για εκπαιδευτικές αποστολές.

Επιπλέον, τα κράτη μέλη μοιράζονται για πρώτη φορά τα σχέδια αμυντικών δαπανών τους με σκοπό τον καλύτερο εντοπισμό των ελλείψεων, τη μεγαλύτερη συνεκτικότητα και τις οικονομίες μεγάλης κλίμακας μέσω της [συντονισμένης ετήσιας επανεξέτασης στον τομέα της άμυνας](#).

Αντιμετώπιση ανθρωπιστικών κρίσεων και καταστάσεων έκτακτης ανάγκης

Το 2017 η ΕΕ διέθεσε πάνω από 1,8 δισ. ευρώ για ανθρωπιστική βοήθεια και πολιτική προστασία. Παρασέθηκε βοήθεια πρώτης ανάγκης για τρόφιμα, κατάλυμα, εκπαίδευση, προστασία και υγειονομική περίθαλψη σε περισσότερους από 120 εκατομμύρια ανθρώπους που έχουν ανάγκη σε περισσότερες από 80 χώρες. Η ΕΕ χρηματοδότησε ανθρωπιστική βοήθεια σε όλες τις περιοχές του κόσμου όπου διαδραματίζονται μεγάλες συρράξεις, από το Ιράκ και τη Συρία έως το Αφγανιστάν, την Κεντροαφρικανική Δημοκρατία, το Νότιο Σουδάν και την Υεμένη.

ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΤΗΣ ΕΕ ΚΑΤΑ ΤΟ 2017

Συνολικός προϋπολογισμός ➡ **1,5 δισ. ευρώ**

* Η ονομασία αυτή δεν πρέπει να ερμηνεύεται ως αναγνώριση του Κράτους της Παλαιστίνης και δεν θίγει τις επιμέρους θέσεις των κρατών μελών σχετικά με το θέμα αυτό.
Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Ο επίτροπος Χρήστος Στυλιανίδης με πρόσφυγες από το Νότιο Σουδάν στο Imverri, Ουγκάντα, 22 Ιουνίου 2017.

Στη διάρκεια του έτους περισσότεροι από 65,6 εκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον κόσμο εκποίστηκαν βίαια λόγω συγκρούσεων και πολέμων. Το 90 % περίπου του ετήσιου προϋπολογισμού της ΕΕ για την ανθρωπιστική βοήθεια διατέθηκε σε έργα που βοηθούν αυτούς τους πρόσφυγες σε 56 χώρες. Ακόμα, η αντίδραση της ΕΕ στον κίνδυνο υποσιτισμού και λιμού που αντιμετωπίζουν εκατομμύρια άνθρωποι στη Νιγηρία, στη Σομαλία, στο Νότιο Σουδάν και στην Υεμένη ήταν εντονότερη, καθώς διέθεσε 326 εκατ. ευρώ στις χώρες αυτές το 2017.

Η ΕΕ βοήθησε τους πρόσφυγες και τους μετανάστες στην Ελλάδα με την παροχή χρηματικής βοήθειας και ενοικιαζόμενων καταλυμάτων μέσω του προγράμματος υποστήριξης έκτακτης ανάγκης για την ένταξη και τη στέγαση (ESTIA). Το «Κοινωνικό δίκτυ ασφαλείας έκτακτης ανάγκης», το μεγαλύτερο μέχρι σήμερα ανθρωπιστικό πρόγραμμα της ΕΕ, έχει βοηθήσει πάνω από 1,1 εκατομμύριο από τους πλέον ευάλωτους πρόσφυγες στην Τουρκία για την κάλυψη των βασικών αναγκών τους, παρέχοντάς τους προπληρωμένες χρεωστικές κάρτες.

Το 2017 η ΕΕ διέθεσε περισσότερο από το 6 % του προϋπολογισμού ανθρωπιστικής βοήθειας σε εκπαιδευτικά προγράμματα για παιδιά που είναι θύματα ανθρωπιστικών κρίσεων, σε σχέση με το 1 % το 2015.

Επίσης η ΕΕ, μέσω του μηχανισμού πολιτικής προστασίας, παρέχει και συντονίζει βοήθεια πρώτης ανάγκης για ανθρώπους που βρίσκονται σε περιοχές οι οποίες έχουν πληγεί από καταστροφές στην Ευρώπη και σε ολόκληρο τον κόσμο. Ο μηχανισμός αυτός ενεργοποιήθηκε 32 φορές στη διάρκεια του έτους, μεταξύ των οποίων ύστερα από δασικές πυρκαγιές στην Ευρώπη, πλημμύρες στο Περού και τυφώνες στην Καραϊβική.

Πολυμερής συνεργασία

Η ΕΕ συνεργάστηκε στενά με τα Ηνωμένα Έθνη σε όλη τη διάρκεια του έτους υποστηρίζοντας τις τρεις προτεραιότητες του νέου γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών António Guterres: πρόληψη των συγκρούσεων, βιώσιμη ανάπτυξη και μεταρρύθμιση του ΟΗΕ. Συλλογικά, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της είναι οι μεγαλύτεροι χρηματοδότες του συστήματος του ΟΗΕ. Ακολουθώντας τη «συνολική στρατηγική» της,

Η ΕΕ και τα Ηνωμένα Έθνη: συνεργασία για τη βελτίωση της ζωής των ανθρώπων.

Ο πρώτος αντιπρόεδρος της Επιτροπής Frans Timmermans χαιρετά τον António Guterres, γενικό γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, στο Συμβούλιο Ασφαλείας στο Μόναχο, Γερμανία, 18 Φεβρουαρίου 2017.

η ΕΕ προσπάθησε να προωθήσει μια ισχυρότερη παγκόσμια διακυβέρνηση, την πρόληψη των συγκρούσεων και την ειρήνη, καθώς και την εφαρμογή κρίσιμων συμφωνιών για την κλιματική αλλαγή και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Το 2017 εξακολούθησε να αυξάνεται η συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και του NATO. Αυτό έγινε με βάση τη δήλωση της Βαρσοβίας του 2016 για την αμοιβαία συνεργασία απέναντι σε κοινές απειλές. Η συνεργασία ΕΕ – NATO αποτελεί αναπόσπαστο σκέλος του έργου της ΕΕ που αποβλέπει στην ενίσχυση της ευρωπαϊκής ασφάλειας και άμυνας στο πλαίσιο της «συνολικής στρατηγικής» της ΕΕ. Το φθινόπωρο διεξήχθησαν για πρώτη φορά παράλληλες και συντονισμένες ασκήσεις.

«Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπό την ηγεσία μου θα είναι προσηλωμένη στην εκπλήρωση της ειδικής εταιρικής σχέσης με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο [...]. Δεσμεύομαι επίσης ως προς την ενίσχυση της διαφάνειας όσον αφορά τις επαφές με ενδιαφερόμενα μέρη και εκπροσώπους ομάδων συμφερόντων».

Jean-Claude Juncker, Πολιτικές κατευθύνσεις, 15 Ιουλίου 2014

Ένωση δημοκρατικής αλλαγής

Το 2017 εορτάστηκε η 60ή επέτειος των ιδρυτικών Συνθηκών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ήταν μια σημαντική ευκαιρία να αναγνωρίσουμε τα επιτεύγματα του παρελθόντος και να τιμήσουμε τις αξίες που εξακολουθούν να ενώνουν τους Ευρωπαίους σήμερα. Ήταν επίσης ευκαιρία να εξεταστούν οι τομείς που επιδέχονται περαιτέρω βελτίωση και οι μελλοντικές προκλήσεις, καθώς αρχίζει ένα νέο κεφάλαιο στην ιστορία της ΕΕ.

Για να ξεκινήσει η συζήτηση σχετικά με τη μελλοντική πορεία, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε τον Μάρτιο λευκή βίβλο για το μέλλον της Ευρώπης. Σ' αυτή παρατίθενται οι κύριες προκλήσεις και ευκαιρίες που αναμένονται κατά την προσεχή δεκαετία, μαζί με πέντε σενάρια

για την εξέλιξη της ΕΕ έως το 2025. Ακολούθησε μια σειρά εγγράφων προβληματισμού σχετικά με τα ζητήματα που θα επηρεάσουν περισσότερο το μέλλον της ΕΕ. Τα έγγραφα αυτά έδωσαν έναυσμα για συζητήσεις στο πλαίσιο 2 000 και πλέον δημόσιων εκδηλώσεων σε όλη την Ευρώπη.

Η ομιλία για την κατάσταση της Ένωσης, που εκφώνησε τον Σεπτέμβριο ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Jean-Claude Juncker, απηχούσε μια χρονιά ανανεωμένης αισιοδοξίας και φιλοδοξίας για το ευρωπαϊκό εγχείρημα χάρη στην ισχυρή πολιτική ηγεσία από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και τα κράτη μέλη. Ο πρόεδρος Juncker παρουσίασε το όραμά του για μια πιο ενωμένη, πιο ισχυρή και πιο δημοκρατική Ένωση. Ταυτόχρονα παρουσίασε χάρτη πορείας με τις βασικές

δράσεις που απαιτούνται για να ολοκληρωθούν οι εργασίες σχετικά με τις 10 πολιτικές προτεραιότητες της Επιτροπής πριν από το τέλος της θητείας της, μαζί με μια σειρά μακρόπνοων πρωτοβουλιών. Μια ειδική σύνοδος κορυφής των ηγετών της ΕΕ-27 σχετικά με τη μελλοντική πορεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πραγματοποιηθεί στη ρουμανική πόλη Sibiu στις 9 Μαΐου 2019.

Η Επιτροπή εξακολούθησε να εστιάζει στη βελτίωση της διαδικασίας διαμόρφωσης πολιτικών και της θέσπισης νομοθετικών πράξεων της ΕΕ, ώστε να διασφαλιστεί ότι η νομοθεσία εξυπηρετεί καλύτερα τις ανάγκες των πολιτών τους οποίους αφορά.

Επιτυχής ολοκλήρωση θετικής ατζέντας για την Ευρώπη

Ο Jean-Claude Juncker, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκφωνεί την ομιλία του για την κατάσταση της Ένωσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Στρασβούργο, Γαλλία, 13 Σεπτεμβρίου 2017.

Στην ομιλία του το 2016 για την κατάσταση της Ένωσης, ο πρόεδρος Juncker παρουσίασε θετική ατζέντα για «Μια Ευρώπη που προστατεύει, ενδυναμώνει και υπερασπίζεται τους πολίτες της», η οποία έγινε ευνοϊκά δεκτή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τους ηγέτες της ΕΕ-27 στη σύνοδο κορυφής της Μπρατισλάβας στη Σλοβακία τον Σεπτέμβριο του 2016.

Οι εργασίες για τη θετική ατζέντα συνεχίστηκαν το 2017 με τη δημοσίευση, την 1η Μαρτίου, [Λευκής Βίβλου για το μέλλον της Ευρώπης](#), που παρουσιάζει το όραμα της Επιτροπής για το μέλλον της ΕΕ με 27 κράτη μέλη. Η λευκή βίβλος παραθέτει τις κύριες προκλήσεις και ευκαιρίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση κατά την προσεχή δεκαετία και παρουσιάζει πέντε σενάρια για το πώς θα μπορούσε να εξελιχθεί η ΕΕ μέχρι το 2025, ανάλογα με το πώς θα επιλέξει να ανταποκριθεί. Στη συνέχεια δημοσιεύτηκαν πέντε έγγραφα προβληματισμού για την έναρξη της συζήτησης σχετικά με τα ζητήματα που θα επηρεάσουν περισσότερο το μέλλον της Ευρώπης:

- ▶ την κοινωνική διάσταση της Ευρώπης,
- ▶ την τιθάσευση της παγκοσμιοποίησης,
- ▶ την εμβάθυνση της οικονομικής και νομισματικής ένωσης,
- ▶ το μέλλον της ευρωπαϊκής άμυνας,
- ▶ το μέλλον των οικονομικών της ΕΕ.

Στις 25 Μαρτίου οι ηγέτες της ΕΕ-27 συναντήθηκαν στη Ρώμη για να γιορτάσουν την 60ή επέτειο από την υπογραφή των Συνθηκών της Ρώμης, με τις οποίες ιδρύθηκε η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, προπομπός της σημερινής ΕΕ, και να ανανεώσουν τη δέσμευσή τους προς την Ένωση. Στη διακήρυξη της Ρώμης, που εγκρίθηκε στο τέλος των εορτασμών, οι ηγέτες διατύπωσαν ένα κοινό όραμα: «να καταστήσουν την Ευρωπαϊκή Ένωση ισχυρότερη και πιο ανθεκτική, χάρη σε ακόμη μεγαλύτερη ενότητα».

Η Επιτροπή δημοσίευσε τη λευκή βίβλο για το μέλλον της Ευρώπης την 1η Μαρτίου 2017.

Σήμερα είναι πρόσφορες οι συνθήκες για μια ευρύτερη μεταρρύθμιση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μαζί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα κράτη μέλη, ξεκίνησε σειρά συζητήσεων σχετικά με το μέλλον της Ευρώπης σε ολόκληρη την ΕΕ. Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών συμμετείχαν ενεργά, διοργανώνοντας συζητήσεις στα κράτη μέλη σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Οι συζητήσεις θα συνεχιστούν σε κοινοβούλια, πόλεις και περιφέρειες, ενόψει της ειδικής συνόδου κορυφής των ηγετών της ΕΕ-27 που θα πραγματοποιηθεί στις 9 Μαΐου 2019 στο Sibiu της Ρουμανίας.

Ένας χάρτης πορείας για μια πιο ενωμένη, πιο ισχυρή και πιο δημοκρατική Ένωση

Στην ομιλία του τον Σεπτέμβριο του 2017 για την [κατάσταση της Ένωσης](#) ο πρόεδρος Juncker περιέγραψε το όραμά του για το πώς θα μπορούσε να εξελιχθεί η ΕΕ μέχρι το 2025. Για την υλοποίηση του προγράμματος μεταρρυθμίσεων που παρουσίασε στην ομιλία του, πρότεινε έναν [χάρτη πορείας](#) για μια πιο ενωμένη, πιο ισχυρή και πιο δημοκρατική Ένωση. Η Επιτροπή ενέκρινε μια σειρά συγκεκριμένων πρωτοβουλιών για το εμπόριο, τον έλεγχο των επενδύσεων, την κυβερνοασφάλεια, τη βιομηχανία, τα δεδομένα και τη δημοκρατία. Επίσης, ο πρόεδρος Juncker και ο πρώτος αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Frans Timmermans [πρότειναν νέους κανόνες](#) για τη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων και των πολιτικών ιδρυμάτων, ώστε να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση απηχεί καλύτερα τις δημοκρατικές επιλογές που έγιναν από τους πολίτες κατά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με αύξηση της διαφάνειας και ενίσχυση της δημοκρατικής νομιμοποίησης και της επιβολής του νόμου.

Με βάση τη δυναμική της ανανεωμένης αισιοδοξίας και φιλοδοξίας, ο χάρτης πορείας καθορίζει δράσεις που πρέπει να επιτευχθούν μέχρι το τέλος της πενταετούς θητείας της Επιτροπής, μαζί με πιο μακρόπνοες πρωτοβουλίες που θα διαμορφώσουν την ΕΕ έως το 2025. Στα ορόσημα αυτής της πορείας περιλαμβάνονται μια αξιόπιστη στρατηγική διεύρυνσης για τις υποψήφιες για ένταξη χώρες των Δυτικών Βαλκανίων· ένας μελλοντικός προϋπολογισμός της Ένωσης που θα ανταποκρίνεται στις φιλοδοξίες της ΕΕ και θα διασφαλίζει ότι οι υποσχέσεις της μπορούν να εκπληρωθούν· και μια πρόταση για τη δημιουργία θέσης Ευρωπαίου Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

Για να ολοκληρώσει τις εργασίες σχετικά με τις 10 πολιτικές προτεραιότητες του προέδρου Juncker και να συμβάλει στη διαμόρφωση του μέλλοντος της ΕΕ, η Επιτροπή καθόρισε βασικές πρωτοβουλίες για το επόμενο έτος στο [πρόγραμμα εργασίας της για το 2018](#). Το πρόγραμμα εργασίας καταρτίστηκε σε διαβούλευση με το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της διοργανικής συμφωνίας για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου. Οι ηγέτες της ΕΕ ενέκριναν επίσης το νέο [θεματολόγιο των ηγετών](#), το οποίο θα πρέπει να καθοδηγεί τις εργασίες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου μέχρι το τέλος του τρέχοντος νομοθετικού κύκλου το 2019.

Το πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής περιλαμβάνει συγκεκριμένες προτάσεις για την υλοποίηση του σχεδίου δράσης για την κυκλική οικονομία με στόχο την τόνωση της απασχόλησης και της ανάπτυξης και

για την ολοκλήρωση της ψηφιακής ενιαίας αγοράς, της ενεργειακής ένωσης, της ένωσης κεφαλαιαγορών, της οικονομικής και νομισματικής ένωσης, της τραπεζικής ένωσης και της ένωσης ασφάλειας.

Πριν από το τέλος του έτους σημειώθηκε πρόοδος σε ορισμένες δράσεις του χάρτη πορείας. Τον Σεπτέμβριο, στο πλαίσιο της «ψηφιακής» [συνόδου κορυφής του Τάλιν](#) στην Εσθονία, τα κράτη μέλη συμφώνησαν να ολοκληρώσουν την ψηφιακή ενιαία αγορά μέχρι το 2018. Ο [ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων](#), που στηρίζει τη δίκαιη και αποδοτική λειτουργία των αγορών εργασίας και των συστημάτων κοινωνικής πρόνοιας, εγκρίθηκε τον Νοέμβριο στη σύνοδο κορυφής του Γκέτεμποργκ στη Σουηδία. Τον Δεκέμβριο η Επιτροπή παρουσίασε [χάρτη πορείας για την ενδυνάμυνση της οικονομικής και νομισματικής ένωσης της Ευρώπης](#), όπου περιλαμβάνονται συγκεκριμένα μέτρα που πρέπει να ληφθούν τους επόμενους 18 μήνες. Πρότεινε επίσης [έναν πολιτικό χάρτη πορείας με στόχο την έγκριση ολοκληρωμένης δέσμης μέτρων για τη μετανάστευση](#) μέχρι τον Ιούνιο του 2018. Τον Δεκέμβριο, στο πλαίσιο της [συνόδου κορυφής One Planet](#) στο Παρίσι της Γαλλίας, με την ευκαιρία της δεύτερης επετείου της συμφωνίας του Παρισιού για το κλίμα, η ΕΕ ανέλαβε δράση στον τομέα της χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Antonio Tajani εξελέγη πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις 17 Ιανουαρίου 2017, διαδεχόμενος τον Martin Schulz.

Στις 17 Ιανουαρίου 2017 ο Antonio Tajani εξελέγη νέος πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Το Κοινοβούλιο ασχολήθηκε με ευρύ φάσμα πολιτικών θεμάτων κατά τη διάρκεια του έτους, μεταξύ των οποίων η ανανέωση και διεύρυνση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων· οι απαιτήσεις προσβασιμότητας για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες· ο έλεγχος των πυροβόλων όπλων και η καταπολέμηση της τρομοκρατίας· η μεταρρύθμιση των συστημάτων παροχής ασύλου και νόμιμης μετανάστευσης· το σύστημα εισόδου-εξόδου και τα ξηπνα σύνορα· η μεταρρύθμιση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και της αγοράς τηλεπικοινωνιών· η πρόληψη του γεωγραφικού αποκλεισμού· η μεταρρύθμιση του συστήματος εμπορίας εκπομπών της ΕΕ και η ανάπτυξη κανόνων για την ενεργειακή απόδοση· και η αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

Οι εκπρόσωποι της δημοκρατικής αντιπολίτευσης της Βενεζουέλας παραλαμβάνουν το [Βραβείο Ζαχάρωφ για την Ελευθερία της Σκέψης](#) στη διάρκεια τελετής στο Στρασβούργο, Γαλλία, 13 Δεκεμβρίου 2017.

Η Υπηρεσία Έρευνας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου δημοσιεύει τακτικά έκθεση για την πρόοδο που έχει σημειωθεί σχετικά με τις 10 προτεραιότητες της Επιτροπής Juncker.

Ανάμεσα στους σημαίνοντες επισκέπτες που απηύθυναν λόγο στο Κοινοβούλιο το 2017 ήταν ο Αντόνιο Γκερρές, γενικός γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών, ο Alexander Van der Bellen, πρόεδρος της Αυστρίας, και ο Frank-Walter Steinmeier, πρόεδρος της Γερμανίας· οι δύο τελευταίοι επέλεξαν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για μια από τις πρώτες τους επίσημες επισκέψεις. Λόγω επίσης απηύθυναν στο Κοινοβούλιο ο Justin Trudeau, πρωθυπουργός του Καναδά, και ο Moussa Faki Mahamat, πρόεδρος της Επιτροπής της Αφρικανικής Ένωσης.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επανεξέλεξε τον Donald Tusk ως πρόεδρό του από την 1η Ιουνίου 2017 έως τις 30 Νοεμβρίου 2019.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο πραγματοποίησε άτυπη σύνοδο στη Βαλέτα της Μάλτας τον Φεβρουάριο για να συζητήσει σχετικά με τις εξωτερικές πτυχές της μετανάστευσης και την οδό της Κεντρικής Μεσογείου. Το εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εστίασε την προσοχή του στην οικονομία, και ειδικότερα στην ενιαία αγορά και το εμπόριο.

Στις 9 Μαρτίου 2017 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επανεκλέγει πρόεδρό του τον Donald Tusk για μια δεύτερη θητεία δύομισι ετών, από την 1η Ιουνίου 2017 έως τις 30 Νοεμβρίου 2019.

Στις 29 Μαρτίου το Ηνωμένο Βασίλειο γνωστοποίησε επισήμως την πρόθεσή του να αποχωρήσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας ενεργοποιώντας το άρθρο 50 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Έναν μήνα αργότερα, σε έκτακτη σύνοδο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, σε σύνθεση των λοιπών 27 κρατών μελών, εξέδωσε πολιτικές κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες καθορίζουν την προσέγγιση της ΕΕ στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων για το Brexit. Στις κατευθυντήριες γραμμές ορίζεται ο στόχος της έγκρισης ρυθμίσεων για μια «εύτακτη αποχώρηση» του Ηνωμένου Βασιλείου στο πρώτο στάδιο των διαπραγματεύσεων, πριν από τον καθορισμό κοινής αντίληψης για το πλαίσιο της μελλοντικής σχέσης, σε δεύτερο στάδιο. Τον Μάιο το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων εξέδωσε απόφαση για τη μεταφορά αυτών των κατευθυντήριων γραμμών σε λεπτομερείς διαπραγματευτικές οδηγίες και για την εξουσιοδότηση της Επιτροπής να ενεργεί ως διαπραγματευτής

της ΕΕ με το Ηνωμένο Βασίλειο. Οι διαπραγματεύσεις ξεκίνησαν τον Ιούνιο υπό την ηγεσία του επικεφαλής διαπραγματευτή Michel Barnier, ο οποίος προΐσταται της [ειδικής ομάδας για τις διαπραγματεύσεις βάσει του άρθρου 50](#) με το Ηνωμένο Βασίλειο.

Τον Ιούνιο επιβεβαιώθηκε η δέσμευση για ενίσχυση της συνεργασίας της ΕΕ στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας και οι ηγέτες συμφώνησαν σχετικά με την ανάγκη να εγκατασταθεί μια πολυσυμμετοχική και φιλόδοξη μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία.

Τον Οκτώβριο το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συνήλθε εκ νέου για την τακτική του σύνοδο προκειμένου να συζητήσει για τη μετανάστευση, την ψηφιακή οικονομία, την ασφάλεια και την άμυνα, καθώς και τις εξωτερικές σχέσεις. Οι ηγέτες αξιολόγησαν επίσης την πρόοδο σε σχέση με την επίτευξη της ατζέντας της Μπρατισλάβας και ενέκριναν το νέο θεματολόγιο των ηγετών, το οποίο θα πρέπει να λειτουργεί ως πυξίδα για τις εργασίες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου μέχρι το τέλος του τρέχοντος νομοθετικού κύκλου το 2019. Εξάλλου, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Οκτωβρίου, που συνεδρίασε σε σύνθεση των 27 κρατών μελών, επανεξέτασε τις διαπραγματεύσεις σχετικά με την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν έχει ακόμη σημειωθεί επαρκής πρόοδος. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε τα 27 κράτη μέλη, καθώς και τον διαπραγματευτή της ΕΕ, να ξεκινήσουν εσωτερικές προπαρασκευαστικές συζητήσεις σχετικά με πιθανές μεταβατικές ρυθμίσεις και το πλαίσιο των μελλοντικών σχέσεων με το Ηνωμένο Βασίλειο.

Μια άλλη άτυπη σύνοδος των αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων πραγματοποιήθηκε τον Νοέμβριο στο Γκέτεμποργκ της Σουηδίας, για να συζητηθούν θέματα εκπαίδευσης και πολιτισμού. Πριν από την άτυπη συνεδρίαση, η Επιτροπή παρουσίασε την [ανακοίνωση «Ισχυροποίηση της ευρωπαϊκής ταυτότητας μέσω της εκπαίδευσης και του πολιτισμού»](#), στην οποία εκθέτει το όραμά της για τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού χώρου εκπαίδευσης. Η πρώτη αυτή κοινωνική σύνοδος κορυφής της τελευταίας 20ετίας έδωσε στους ηγέτες της ΕΕ την ευκαιρία να επαναλάβουν τη φιλοδοξία τους για ενίσχυση της κοινωνικής διάστασης της ΕΕ και να συζητήσουν το μέλλον της εκπαίδευσης και του πολιτισμού. Κατά τη διάρκεια της συνόδου κορυφής το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή προέβησαν στη διακήρυξη και στην υπογραφή του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, ο οποίος αποσκοπεί στην ενίσχυση των κανόνων και της νομοθεσίας για τη διαμόρφωση της κοινωνικής πολιτικής της ΕΕ, στην παροχή πιο αποτελεσματικών δικαιωμάτων στους πολίτες και στην υποστήριξη της δίκαιης και εύρυθμης λειτουργίας των αγορών εργασίας και των συστημάτων κοινωνικής πρόνοιας.

Κατά την τελευταία συνεδρίαση του 2017, τον Δεκέμβριο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επανήλθε στα θέματα της άμυνας, του κοινωνικού θεματολογίου, της εκπαίδευσης και του πολιτισμού. Εξέφρασε την ικανοποίησή του για τη δρομολόγηση της μόνιμης διαρθρωμένης συνεργασίας και καθόρισε προτεραιότητες για τη διάδοση των αποτελεσμάτων της κοινωνικής συνόδου κορυφής του Γκέτεμποργκ. Στο πλαίσιο του θεματολογίου των ηγετών, οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων συζήτησαν τόσο την εξωτερική όσο και την εσωτερική διάσταση της μετανάστευσης. Κατά τη διάρκεια συνόδου κορυφής που πραγματοποιήθηκε σε σύνθεση ανοικτή στα 27 κράτη μέλη, οι ηγέτες συζήτησαν επίσης θέματα σχετικά με την οικονομική και νομισματική Ένωση και την τραπεζική ένωση. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συνεδρίασε επίσης με την ίδια σύνθεση για να θεσπίσει κατευθυντήριες γραμμές που επιβεβαίωσαν την εκτίμηση της Επιτροπής ότι έχει επιτευχθεί επαρκής πρόοδος στο πρώτο στάδιο των διαπραγματεύσεων αποχώρησης με το Ηνωμένο Βασίλειο, ώστε να ξεκινήσει το δεύτερο στάδιο σχετικά με τις μεταβατικές ρυθμίσεις και τις μελλοντικές σχέσεις.

Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Μάλτα και η Εσθονία άσκησαν την εκ περιτροπής προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για πρώτη φορά. Κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους η Μάλτα επικεντρώθηκε στη μετανάστευση, στην ασφάλεια, στην κοινωνική ένταξη, στην ενιαία αγορά, καθώς και στην πολιτική γειτονίας και στη θαλάσσια πολιτική της ΕΕ. Κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους η Εσθονία έδωσε ιδιαίτερη προσοχή στην ψηφιακή Ευρώπη και στην καινοτομία.

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών

Ο Γιώργος Ντάσης, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, σε ομιλία στο φόρουμ συναρμοδίων του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης, Βρυξέλλες, 12 Απριλίου 2017.

Το 2017 η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ) συμμετείχε ενεργά στη συζήτηση για το μέλλον της Ευρώπης, εκδίδοντας ψήφισμα σχετικά με τη λευκή βίβλο της Επιτροπής και διεξάγοντας συζητήσεις σε εθνικό επίπεδο στα κράτη μέλη. Τον Ιούνιο η ΕΟΚΕ φιλοξένησε επίσης τις [Ημέρες της Κοινωνίας των Πολιτών](#), που διοργανώνονται κάθε χρόνο και επικεντρώνονται στην ισχυρή συμβολή της κοινωνίας των πολιτών στις συζητήσεις σχετικά με το μέλλον της Ευρώπης.

Τον Ιούλιο του 2017 ο Karl-Heinz Lambertz εξελέγη πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών. Στη διάρκεια του έτους η ΕΟΚΕ διοργάνωσε σε δημαρχία πόλεων σειρά εκδηλώσεων με τη συμμετοχή πολιτών σχετικά με το μέλλον της Ευρώπης, που κορυφώθηκαν τον Οκτώβριο, με τη διοργάνωση 29 εκδηλώσεων σε όλα τα κράτη μέλη κατά τη διάρκεια της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας των Περιφερειών και των Πόλεων. Επίσης, η ΕΟΚΕ φιλοξένησε την όγδοη ευρωπαϊκή διάσκεψη για τη δημόσια επικοινωνία, που είχε θέμα τη βελτίωση της επικοινωνίας των κυβερνήσεων με τους πολίτες και την ευαισθητοποίηση σχετικά με τις πολιτικές της ΕΕ.

Ο Karl-Heinz Lambertz, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών, κατά την υπογραφή της κοινής δήλωσης με την οποία καθιερώθηκε η 21η Μαΐου ως Ευρωπαϊκή Ημέρα Natura 2000, Βρυξέλλες, 15 Μαΐου 2017.

Ολοκλήρωση του θεματολογίου για τη βελτίωση της νομοθεσίας

Όταν η Επιτροπή Juncker ανέλαβε καθήκοντα το 2014, αποφάσισε να επικεντρωθεί σε θέματα για τα οποία μια ενωσιακή λύση αποτελεί τη βέλτιστη επιλογή και για τα οποία οι εθνικές ή τοπικές λύσεις δεν είναι αποτελεσματικές. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση του αριθμού των πρωτοβουλιών στα ετήσια προγράμματα εργασίας κατά περισσότερο από 80 % σε σύγκριση με προηγούμενες Επιτροπές.

Η Επιτροπή, για να επιτύχει καλύτερα αποτελέσματα και να ανταποκριθεί καλύτερα στα αιτήματα των πολιτών, εγκαινίασε μια πιο ανοιχτή διαδικασία χάραξης πολιτικών και θέσπισης νομοθετικών πράξεων και ακούει με μεγαλύτερη προσοχή τη φωνή των πολιτών, χρησιμοποιώντας δημόσιες διαβουλεύσεις και ειδικά εργαλεία ανάδρασης σε κάθε στάδιο της χάραξης πολιτικής και της νομοθετικής διαδικασίας.

Το θεματολόγιο για τη βελτίωση της νομοθεσίας αφορά την κατάρτιση και την αξιολόγηση των πολιτικών και των νομοθετικών πράξεων της ΕΕ με διαφάνεια, βάσει στοιχείων και λαμβανομένων υπόψη των απόψεων των πολιτών και των ενδιαφερόμενων μερών.

Η βελτίωση της νομοθεσίας αποτελεί τη βάση όλων των εργασιών της Επιτροπής, διασφαλίζοντας ότι η ΕΕ πράττει μόνο τα δέοντα και τα πράττει σωστά. Εκτός από τον περιορισμό του αριθμού των πρωτοβουλιών προτεραιότητας κάθε χρόνο, αυτό σημαίνει ότι υπάρχει συνεχής επαγρύπνηση όσον αφορά την ισχύουσα νομοθεσία της ΕΕ για να εξασφαλίζεται ότι είναι κατάλληλη για τον σκοπό της και ότι διενεργούνται αναθεωρήσεις, καταργήσεις και απλουστεύσεις, όπου χρειάζεται. Ο καθένας μας μπορεί να συμβάλει στη διαδικασία αυτή με την ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τους τρόπους βελτίωσης της ισχύουσας ενωσιακής νομοθεσίας μέσω ενός [διαδικτυακού εργαλείου](#).

Το πρόγραμμα βελτίωσης της καταλληλότητας και της αποδοτικότητας του κανονιστικού πλαισίου (REFIT) αποσκοπεί στον εντοπισμό ευκαιριών για απλούστευση της νομοθεσίας και για μείωση των περιττών δαπανών. Κάθε φορά που η Επιτροπή προτείνει να αναθεωρηθεί η ισχύουσα νομοθεσία εξετάζει αν μπορεί να απλουστευτεί η νομοθεσία και να καταργηθούν τυχόν περιττά έξοδα. Τα αποτελέσματα βάσει καθεμίας από τις 10 πολιτικές προτεραιότητες της Επιτροπής Juncker μπορούν να παρακολουθούνται μέσω του [πίνακα αποτελεσμάτων REFIT](#), που δείχνει επίσης τον τρόπο με τον οποίο οι συστάσεις από [εμπειρογνώμονες και ενδιαφερόμενους φορείς](#) έχουν ληφθεί υπόψη από την Επιτροπή. Μέχρι σήμερα έχουν εγκριθεί 69 γνωμοδοτήσεις, με βάση περισσότερες από 280 δημόσιες προτάσεις σχετικά με το πώς μπορεί να γίνει αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη η νομοθεσία της ΕΕ.

Η [επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου](#) είναι ένας ανεξάρτητος φορέας που πραγματοποιεί τον έλεγχο ποιότητας για την εκτίμηση επιπτώσεων και τις εργασίες αξιολόγησης. Το 2017 συνέχισε τις εργασίες της, ενισχύοντας την παρακολούθηση, την ποσοτικοποίηση και την καθοδήγηση σε πρώιμο στάδιο και αναπτύσσοντας τακτικές δραστηριότητες προβολής με άλλα θεσμικά όργανα και μηχανισμούς ρυθμιστικού ελέγχου.

Το πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2018 συνοδεύεται από την [ανακοίνωση με τίτλο «Ολοκλήρωση του θεματολογίου για τη βελτίωση της νομοθεσίας: καλύτερες λύσεις για καλύτερα αποτελέσματα»](#), όπου καταγράφεται η πρόοδος που έχει σημειωθεί μέχρι στιγμής και ορίζονται τα πρόσθετα μέτρα που σκοπεύει να λάβει η Επιτροπή. Χάρη στον πιο διευρυμένο διάλογο με το κοινό, τη συστηματική αξιολόγηση, τις υψηλής ποιότητας εκτιμήσεις επιπτώσεων και μια ενισχυμένη προσέγγιση για τον έλεγχο καταλληλότητας του κανονιστικού πλαισίου έχει καταστεί δυνατή η βελτίωση της αξιολόγησης των νέων προτάσεων και της υφιστάμενης νομοθεσίας. Αυτό έχει βοηθήσει τόσο τους φορείς χάραξης πολιτικής όσο και τα ενδιαφερόμενα μέρη να επιχειρηματολογούν βάσει στοιχείων και αναμενόμενων επιπτώσεων.

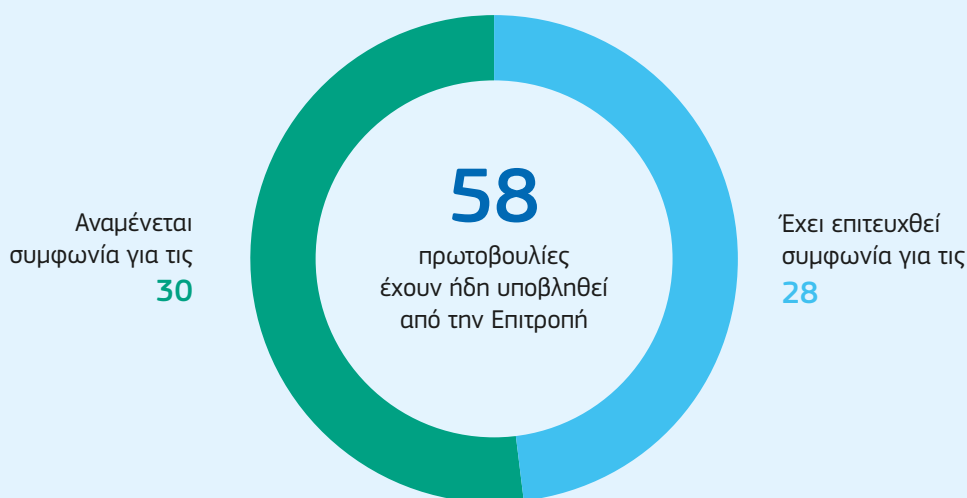
Ειδική ομάδα «Επικουρικότητα και αναλογικότητα — “Κάνουμε λιγότερα με πιο αποδοτικό τρόπο”»

Στις 14 Νοεμβρίου 2017 ο πρόεδρος Juncker, για να ολοκληρώσει τις εργασίες σχετικά με το θεματολόγιο για τη βελτίωση της νομοθεσίας, ίδρυσε επίσημα την [ειδική ομάδα](#) «Επικουρικότητα και αναλογικότητα — “Κάνουμε λιγότερα με πιο αποδοτικό τρόπο”». Η ειδική ομάδα έχει πρόεδρο τον πρώτο αντιπρόεδρο της Επιτροπής Frans Timmermans και θα υποβάλλει συστάσεις σχετικά με τον καλύτερο τρόπο εφαρμογής των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, ώστε να διασφαλίζεται ότι η ΕΕ ενεργεί μόνον όπου παρέχει προστιθέμενη αξία. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να διασφαλίζεται ότι οι αποφάσεις λαμβάνονται όσο το δυνατόν εγγύτερα προς τον πολίτη —σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο—, εκτός αν η δράση στο επίπεδο της ΕΕ είναι αποτελεσματικότερη. Σημαίνει, επίσης, ότι πρέπει να διασφαλίζεται ότι οι ρυθμίσεις δεν υπερβαίνουν τα απαιτούμενα. Η ειδική ομάδα εργασίας εντοπίζει τομείς πολιτικής στους οποίους τα αποτελέσματα θα μπορούσαν να επιτευχθούν αποτελεσματικότερα από τα κράτη μέλη και τρόπους για μεγαλύτερη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στη διαδικασία χάραξης και εφαρμογής των πολιτικών της ΕΕ.

Η διοργανική συμφωνία για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου

Το 2017 το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή εφάρμοσαν τη νέα διοργανική συμφωνία για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου. Μετά την έγκριση της συμφωνίας το 2016 τα τρία θεσμικά όργανα εξέδωσαν, για πρώτη φορά στα χρονικά, **κοινή δήλωση για την κατάρτιση καταλόγου 58 νομοθετικών προτεραιοτήτων για το 2017**. Οι πρωτοβουλίες εστιάζονταν στην απασχόληση, στην ανάπτυξη και στις επενδύσεις· στην κοινωνική διάσταση της ΕΕ· στην πολιτική ασφάλειας και στη μεταναστευτική πολιτική της ΕΕ· στην ψηφιακή ενιαία αγορά· και σε φιλόδοξες λύσεις σε θέματα ενέργειας και πολιτικής για το κλίμα.

Η ΚΟΙΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Από τις 58 πρωτοβουλίες που παρουσίασε η Επιτροπή, οι 28 ήταν έτοιμες μέχρι το τέλος του έτους, κατόπιν συμφωνίας του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Πρόκειται, μεταξύ άλλων, για την ανανέωση και την επέκταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων, καθώς και για νέους κανόνες για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Στο σύνολο αυτό περιλαμβάνονται πρωτοβουλίες που εγκρίθηκαν σε πολιτικό επίπεδο, ενώ τα τελικά επίσημα στάδια της νομοθετικής διαδικασίας αναμένεται να ολοκληρωθούν στις αρχές του 2018.

Ο Jean-Claude Juncker, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (δεξιά), με τον Antonio Tajani, πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (αριστερά) και τον Jüri Ratas, πρωθυπουργό της Εσθονίας (κέντρο), κατά την υπογραφή της κοινής δήλωσης για τις νομοθετικές προτεραιότητες της ΕΕ για την περίοδο 2018-2019, Βρυξέλλες, 14 Δεκεμβρίου 2017.

Τον Δεκέμβριο οι πρόεδροι των τριών θεσμικών οργάνων επανεξέτασαν την πρόοδο που σημειώθηκε και **ενέκριναν 31 περαιτέρω προτεραιότητες** για τις οποίες πρέπει να συνεργαστούν στενότερα προκειμένου να αντιμετωπίσουν τις μεγάλες προκλήσεις του μέλλοντος. Καθώς απομένουν 18 μήνες μέχρι τις επόμενες εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αυτός ο αποτελεσματικός καθορισμός προτεραιοτήτων δείχνει ότι η ΕΕ μπορεί να παράγει αποτελέσματα για τους πολίτες της, όταν και όπου έχει σημασία.

Κατά τη διάρκεια του έτους η Επιτροπή ξεκίνησε επίσημες διαπραγματεύσεις με το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με μια μείζονα νομοθετική πρόταση για την ευθυγράμμιση περισσότερων από 160 υφιστάμενων ενωσιακών νομοθετικών πράξεων με τη Συνθήκη της Λισαβόνας. Σ' αυτές περιλαμβάνονται παλαιές νομοθετικές διατάξεις που χρειάζονται επικαιροποίηση, ώστε να διασφαλίζεται η ενιαία εφαρμογή στα κράτη μέλη, ενώ συνεκτιμάται και η πρόοδος της τεχνολογίας και της επιστήμης.

Επιπροσθέτως, τα τρία θεσμικά όργανα άρχισαν τις διαπραγματεύσεις σχετικά με κριτήρια τα οποία, όταν εγκριθούν, θα βοηθούν στην ευκολότερη διάκριση μεταξύ των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων και των εκτελεστικών πράξεων, των δύο τύπων εξουσιοδότησης που προβλέπει η Συνθήκη της Λισαβόνας. Τα θεσμικά όργανα ανέπτυξαν από κοινού το νέο διοργανικό μπρώο κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το οποίο ξεκίνησε επισήμως στις 12 Δεκεμβρίου και θα παρέχει πλήρη πληροφόρηση και διαφάνεια σε όλα τα στάδια του κύκλου ζωής μιας κατ' εξουσιοδότηση πράξης.

Έλεγχος της εφαρμογής του ενωσιακού δικαίου

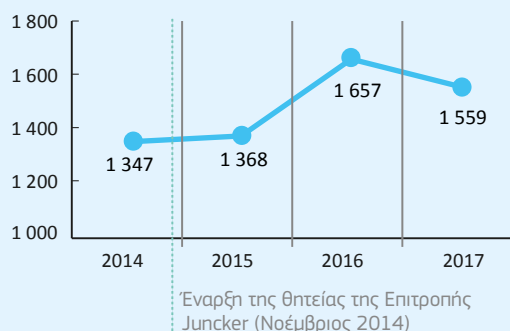
Για να αποκομίσουν οι πολίτες και οι επιχειρήσεις τα πλήρη οφέλη της νομοθεσίας της ΕΕ, είναι ζωτικής σημασίας τα κράτη μέλη να μεταφέρουν τις οδηγίες της ΕΕ στο εθνικό τους δίκαιο εντός των προθεσμιών για τις οποίες έχουν δεσμευτεί και να εφαρμόζουν ορθά το δίκαιο της ΕΕ.

Τον Ιούλιο η Επιτροπή εξέδωσε την [ετήσια έκθεσή της](#) για τον έλεγχο της εφαρμογής του δικαίου της ΕΕ, όπου επισημαίνονται οι κύριες τάσεις το 2016. Η έκθεση έδειξε συνολική αύξηση κατά 21 % των εκκρεμουσών υποθέσεων επί παραβάσει σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Υπήρχαν περισσότερες από 1 500 εκκρεμούσες διαδικασίες επί παραβάσει κατά των 28 κρατών μελών στο τέλος του 2017 σε σύγκριση με μόλις 1 300 στο τέλος του 2013.

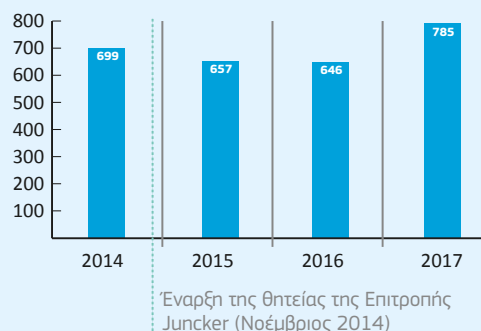
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΠΙ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙ ΠΟΥ ΚΙΝΗΣΕ Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Χάρη στους εποικοδομητικούς διαλόγους με τα κράτη μέλη, σημαντικός αριθμός διαδικασιών επί παραβάσει επιλύονται χωρίς να προσφύγει η Επιτροπή στο Δικαστήριο.

Υποθέσεις που κινήθηκαν από τα τέλη του 2014 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2017

Υποθέσεις που έκλεισαν χωρίς προσφυγή στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

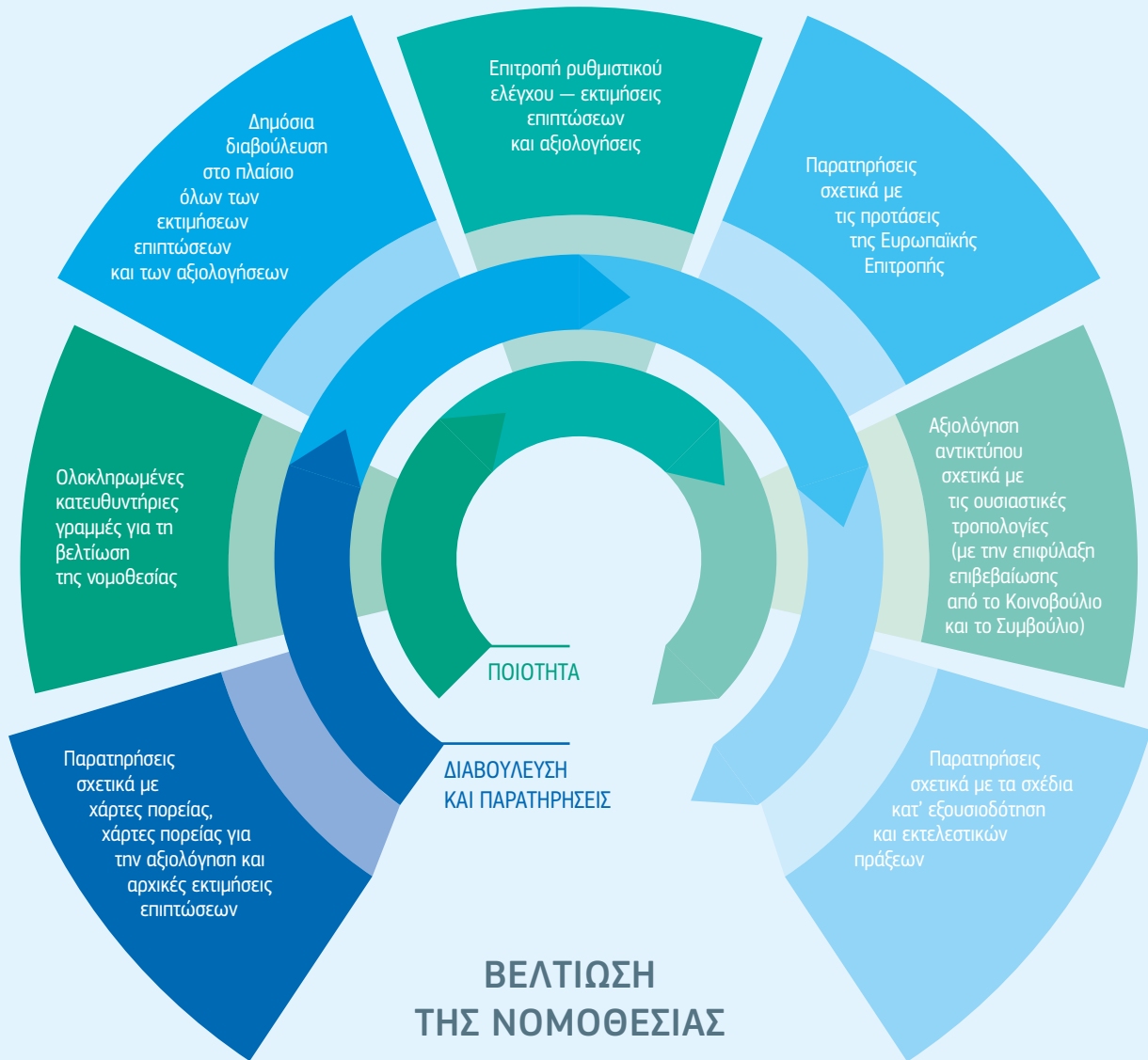

Σύμφωνα με την [ανακοίνωσή της με τίτλο «Δίκαιο της ΕΕ: καλύτερα αποτελέσματα μέσω της καλύτερης εφαρμογής»](#), που εγκρίθηκε τον Δεκέμβριο του 2016, η Επιτροπή ενέτεινε τις προσπάθειές της για την εφαρμογή, την υλοποίηση και την επιβολή του δικαίου της ΕΕ. Ειδικότερα, θα κάνει πλήρη χρήση του συστήματος οικονομικών κυρώσεων σε περιπτώσεις κατά τις οποίες τα κράτη μέλη δεν μεταφέρουν μια οδηγία στο εθνικό δίκαιο εντός της συμφωνηθείσας προθεσμίας.

Συμβολή των πολιτών στη νομοθετική διαδικασία της ΕΕ

Στο πλαίσιο του θεματολογίου για τη βελτίωση της νομοθεσίας, οι πολίτες σήμερα έχουν περισσότερες ευκαιρίες να συμβάλουν στη νομοθετική διαδικασία της ΕΕ. Τον Φεβρουάριο του 2017 εγκαινιάστηκε μια

ΤΟ ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ

Βοηθήστε μας να μειώσουμε τον φόρτο: ένα επικαιροποιημένο διαδραστικό εργαλείο μέσω του οποίου οι πολίτες προτείνουν ιδέες στην Επιτροπή

Πλατφόρμα REFIT: ένα φόρουμ για την επανεξέταση της ισχύουσας νομοθεσίας από υψηλού επιπέδου εμπειρογνώμονες που προέρχονται από τους κοινωνικούς εταίρους, τις επιχειρήσεις και την κοινωνία των πολιτών

ΙΣΧΥΟΥΣΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Έλεγχος της ισχύουσας νομοθεσίας στο πλαίσιο του προγράμματος βελτίωσης της καταλληλότητας και της αποδοτικότητας του κανονιστικού πλαισίου: πιο στοχευμένη, πιο ποσοτική, πιο συμπεριληπτική και πιο ενσωματωμένη στις διαδικασίες λήψης πολιτικών αποφάσεων

Ισχυρή παρακολούθηση και αξιολόγηση

[νέα διαδικτυακή πύλη](#) όπου οι πολίτες και οι ενδιαφερόμενοι φορείς μπορούν να διατυπώνουν τις απόψεις τους καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου χάραξης πολιτικής. Η ανάδραση σχετικά με νέες πρωτοβουλίες, από τις αρχικές ιδέες που εκτίθενται σε χάρτες πορείας μέχρι τη δημοσίευση νομοθετικών προτάσεων, συλλέγεται και δημοσιεύεται άμεσα στο διαδίκτυο, αυξάνοντας έτσι τη διαφάνεια. Κατά τη διάρκεια του έτους καταγράφηκαν σχεδόν μισό εκατομμύριο επισκέψεις στον χώρο υποδείξεων της πύλης.

Διαφάνεια και λογοδοσία

Επιτροπολογία

Για να διασφαλιστεί μεγαλύτερη διαφάνεια και λογοδοσία, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε μεταρρύθμιση του [συστήματος επιτροπολογίας](#), μέσω του οποίου τα κράτη μέλη της ΕΕ ελέγχουν τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή εφαρμόζει το δίκαιο της ΕΕ. Κατ' αυτόν τον τρόπο τα κράτη μέλη θα είναι υποχρεωμένα να λαμβάνουν σαφείς θέσεις, και, ως εκ τούτου, να αναλαμβάνουν μεγαλύτερη πολιτική ευθύνη, όταν ζητείται η γνώμη τους σχετικά με ευαίσθητες αποφάσεις.

Το κοινό μπτρώο διαφάνειας

Πάνω από 11 500 οντότητες περιλαμβάνονται στο υπάρχον [μπτρώο διαφάνειας](#) και μεταξύ αυτών πάνω από 7 000 προσχώρησαν από τη στιγμή που η Επιτροπή υιοθέτησε νέους κανόνες τον Νοέμβριο του 2014, καθιστώντας υποχρεωτική την καταχώριση για συνάντηση με τους ανώτατους υπευθύνους λήψης αποφάσεων της Επιτροπής.

Το 2016 η Επιτροπή παρουσίασε πρόταση για την καθιέρωση υποχρεωτικού κοινού μπτρώου διαφάνειας που θα καλύπτει το Κοινοβούλιο, την Επιτροπή και, για πρώτη φορά, το Συμβούλιο. Η πρόταση αυτή αποσκοπεί να επιτύχει ένα ισχυρό σύστημα και υψηλά πρότυπα διαφάνειας για τα τρία θεσμικά όργανα. Το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενέκριναν τις διαπραγματευτικές εντολές τους το 2017 και [οι διαπραγματεύσεις αναμένεται να ξεκινήσουν στις αρχές του 2018](#).

Νέος κώδικας δεοντολογίας για τα μέλη της Επιτροπής

Ένας νέος κώδικας δεοντολογίας που θα θέσει νέα πρότυπα και θα ενδυναμώσει τους κανόνες δεοντολογίας για τα μέλη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναμένεται να τεθεί σε ισχύ τον Φεβρουάριο του 2018, μετά τη διαδικασία διαβούλευσης του Κοινοβουλίου.

Πρόσβαση σε έγγραφα

Τον Σεπτέμβριο εγκρίθηκε [η έκθεση της Επιτροπής για το 2016 σχετικά με την πρόσβαση στα έγγραφα](#), που δείχνει ότι οι πολίτες και οι οργανισμοί αξιοποιούν ενεργά αυτό το δικαίωμα, το οποίο αποτελεί σημαντικό εργαλείο για την προώθηση της διαφάνειας. Έχουν υποβληθεί πάνω από 6 000 αρχικές αιτήσεις για πρόσβαση σε έγγραφα. Τα ζητηθέντα έγγραφα δημοσιοποιήθηκαν πλήρως ή εν μέρει σε πάνω από 81 % των περιπτώσεων.

Έλεγχος του προϋπολογισμού της ΕΕ

Κατόπιν θετικής σύστασης από το Συμβούλιο, τον Απρίλιο του 2017 το Κοινοβούλιο έδωσε την τελική του έγκριση στον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή υλοποίησε τον προϋπολογισμό της ΕΕ το 2015.

Τον Ιούλιο η Επιτροπή παρουσίασε την [ενοποιημένη δέσμη δημοσιονομικών εκθέσεων](#) της σχετικά με τον προϋπολογισμό της ΕΕ του 2016, στην οποία συγκεντρώνονται όλες οι διαθέσιμες πληροφορίες που αφορούν τα έσοδα της ΕΕ, τις δαπάνες, τη δημοσιονομική διαχείριση και τις επιδόσεις. Οι εκθέσεις κατέδειξαν ότι ο προϋπολογισμός της ΕΕ απέφερε αποτελέσματα σύμφωνα με τις προτεραιότητες της Επιτροπής και ότι εκτελέστηκε ορθά. Τον Σεπτέμβριο το [Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο](#) πιστοποίησε για δέκατη συνεχή χρονιά την καλή κατάσταση των [ετήσιων λογαριασμών της ΕΕ](#), τους οποίους έκρινε αληθείς

και ακριβείς. Επίσης, το Συνέδριο εντόπισε λιγότερα σφάλματα σε όλους τους τομείς δαπανών απ' όσα είχαν διαπιστωθεί τα προηγούμενα τρία χρόνια, και για πρώτη φορά εξέδωσε γνώμη με επιφύλαξη (και όχι αρνητική γνώμη) όσον αφορά το τελικό συνολικό επίπεδο του κατ' εκτίμηση σφάλματος. Για το ήμισυ περίπου των δαπανών της ΕΕ το ποσοστό σφάλματος δεν έφτασε καν στο επίπεδο που θεωρείται από το Συνέδριο ουσιώδες. Δεν διαπιστώθηκε κανένα σφάλμα όσον αφορά τα έσοδα του προϋπολογισμού.

Ο Klaus-Heiner Lehne, πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, παρουσιάζει την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου για το 2016, Λουξεμβούργο, 24 Απριλίου 2017.

Εθνικά κοινοβούλια

Τον Ιούνιο δημοσιεύθηκαν δύο ετήσιες εκθέσεις: η [ετήσια έκθεση του 2016 για την επικουρικότητα και την αναλογικότητα](#) και η [ετήσια έκθεση του 2016 για τις σχέσεις μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των εθνικών κοινοβουλίων](#).

Κατά τη διάρκεια του 2017 ελήφθησαν συνολικά 576 γνώμες από εθνικά κοινοβούλια, μεταξύ των οποίων 53 αιτιολογημένες γνώμες που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο του [μηχανισμού ελέγχου της επικουρικότητας](#), στις οποίες προβαλλόταν ο ισχυρισμός ότι νομοθετικές πράξεις που πρότεινε η Επιτροπή δεν συμμορφώνονταν με την [αρχή της επικουρικότητας](#). Η Επιτροπή εξακολούθησε να ενισχύει τον πολιτικό της διάλογο με τα εθνικά κοινοβούλια. Ειδικότερα, επίτροποι συναντήθηκαν με τα εθνικά κοινοβούλια 217 φορές κατά τη διάρκεια του έτους, είτε στο πλαίσιο επισκέψεων σε κράτη μέλη είτε στο πλαίσιο επισκέψεων βουλευτών στις Βρυξέλλες. Τα μέλη της Επιτροπής συμμετείχαν επίσης σε διάφορες διακοινοβουλευτικές συνεδριάσεις και άλλες εκδηλώσεις, όπου συναντήθηκαν με βουλευτές των εθνικών κοινοβουλίων.

Η Ευρωπαϊά Διαμεσολαβήτρια

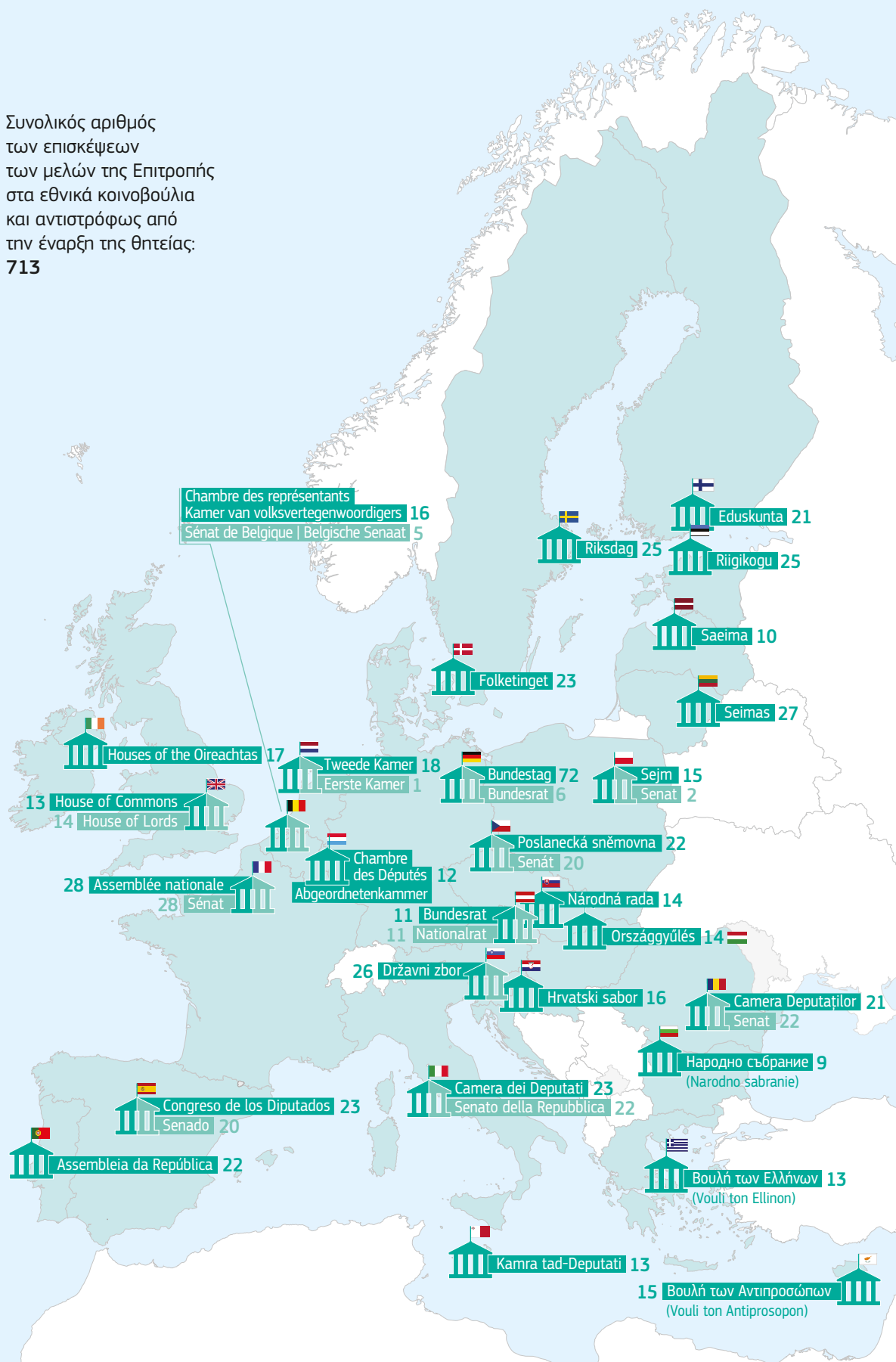
Το 2017 οι έρευνες της Ευρωπαϊάς Διαμεσολαβήτριας σχετικά με καταγγελίες για κακοδιοίκηση στα θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης κάλυψαν οριζόντια θέματα, όπως τον κώδικα

Η Ευρωπαϊά Διαμεσολαβήτρια Emily O'Reilly παρουσιάζει το Βραβείο του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή για τη Χρηστή Διοίκηση, Βρυξέλλες, 30 Μαρτίου 2017.

ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΠΡΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΑ ΕΘΝΙΚΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΑ

Συνολικός αριθμός
των επισκέψεων
των μελών της Επιτροπής
στα εθνικά κοινοβούλια
και αντιστρόφως από
την έναρξη της θτείας:
713

δεοντολογίας των επιτρόπων, την ad hoc επιτροπή δεοντολογίας, τον διορισμό ειδικών συμβούλων της Επιτροπής, τη διαφάνεια και τη σύνθεση των ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής και τον χειρισμό των καταγγελιών για παραβάσεις στο πλαίσιο του συστήματος [EU Pilot](#). Συζητήθηκαν επίσης ειδικά θέματα, όπως ζητήματα που συνδέονται με τις προσκλήσεις υποβολής προσφορών, τις συμβάσεις, τις εκπρόθεσμες πληρωμές, επιμέρους θέματα που αφορούν το προσωπικό και θέματα πρόσβασης στα έγγραφα.

Η ευρωπαϊκή πρωτοβουλία πολιτών

Η Επιτροπή καταχώρισε οκτώ νέες πρωτοβουλίες κατά τη διάρκεια του έτους, ενώ αναγνώρισε την επιτυχία της συλλογής υπογραφών για [μία πρωτοβουλία](#). Τον Σεπτέμβριο, στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων για την κατάσταση της Ένωσης, υποβλήθηκε [πρόταση](#) για τη μεταρρύθμιση της [ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας πολιτών](#), ώστε να καταστεί πιο προσιτή και φιλική προς τον χρήστη. Η αναθεώρηση αποσκοπεί στην εκμετάλλευση του πλήρους δυναμικού της πρωτοβουλίας των πολιτών ως εργαλείου που προωθεί τον δημοκρατικό διάλογο και επιτρέπει στους πολίτες να συμβάλλουν στο θεματολόγιο της ΕΕ.

Σε συνέχεια της ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας πολιτών «[Η απαγόρευση του glyphosate και η προστασία των πολιτών και του περιβάλλοντος από τα τοξικά φυτοφάρμακα](#)», η Επιτροπή δεσμεύτηκε, στις 12 Δεκεμβρίου, να υποβάλει νομοθετική πρόταση το 2018 για την περαιτέρω αύξηση της διαφάνειας και της ποιότητας των μελετών που χρησιμοποιούνται για την επιστημονική αξιολόγηση των ουσιών από την Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων. Όσον αφορά το αίτημα για απαγόρευση της γλυφοσάτης (glyphosate), η ΕΕ θεώρησε ότι δεν υπάρχει ούτε η επιστημονική ούτε η νομική βάση που να δικαιολογεί αυτή την απαγόρευση.

Διάλογοι με τους πολίτες

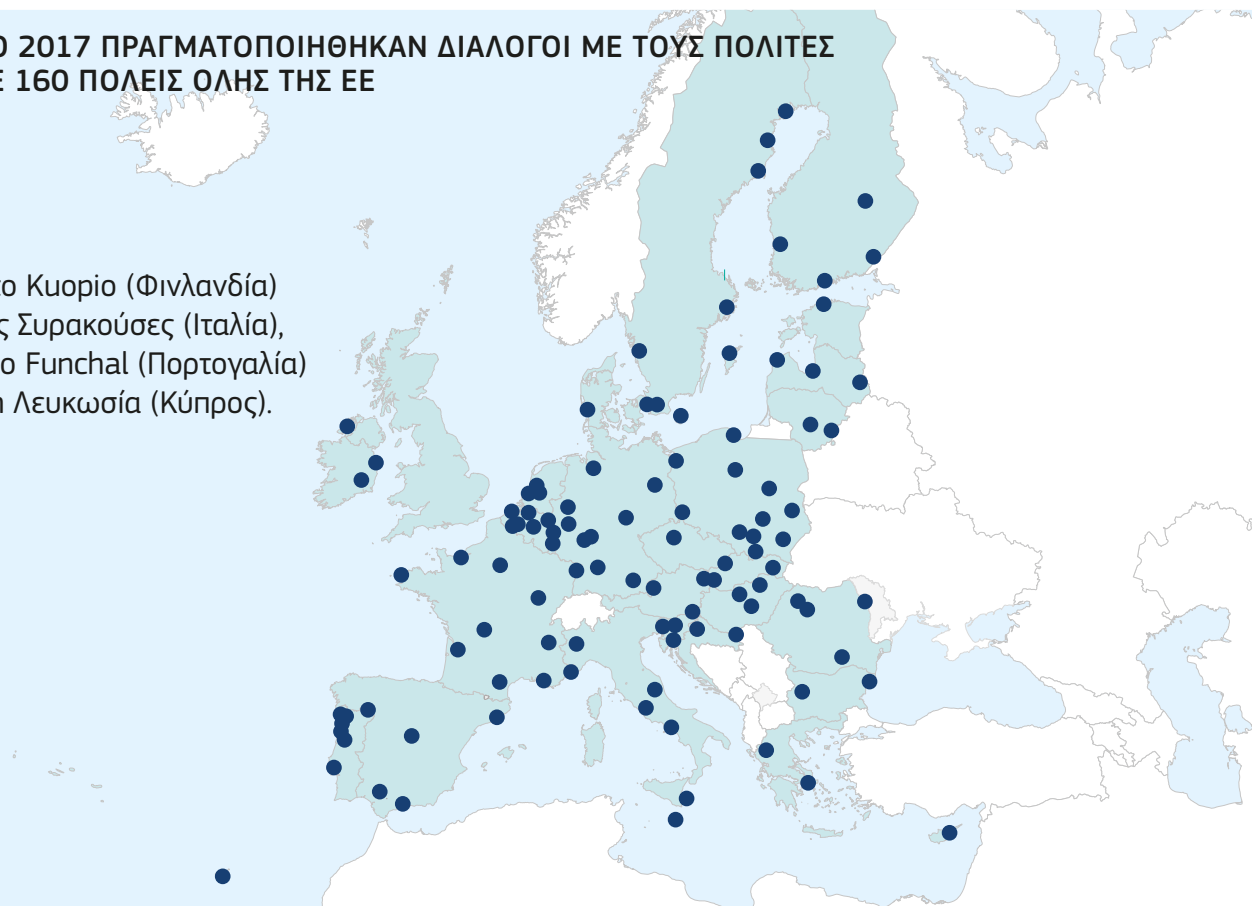
Ο Jean-Claude Juncker, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στην εκδήλωση για τον διάλογο με τους πολίτες στο Εθνικό Μουσείο Τέχνης, Βουκουρέστι, Ρουμανία, 11 Μαΐου 2017.

Καθ' όλη τη διάρκεια του 2017 η Επιτροπή συνέχισε την επαφή με την κοινή γνώμη, μέσω των διαλόγων με τους πολίτες. Ο πρόεδρος της Επιτροπής, οι αντιπρόεδροι και όλοι οι επίτροποι, μαζί με ορισμένα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και πολιτικούς σε εθνικό επίπεδο, συμμετείχαν σε 156 διαλόγους που διοργανώθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους. Οι διάλογοι αυτοί συμπληρώθηκαν από άλλους 161 διαλόγους με τους πολίτες, που πραγματοποιήθηκαν με ανώτερους υπαλλήλους της Επιτροπής.

Μεταξύ των σημαντικότερων διαλόγων συγκαταλέγονται οι διάλογοι με τον πρόεδρο Juncker και τον Miro Cerar, πρωθυπουργό της Σλοβενίας, στη [Λιουμπλιάνα](#) της Σλοβενίας, μία ημέρα μετά την έκδοση της λευκής βίβλου για το μέλλον της Ευρώπης τον Μάρτιο· με τον πρώτο αντιπρόεδρο της Επιτροπής Timmermans στη [Στοκχόλμη](#) της Σουηδίας, κατά τον εορτασμό της Ημέρας της Ευρώπης τον Μάιο· και με την Υπατη Εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας και αντιπρόεδρο της Επιτροπής Federica Mogherini και τον Joseph Muscat, πρωθυπουργό της Μάλτας, στη [Ρώμη](#) της Ιταλίας, την παραμονή της 60ής επετείου από την υπογραφή των Συνθηκών της Ρώμης.

ΤΟ 2017 ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΔΙΑΛΟΓΟΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ ΣΕ 160 ΠΟΛΕΙΣ ΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΕ

Από το Κιουρίο (Φινλανδία) ως τις Συρακούσες (Ιταλία), από το Funchal (Πορτογαλία) ως τη Λευκωσία (Κύπρος).

Τον Σεπτέμβριο ο Antonio Tajani, πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, συμμετείχε σε διάλογο με τους πολίτες στη **Norcia** της Ιταλίας, με τον επίτροπο Tibor Navracsics, ενώ η επίτροπος Corina Crețu και ο Karl-Heinz Lambertz, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών, συμμετείχαν σε διάλογο στο **Βουκουρέστι** της Ρουμανίας.

Οι 317 διάλογοι με τους πολίτες που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους έδωσαν στους πολίτες και στους υπευθύνους λήψης αποφάσεων τη δυνατότητα διαπροσωπικού διαλόγου, με ιδιαίτερη προτεραιότητα στις συζητήσεις σχετικά με τα σχόλια των πολιτών για τη λευκή βίβλο για το μέλλον της Ευρώπης και σχετικά με τα ζητήματα που είναι τα πλέον σημαντικά για τους πολίτες, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής Ευρώπης, της συμμετοχής των νέων και της ανησυχίας ότι η δημοκρατία και η ενότητα της ΕΕ δοκιμάζονται από τους λαϊκιστές. Οι διάλογοι πραγματοποιήθηκαν σε 160 μικρές και μεγάλες πόλεις σε 27 κράτη μέλη και συμμετείχαν πάνω από 50 000 άτομα, ενώ 193 000 επιπλέον άτομα ακολουθούν εννέα ζωντανούς διαλόγους με τους πολίτες στο Facebook.

ΔΙΑΛΟΓΟΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ ΤΟ 2017: ΑΝΟΙΓΜΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

97 εκατομμύρια άτομα
Δυνατότητα προσέγγισης
από τα μέσα ενημέρωσης

22,5 εκατομμύρια
Προβολές στα μέσα
κοινωνικής δικτύωσης

650 000 θεατές
Ζωντανή διαδικτυακή
μετάδοση

**Περισσότεροι από
50 000**
Συμμετέχοντες

Η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Στις 23 Ιουνίου 2016 η πλειοψηφία των πολιτών του Ηνωμένου Βασιλείου που συμμετείχαν στο δημοψήφισμα σχετικά με την ιδιότητα μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ψήφισαν υπέρ της αποχώρησης από την ΕΕ. Στις 29 Μαρτίου 2017 το Ηνωμένο Βασίλειο [γνωστοποίησε επισήμως στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο](#) την πρόθεσή του να αποχωρήσει από την ΕΕ και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ). Με την ενέργεια αυτή το Ηνωμένο Βασίλειο ενεργοποίησε το άρθρο 50 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στο οποίο ορίζεται η διαδικασία για την αποχώρηση κράτους μέλους από την Ένωση.

Η διαδικασία διαπραγμάτευσης

Σε ειδική [συνεδρίαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου](#) στις 29 Απριλίου οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων των άλλων 27 κρατών μελών εξέδωσαν πολιτικές [κατευθυντήριες γραμμές](#) για την εύτακτη αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές όρισαν το πλαίσιο για τις διαπραγματεύσεις και καθόρισαν τις γενικές θέσεις και αρχές της ΕΕ. Τέσσερις ημέρες αργότερα η Επιτροπή απηύθυνε [ύσταση](#) στο Συμβούλιο για την έναρξη διαπραγματεύσεων με το Ηνωμένο Βασίλειο βάσει του άρθρου 50, συμπεριλαμβανομένου [σχεδίου οδηγίων διαπραγμάτευσης](#).

Στις 22 Μαΐου το Συμβούλιο εξέδωσε απόφαση με την οποία παρέχεται εξουσιοδότηση για την έναρξη διαπραγματεύσεων με το Ηνωμένο Βασίλειο και ορίζεται επίσημα η Επιτροπή ως ο διαπραγματευτής της ΕΕ. Εξέδωσε επίσης την πρώτη δέσμη οδηγιών διαπραγμάτευσης. Οι εν λόγω οδηγίες προέβλεπαν σαφή δομή και ενιαία προσέγγιση όσον αφορά τις διαπραγματεύσεις από την πλευρά της ΕΕ.

Η ΕΕ εκπροσωπείται από τον Michel Barnier, ο οποίος διορίστηκε επικεφαλής διαπραγματευτής από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μια ειδική ομάδα υπό την εποπτεία του Michel Barnier συντονίζει τις εργασίες σχετικά με όλα τα στρατηγικά, επιχειρησιακά, νομικά και οικονομικά ζητήματα που σχετίζονται με τις διαπραγματεύσεις. Η Επιτροπή υποβάλλει εκθέσεις στους ηγέτες και στο Συμβούλιο καθ' όλη τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων, ενώ ενημερώνει επίσης ενδελεχώς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε τακτική βάση.

Το πρώτο στάδιο των διαπραγματεύσεων

Το πρώτο στάδιο των διαπραγματεύσεων ξεκίνησε στις 19 Ιουνίου, λίγο μετά τις γενικές εκλογές του Ηνωμένου Βασιλείου. Το στάδιο αυτό προβλέπεται να παράσχει όσο το δυνατόν μεγαλύτερη σαφήνεια και ασφάλεια δικαίου και να διευθετήσει την αποδέσμευση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ.

Πραγματοποιήθηκαν έξι γύροι διαπραγματεύσεων κατά το 2017. Οι διαπραγματεύσεις εστιάζτηκαν σε τρία θέματα προτεραιότητας: στην προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών· στο πλαίσιο για την αντιμετώπιση των μοναδικών συνθηκών στην Ιρλανδία και στη Βόρεια Ιρλανδία· και στον δημοσιονομικό διακανονισμό ώστε να διασφαλιστεί ότι τόσο η ΕΕ όσο και το Ηνωμένο Βασίλειο θα τηρούν τις οικονομικές υποχρεώσεις που είχαν αναλάβει πριν από την αποχώρηση. Επίσης, οι διαπραγματεύσεις κάλυψαν και άλλα θέματα διαχωρισμού.

Στις 20 Οκτωβρίου οι ηγέτες της ΕΕ-27, που συνήλθαν στο πλαίσιο του [Ευρωπαϊκού Συμβουλίου](#), συμφώνησαν να ξεκινήσουν τις εσωτερικές προετοιμασίες για το δεύτερο στάδιο των συνομιλιών, ενώ έκαναν έκκληση για μεγαλύτερη πρόοδο στους τρεις τομείς προτεραιότητας. Ανέφεραν επίσης ότι θα

επανεξετάσουν την πορεία της προόδου κατά τη διάρκεια της συνόδου κορυφής τον Δεκέμβριο για να καθοριστεί κατά πόσον έχει επιτευχθεί «επαρκής πρόοδος» για καθεμία από τις τρεις αυτές πτυχές.

Στις 8 Δεκεμβρίου η Ευρωπαϊκή Επιτροπή [συνέστη](#) στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι είχε σημειωθεί επαρκής πρόοδος κατά το πρώτο στάδιο των διαπραγματεύσεων με το Ηνωμένο Βασίλειο στο πλαίσιο του άρθρου 50. Η αξιολόγηση της Επιτροπής βασίστηκε σε [κοινή έκθεση](#) που συμφωνήθηκε από τους διαπραγματευτές της Επιτροπής και της κυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου, η οποία εγκρίθηκε από την Theresa May, πρωθυπουργό του Ηνωμένου Βασιλείου, κατά τη διάρκεια συνάντησης με τον Jean-Claude Juncker, πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Στις [15 Δεκεμβρίου το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο](#) επιβεβαίωσε ότι επιτεύχθηκε επαρκής πρόοδος και οι ηγέτες εξέδωσαν [κατευθυντήριες γραμμές](#) για τη μετάβαση στο δεύτερο στάδιο των διαπραγματεύσεων, σχετικά με πιθανές μεταβατικές ρυθμίσεις και τη μελλοντική σχέση μεταξύ της ΕΕ και του Ηνωμένου Βασιλείου.

Το επόμενο στάδιο των διαπραγματεύσεων

Σε συνέχεια ακριβώς της επίτευξης επαρκούς προόδου κατά το πρώτο στάδιο των διαπραγματεύσεων, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απηύθυνε, στις 20 Δεκεμβρίου, [σύσταση](#) προς το Συμβούλιο να αρχίσει συζητήσεις σχετικά με το επόμενο στάδιο των διαπραγματεύσεων, συμπεριλαμβανομένου σχεδίου οδηγιών διαπραγμάτευσης. Οι εν λόγω οδηγίες συμπληρώνουν τις οδηγίες διαπραγμάτευσης του Μαΐου του 2017 και ορίζουν [πρόσθετες λεπτομέρειες](#) σχετικά με ενδεχόμενες μεταβατικές ρυθμίσεις.

Επιπλέον, η σύσταση υπενθυμίζει την ανάγκη να δοθεί νομική υπόσταση στα αποτελέσματα του πρώτου σταδίου των διαπραγματεύσεων, όπως περιγράφεται στην [ανακοίνωση](#) και στην κοινή έκθεση της Επιτροπής. Τονίζει ότι το έργο πρέπει να ολοκληρωθεί για όλα τα ζητήματα της αποχώρησης. Το έργο αυτό περιλαμβάνει τα ζητήματα που δεν έχουν ακόμη εξεταστεί κατά το πρώτο στάδιο, όπως η συνολική διαχείριση της συμφωνίας αποχώρησης, καθώς και ζητήματα ουσίας, όπως, για παράδειγμα, οι δημόσιες συμβάσεις, τα δικαιώματα διανομητικής ιδιοκτησίας, η προστασία των δεδομένων και τα αγαθά τα οποία θα έχουν διατεθεί στην αγορά πριν από την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ. Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου, οι συμπληρωματικές διαπραγματευτικές οδηγίες σχετικά με μεταβατικές ρυθμίσεις επρόκειτο να εγκριθούν τον Ιανουάριο του 2018.

Οι διαπραγματεύσεις θα πρέπει να ολοκληρωθούν έως το φθινόπωρο του 2018 ώστε να δοθεί επαρκής χρόνος πριν από τις 29 Μαρτίου 2019 για να συναφθεί από το Συμβούλιο η συμφωνία αποχώρησης, μετά την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, και για να εγκριθεί από το Ηνωμένο Βασίλειο σύμφωνα με τις δικές του διαδικασίες.

Η συμφωνία αποχώρησης θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη το πλαίσιο της μελλοντικής σχέσης μεταξύ της ΕΕ και του Ηνωμένου Βασιλείου. Η ίδια η συμφωνία για μια μελλοντική σχέση μεταξύ της ΕΕ και του Ηνωμένου Βασιλείου μπορεί να συναφθεί μόνον αφότου το Ηνωμένο Βασίλειο θα έχει εγκαταλείψει την ΕΕ. Οι ηγέτες της ΕΕ δήλωσαν ότι είναι διατεθειμένοι να ξεκινήσουν προκαταρκτικές και προπαρασκευαστικές συζητήσεις για το πλαίσιο αυτής της μελλοντικής σχέσης κατά το δεύτερο στάδιο των διαπραγματεύσεων στο πλαίσιο του άρθρου 50.

Κορυφαίες στιγμές το 2017

Ευρωπαϊκή τελετή προς τιμήν του πρώην καγκελαρίου της Γερμανίας Helmut Kohl (1930-2017), Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Στρασβούργο, Γαλλία, 1η Ιουλίου 2017.

Ο Donald Tusk, πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, ο Antonio Tajani, πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, και ο Jean-Claude Juncker, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, παραλαμβάνουν το Βραβείο Ομόνοιας της Πριγκίπισσας των Αστουριών 2017 εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τον βασιλιά Φίλιππο VI της Ισπανίας, Οβιέδο, 20 Οκτωβρίου 2017.

Επικοινωνήστε με την ΕΕ

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΑ

Πληροφορίες σε όλες τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης διατίθενται στον δικτυακό τόπο Europa:
https://europa.eu/european-union/index_el

ΑΥΤΟΠΡΟΣΩΠΩΣ

Σε όλη την Ευρώπη υπάρχουν εκατοντάδες τοπικά κέντρα πληροφόρησης της ΕΕ.
 Μπορείτε να βρείτε τη διεύθυνση του πλησιέστερου σε σας κέντρου στον δικτυακό τόπο:
https://europa.eu/european-union/contact_el

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΑ Ή ΜΕΣΩ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΥ

Η Europe Direct είναι μια υπηρεσία που απαντά στις ερωτήσεις σας για την Ευρωπαϊκή Ένωση.
 Μπορείτε να επικοινωνήσετε μ' αυτήν την υπηρεσία καλώντας ατελώς τον αριθμό 00 800 6 7 8 9 10 11 (ορισμένα δίκτυα κινητής τηλεφωνίας δεν παρέχουν πρόσβαση σε αριθμούς 00 800 ή ενδέχεται να χρεώνουν τις κλήσεις αυτές), ή, εφόσον βρίσκεστε εκτός ΕΕ, καλώντας επί πληρωμή τον αριθμό +32 22999696, ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από τον δικτυακό τόπο:
https://europa.eu/european-union/contact_el

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Μπορείτε να τηλεφορτώσετε ή να παραγγείλετε δωρεάν και επί πληρωμή εκδόσεις της ΕΕ στην ακόλουθη διεύθυνση:
<https://publications.europa.eu/el/publications>

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαθέτει γραφεία (αντιπροσωπείες) σε όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης:
https://ec.europa.eu/info/contact/local-offices-eu-member-countries_el

ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διαθέτει γραφεία ενημέρωσης σε όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης:
http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/el/information_offices.html

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση διαθέτει επίσης αντιπροσωπείες σε άλλα μέρη του κόσμου:
https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/area/geo_el

Η Ευρωπαϊκή Ένωση

